

Liahona

A family of six is walking on a sidewalk during a rain shower. They are all smiling and holding black umbrellas. The father is on the left, wearing a dark suit and a patterned tie. The mother is in the center, wearing a white top, a light green cardigan, and a black and white floral skirt. They are surrounded by four young boys in school uniforms (white shirts, dark trousers, and ties). The background shows a large, ornate building with many windows and trees with green leaves.

Mga Pakigpulong sa Kinatibuk-ang Komperensya

Bag-ong mga Seventy,
Presiding Bishopric,
ug Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa
Relief Society Gitawag



© ELSPETH YOUNG, DILI MAHIMONG PAKOPYAHAN

Sa Pag-abut sa Banagbanag, ni Elspeth Young

“Ug sa pag-agi na sa adlaw nga igpapahulay, si Maria Magdalena [gipakita sa ibabaw] ug si Maria nga inahan ni Santiago, ug si Salome, nanagpamalit ug mga pahumot, aron ilang adtoon ug haplasan ang lawas ni Jesus.

“Ug sayo kaayo sa nahaunang adlaw sa semana, nangadto sila sa lubnganan sa diha nga nakasubang na ang adlaw” (Marcos 16:1–2).

- 2 Summary sa Komperensya sa ika-182 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya

SESYON SA SABADO SA BUNTAG

- 4 Samtang Kita Nagkatigum Pag-usab
Presidente Thomas S. Monson
- 6 Ug Usa ka Bata nga Gamay Maoy Magamando Kanila
Presidente Boyd K. Packer
- 10 Pagtudlo sa Atong mga Anak nga Makasabut
Cheryl A. Esplin
- 13 Nakabig sa Iyang Ebanghelyo pinaagi sa Iyang Simbahan
Elder Donald L. Hallstrom
- 16 Tinuod Siya nga Nahigugma Kanato
Elder Paul E. Koelliker
- 19 Sakripisyo
Elder Dallin H. Oaks
- 23 Mga Hagit nga Buntugon
Presidente Henry B. Eyring

SESYON SA SABADO SA HAPON

- 27 Ang Pagpaluyo sa mga Opisyaes sa Simbahan
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 29 Report sa Departamento sa Pag-audit sa Simbahan, 2011
Robert W. Cantwell
- 30 Estatistikanhong Report, 2011
Brook P. Hales
- 31 Mga Mamumuo sa Ubasan
Elder Jeffrey R. Holland
- 34 Pag-ila sa Kaugalingon: Ang Sakrament, ang Templo, ug Sakripisyo sa Pagserbisyo
Elder Robert D. Hales
- 37 Hugot nga Pagtuo, Kalig-on, Katumanan: Mensahe alang sa Nag-inusarang mga Ginikanan
Elder David S. Baxter
- 39 Magpabilin diha sa Teritoryo sa Ginoo!
Elder Ulisses Soares
- 41 Nahiangay sa Musika sa Pagtuo
Elder Quentin L. Cook
- 45 Unsaon Pag-angkon og Pagpadayag ug Inspirasyon alang sa Inyong Personal nga Kinabuhi
Elder Richard G. Scott

SESYON SA PRIESTHOOD

- 48 Ang mga Gahum sa Langit
Elder David A. Bednar

- 52 Ang Pagluwas alang sa Tinuod nga Pagtubo
Bishop Richard C. Edgley
- 55 Aaronic Priesthood: Tindog ug Gamita ang Gahum sa Dios
Adrián Ochoa
- 58 Ang Ngano sa Priesthood nga Pagserbisyo
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 62 Mga Pamilya ubos sa Pakigsaad
Presidente Henry B. Eyring
- 66 Andam ug Takus nga Moserbisyo
Presidente Thomas S. Monson

SESYON SA DOMINGGO SA BUNTAG

- 70 Ang Maloloy-on Magadawat og Kalooy
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 77 Salamat sa Dios
Elder Russell M. Nelson
- 80 Espesyal nga mga Leksyon
Elder Ronald A. Rasband
- 83 Ang Panan-awon sa mga Propeta kalabut sa Relief Society: Hugot nga Pagtuo, Pamilya Kahupayan
Julie B. Beck
- 86 Ang Doktrina ni Kristo
Elder D. Todd Christofferson
- 90 Ang Lumba sa Kinabuhi
Presidente Thomas S. Monson

SESYON SA DOMINGGO SA HAPON

- 94 Ang Gahum sa Pagluwas
Elder L. Tom Perry
- 97 Unta Makit-an ang Nawala
Elder M. Russell Ballard
- 101 Pagbaton og Panan-awon aron sa Paglihok
Elder O. Vincent Haleck
- 103 Gawas Lamang diha sa mga Baruganan sa Pagkamatarung
Elder Larry Y. Wilson
- 106 Angay Ba Kini?
Elder David F. Evans
- 109 Huptan nga Sagrado
Elder Paul B. Pieper
- 111 Unsay Hunahuna ni Kristo Kanako?
Elder Neil L. Andersen
- 115 Sa Atong Pagtapos Niini nga Komperensya
Presidente Thomas S. Monson

KINATIBUK-ANG MITING SA YOUNG WOMEN

- 117 Tindog ug Pakita
Ann M. Dibb
- 120 Pangitaa ang Pagtulun-an: May Buhatunon Kamo
Mary N. Cook
- 123 Karon ang Panahon sa Pagtindog ug Pagpakita!
Elaine S. Dalton
- 126 Motuo, Mosunod, ug Molahutay
Presidente Thomas S. Monson
- 72 Internasyonal nga publikasyon sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw
- 130 Sila Namulong Kanato Paghimo sa Komperensya nga Kabahin sa Atong mga Kinabuhi
- 132 Indeks sa mga Istorya sa Komperensya
- 133 Mga Pagtulun-an alang sa Atong Panahon
- 133 Kinatibuk-ang mga Kapangulohan sa Auxiliary
- 134 Mga Balita sa Simbahan



Summary sa Komperensya sa ika-182 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya

SABADO SA BUNTAG, MARSO 31, 2012, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder John B. Dickson. Panapos nga pag-ampo: Elder Wilford W. Andersen. Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Andrew Unsworth ug Clay Christiansen, mga organista: “High on the Mountain Top,” *Hymns*, no. 5; “Praise the Lord with Heart and Voice,” *Hymns*, no. 73; “You Can Make the Pathway Bright,” *Hymns*, no. 228, arr. Wilberg, unpublished; “How Firm a Foundation,” *Hymns*, no. 85; “Love Is Spoken Here,” *Children’s Songbook*, 190–91, arr. Cardon, wala mamantala; “Redeemer of Israel,” *Hymns*, no. 6, arr. Wilberg, gimantala. Hinshaw.

SABADO SA HAPON, MARSO 31, 2012, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder William R. Walker. Panapos nga pag-ampo: Elder Bruce A. Carlson. Ang musika gidalit sa hinusang choir gikan sa Provo Missionary Training Center; Douglas Brechley ug Ryan Eggett, mga direktor; Bonnie Goodliffe, organist: “Glory to God on High,” *Hymns*, no. 67, arr. Manookin, pub. Jackman; “Lead, Kindly Light,” *Hymns*, no. 97, arr. Wilberg, gimantala. Jackman; “Called to Serve,” *Hymns*, no. 249; “Praise to the Man,” *Hymns*, no. 27, arr. Wilberg, gimantala. Jackman.

SABADO SA GABII, MARSO 31, 2012, SESYON SA PRIESTHOOD

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Yoon Hwan Choi. Panapos nga pag-ampo: Elder Larry R. Lawrence. Ang musika gidalit sa priesthood choir gikan sa Salt Lake university institutes; Hal. W. Romrell, Craig Allen, ug Dennis Nordfelt, mga direktor; Richard Elliott, organist: “Jesus, Savior, Pilot Me,” *Hymns*, no. 104, arr. Longhurst, pub. Jackman; “Carry On,” *Hymns*, no. 255, arr. Durham, pub. Jackman; “Ye Elders of Israel,” *Hymns*, no. 319; “Dear to the Heart of the Shepherd,” *Hymns*, no. 221, arr. Beebe, gimantala Larice.

DOMINGGO SA BUNTAG, ABRIL 1, 2012, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Brent H. Nielson. Panapos nga pag-ampo: Elder Per G. Malm. Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg, direktor; Clay Christiansen ug Richard Elliot, mga organist: “Come, Ye Children of the Lord,” *Hymns*, no. 58; “Praise to the Lord, the Almighty,” *Hymns*, no. 72, arr. Wilberg, gimantala. Oxford; “Teach Me to Walk in the Light,” *Hymns*, no. 304, arr. Wilberg, unpublished; “Rejoice, the Lord Is King!” *Hymns*, no. 66; “Let Us Oft Speak Kind Words,” *Hymns*, no. 232, arr. Wilberg, wala mamantala; “Come, Thou Fount of Every Blessing,” *Hymns* (1948), no. 70, arr. Wilberg, gimantala. Oxford.

DOMINGGO SA HAPON, ABRIL 1, 2012, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder W. Craig Zwick. Panapos nga pag-ampo: Elder Jairo Mazzagardi. Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Linda Margetts ug Bonnie Goodliffe, mga organist: “On This Day of Joy and Gladness,” *Hymns*, no. 64, arr. Murphy, unpublished; “Come unto Jesus,” *Hymns*, no. 117, arr. Murphy, wala mamantala; “Hope of Israel,” *Hymns*, no. 259; “I Need Thee Every Hour,” *Hymns*, no. 98, arr. Wilberg, wala mamantala.

SABADO SA GABII, MARSO 24, 2012, KINATIBUK-ANG MITING SA YOUNG WOMEN

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Elaine S. Dalton. Pangbukas nga pag-ampo: Abigail Pinegar. Panapos nga pag-ampo: Katee Elizabeth Garff. Ang musika gidalit sa usa ka Young Women choir gikan sa mga stake sa American Fork, Utah; si Merrilee Webb, direktor; si Bonnie Goodliffe, organist: “Come, Ye Children of the Lord,” *Hymns*, no. 58, arr. Wilberg, gimantala. Jackman; “As Zion’s Youth in Latter Days,” *Hymns*, no. 256, arr. Kasen, gimantala. Jackman; “I Feel My Savior’s Love,” *Children’s Songbook*, 74–75, “Beautiful Savior,” *Children’s Songbook*, 62–63, medley arr. Webb, unpublished (cello: Daphne O’Rullian); “High on the Mountain Top,” *Hymns*, no. 5.

MAANAA ANG MGA PAKIGPULONG SA KOMPERENSYA

Sa pag-access sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya sa daghang mga pinulongan, bisitaha ang conference.lds.org. Dayon pagpili og pinulongan. Sa kasagaran sulod sa duha ka bulan human sa komperensya, ang audio recordings anaa sa mga distribution centers.

MGA MENSAHE SA HOME UG VISITING TEACHING

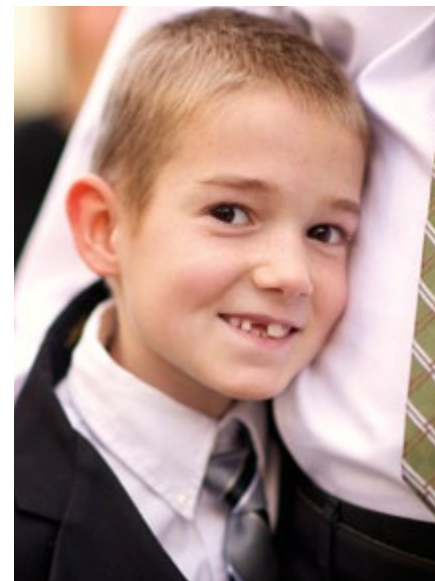
Ang mga mensahe sa home ug visiting teaching, palihug pagpili og pakigpulong nga labing makatubag sa mga panginahanglan niadtong inyong gibisitahan.

ANAA SA HAPIN

Atubangan: Gilitratohan ni Derek Israelsen. Sa luyo: Gilitratohan ni Cody Bell

LITRATO SA KOMPERENSYA

Mga talan-awon sa kinatibuk-ang komperensya sa Siyudad sa Lake City gilitratohan nila Craig Dimond, Welden C. Andersen, John Luke, Matthew Reier, Christina Smith, Cody Bell, Les Nilsson, Weston Colton, Sarah Jensen, Derek Israelsen, Scott Davis, Kristy Jordan, ug Randy Collier; sa Albania ni Rebekah Atkin; sa Argentina ni Mariano Gabriel Castillo; sa Brazil ni Lauren Fochetto ug Sandra Rozados; sa England ni John Krebs; sa France ni Sebastien Mongas; sa Guam ni Susan Anderson; sa Guatemala ni Jordan Francis; sa Idaho, USA, ni Luke Phillips; sa India ni Margaret Elliott; sa Minnesota, USA, ni Rhonda Harris; ug sa Russia ni Andrey Semenov.



Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimprinta sa Cebuano

Ang Unang Kapangulohan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulong Duha ka mga Apostoles:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Editor: Paul B. Pieper

Mga Adviser: Keith R. Edwards, Christoffel Golden Jr., Per G. Malm

Tigdumalang Direktor: David L. Frischknecht

Direktor sa Editoryal: Vincent A. Vaughn

Direktor sa Grapiks: Allan R. Loyborg

Tigdumalang Editor: R. Val Johnson

Mga Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor:

Jenifer L. Greenwood, Adam C. Olson

Kauban mga Editor: Susan Barrett, Ryan Carr

Mga Kawani sa Editorial: Brittany Beattie, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, LaRene Porter Gaunt, Carrie Kasten, Jennifer Maddy, Lia McClanahan, Melissa Merrill, Michael R. Morris, Sally J. Odekirk, Joshua J. Perkey, Chad E. Phares, Jan Pinborough, Paul VanDenBerghe, Marissa A. Widdison, Melissa Zenteno

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Scott Van Kampen

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Mga Senior nga Tigdesinyo: C. Kimball Bott, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Scott M. Mooy

Mga Kawani sa Desinyo ug Produksyon: Collette Nebeker

Aune, Connie Bowthorpe Bridge, Howard G. Brown, Julie

Burdett, Bryan W. Gygi, Kathleen Howard, Denise Kirby,

GINNY J. NILSON, Gayle Tate Rafferty

Prepress: Jeff L. Martin

Direktor sa Pag-impronta: Craig K. Sedgwick

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Evan Larsen

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*. The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P86.40 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabot nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2012 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika.

Ang teksto ug biswal nga materyal diha sa *Liahona* mahimong kopyahan alang sa sulagma, dili pangkomersyo nga paggamit sa simbahan o panimalay. Ang biswal nga materyal dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

May 2012 Vol. 15 No. 5. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.



INDEKS SA MAMUMULONG

Andersen, Neil L., 111
Ballard, M. Russell, 97
Baxter, David S., 37
Beck, Julie B., 83
Bednar, David A., 48
Christofferson, D. Todd, 86
Cook, Mary N., 120
Cook, Quentin L., 41
Dalton, Elaine S., 123
Dibb, Ann M., 117
Edgley, Richard C., 52
Esplin, Cheryl A., 10
Evans, David F., 106
Eyring, Henry B., 23, 62
Haleck, O. Vincent, 101
Hales, Robert D., 34
Hallstrom, Donald L., 13
Holland, Jeffrey R., 31
Koelliker, Paul E., 16
Monson, Thomas S., 4, 66,
90, 115, 126
Nelson, Russell M., 77
Oaks, Dallin H., 19
Ochoa, Adrián, 55
Packer, Boyd K., 6
Perry, L. Tom, 94
Pieper, Paul B., 109
Rasband, Ronald A., 80
Scott, Richard G., 45
Soares, Ulisses, 39
Uchtdorf, Dieter F., 27, 58, 70
Wilson, Larry Y., 103

INDEKS SA HILISGUTAN

Aaronic Priesthood, 55
Awtoridad, 48, 86
Basahon ni Mormon, 41, 94
Buhat sa templo, 19, 34, 62
Ebanghelyo, 13
Edukasyon, 120
Ehemplo, 16, 39, 55, 117,
123
Espiritu Santo, 10, 45, 58,
101, 109, 115
Gugma, 16, 106
Hiyas, 123
Hugot nga Pagtuo, 23, 37,
41, 83, 111, 126
Inspirasyon, 45, 109
Jesukristo, 19, 23, 31, 39, 77,
103, 90, 111
Kabubut-on, 39, 103
Kahibalo, 120
Kaisug, 117
Kakulangan, mga, 80
Kalisdanan, 4, 23, 80, 94, 115
Kalooy, 70
Kaluwasan, 94
Kamatayon, 90
Kaminyoon, 6, 97
Kasulatan, mga, 41
Katakus, 55
Katungdanan, 66
Kinatibuk-ang komperen-
sya, 4
Mga Bata, 6, 10
Misyonaryo nga buhat, 16,
19, 101, 106
Nag-inusara nga ginikanan,
37
Organisasyon sa Simbahan,
13

Paghinulsol, 70
Pagkabanhaw, 90
Pagkadisipulo, 101, 111
Pagkaginikanan, 6, 37, 103
Pagkainahan, 37, 120
Pagkakabig, 13
Pagkamaibugon, 31, 77
Pagkamasulundon, 39, 126
Pagkamatarung, 48
Pagkasagrado, 109
Paglahutay, 126
Paglambo sa Simbahan, 4
Pagpa-aktibo, 52, 55, 106
Pagpadayag, 45
Pagpaningkamot sa
kaugalingon, 34
Pagpasaylo, 31, 70
Pagtudlo, 10
Pag-ula, 19, 31
Pakigsaad, mga, 39, 62
Pamilya, 6, 16, 37, 41, 62,
70, 83, 97, 115
Panan-aw, 101
Panglantaw, 90
Pasalamat, 4, 77
Plano sa kaluwasan, 13, 77,
80, 90
Prayoridad, mga, 97
Priesthood, 48, 52, 55, 58,
62, 66, 103
Propeta, mga, 83, 86
Relief Society, 83
Sakrament, 34
Sakripisyo, 19
Serbisyo, 19, 34, 37, 58,
66, 83
Sumbanan, mga, 117, 123



Ni Presidente Thomas S. Monson

Samtang Kita Nagkatigum Pag-usab

Ang atong Langitnong Amahan naghunahuna kanato ug sa atong panginahanglan. Unta mapuno kita sa Iyang Espiritu sa atong pag-apil niining komperensya.

Akong mga kaigsoonan, samtang kita nagkatigum pag-usab sa kinatibuk-ang komperensya sa Simbahan, gi-welcome ko kamo ug ipadayag ang akong gugma kaninyo. Magkita kita matag unom ka bulan aron sa paglig-on sa usag usa, pagdasig, paghupay, paglig-on sa pagtuo. Ania kita aron makat-on. Pipila kaninyo tingali nangita og tubag sa pangutana ug hagit nga inyong nasinati sa inyong kinabuhi. Ang uban nanlimbasug sa kasagmuyo o kapakyasan. Matag usa malamdagan ug madasig ug mahupay kon ang Espiritu sa Ginoo mabati.

Kon may kausaban nga angayng himoon sa inyong kinabuhi, unta makit-an ninyo ang rason ug kadasig sa paghimo niini samtang maminaw kamo sa dinasig nga mga pulong nga ipamulong. Bag-ohon nato ang atong determinasyon aron kita angayan nga mga anak sa atong Langitnong Amahan. Ipadayon nato ang pakigbatok sa dautan bisan asa kini.

Pagkabulahan nato nga makaanhi sa yuta niining panahona—talagsaong

panahon sa kasaysayan sa kalibutan. Kitang tanan dili magkapundok og tingub, apan karon duna na kitay kahigayunan nga makaapil niining komperensya pinaagi sa telebisyon, radyo, cable, satellite, ug Internet—bisan sa mga mobile device. Nagkahiusa kita, lain-lain og pinulongan, nagpuyo sa lain-laing lugar, apan tanan usa ra ang pagtuo ug doktrina ug katuyoan.

Nagsugod nga gamay, mga 182 na ka tuig ang milabay, ang atong presensya mabati na sa tibuok kalibutan. Kining importanting kawsa nga atong giapilan magpadayon, mag-usab ug magpanalangin sa mga kinabuhi. Walay kawsa, pwera sa kalibutan nga makapugong sa buhat sa Dios. Bisan unsay mahitabo, kining importanting kawsa magpadayon. Hinumdumi ang mapanagnaong pulong ni Propeta Joseph Smith: “Walay dili balaan nga kamot ang makapugong sa buhat sa paglambo; mga pagpanggukod mahimong magkacusog, ang mga manggugubot mahimong maghiusa, mga kasundaluhan magpundok, mga pasangil



mahimong modaot sa kadungganan, apan ang kamatuoran sa Dios magpadayon nga maisugon, halangdon, ug gawasnon, hangtud nga kini makasulod sa matag yuta, makabisita sa matag dapit, molukop sa matag nasud, ug makasulti sa matag dunggan, hangtud ang mga katuyoan sa Dios matuman, ug ang Halangdong Jehova moingon nga ang buhat nahuman na.”¹

Daghang butang nga lisud ug mahagiton sa kalibutan karon, akong kaigsoonan, apan daghan usab ang maayo ug makadasig. Sama sa atong



gipahayag sa ika-trese nga artikulo sa hugot nga pagtuo, “Kon adunay mga butang nga mahiyason, matahum, o maayo og dungog o dalaygon, kami naninguha sa pagpangita niining mga butanga.” Unta padayon kita sa paghimo niana.

Salamat sa inyong pagtuo ug debosyon sa ebanghelyo. Salamat sa gugma ug pagpakabana nga inyong gipakita sa usag usa. Salamat sa serbisyo nga inyong gihatag sa inyong ward ug branch ug sa inyong stake ug district. Kini ang matang sa serbisyo

nga matuman sa Ginoo ang daghan Niyang katuyoan dinhi sa yuta.

Akong ipahayag ang akong pasalamat sa inyong kamabination ngari kanako bisan asa ko moadto. Salamat sa inyong pag-ampo alang kanako. Gibati ko kini nga pag-ampo ug mapasalamaton kaayo niini.

Karon, akong kaigsoonan, mianhi kita aron matudloan ug madasig. Daghang mensahe ang ipakigbahin sulod sa duha ka adlaw. Ipaniguro nako kaninyo nga kining mga lalaki ug babaye nga mamulong kaninyo

nangayo og tabang ug giya sa langit samtang nangandam sa ilang mensahe. Gidasig sila kalabut nianang ilang ipakigbahin kanato.

Ang atong Langitnong Amahan naghunahuna kanato ug sa atong panginahanglan. Unta mapuno kita sa Iyang Espiritu sa atong pag-apil niining komperensya. Kini ang akong pag-ampo sa pangalan sa atong Ginoo ug Manluluwas, si Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith (2007), 538.*



Ni Presidente Boyd K. Packer

Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ug Usa ka Bata nga Gamay Maoy Magamando Kanila

*Ang mga bana ug mga asawa kinahanglang makasabut
nga ang ilang unang calling—nga dili sila ma-release—
mao ngadto sa usag usa ug sa ilang mga anak.*

D aghang tuig na ang milabay usa ka gabii sa estasyon sa tren sa Japan, may mituktok sa bintana sa akong gihigdaan. Nagbarug ang batang lalaki nga hugaw og sinina nga gibugkosan ang nasamad nga suwang. Ang iyang ulo napuno sa nuka. Naggunit siya og tayaon nga lata ug kut-sara, timailhan sa usa ka makililimos. Samtang naningkamot ko og abli sa pultahan aron hatagan siya og kwarta, milarga ang tren.

Dili ko kalimot sa gigutom nga bata nga nabiyaang nagbarug, naggunit sa walay sulod nga lata. Ni makalimtan ang pagbati nga wala koy natabang kay ang tren milarga na ug mibiya kaniyang nagbarug.

Pipila ka tuig human niana didto sa Cusco, siyudad ibabaw sa Andes sa Peru, si Elder A. Theodore Tuttle ug ako dunay sakrament miting sa taas, pig-ot nga kwarto nga duol sa dalan. Gabii na kadto, ug samtang namulong si Elder Tuttle, usa ka bata, mga sais anyos, misulod sa pultahan. Nagsul-ob

siyag hugawng sinina nga kutob sa iyang tuhod.

Sa wala nga bahin dunay gamayng lamesa nga may plato sa pan para sakrament. Kining gigutom nga bata nakakita sa pan ug hinay-hinayng mipaduol niini. Hapit na siya maabot sa lamesa dihang nakit-an siya sa babaye. Sa iyang isug nga tinan-wan, siya miabug niini paggawas. Nadismaya ko.

Wala madugay mibalik ang bata. Mipidpid siya sa bong-bong,

mipasiplat sa pan dayon ngari nako. Dihang hapit na siya sa dapit nga makit-an na usab siya sa babaye, gikamay ko siya, ug nagdagan siya nga miduol nako. Gisabak nako siya.

Dayon, daw may kahulugan, gipalingkod nako siya sa lingkuranan ni Elder Tuttle. Human sa panapos nga pag-ampo nawala na ang batang lalaki.

Sa akong pagpauli, gisultihan nako si Presidente Spencer W. Kimball sa akong kasinatian. Natandog gayud siya ug miingon nako, “Imong gisabak ang usa ka nasud.” Kadaghan siya misulti nako nga, “Kana dunay mas importanting kahulugan nga imo pang mahibaloan.”

Sa akong pagbisita sa mga nasud sa Latin America hapit 100 ka higayon, gipangita ko kanang batang lalaki. Karon nahibalo na ko unsay gipasabut ni Presidente Kimball.

Nakakita na sad ko og nagkurog nga bata sa kadalanan sa Siyudad sa Salt Lake. Gabii na kadto sa laing tingtugnaw. Pagawas na kami sa hotel gikan sa usa ka panihapon atol sa Pasko. Sa dalan dunay unom o walo ka saba nga mga bata. Silang tanan anaa na unta sa balay layo sa katugnaw.

Usa ka bata walay kupo. Midagan siya og maayo aron makalingkawas sa katugnaw. Nawala siya sa kilid sa dalan, tingali paingon sa gamay, guba nga apartment ug higdaanan nga walay hapin nga mohatag unta niya og kainit.

Pagkagabii, sa dihang naghabol ko, nag-ampo ko alang niadtong walay kahigdaan nga mohatag og kainit.

Gi-assign ko sa Osaka, Japan,





pagkahuman sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan. Ang siyudad nagun-ob, ug nagkatag ang mga bloke, mga nalumpag, ug agi sa pagpamomba. Bisan og sagad sa mga kahoy naigo sa bomba, pipila niini pabiling nagbarug nga nalaksi ang mga sanga ug punoan ug lig-on nga manahon pa ang sanga.

Usa ka batang babaye nagsul-ob og hugawng kimono nalingaw sa pagkuha og yellow nga dahon sa sycamore para pongpong. Ang gamayng bata daw wala masayud sa kadaut nga naglibut niya samtang nangaykay siya sa mga nagkatag aron mamunit og dahon. Nakakita siya og matahum nga nahabilin sa kalibutan. Tingali makaingon ko nga *siya* matahum nga bahin sa kalibutan. Ingon og, ang paghunahuna kaniya nakapalambo sa akong pagtuo. Ang bata maoy ehemplo sa paglaum.

Si Mormon nagtudlo nga “ang gagmay nga mga bata buhi diha kang Kristo”¹ ug dili kinahanglang maghinulsol.

Mga tuig 1900, duha ka mga misyonaryo ang nagtrabaho sa kabukiran sa habagatang Estados Unidos. Usa ka adlaw, gikan sa tumoy, nakita nila ang mga tawo nga nagtapok sa hawan sa ubos. Ang mga misyonaryo panagsara kakita og mga tawo aron matudloan, busa nanglugsong sila sa hawan sa ubos.

Usa ka batang lalaki ang nalumos, ug ilubong. Ang iyang ginikanan mipatawag og ministro aron “mowali” sa lubong sa ilang anak. Ang mga misyonaryo nagbarug sa luyo sa ministro nga miatubang sa masulub-ong amahan ug inahan ug misugod og wali. Kon nagdahum ang ginikanan nga sila makadawat og kahupayan gikan niining tawhana, masagmuyo lang sila.

Gikasab-an niya sila og maayo kay wala pabunyi ang bata. Gilangan nila kini kay dunay hinungdan, ug karon ulahi na kaayo ang tanan. Prangka siyang misulti nila nga ang ilang anak tua na sa impyerno. Kadto ilang sayop. Sila ang angayng basulon sa iyang walay katapusang kasakit.

Human sa wali ug ang lubong gitabunan, ang mga elder miduol sa masulub-ong ginikanan. “Mga sulu-goon kami sa Ginoo,” miingon sila sa inahan, “ug mianhi kami nga may mensahe alang ninyo.” Samtang nami-naw ang naghilak nga ginikanan, ang duha ka elder mibasa gikan sa pagpa-dayag ug mipamatuod sa pagpahiuli sa yawe sa katubsan sa mga buhi ug mga patay.

Naluoy ko niana nga ministro. Iyang gibuhat kutob sa iyang mahimo uban sa kahayag ug kahibalo nga naa niya. Apan aduna pa untay labaw pa

nga iyang mahatag. Anaa ang kahingpitan sa ebanghelyo.

Ang mga elder miabut isip tighupay, tigtudlo, sulugoon sa Ginoo, awtorisado nga mga ministro sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Kining mga bata nga akong gihisgutan nagrepresentar sa tanang anak sa atong Langitnong Amahan. “Ang mga kabataan mao ang panulundon sa Ginoo: ug . . . malipayon ang tawo nga ang ilang baslayan napuno kanila.”²

Ang paglalang sa kinabuhi dakong responsibilidad sa magtiayon. Hagit kini sa pagkamortal nga mahimong takus ug responsabing ginikanan. Walay lalaki o babaye ang makaanak nga siya ra. Kinahanglan nga ang mga anak dunay duha ka ginikanan—ang amahan ug inahan. Walay laing proseso ang makahulip niini.

Dugay nang panahon usa ka babaye naghilak nga misulti nako nga isip estudyante sa kolehiyo nasayop siya uban sa iyang uyab. Nakigsabut siya para sa aborsyon. Wala madugay migradwar sila ug nagminyo ug nakabaton og pipila ka anak. Gisultihan ko niya kon unsa ang kasakit niya karon kon magtan-aw siya sa iyang pamilya, iyang buotang mga anak, ug mahinumdoman, ang kahaw-ang karon, sa pagkawala anang usa ka anak.

Kon kining magtiayon nakasabut ug gamiton ang Pag-ula, mahibaloan nila nga kadtong kasinatian ug kasakit mahimong mawala. Walay kasakit nga molungtad. Dili sayon, apan ang kinabuhi wala magpasabut nga sayon o patas. Ang paghinulsol ug malungtarong paglaum nga dala sa kapasayloan angay lang sa paningkamot.

Laing magtiayon ang naghilak nga misulti kanako nga gikan pa sila sa doktor diin giingnan sila nga dili na sila makabaton og anak. Naguol kaayo sila sa balita. Nahingangha sila dihang giingnan ko sila nga swerte gani sila. Natingala sila nganong misulti ko niana. Giingnan ko sila nga ang ilang kahimtang mas maayo kay sa ubang magtiayon nga mahimo untang ginikanan apan misalikway ug milikay nianang responsibilidad.

Giingnan nako sila, “Maayo na



lang gusto ninyong magkaanak, ug kana nga tinguha may gibug-aton nga pabor sa inyong kinabuhi dinhi ug sa pikas tungod kay kini makahatag og kalig-on sa espiritwal ug emosyonal. Sa katapusan, mas maayo pa kamo tungod kay gusto ninyong magkaanak apan dili makahimo, kompara niadtong makahimo apan dili gusto.”

Ang ubang magtiayon wala pa gihapon makasal ug walay anak. Ang uban, tungod sa panghitabo nga dili kapugngan, nagpadako sa ilang mga anak nga nag-inusara. Kini temporaryo nga kahimtang. Sa mahangturong plano—dili kanunay sa pagkamortal—ang matarung nga tinguha ug pangan-doy matuman.

“Kon niini rang kinabuhia may paglaum kita ni Kristo, nan, sa tanang mga tawo kita ang labing takus pagakaloy-an.”³

Ang katapusan sa kalihokan sa

Simbahan mao nga makita ang bana ug asawa ug mga anak nga malipayon, napanalipdan sa baruganan ug balaod sa ebanghelyo, nabugkos sa mga pakigsaad sa mahangturong priesthood. Ang mga bana ug mga asawa kinahanglang makasabut nga ang ilang unang calling—nga dili sila ma-release—mao ngadto sa usag usa ug sa ilang mga anak.

Usa sa nindot nga madiskubrihan sa pagkaginikanan mao nga makat-on kita gikan sa atong mga anak kay sa atong mga ginikanan. Atong masabtan ang kamatuoran sa panagna ni Isaias nga “usa ka bata nga gamay maoy magamando kanila.”⁴

Sa Jerusalem, “Gitawag ni Jesus ang usa ka gamayng bata ngadto kaniya, ug iyang gipatindog kini sa ilang taliwala.

“Ug miingon siya, Sa pagkatinuod magaingon ako kaninyo, nga gawas

kon mangausab kamo, ug mangahimong sama sa mga gagmayng bata, dili gayud kamo makasulod sa gingharian sa langit.

“Busa bisan kinsa nga magpakaubos sa iyang kaugalingon sama niining gamayng bata, siya mao ang labing dako sa gingharian sa langit.”⁵

“Si Jesus miingon, Paduola kano ang gagmayng kabataan, ug ayaw ninyo sila pagpugngi: kay ang gingharian sa langit ila sa mga sama kanila.

“Ug iyang gitapin-an sila sa iyang mga kamot, ug unya milakaw siya.”⁶

Mabasa nato sa Basahon ni Mormon kabahin sa pagbisita ni Jesukristo sa Bag-ong Kalibutan. Siya miayo ug mipanalangin sa mga tawo ug mimando nila sa pagdala sa gagmayng mga bata ngadto Kaniya.

Si Mormon mirekord, “Sila midala sa ilang gagmay nga mga bata ug gipalingkod sila sa yuta nga nag-alirong kaniya, ug si Jesus mitindog sa ilang taliwala; ug ang pundok sa mga katawhan mihatag og agianan hangtud nga nadala na ang tanan ngadto kaniya.”⁷

Siya misugo dayon sa katawhan sa pagluhod. Nag-alirong ang mga bata Kaniya, ang Manluluwas miluhod ug nag-ampo sa atong Amahan sa Langit. Human sa pag-ampo ang Manluluwas mihilak, “ug siya mikuha sa ilang gagmay nga mga bata, sa tinagsa, ug mipanalangin kanila, ug nag-ampo ngadto sa Amahan alang kanila.

“Ug sa diha nga siya nakahimo na niini siya mihilak pag-usab.”⁸

Nakasabut ko sa pagbati nga gipahayag sa Manluluwas ngadto sa mga bata. Daghan ang angayng kat-unan sa pagsunod sa Iyang ehemplo sa pagtinguha nga mag-ampo, manalangin, ug motudlo “sa gagmayng mga bata.”⁹

Ika-10 ko sa pamilya nga may 11 ka mga anak. Sa akong nasayran, ang akong papa o mama wala makaserbisyo og dagkong calling sa Simbahan.

Ang among ginikanan matitud-anong nagserbisyo sa ilang labing importanting calling—isip ginikanan. Ang among amahan nangulo sa among panimalay sa katarung, dili sa kasuko o kahadlok. Ang gamhanang ehemplo sa among amahan gipalambo

sa malumong tambag sa among inahan. Ang ebanghelyo gamhanang impluwensya sa kinabuhi sa matag usa kanamo sa pamilya Packer ug sa sunod nga henerasyon ug sa sunod pa nga henerasyon ug sa sunod, kutob sa among nakita.

Gusto kong mahukman nga sama ko kamaayo sa akong amahan. Sa dili pa ko ingnon og “maayo” sa akong Langitnong Amahan, gusto ko nga madungog kini sa akong mortal nga amahan.

Daghang higayon nga nahibulong ko nganong gitawag ko pagka-Apostol ug dayon Presidente sa Korum sa Napulog Duha bisan gikan sa panimalay diin ang amahan matawag og dili kaayo aktibo. Dili lang ako sa Napulog Duha ang haum niana nga paghulagway.

Sa katapusan nakita ug nasabtan nako nga tingali tungod niana nga kahimtang nga ako gitawag. Ug akong nasabtan nganong sa tanan natong gibuhit sa Simbahan, kinahanglan kintang mohatag og paagi, isip lider, nga ang ginikanan ug mga anak dunay panahon nga mag-uban isip pamilya. Ang lider sa priesthood kinahanglang mag-amping sa epekto sa Simbahan ngadto sa pamilya.

Daghang butang kalabut sa pagsunod sa ebanghelyo ni Jesukristo nga dili matugkad sa nakabutang o nakasulat sa rekord sa pagtambong. Na-busy kita sa pagtukod ug sa budget ug mga programa ug mga pamaagi. Sa pagbuhit niini, posibling mataligam-an nato mismo ang diwa sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Kasagaran dunay moduol nako og moingon, “Presidente Packer, maayo kaha kon . . . ?”

Pugngan nako sila ug moingon og dili, kay nagtuo ko nga ang sunod mao ang bag-ong kalihokan o programa nga modugang og oras ug gasto sa pamilya.

Ang oras sa pamilya sagrado ug kinahanglang panalipdan ug tauron. Among giawhag ang mga miyembro nga mopakita og debosyon sa ilang pamilya.

Sa bag-o pa kaming minyo, ang akong asawa ug ako nakahukom nga

among dawaton ang mga bata nga matawo kanamo uban sa responsibilidad sa pag-atiman nila. Moabut ang panahon nga sila usab adunay ilang kaugalingong pamilya.

Kaduha sa among kaminyoon, sa panahon nga gipanganak ang duha sa among mga anak nga lalaki, ang doktor miingon, “Morag dili ni mabuhi.”

Sa duha ka higayon ang among tubag mao nga among ihatag ang among kinabuhi kon mabuhi lang siya. Niana nga tanyag, nasabtan namo nga kining sama nga pagbati susama sa pagbati sa Langitnong Amahan alang kanatong tanan. Kabalaan nga hunahuna.

Karon nga tigulang na kami, si Sister Packer ug ako nakasabut ug nakasaksi nga ang among pamilya mahimong mohangtud. Sa pagsunod sa mga sugo ug pagtuman sa ebanghelyo, kita mapanalipdan ug mapanalangin. Kalabut sa among mga anak, mga apo, ug mga apo sa tuhod, ang among pag-ampo mao nga ang tanan sa among pamilya dunay sama nga pagbati niadtong bililhon nga gagmayng mga bata.

Mga amahan ug mga inahan, sunod higayon nga magkugos kamo sa inyong bag-ong natawo nga anak, makabaton kamo og panglantaw sa misteryo ug katuyoan sa kinabuhi. Mas masabtan ninyo nganong ang Simbahan ingon niini ug ang pamilya ang nag-unang organisasyon karon ug sa kahangturan. Mopamatuod ko nga ang ebanghelyo ni Jesukristo tinuod, ang plano sa pagtubos, nga gitawag og plano sa kalipay, usa ka plano alang sa pamilya. Nag-ampo ko sa Ginoo nga ang mga pamilya sa Simbahan mapanalangin, mga ginikanan ug anak, nga kining buhat magpadayon sama sa gusto sa Amahan. Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Moroni 8:12.
2. Salmo 127:3, 5.
3. 1 Mga Taga-Corinto 15:19.
4. Isaias 11:6.
5. Mateo 18:2–4.
6. Mateo 19:14–15.
7. 3 Nephi 17:12.
8. 3 Nephi 17:21–22.
9. 3 Nephi 17:24.



Ni Cheryl A. Esplin

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-an
Kapanguloan sa Primary

Pagtudlo sa Atong mga Anak nga Makasabut

Ang pagtudlo sa mga anak sa pagsabut labaw pa kay sa paghatag lamang og impormasyon. Pagtabang kini sa atong mga anak nga ang doktrina makasulod sa ilang mga kasingkasing.

Samtang nanglabay ang katuisan, daghang detalye sa akong kinabuhi ang nagkahanap, apan ang ubang mga panumduman nga nagpabiling tataw mao ang pagkatawo sa among mga anak. Ang langit daw duol kaayo, ug kon ako maninguha, hapit akong bation ang samang mga pagbati sa ligdong nga pagtahud ug katingala nga akong nasinati sa kada usa sa minahal nga masuso nga akong gikugos.

Ang atong “mga kabataan mao ang panulundon sa Ginoo” (Salmo 127:3). Nakaila ug hingpit ang Iyang gugma sa kada usa (tan-awa sa Moroni 8:17). Sagradong responsibilidad ang gibutang sa atong Langitnong Amahan kanatong mga ginikanan sa pagtabang Kaniya sa paghimo sa Iyang mahal nga mga espiritu unsa ang Iyang nahibaloan nga sila mamahimo.

Kining balaang pribelihiyo sa pagpatubo sa atong mga anak mas dakong responsibilidad kon mag-inusara

kita nga walay tabang sa atong Ginoo. Nahibalo Siya kon unsay kinahanglang mahibaloan sa atong mga anak, unsay ilang buhaton, ug unsay ilang pagahimoon aron makabalik sa Iyang presensya. Naghatag Siya sa mga inahan ug amahan og pihong mga panudlo ug paggiya pinaagi sa mga kasulatan, sa Iyang mga propeta, ug sa Espiritu Santo.

Sa ulahing adlaw nga pagpadayag pinaagi ni Propeta Joseph Smith, ang Ginoo nagmando sa mga ginikanan sa pagtudlo sa ilang mga anak sa *pagsabut* sa doktrina sa paghinulsol, hugot nga pagtuo diha ni Kristo, pagbunyang ug sa gasa sa Espiritu Santo. Timan-i nga ang Ginoo wala lamang mag-ingon nga kita “magtudlo sa doktrina”; ang Iyang mga panudlo mao ang pagtudlo sa atong mga anak sa *pagsabut* sa doktrina.” (Tan-awa sa D&P 68:25, 28; emphasis gidugang.)

Sa Salmo atong mabasa, “Hatagi ako og salabutan ug pagabantayan ko

ang imong kasugoan, pagatumanon ko kini uban sa bug-os ko nga kasingkasing” (Mga Salmo 119:34).

Ang pagtudlo sa mga anak sa pagsabut labaw pa kay sa paghatag lamang og impormasyon. Pagtabang kini sa atong mga anak nga ang doktrina makasulod sa ilang mga kasingkasing nga kini mahimong kabahin sa ilang pagkatawo ug makita sa ilang mga kinaiya ug pamasatan sa tibuok nilang kinabuhi.

Gitudlo ni Nephi nga ang tahas sa Espiritu Santo mao ang pagdala sa kamatuoran “ngadto sa mga kasingkasing sa mga katawhan” (2 Nephi 33:1). Ang atong tahas isip mga ginikanan mao ang pagbuhat sa tanan nga atong mahimo sa pagmugna og sitwasyon diin ang atong mga anak mobati sa impluwensya sa Espiritu ug dayon tabangan sila sa pag-ila sa unsay ilang gibati.

Nahinumdom ko og tawag sa among anak nga babaye, nga si Michelle, sa telepono daghang tuig na ang milabay. Uban sa malumo nga pagbati miingon siya, “Ma, ako dunay dili katoohan nga kasinatian karon lang gyud uban ni Ashley.” Anak niyang babaye si Ashley nga singko anyos nianang panahona. Gihulagway ni Michelle ang buntag nga usa ka kanunayng panaglalis ni Ashley ug sa tulo ka tuig nga si Andrew—dili makigbahin ug manumbag. Human sila husaya, giadto ni Michelle ang masuso.

Wala madugay, nagdagan nga mi-duol si Ashley, nasuko nga si Andrew dili magpahulam. Gipahinumduman ni Michelle si Ashley sa pasalig nga ilang gihimo sa home evening nga mahimong mas mabination sa usag usa.

Gipangutana niya si Ashley kon gusto bang mag-ampo ug mangayo og tabang sa Langitnong Amahan, suko kaayo gihapong, mitubag, “Dili.” Gipangutana kon siya mituo ba nga ang Langitnong Amahan motubag sa iyang pag-ampo, miingon si Ashley nga wala siya mahibalo. Ang iyang inahan mihangyo niya sa pagsulay ug hinay nga gikuha ang iyang mga kamot ug miluhod uban kaniya.

Misugyot si Michelle nga si Ashley makahangyo sa Langitnong Amahan



sa pagtabang ni Andrew nga magpahulam—ug sa pagtabang niya nga magmabination. Ang hunahunang tabangan sa Langitnong Amahan ang iyang igsoong lalaki nga magpahulam nakapukaw sa interes ni Ashley, ug misugod siya sa pag-ampo sa Langitnong Amahan sa pagtabang ni Andrew nga magpahulam. Samtang mihangyo Kaniya nga tabangan siyang magmabination, mihilak siya. Gihuman ni Ashley ang iyang pag-ampo ug giakbo ang iyang ulo sa abaga sa iyang inahan. Gigakos siya ni Michelle ug gipangutana nganong naghilak siya. Miingon si Ashley nga wala siya mahibalo.

Miingon ang iyang inahan, “Ako nahibalo nganong naghilak ka. Maayo ba ang imong gibati?” Miyango si Ashley, ug mipadayon ang iyang inahan, “Ang Espiritu nagtabang kanimong mobati

niini. Kini paagi sa Langitnong Amahan sa pagsulti nga Siya nahigugma ug motabang kanimo.”

Gipangutana niya si Ashley kon mituo siya niini, kon siya mituo nga ang Langitnong Amahan makatabang kaniya. Mga matang puno sa mga luha, si Ashley miingon nga siya mituo.

Usahay ang labing gamhanan nga pagtudlo sa atong mga anak sa pagsabut sa doktrina mao ang pagtudlo sa kahulugan sa ilang nasinati niana nga higayon. Kining mga higayona wala planoha ug sagad mahitabo sa kinabuhi sa pamilya. Kini moabut ug daling mawala, busa kita gyud magbantay ug makaila og higayon sa pagtudlo kon ang atong mga anak moduol nato nga may pangutana o kaguol, may mga problema sa pakig-uban sa mga igsoon o mga higala, nagpugong sa kasuko, nasayop, o

maghimo og desisyon. (Tan-awa sa *Pagtudlo, Walay Labaw Ka Mahinungdanon nga Tawag. Usa ka Giya nga Kapanguhaan alang sa Pagtudlo sa Ebanghelyo* [1999], 140–41; *Marriage and Family Relations Instructor’s Manual* [2000], 61.)

Kon kita andam ug magpagiya sa Espiritu ning mga higayona, ang atong mga anak matudloan nga may dakong epekto ug pagsabut.

Importante usab ang mga higayon sa pagtudlo nga moabut samtang kita maayong nagplano og naandang mga okasyon sama sa pag-ampo sa pamilya, pagtuon sa kasulatan, family home evening, ug ubang mga kalihokan sa pamilya.

Sa kada sitwasyon sa pagtudlo ang tanang pagkat-on ug pagsabut maa-muma og maayo diha sa kadasig ug gugma nga ang Espiritu anaa.



Mga duha ka bulan sa dili pa motso anyos ang iyang mga anak, usa ka amahan mogahin og panahon kada semana sa pag-andam nila alang sa bunyag. Miingon ang iyang anak nga babaye nga sa iya nang turno, gihatagan siya og journal ug nagtupad silang duha ra og lingkod, ug naghisgot ug nakigbahin og mga pagbati kalabut sa mga baruganan sa ebanghelyo. Gipadrawing siya og hulagway samtang nagpadayon. Gipakita ang kinabuhi nga wala pa dinhi sa yuta, ang kinabuhi dinhi sa yuta, ug ang kada lakang nga iyang gikinahanglan sa pagpuyo uban sa Langitnong Amahan. Mipamatuod siya sa kada lakang sa plano sa kaluwasan samtang siya nagtudlo niini ngadto kaniya.

Sa paghinumdom sa iyang anak nga babaye niining kasinatian pagkadako niya, siya miingon: “Dili gyud ko kalimot sa gugmang gibati ko gikan ni Papa samtang gigahin niya kanang panahon kanako. . . . Nagtuo ako nga kini nga kasinatian usa ka dako kaayong rason nga ako may pagpamatuod sa ebanghelyo dihang gibunyagan ko.” (Tan-awa sa *Pagtudlo Walay Labaw ka Mahinungdanon nga Tawag*, 129.)

Ang pagtudlo alang sa pagsabut nagkinahanglan og hugot ug makanunayon nga paningkamot. Kini nagkinahanglan og pagtudlo pinaagi sa lagda ug sa ehemplo ug ilabi na sa pagtabang sa atong mga anak sa pagpuyo unsay ilang nakat-unan.

Si Presidente Harold B. Lee mitudlo, “Sa walay pagsinati sa baruganan sa ebanghelyo nga gigamit, kini . . . labaw pa ka lisud sa pagtuo niana nga baruganan” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Harold B. Lee* [2000], 146).

Una kong nakat-unan ang pagampo pinaagi sa pagluhod diha sa pagampo uban sa pamilya. Gitudloan ako sa pagampo samtang ako naminaw sa akong mga ginikanang nagampo ug samtang gitabangan nila ako sa paglitok sa akong unang mga pagampo. Nahibaloan nako nga ako makaistorya sa Langitnong Amahan ug mangayo og paggiya.

Kada buntag nga walay pakyas, ang akong inahan ug amahan nagpaalirong namo sa lamesa sa kusina sa dili pa mamahaw, ug mangluhod sa pamilya nga pagampo. Nagampo kami kada tingkaon. Sa dili pa matulog sa gabii, mag-uban kami og luhod sa sala ug gitapos ang adlaw sa pamilya nga pagampo.

Bisan dihay daghan nga wala nako masabti sa pagampo isip bata, nahimo kini nga kabahin sa akong kinabuhi nga nagpabilin kanako. Nagpadayon gihapon ako sa pagkat-on, ug ang akong pagsabut sa gahum sa pagampo nagpadayon sa pagtubo.

Si Elder Jeffrey R. Holland miingon, “Kitang tanan nakasabut nga ang kalampusan sa mensahe sa ebanghelyo nag-agad sa pagtudlo niini ug dayon masabtan ug sundon sa

paagi nga ang saad niini nga kalipay ug kaluwasan matuman” (“Pagtudlo ug Pagkat-on sa Simbahan” [tibuok kalibutan nga miting sa pagbansay sa pagpangulo, Feb. 10, 2007], *Liahona*, Hunyo 2007, 57).

Ang pagkat-on aron hingpit nga masabtan ang mga doktrina sa ebanghelyo usa ka proseso sa tibuok kinabuhi ug moabut “pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda, diyutay dinhi ug diyutay didto” (2 Nephi 28:30). Samtang ang mga anak nagkat-on ug naggamit sa unsay ilang nakat-unan, ang ilang pagsabut molugway, nga mogiya ngadto sa labaw nga pagkat-on, paggamit, ug mas dako ug labaw nga malungtarong pagsabut.

Makahibalo kita nga ang atong mga anak nagsugod na sa pagsabut sa doktrina kon makita natong gipakita diha sa ilang mga kinaiya ug mga lihok nga walay paghadlok o mga ganti. Samtang ang atong mga anak nagkat-on sa pagsabut sa mga doktrina sa ebanghelyo, sila mahimong mas makabarug sa kaugalingon ug mas responsable. Mahimo silang kabahin sa solusyon sa mga problema sa pamilya ug maghimo og positibong kontribusyon sa atong panimalay ug sa kalampusan sa atong pamilya.

Atong tudloan ang atong mga anak sa pagsabut samtang atong pahimuslan ang kada sitwasyon sa pagtudlo, pagdapit sa Espiritu, pagpakita og ehemplo, ug pagtabang kanila sa pagpuyo unsay ilang nakat-unan.

Kon atong tan-awon ang mga mata sa masuso, mahinumdom kita sa awit:

*Ako anak sa Dios,
Daghang kinahanglan;
Pasabta ko's pulong Niya
Nga samtang sayo pa.*

*Agaka ko, tudloi ko,
Unsay buhaton.
Nga makabalik ko sa
Amahang Langitnon.
("Ako Anak sa Dios," *Mga Himno
ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 58;
emphasis gidugang)*

Unta buhaton nato. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



Ni Elder Donald L. Hallstrom
Sa Kapangulohan sa Seventy

Nakabig sa Iyang Ebanghelyo pinaagi sa Iyang Simbahan

Ang katuyoan sa Simbahan mao ang pagtabang kanato sa pagsunod sa ebanghelyo.

Gimahal nako ang ebanghelyo ni Jesukristo ug Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Usahay magkabili nato paggamit ang termino nga *ebanghelyo* ug *Simbahan*, apan dili kini pareho. Hinoon, konektado kini, ug kinahanglan nato ang duha.

Ang ebanghelyo plano sa Dios diin kita, may oportunidad nga madawat ang tanan nga aduna ang Amahan (tan-awa sa D&P 84:38). Gitawag kini og kinabuhing dayon ug “ang labing mahinungdanon sa tanan nga mga gasa sa Dios” (D&P 14:7). Ang kasinatian dinhi sa yuta importanting bahin sa plano —panahon sa pagpalambo og pagtuo (tan-awa sa Moroni 7:26), paghinulol (tan-awa sa Mosiah 3:12), ug pakig-uli ngadto sa Dios (tan-awa sa Jacob 4:11).

Tungod sa atong mortal nga kahu-yang ug sa “katugbang sa tanan nga mga butang” (2 Nephi 2:11) makapalisud niining kinabuhia ug tungod dili kita makahinlo sa atong sala nga kita ra, gikinahanglan ang Manluluwas. Dihang si Elohim, ang Dios sa

Kahangturan ug Amahan sa tanan natong espiritu, mipresentar sa Iyang plano sa kaluwasan, adunay usa kanato ang miingon, “Ania ako, ipadala ako” (Abraham 3:27). Iyang ngalan mao si Jehova.

Natawo sa Langitnong Amahan, sa pisikal ug espirital, Siya dunay gahum sa pagbuntog sa kalibutan. Natawo sa yutan-ong inahan, mobati Siya og sakit ug pag-antus sa mortalidad. Ang halangdong Jehova ginginganlan usab og Jesus ug gitawag og Kristo, buot ipasabut ang Mesiyas o Usa nga Dinihogan. Ang labing importanting nabuhat Niya mao ang Pag-ula, diin si Jesukristo “nakatugkad sa tanan nga mga butang” (D&P 88:6), mihimong posible Kaniya sa pagtubos natong tanan.

Ang Simbahan gitukod ni Jesukristo atol sa pangalagad Niya sa yuta, “tinukod ibabaw sa patukoranan nga mao ang mga apostoles ug mga propeta” (Mga Taga-Efeso 2:20). Niining, “kahingpitan sa panahon” (D&P 128:18), gipahiuli sa Ginoo, unsay gisulti kang Propeta Joseph Smith, “Ako motukod

og simbahan pinaagi sa imong kamot” (D&P 31:7). Si Jesukristo ang pangulo sa Iyang Simbahan, girepresentar sa mga propeta nga naghupot sa awtoridad sa pagka-apostol.

Talagsaon kini nga Simbahan. Ang organisasyon, epektibo, ug hingpit nga kaayo gitahud sa tanan nga sinserong nagtinguha nga makasabut niini. Ang Simbahan dunay mga programa para sa mga bata, mga batan-on, mga lalaki, ug mga babaye. Daghang nindot nga mga meetinghouse nga sobra sa 18,000. Talagsaong mga templo—karon 136—nagkatap sa yuta, nga dunay 30 nga gitukod pa o gipahibalo na. Ang pwera sa full-time nga mga misyonaryo sobra sa 56,000, mga batan-on ug edaran, nagserbisyo sa 150 ka nasud. Ang tibuok kalibutan nga humanitarian nga buhat sa Simbahan talagsaong pagpakita sa kabuotan sa atong mga miyembro. Ang atong welfare nag-amuma sa atong mga miyembro ug nag-awhag og pagpaningkamot sa kaugalingon nga dili hitupngan bisan asa. Sa Simbahan kita adunay mga lider nga walay sweldo ug pundok sa mga Santos kinsa andam nga moserbisyo sa usag usa sa dalaygong paagi. Walay sama niini nga Simbahan sa tibuok kalibutan.

Pagkatawo nako, nagpuyo mi sa gamayng payag sa nataran sa dakong meetinghouse sa Simbahan, ang Honolulu Tabernacle. Mangayo ko og pasaylo sa akong mga higala sa Presiding Bishopric, kinsa nagdumala sa mga pasilidad sa Simbahan, apan sa bata pa ko sige ko og katkat ug suong bisan asa nianang dapita, gikan sa ilawom sa puno sa tubig nga pool ngadto sa ibabaw sa sulod sa sinug-an nga tore. Mokapyot pa gani mi (morag Tarzan) sa taas nga bagon sa dakong kahoy nga banyan nga naa sa lugar.

Ang Simbahan importante kaayo namo. Pirme mi magmiting, mas daghan pa gani kay sa karon. Motambong mi og Primary kada Huwebes sa hapon. Ang miting sa Relief Society kada Martes sa buntag. Ang Mutual sa mga batan-on kada Miyerkules sa gabii. Ang Sabado para sa mga kalihokan sa ward. Ma-Dominggo, ang mga lalaki moadto sa priesthood miting

sa buntag. Inigka-udto motambong mi og Sunday School. Dayon sa gabii mobalik mi para sa sakrament miting. Sa pag-adto-ngari ug mga miting, ang among panahon daw nahurot sa kalihokan sa Simbahan tibuok Dominggo ug sa laing adlaw sa semana.

Gimahal man nako ang Simbahan, panahon kadto sa pagkabata nga, sa unang higayon, gibati nako nga dunay mas importante pa. Sa singko anyos pa ko, dakong komperensya ang gipahigayon sa tabernakulo. Nanglakaw kami sa dalan sa among gipuy-an ug ngadto sa gamayng taytayan paingon sa meetinghouse ug milingkod sa ika-10 nga row sa dakong chapel. Ang nagdumala ug namulong sa miting si David O. McKay, ang Presidente sa Simbahan. Wala koy mahinumduman sa iyang gisulti, apan klaro kaayo ang akong nakita ug gibati. Si Presidente McKay nagsul-ob og kolor gatas nga sinina ug, ang iyang kuluton nga puting buhok, nindot kaayong tan-awon. Tradisyon sa isla, nagsul-ob siya og garland nga puno sa bulak. Sa iyang pagsulti, gibati nako ang gahum ug labihan ka personal. Sa kaulahian akong nasabtan nga kadto ang gahum sa Balaang Espiritu. Nanganta kami sa panapos nga himno.

Kinsay sa Dios? Kinsa?

Karon ipakita.

Kita mangutana:

Kinsay sa Dios? Kinsa?

(“Who’s on the Lord’s Side?” *Hymns*, nu. 260)

Sa mga pulong nga gikanta sa hapit 2,000 ka tawo apan ang pangutana daw para lang nako, gusto kong mo-barug og moingon, “Ako!”

Ang uban naghunahuna nga ang kaaktibo diha sa Simbahan ang labing importanting tumong. Anaa diha ang kakuyaw. Posible nga aktibo sa Simbahan apan dili kaayo aktibo sa ebanghelyo. Akong ipasabut: ang kaaktibo diha sa Simbahan nindot kaayo nga tumong; apan, dili kini paigo. Ang kaaktibo diha sa Simbahan usa ka pagpakita sa atong espiritwal nga tinguha. Kon motambong kita

sa mga miting, motuman sa mga responsibilidad sa Simbahan, ug moserbisyo sa uban, makita kini sa kadaghanan.

Sa pagtandi, ang mga butang sa ebanghelyo sagad dili makita ug lisud sukdon, apan mas mahinungdanon kini sa kahangturan. Pananglitan, unsa gayud ka dako ang atong pagtuo? Unsa kita ka mahinulsulon? Unsa ka mahinungdanon ang mga ordinansa sa atong kinabuhi? Unsa kita ka focus sa atong mga pakigsaad?

Akong usbon: gikinahanglan nato ang ebanghelyo *ug* ang Simbahan. Gani, ang katuyoan sa Simbahan mao ang pagtabang kanato sa pagsunod

sa ebanghelyo. Maghunahuna kita kanunay: Sa unsang paagi nga ang tawo aktibo kaayo sa Simbahan sa batan-on pa ug dili na aktibo kon mahingkod na? Sa unsang paagi nga ang hamtong nga kanunayang nagsimba ug nagserbisyo mihunong na og mosimba? Sa unsang paagi nga ang tawo nga nasilo sa lider o laing miyembro mitugot niana nga mohunong sa ilang pagka-aktibo sa Simbahan? Tingali ang rason mao nga sila wala pa kaayo makabig sa ebanghelyo—ang mga butang sa kahangturan.

Mosugyot ko og tulo ka importanting paagi nga himoong pundasyon ang ebanghelyo:



1. *Palapdan ang atong panabut sa Dios.* Ang kasayuran ug paghigugma sa tulo ka sakop sa Dios nga Kapangulohan importante kaayo. Mahunahunaong mag-ampo sa Amahan, sa ngalan sa Anak, ug mangayo og giya sa Espiritu Santo. Inubanan ang pag-ampo sa makanunayong pagtuon ug mapainubsanong pamalandong padayon sa pag-ugmad og dili matarug nga pagtuo kang Jesukristo. “Kay unsaon pagkasayud sa usa ka tawo sa agalon . . . kinsa usa ka dili kaila ngadto kaniya, ug layo gikan sa mga lawom nga mga pagbati ug katuyoan sa iyang kasingkasing?” (Mosiah 5:13).
2. *Focus sa mga ordinansa ug mga pakigsaad.* Kon dunay importanting mga ordinansa nga angayng ipahigayon sa inyong kinabuhi, pangandam og maayo sa pagdawat niini. Kinahanglan ang disiplina sa pagtuman sa atong mga pakigsaad, gamiton ang sinemanang gasa sa sakrament. Daghan nato ang wala mausab sa makalimpyong gahum niini tungod sa kakulang sa atong pagtahud niining balaang ordinansa.
3. *Ihiusa ang ebanghelyo sa Simbahan.* Samtang kita nag-focus sa ebanghelyo, ang Simbahan mahimong dakong panalangin sa atong kinabuhi. Sa pagtambong nato sa miting nga andam sa “pagpangita sa pagtulun-an, gani pinaagi sa pagtuon ug usab pinaagi sa hugot nga pagtuo” (D&P 88:118), ang Balaang Espiritu maoy motudlo nato. Kon motambong kita aron malingaw, sagad masagmuyo kita. Si Presidente Spencer W. Kimball kausa gipangutana, “Unsay imong buhaton kon anaa ka sa laay nga sakrament miting?” Iyang tubag: “Wala ko kahibalo. Wala pa ko kasulay” (gikutlo ni Gene R. Cook, sa Gerry Avant, “Learning Gospel Is Lifetime Pursuit,” *Church News*, Mar. 24, 1990, 10).

Atong tinguhaon unsay nahitabo human ang Ginoo miadto sa Bag-ong Kalibutan ug mitukod sa Iyang Simbahan.



Sa kasulatan mabasa “Ug nahinabo nga sa ingon sila [nagpasabut Iyang mga disipulo] misangyaw ngadto sa tanan nga mga katawhan ni Nephi, ug misangyaw sa ebanghelyo ni Kristo ngadto sa tanan nga mga katawhan diha sa ibabaw sa yuta; ug sila nakabig ngadto sa Ginoo, ug nagkahiusa ngadto sa simbahan ni Kristo, ug sa ingon ang

mga katawhan niana nga kaliwatan gipanalanginan” (3 Nephi 28:23).

Gusto sa Ginoo nga ang mga miyembro sa Iyang Simbahan hingpit nga makabig sa Iyang ebanghelyo. Kini lamang ang siguradong paagi nga dunay espirituhanong kaluwasan karon ug kalipay sa hangtud. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



Ni Elder Paul E. Koelliker
Sa Seventy

Tinuod Siya nga Nahigugma Kanato

Tungod sa gitakda sa langit nga sumbanan sa pamilya, mas masabtan nato kon unsa ka patas ug hingpit ang pagmahal sa atong Langitnong Amahan kanato.

Ganahan kong makig-uban sa full-time nga mga misyonaryo. Puno sila sa pagtuo, paglaum, ug gugmang putli. Ang ilang 18 ngadto sa 24 ka tuig nga kasinatian daw gamayng pakete sa kinabuhi. Miabut sila sa misyon nga dunay dakong kagana sa pagkat-on, ug sila mobiya nga hingkod na, ingon og andam sa pagbuntog sa tanang hagit nga ihatag nila. Gimahal ko usab ang edaran na nga mga misyonaryo, nga puno sa pailub, kaalam, ug kasiguroan. Nagdala sila og gasa sa kalig-on ug gugma sa mga batan-ong misyonaryo nga naglibut nila. Mag-uban ang mga batan-ong ug senior nga mga misyonaryo sila gamhanan, lig-on nga pwersa alang sa kaayohan, nga dunay dakong epekto sa ilang kinabuhi ug niadtong natan-dog sa ilang serbisyo.

Bag-o lang naminaw ko sa duha ka misyonaryo samtang gi-asoy nila ang ilang kasinatian ug paningkamot. Sila mahinuklugon nga mikonsiderar sa mga indibidwal nga ilang gikahimamat, pipila mas modawat kay sa uban. Samtang ilang gikonsiderar ang mga kahimtang, sila nangutana, “Unsaon namo pagtabang sa matag indibidwal

aron makapalambo og tinguha nga mas makaila sa Langitnong Amahan? Unsaon namo pagtabang nila nga mabati ang Iyang Espiritu? Unsaon namo pagtabang nila nga masayud nga gimahal namo sila?”

Akong mahunahuna kining duha ka batan-ong lalaki tulo o upat ka tuig human sa ilang misyon. Napanglantawan ko sila nga nakakita sa ilang mahangturong mga kapikas ug nagserbisyo sa elders quorum o nagtudlo sa young men. Karon, imbis maghunahuna sa ilang investigator, mangu-tana sila sa samang pangutana sa mga sakop sa ilang korum o sa young men nga gisangun nga ilang amumahan. Nakita nako kon unsaon nga ang ilang kasinatian magamit isip sumbanan sa pag-amuma sa uban sa tibuok nilang kinabuhi. Sa pagpauli niining matarung nga mga disipulo ngadto sa daghang kanasuran sa kalibutan, nahimo silang nag-unang tigtabang sa buhat sa pagtukod sa Simbahan.

Si propeta Lehi sa Basahon ni Mormon tingali naghunahuna sa samang mga pangutana niining mga misyonaryo dihang naminaw siya sa tubag sa iyang mga anak sa padulngan

ug panan-awon nga gihatag kaniya: “Ug busa si Laman ug si Lemuel, ingon nga mga magulang, kanunay nga nagbagulbol batok sa ilang amahan. Ug sila nagbagulbol tungod kay sila wala makahibalo sa pamaagi sa Dios kinsa naglalang kanila” (1 Nephi 2:12).

Tingali mibati kita og kasagmuyo sa nasinati ni Lehi sa iyang duha ka anak. Kon magtan-aw kita sa anak nga padulong mahisalaag, walay pasalig nga investigator, o walay gihimo nga prospective elder, magsakit ang atong dughan sama kang Lehi ug mangutana kita, unsaon ko sila pagtabang nga mabati ug maminaw sa Espiritu nga dili sila moapil sa butang nga makabalda? Duha ka kasulatan ang akong nahunahunaan nga makatabang nato nga malikay sa makabalda ug mabati ang gahum sa gugma sa Dios.

Si Nephi naghatag og yawe sa pultahan sa pagkat-on pinaagi sa iyang personal nga kasinatian: “Ako, si Nephi, . . . adunay dako nga tinguha nga mahibalo sa mga misteryo sa Dios, busa, ako nangamuyo ngadto sa Ginoo; ug tan-awa siya miduaw kanako, ug nalumoy ang akong kasingkasing nga ako mituo sa tanan nga mga pulong nga gilitik sa akong amahan; busa, wala ako mosukol batok kaniya sama sa akong igsoon nga mga lalaki” (1 Nephi 2:16).

Ang pagtinguha nga masayud makahatag og espiritwal nga kapasidad nga madungog ang tingog sa langit. Ang pagpangita og paagi sa pagpukaw ug pag-amuma nianang tinguha maoy tumong ug responsibilidad matag usa kanato—mga misyonaryo, ginikanan, magtutudlo, lider, ug miyembro. Kon atong mabati kanang tinguha diha sa atong kasingkasing, kita andam nga magkat-on sa ikaduhang kasulatan nga gusto nakong hisgutan.

Niadtong Hunyo 1831, dihang natawag ang unang mga lider sa Simbahan, si Joseph Smith giingnan nga “si Satanas anaa sa tanan nga bahin niini nga yuta, ug siya naglihok aron sa paglimbong sa mga nasud.” Sa pagbatok niining makabalda nga impluwensya, ang Ginoo miingon nga Siya mohatag nato og “sumbanan sa tanan nga mga butang, nga [kita] dili malimbungan” (D&P 52:14).



Ang sumbanan mao ang sundanan, giya, balik-balik nga lakang, o dalan nga sundon aron mapahiangay sa katu-yoan sa Dios. Kon sundon, makahimo kini natong mapaubsanon, maabtik, ug kaila sa tingog sa Balaang Espiritu gikan sa tingog nga makabalda kanato ug modala nato palayo. Dayon ang Ginoong nagtudlo nato, “Siya nga nangurog ubos sa akong gahum mahimo nga malig-on, ug magdala og mga bunga sa pagdayeg ug kaalam, sumala sa mga pagpadayag ug mga kamatuoran diin Ako naghatag kaninyo” (D&P 52:17).

Ang panalangin sa mapainub-sanong pag-ampo, nga may tinuod nga tinguha, mopatandog sa Balaang Espiritu sa atong kasingkasing ug mopahinumdom sa atong nasayran sa wala pa kita matawo dinhi. Kon klaro ang atong pagsabut sa plano sa atong Langitnong Amahan, modawat kita sa

atong responsibilidad sa pagtabang sa uban nga makat-on ug makasabut sa Iyang plano. Ang pagtabang sa uban nga mahinumdom mao ang paagi sa atong pagpuyo sa ebanghelyo ug paggamit niini sa atong kinabuhi. Kon nagsunod kita sa sumbanan nga gitudlo sa Ginoong Jesukristo, ang atong abilidad sa pagtabang sa uban molambo. Ang mosunod nga kasinatian usa ka ehemplo niini nga baruganan.

Duha ka misyonaryo nanuktok sa pultahan, nanghinaut nga may modawat sa ilang mensahe. Giablihan ang pultahan, ug usa ka dakong tawo mitagad nila nga dili kaayo mahigalaon: “Siguro nasultihan ko na kamo nga dili na manuktok. Gipasidan-an ko na kamo nga kon mobalik gani mo, dili nindot ang inyong masinati. Karon lakaw na mo.” Kalit niyang gisira ang pultahan.

Sa paglakaw sa mga elder, ang mas dugay, mas sinati nga misyonaryo miagbay sa mas bag-ong misyonaryo sa paghupay ug pagdasig niya. Wala sila masayud, ang tawo nagtan-aw nila sa bintana sa pagsiguro nga nasabtan nila ang iyang gisulti. Nagtuo siya nga makita sila nga mangatawa ug ibaliwala lang ang iyang dili maayong pagtagad. Apan, sa iyang pagtan-aw sa kamabination sa duha ka misyonaryo, nahumok dayon ang iyang kasingkasing. Giablihan niyang balik ang pultahan ug gipabalik ang mga misyonaryo ug gipakigbahin ang ilang mensahe niya.

Kon kita monunot sa kabubut-on sa Dios ug mosunod sa Iyang sumbanan diha mabati ang Iyang Espiritu. Ang Manluluwas nagtudlo, “Ang tanang tawo makaila nga kamo mga tinun-an ko pinaagi niini, kon kamo maghigugmaay ang usa sa usa” (Juan 13:35).



Kining baruganan sa paghigugmaay ug pagpalambo sa abilidad nga nakasentro kang Kristo importante isip disipulo ni Kristo ug magtutudlo sa Iyang ebanghelyo.

Kini nga tinguha moandam nato nga makakita sa gisaad nga sumbanan. Ang pagpangita sa sumbanan modala nato sa doktrina ni Kristo nga gitudlo sa Manluluwas ug sa Iyang mga lider nga propeta. Sumbanan niini nga doktrina ang paglahutay sa katapusan: “Ug bulahan sila kinsa maninguha sa pagpatunhay sa akong Zion niana nga adlaw, kay sila makabaton sa gasa ug gahum sa Espiritu Santo; ug kon sila molahutay ngadto sa katapusan sila pagabayawon sa katapusan nga adlaw, ug maluwas diha sa walay katapusan nga gingharian sa Kordero” (1 Nephi 13:37).

Unsa ang labing maayo nga paagi aron kita makatagamtam sa gasa ug gahum sa Espiritu Santo? Kini ang gahum nga moabut sa matitud-anong

disipulo ni Jesukristo. Kini ang atong *gugma* alang Kaniya ug sa uban. Ang Manluluwas ang mitino sa sumbanan sa gugma dihang Siya nagtudlo nato, “Ako magahatag kaninyog bag-ong sugo, Nga kinahanglan maghigugmaay kamo ang usa sa usa; maingon nga ako nahigugma kaninyo, kinahanglan maghigugmaay usab kamo ang usa sa usa.” (Juan 13:34).

Si Presidente Gordon B. Hinckley mimatuod niining baruganan sa dihang siya miingon: “Ang paghigugma sa Ginoo dili lang tambag; dili lang pangindahay. Kini usa ka sugo. . . . Ang gugma sa Dios ang tinubdan sa tanang hiyas, kaayo, kalig-on sa kinaiya, kamaunungon sa paghimo sa matarung” (“Words of the Living Prophet,” *Liahona*, Dis. 1996, 8).

Ang plano sa Amahan nagtakda sa sumbanan sa pamilya aron tabangan kita nga makat-on, magamit, ug masabtan ang gahum sa gugma. Sa adlaw

nga nagtukod ko og akong pamilya, ang mahal kong Ann ug ako miadto sa templo ug mihimo sa pakigsaad sa kaminyoon. Kadako sa akong gugma niya anang adlaw, apan nagsugod pa ko pagkakita sa gugma. Pag-abut sa among mga anak ug mga apo sa among kinabuhi, milambo ang among gugma nga mas patas ug hingpit alang kanila. Daw walay katapusan sa malamboong kapasidad sa paghigugma.

Ang pagbati sa gugma sa atong Langitnong Amahan sama sa kusog sa gravity gikan sa langit. Sa pagtangtang nato sa makabalda nga mobira nato sa kalibutan ug mogamit sa kabubut-on sa pagtinguha Kaniya, giablihan nato ang atong kasingkasing sa celestial nga pwersa nga mopaduol nato Kaniya. Gihulagway ni Nephi ang epekto niini nga “gani hangtud sa pagkaugdaw sa [iyang] unod” (2 Nephi 4:21). Kining gahum sa gugma napakanta ni Alma og “awit sa matubsanon nga gugma” (Alma 5:26; tan-awa usab sa bersikulo 9). Natandog niini si Mormon nga siya mitambag nato sa “pag-ampo . . . uban sa tibuok kusog sa [atong] kasingkasing” nga kita mapuno sa Iyang gugma (Moroni 7:48)

Ang kasulatan puno sa pahinumdom sa gugma sa Langitnong Amahan alang sa Iyang mga anak. Masaligon ko nga ang bukton sa atong Langitnong Amahan kanunayng gilugwayan, andam sa paghangup kanato ug molsulti sa hilum, makadulot nga tingog, “Gimahal ko ikaw.”

Tungod sa gitakda sa langit nga sumbanan sa pamilya, mas masabtan nato kon unsa ka patas ug hingpit ang pagmahal sa atong Langitnong Amahan kanato. Mopamatuod ko nga kini tinuod. Ang Dios nakaila ug nahigugma nato. Gipakita kita sa Iyang balaang dapit ug mitawag og mga propeta ug mga apostoles nga motudlo sa mga baruganan ug sumbanan nga mopabalik nato Kaniya. Sa pagpukaw sa tinguha nga masayud kita ug ang uban ug sa pagsunod sa sumbanan nga atong nasayran, kita maduol Kaniya. Ako mopamatuod nga si Jesus mao ang Anak sa Dios, ang atong Ehemplo, atong minahal nga Manunubos, nga akong ipadayag sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



Ni Elder Dallin H. Oaks

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Sakripisyo

Ang atong serbisyo ug sakripisyo ang tukmang pahayag sa atong pasalig nga moserbisyo sa Agalon ug sa atong isigkatawo.

Ang maulaong sakripisyo ni Jesukristo gitawag nga ang “labing talagsaon sa tanang panghitabo sukad sa paglalang hangtud sa kahangturan.”¹ Kana nga sakripisyo mao ang sentrong mensahe sa tanang propeta. Gipakita kini pinaagi sa pagsakripisyo ug hayop diha sa balaod ni Moises. Usa ka propeta namahayag “[nag]tudlo niana nga mahinungdanon ug katapusan nga sakripisyo [sa] . . . Anak sa Dios, oo, walay kinutuban ug walay katapusan” (Alma 34:14). Nag-antus pag-ayo si Jesukristo aron isakripisyo ang Iyang kaugalingon alang sa sala sa tanan. Kana nga sakripisyo nagtanyag ug kaayo—ang putli nga Kordero—alang sa hilabihang kadautan—ang sala sa tibuok kalibutan. Sa dili malintang mga pulong ni Eliza R. Snow:

*Iyang bililhong dugo gipaagas;
Iyang kinabuhi gihalad,
Ang sakripisyo alang sa sala,
Aron ang kalibutan mahuwas.²*

Kanang sakripisyo—ang Pag-ula ni Jesukristo—anaa sa sentro sa plano sa kaluwasan.

Ang grabe nga pag-antus ni Jesukristo mitapos sa sakripisyo sa pagpa-agas sa dugo, apan ang kaimportante niini wala matapos diha sa plano sa

ebanghelyo. Ang Manluluwas padayon sa pagpasakripisyo nato, apan Siya mi-mando nga kita “mohalad og sakripisyo ngadto [Kaniya] og usa ka masulub-on nga kasingkasing ug usa ka mahinulsulon nga espiritu” (3 Nephi 9:20). Siya usab nagsugo kanato sa paghigugma ug pagserbisyo sa usag usa—nga mao ang, pagsunod Kaniya sa pagsakripisyo sa atong panahon ug mga prayoridad. Sa dinasig nga himno, kita nagkanta, “Sakripisyo nagdala og panalangin sa langit.”³

Maghisgot ko niining mga sakripisyo nga gusto sa Manluluwas nga atong buhaton. Wala kini maglakip sa mga sakripisyo nga kita napugos sa paghimo o mga buhat sa pamintaha imbis serbisyo o sakripisyo (tan-awa sa 2 Nephi 26:29).

I.

Ang tinuohang Kristiyano dunay kaagi sa sakripisyo, lakip na sa katapung sakripisyo. Sa unang katuangan sa Kristiyanismo, liboan ang gipatay sa Roma kay mituo kang Jesukristo. Sa misunod nga mga siglo, mga kontrobersiya sa doktrina mibahin sa mga Kristiyano, ang uban migukod ug gani mipatay sa laing grupo. Ang pag-unay sa mga Kristiyano ang grabeng trahedy sa tinuohang Kristiyano.

Daghang Kristiyano ang boluntaryong misakripisyo tungod sa pagtuo kang Kristo ug gustong moserbisyo Kaniya. Migahin ang uban sa ilang kinabuhi sa pagserbisyo sa Manluluwas. Kining buotang grupo naglakip sa relihiyusong mga pundok sa Simbahang Katoliko ug niadtong miserbisyo sa tibuok kinabuhi isip Kristohanong mga misyonaryo sa tinuohang Protestante. Ang ilang ehemplo mahagiton ug makadasig, apan kasagaran sa tumutuo ni Kristo wala laumi nga mogahin sa ilang tibuok kinabuhi sa relihiyusong pagserbisyo.

II.

Sagad sa mga sumusunod ni Kristo, ang atong sakripisyo naglakip sa unsay atong mahimo matag adlaw sa atong kinabuhi. Nianang dapita wala koy nahibaloan nga pundok nga nagsakripisyo labaw pa kay sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang ila ug inyong sakripisyo—mga kaigsoonan—lahi sa kalibutanong paningkamot alang sa personal nga katumanan.

Ang una nakong ehemplo mao ang mga Mormon pioneer. Ang ilang sakripisyo sa kinabuhi, relasyon sa pamilya, panimalay, ug kaharuhay ang pundasyon sa gipahiuli nga ebanghelyo. Si Sarah Rich naghigugut unsay nakapadasig niining mga pioneer dihang gihulagway niya ang iyang bana, si Charles, nga gitawag aron magmisyon: “Lisud gyud kining panahona alang namo; apan kinahanglan kaming maglagyo og kadali ug nasayud nga nagtuman [kami] sa kabubut-on sa Ginoo, misakripisyo kami aron makatabang nga maestablisar ang buhat . . . sa pagtabang og tukod sa Gingharian sa Dios dinhi sa yuta.”⁴

Ang kalig-on sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mao ang dili hinakog nga serbisyo ug sakripisyo sa mga miyembro. Sa wala pa ipahinungod og usab ang usa sa atong templo, ang Kristohanong ministro nangutana ni Presidente Gordon B. Hinckley nganong wala kini krus, ang komon kaayo nga simbolo sa tinuohang Kristiyano. Si Presidente Hinckley mitubag nga ang atong simbolo sa atong Kristiyanong pagtuo mao



“ang kinabuhi sa atong katawhan.”⁵ Sa pagkatinuod, ang atong serbisyo ug sakripisyo ang tukmang pahayag sa atong pasalig nga moserbisyo sa Agalon ug sa atong isigkatawo.

III.

Wala kitay propesyonal nga giban-say ug gisweldohan nga clergy sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Mao nga, ang gitawag nga mangulo ug moserbisyo sa atong kongregasyon magdala sa tanang trabahoon sa daghan natong mga miting, programa, ug kalihokan sa Simbahan. Ila kining gibuhat sa sobra sa 14,000 ka kongregasyon sa Estados Unidos ug Canada pa lang. Siyempre, dili kita ra ang nangulo sa atong kongregasyon nga moserbisyo isip magtutudlo ug lider. Apan ang oras nga gigahin sa atong mga miyembro sa pagbansay ug pagpangalagad sa usag usa talagsaon gayud. Ang atong paningkamot nga ang matag pamilya duawon sa mga home teacher kada bulan ug ang mga babaye ma-duaw sa mga visiting teacher sa Relief

Society matag bulan mao ang ehemplo niini. Wala kitay ikatandi pa nga serbisyo sa bisan unsang organisasyon sa tibuok kalibutan.

Ang labing inila nga maayong ehemplo sa talagsaong serbisyo ug sakripisyo sa LDS mao ang buhat sa atong mga misyonaryo. Bag-ohay lang sobra sila sa 50,000 ka batan-ong mga lalaki ug mga babaye ug sobra sa 5,000 ka mga hamtong. Mogahin sila og unom ka bulan hangtud duha ka tuig sa ilang kinabuhi sa pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo ug sa pagserbisyo sa mga 160 ka nasud sa kalibutan. Ang ilang buhat naglakip og sakripisyo, apil ang katuigan nga ilang gihatag sa buhat sa Ginoo ug sa sakripisyong gihimo sa paggasto aron pagsuporta nila.

Kadtong anaa sa balay—ginikanan ug ubang sakop sa pamilya—nagsakripisyo usab nga dili ikauban ug maserbisyon sa mga misyonaryo nga ilang gipadala. Pananglitan, ang batan-ong Brazilian nakadawat og tawag sa pagmision samtang nagsuporta sa iyang mga igsoon human namatay ang iyang amahan ug inahan. Usa ka General

Authority mihulagway sa pakigsabut niining mga bata ug paghinumdom nga ang ilang ginikanan mitudlo nila sa pag-andam kanunay sa pagserbisyo sa Ginoo. Gidawat sa batan-ong lalaki ang iyang tawag, ug ang manghud nga 16 anyos mipuli sa pagtrabaho aron suportahan ang pamilya.⁶ Daghan nato nahibalo og laing ehemplo sa sakripisyo sa pagserbisyo og misyon o pagsuporta og misyonaryo. Wala kitay nahibaloan nga boluntaryong serbisyo ug sakripisyo nga sama niini sa laing organisasyon sa kalibutan.

Kanunay kitang gipangutana, “Giunsa ninyo pagdani ang mga batan-on ug mga tigulang nga mga miyembro sa pagbiya sa ilang pag-eskwela o retirement aron mosakripisyo?” Daghan ko og nadunggan nga mipasabut: “Nasayud sa gihimo sa Manluluwas alang kanako—Iyang grasya sa pag-antus alang sa akong mga sala ug pagbuntog sa kamatayon aron mabuhi ko pag-usab—bulahan ko nga mohimo og gamayng sakripisyo sa pagserbisyo Kaniya. Akong ipakigbahin ang akong panabut nga



Iyang gihatag nako.” Giunsa nato pagdani kana nga mga sumusunod ni Kristo aron moserbisyo? Sama sa gipasabut sa usa ka propeta, “Gi-hangyo [lang] namo sila.”⁷

Ubang sakripisyo nga resulta sa misyonaryo nga serbisyo mao ang sakripisyo niadtong misunod sa gitudlo sa mga misyonaryo ug namiyembro sa Simbahan. Sa daghang kinabig, kining sakripisyo mahinungdanon kaayo, lakip ang pagkawala sa

Patzicia, Guatemala



mga higala ug kasuod sa pamilya.

Kaniadto nadunggan dinhi ang bahin sa batan-ong lalaki nga nakakaplag sa gipahiuling ebanghelyo samtang nag-eskwela sa Estados Unidos. Sa hapit na siya mouli sa iyang nasud, si Presidente Gordon B. Hinckley nangutana niya unsay mahitabo niya kon mopauli na siya isip Kristiyano. “Masagmuyo ang akong pamilya,” mitubag ang batan-ong lalaki. “Mahimong palayason ko nila ug isipon nga patay na. Sa akong kaugmaon ug panginabuhi, tanang oportunidad mahimong mawala.”

“Andam ka ba nga mobayad og dakong bili alang sa ebanghelyo?” Nangutana si Presidente Hinckley.

Nagluha-luha ang batan-ong lalaki nga mitubag, “Tinuod kini, dili ba?” Sa dihang namatud-an, mitubag siya, “Busa unsa pay angay nga kabalak-an?”⁸ Kana ang diwa sa sakripisyo sa atong bag-ong mga miyembro.

Laing ehemplo sa serbisyo ug sakripisyo makita sa kinabuhi sa matinud-anong mga miyembro nga nagserbisyo sa atong mga templo.

Ang serbisyo sa templo talagsaon sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, apan ang kaimportante niana nga sakripisyo masabtan sa tanang Kristiyano. Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw walay tradisyon nga moserbisyo sa monasteryo, apan nakasabut ug mitahud kita niadtong kansang tinuohang Kristiyano nag-awhag kanila nianang relihiyusong kalihokan.

Sa miaging tuig, si Presidente Thomas S. Monson mipakigbahin og ehemplo sa sakripisyo kalabut sa serbisyo sa templo. Usa ka matinud-anong amahan nga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa hilit nga isla sa Pasipiko mitrabaho sa layong dapit og unom ka tuig para makakwarta aron madala niya ang iyang asawa ug 10 ka anak aron makasal ug mabugkos didto sa Templo sa New Zealand. Si Presidente Monson mipasabut, “Kadtong nakasabut sa mahangturong mga panalangin nga magagikan sa templo nasayud nga walay sakripisyo nga dako kaayo, walay kantidad nga bug-at kaayo, walay paningkamot nga lisud kaayo aron makadawat niana nga mga panalangin.”⁹

Mapasalamaton ko sa nindot nga ehemplo sa Kristohanong gugma, serbisyo, ug sakripisyo nga akong nakita sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Nakita ko kamo nga naghimo sa inyong calling sa Simbahan, kasagaran sa dagkong sakripisyo sa panahon ug salapi. Nakita ko kamo nga nagmisyon nga inyong kaugalingong gasto. Nakita ko kamo nga malipayong mipakigbahin sa inyong kahanas aron pagserbisyo sa inyong isigkatawo. Nakita ko kamo nga miatiman sa mga kabus sa inyong kaugalingong paningkamot ug misuporta sa welfare sa Simbahan ug sa kontribusyon sa humanitarian.¹⁰ Kining tanan gipamatud-an sa usa ka pagtuon sa tibuok nasud nga ang aktibong mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw “moboluntaryo ug modonar og sobra kay sa kasagaran sa mga Amerikano ug mas mohatag og panahon ug salapi kay sa [20 porsyento] sa relihiyosong mga tawo sa Amerika.”¹¹

Kanang ehemplo sa paghatag sa uban nakapalig-on natong tanan. Nakapahinumdom kini sa pagtulun-an sa Manluluwas:

“Kon adunay buot mosunod kanako, kinahanglang magdumili siya sa iyang kaugalingon. . . .

“Kay bisan kinsa nga buot magpantunhay sa iyang kinabuhi mawagtaganang hinooon siya niini: ug bisan kinsa nga magawagtang sa iyang kinabuhi tungod kanako makakaplag siya niini” (Mateo 16:24–25).

IV.

Tingali ang labing pamilyar ug importanting ehemplo sa dili hinakog nga serbisyo ug sakripisyo gihimo diha sa atong pamilya. Ang mga inahan migahin sa pagmatuto ug pagatiman sa ilang mga anak. Ang mga bana misuporta sa ilang mga asawa ug mga anak. Ang mga sakripisyo nga naapil sa importante nga pagserbisyo sa atong pamilya daghan ug pamilyar ra kaayo para hisgutan.

Nakakita usab ako og dili hakog nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga nanagop, lakip niadtong may espesyal nga panginahanglan, ug nagtinguha sa paghatag og paglaum



ug oportunidad nga wala nila matagamtam; Nakakita ako kaninyo nga nag-atiman sa mga sakop sa pamilya ug mga silingan nga may kakulangan, mental ug pisikal nga sakit, ug epekto sa katigulangon. Ang Ginoo nakakita usab kaninyo, ug gisugo Niya ang mga propeta sa pagpahayag “sa inyong pagsakripisyo sa usag usa ug sa inyong mga anak, ang Ginoo mopangalangin kaninyo.”¹²

Ako nagtuo nga ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga naghatag og dili hinakog nga serbisyo ug sakripisyo sa pagsunod sa atong Manluluwas mas mihatag og bili sa hiyas kay sa uban. Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagsakripisyo isip bahin sa ilang pagkat-on ug pagpangandam sa kahangturan. Kini nga kamatuoran gipadayag diha sa *Lectures on Faith*, nga nagtudlo nga “ang relihiyon nga wala magkinahanglan og sakripisyo sa tanang butang wala gayuy igong gahum sa pag-ugmad og pagtuo nga kinahanglan sa kinabuhi ug kaluwasan. . . . Pinaagi [kini] niining sakripisyo, nga gitakda sa Dios nga ang tawo makaangkon og kinabuhing dayon.”¹³

Ingon nga ang maulaong sakripisyo ni Jesukristo anaa sa sentro sa plano sa kaluwasan, kitang sumusunod ni Kristo mosakripisyo gayud aron makab-ot ang padulngan niana nga plano.

Nasayud ko nga si Jesukristo mao ang Bugtong Anak sa Dios Amahan.

Nasayud ko nga tungod sa Iyang maulaong sakripisyo, makaangkon kita og imortalidad ug oportunidad sa kinabuhing dayon. Siya ang atong Ginoo, Manluluwas, ug Manunubos, ug ako nagpamatuod Kaniya sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Bruce R. McConkie, *The Promised Messiah: The First Coming of Christ* (1981), 218.
2. “Unsa ka Dako sa Kaalam ug sa Gugma,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 19.
3. “Praise to the Man,” *Hymns*, nu. 27.
4. Sarah Rich, sa Guinevere Thomas Woolstenhulme, “I Have Seen Many Miracles,” sa Richard E. Turley Jr. ug Brittany A. Chapman, eds., *Women of Faith in the Latter Days: Volume 1, 1775–1820* (2011), 283.
5. Gordon B. Hinckley, “Ang Simbolo sa Atong Pagtuo,” *Liahona*, Abr. 2005, 3.
6. Tan-awa sa Harold G. Hillam, “Sacrifice in the Service,” *Ensign*, Nob. 1995, 42.
7. Gordon B. Hinckley, “The Miracle of Faith,” *Liahona*, Hulyo 2001, 84.
8. Gordon B. Hinckley, “It’s True, Isn’t It?” *Tambuli*, Okt. 1993, 3–4; tan-awa usab sa Neil L. Andersen, “Tinuod Kini, Dili Ba? Busa Unsa Pay Angay nga Kabalak-an?” *Liahona*, Mayo 2007, 74.
9. Thomas S. Monson, “Ang Balaan nga Templo—ang Suga sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2011, 91–92.
10. Tan-awa, sama pananglit sa, Naomi Schaefer Riley, “What the Mormons Know about Welfare,” *Wall Street Journal*, Feb. 18, 2012, A11.
11. Ram Cnaan ug uban pa, “Called to Serve: The Prosocial Behavior of Active Latter-day Saints” (draft), 16.
12. Ezra Taft Benson, “To the Single Adult Brethren of the Church,” *Ensign*, Mayo 1988, 53.
13. *Lectures on Faith* (1985), 69.



Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Mga Hagit nga Buntugon

*Kon kita may hugot nga pagtuo diha kang Jesukristo,
ang pinakalisud ug pinakasayon sa kinabuhi mahimong
panalangin.*

Nakadungog ko ni Presidente Spencer W. Kimball, sa komperensya, nga naghangyo sa Ginoo nga hatagan siya og mga hagit nga buntugon. Siya miingon: “Lisud nga mga hagit anaa sa atong unahan, dagkong mga oportunidad nga pahimuslan. Pangandaman ko kadtong mga panglantaw ug mapainubsanong moingon ngadto sa Dios, ‘Ihatag kanako kini nga mga hagit.’”¹

Natandog ang akong kasingkasing, nasayud ko sa pipila ka mga hagit ug kalisud nga iyang giatubang. Gusto ko nga mas mahisama kaniya, usa ka isug nga sulugoon sa Dios. Busa usa ka gabii nag-ampo ko nga sulayan aron mapakita ang akong kaisug. Dili gyud ko kalimot niini. Niadtong gabhiona miluhod ko sa kwarto uban sa pagtuo nga mipuno sa akong kasingkasing.

Sa usa o duha ka adlaw ang akong pag-ampo natubag. Ang pinakalisud nga hagit sa akong kinabuhi nakapatina ngala ug nakapaubos nako. Nakakat-on ko og duha ka leksyon. Una, ako may ebidensya nga ang Dios midungog ug mitubag sa akong pag-ampo inubanan sa pagtuo. Ikaduha, nagpadayon ko sa pagkat-on nganong mibati ko og ingon

nga pagsalig niadtong gabhiona nga adunay dakong panalangin gikan sa kalisud nga labaw pa sa gipaningkamutan.

Ang kalisud nga akong nasinati niadtong adlaw daw sayon lang ikompara karon—ngari kanako ug niadtong akong gihigugma. Daghan ninyo karon ang nagsagubang og mga pagsulay sa pisikal, mental ug emosyonal nga nakapahilak ninyo sama sa talagsaong sulugoon sa Dios nga akong kaila. Ang iyang nurse nakadungog kaniya nga misyagit tungod sa kasakit, “Tibuok kinabuhi ko nga nagbinuotan, nganong nahitabo kini kanako?”

Kamo nasayud sa tubag sa Ginoo sa pangutana ni Propeta Joseph Smith sa prisohan:

“Ug kon ikaw ihulog ngadto sa lungag, o ngadto sa mga kamot sa mamumuno, ug ang silot sa kamatayon ipahamtang diha kanimo; kon ikaw itambug ngadto sa ilawom; kon ang dagko nga mga balud nagkunsabo batok kanimo; kon ang mapintas nga mga hangin mahimo nga imong kaaway; kon ang mga langit mopundok og kangitngit, ug ang tanan nga mga elemento magkahiusa nga mobabag sa agianan; ug labaw sa tanan, kon ang

mga apapangig gayud sa impyerno mobuka ug moabli sa ba-ba og dako diha kanimo, ikaw masayud, akong anak, nga kining tanan nga mga butang makahatag kanimo og kasinatian, ug alang sa imong kaayohan.

“Ang Anak sa Tawo mikunsad ubos kanilang tanan. Labaw pa ba ikaw kay kaniya?”

“Busa, padayon sa imong pamaagi, ug ang gahum sa pagkapari magpabilin uban kanimo; kay ang ilang utlanan gipahimutang, sila dili makaagi. Ang imong mga adlaw nahibaloan, ug ang imong mga tuig dili makulangan; busa, ayaw kahadlok unsa ang mahimo sa tawo, kay ang Dios mouban kanimo hangtud sa kahangturan.”²

Walay mas maayong tubag sa pangutana kon nganong may mga pagsulay ug unsa ang buhaton kay sa mga pulong sa Ginoo Mismo, kinsa misinati og mga pagsulay labaw pa sa atong mahunahuna.

Kamo makahinumdom sa Iyang tambag nga kita kinahanglan, tungod sa atong pagtuo Kaniya, maghinulsol:

“Busa Ako magsugo kanimo sa paghinulsol—paghinulsol, tingali unya Ako mohampak kanimo pinaagi sa pulong sa akong ba-ba, ug pinaagi sa akong kaligutgut, ug pinaagi sa akong kasuko, ang imong mga pag-antus masakit—unsa ka sakit ikaw wala masayud, unsa ka hilabihan kangutngut ikaw wala masayud, oo, unsa kalisud sa pag-antus ikaw wala masayud.

“Kay tan-awa, Ako, ang Dios, nag-antus niini nga mga butang alang sa tanan, nga sila unta dili mag-antus kon sila maghinulsol;

“Apan kon dili sila maghinulsol sila kinahanglan gayud nga mag-antus sama Kanako;

“Kansang pag-antus nakapahimo sa akong kaugalingon, gani ang Dios, ang labing halangdon sa tanan, sa pagkurrog tungod sa kasakit, ug sa pag-agas sa dugo sa matag lungag sa panit, ug sa pag-antus sa lawas ug sa espiritu—ug buot nga Ako unta dili moinom sa mapait nga kopa, ug mobiya—

“Bisan pa niana, himaya ngadto sa Amahan, ug Ako nakaambit ug naka-human sa akong mga pagpangandam alang sa mga katawhan.”³



Kita may pagtuo nga ang paagi sa pagbuntog sa mga pagsulay mao ang pagtuo nga may “balsamo sa Galaad”⁴ ug ang Ginoo misaad, “Ikaw dili Ko . . . biyaan.”⁵ Mao kini ang gitudlo kanato ni Presidente Thomas S. Monson sa pagtabang nato ug sa atong giserbisyon sa grabeng kalisud nga mga pagsulay.⁶

Si Presidente Monson maalamong mitudlo nga ang pundasyon sa pagtuo aron matuman kadtong mga saad nanginghanglan og dugayng panahon sa paglig-on. Mahimong makita ang panginahanglan nianang pundasyon, sama sa akong nakita, diha sa naglubog na lang nga tawo nga nawad-an og kadasig sa paglahutay. Kon ang pundasyon sa pagtuo wala makulit sa kasingkasing, ang gahum sa paglahutay mapakyas.

Ang akong tuyo karon mao ang paghulagway unsaon pagtukod og pundasyon nga dili matarug. Buhaton ko kini nga mapaubsanon tungod sa duha ka rason. Una, ang akong isulti basin makapawala sa kadasig niadtong nanlimbasug diha sa tumang kalisud ug mibati nga kahug-unon ang pundasyon sa ilang pagtuo. Ug ikaduha, nasayud ko nga ang akong dagkong mga pagsulay moabut pa. Mao nga, ang tambag nga akong itanyag

kaninyo pagapamatud-an pa sa akong kinabuhi pinaagi sa paglahutay.

Isip batan-ong lalaki nagtrabaho ko sa pagbutang og mga footing ug pundasyon sa bag-ong mga balay. Sa ting-init lisud ang pagbugkal sa yuta alang sa hulmahan nga pagabubu-an og semento para sa footing. Walay mga makina. Piko ug pala ra ang among gigamit. Ang pagtukod og lig-ong pundasyon sa mga building lisud niadtong mga adlaw.

Nanginghanglan usab kini og paulub. Human og bubu para sa footing, among paabuton nga kini mouga. Bisan gusto namong magpadayon sa trabaho, maghulat usab kami human sa pagbubu sa pundasyon sa dili pa namo kuhaon ang mga hulmahan.

Ug ang mas makapadayeg sa usa ka bag-ong tigtukod mao ang makuti ug dugayng proseso sa mabinanta-yong pagbutang sa mga metal bar sulod sa hulmahan aron malig-on ang pundasyon.

Sa samang paagi, ang sukaranan kinahanglan ayohon pag-andam alang sa pundasyon sa atong pagtuo aron makalahutay sa unos nga moabut sa kinabuhi. Ang lig-ong pundasyon sa pagtuo mao ang personal nga integridad.

Ang makanunayong pagpili sa

matarung makamugna og lig-ong pundasyon sa atong pagtuo. Magsugod kini sa bata pa, kay ang matag kalag natawo nga may gasa sa Espiritu ni Kristo. Tungod sa Espiritu kita masayud kon kita nakahimo og sakto o sayop diha sa atubangan sa Dios.

Kining mga pagpili, kadaghan mahitabo, makaandam og lig-ong sukaranan diin matukod ang atong pagtuo. Ang metal nga hulmahan asa ibubu ang mga kinahanglanon sa atong pagtuo mao ang ebanghelyo ni Jesukristo, lakip ang tanang pakigsaad, ordinansa ug mga baruganan niini.

Usa sa mga yawe sa malungtarong pagtuo mao ang eksaktong paghukom nga igo na ang panahon aron sa paglig-on. Mao nga dili ko maalamon sa pag-ampo dayon og mga hagit ug mas lisud nga mga pagsulay.

Kana nga pagpalig-on dili awtomatik mahitabo tungod sa dagan sa panahon, apan kini nanginghanglan og panahon. Ang pagkatigulang lang dili makahimo niini. Pinaagi lang sa makanunayong kinasingkasing nga pagserbisyo sa Dios ug sa uban nga ang pagpamatuod sa kamatuoran dili mabugto ang kalig-on sa pagkaespirituhanon.

Karon, buot kong moawhag niadtong anaa sa malisud nga mga pagsulay,

kinsa nagkawala ang pagtuo tungod sa mga kasamok. Ang kasamok mismo mahimong inyong paagi sa paglig-on ug sa pag-angkon og dili matarug nga pagtuo. Si Moroni, ang anak ni Mormon diha sa Basahon ni Mormon, misulti kanato unsaon nga moabut kana nga panalangin. Siya nagtudlo og yano ug matam-is nga kamatuoran nga ang paggamit bisan sa gamay nga pagtuo, ang Dios mopatubo niini.

“Ug karon, ako, si Moroni, namulong sa ingon mahitungod niini nga mga butang; ako mopakita ngadto sa kalibutan nga ang hugot nga pagtuo mao ang mga butang nga gilauman ug dili makita; busa, ayaw pakiglalis tungod kay kamo wala makakita, kay kamo dili makadawat og saksi hangtud human sa pagsulay sa inyong hugot nga pagtuo.

“Kay kini pinaagi sa hugot nga pagtuo nga si Kristo mipakita sa iyang kaugalingon ngadto sa atong mga amahan, human siya mabanhaw gikan sa kamatayan; ug siya wala mopakita sa iyang kaugalingon ngadto kanila hangtud sila adunay hugot nga pagtuo diha kaniya; busa, kini gikinahanglan gayud nga ang uban adunay hugot nga pagtuo diha kaniya, kay siya wala mopakita sa iyang kaugalingon ngadto sa kalibutan.

“Apan tungod sa hugot nga pagtuo sa mga tawo siya mipakita sa iyang

kaugalingon ngadto sa kalibutan, ug mihimaya sa ngalan sa Amahan, ug miandam og usa ka agianan nga sa ingon ang uban unta makaambit sa langitnon nga gasa, nga sila unta molaum alang niadto nga mga butang nga sila wala makakita.

“Busa, kamo usab mahimo nga makabaton og paglaum, ug mahimo nga mga tig-ambit sa gasa, kon kamo magbaton og hugot nga pagtuo.”⁷

Kanang tipik sa pagtuo nga labing bililhon ug inyong protektahan ug gamiton sa bisan unsang paagi mao ang hugot nga pagtuo diha sa Ginoong Jesukristo. Si Moroni mitudlo sa gahum sa pagtuo niining paagiha: “Ug ni sa bisan unsa nga panahon adunay nakahimo og mga milagro hangtud human sa ilang hugot nga pagtuo; busa sila mituo una diha sa Anak sa Dios.”⁸

Nakabisita ko og babaye nga nakadawat sa milagro sa igong kalig-on sa paglahutay sa grabe nga kalisud gamit lang ang yanong kapasidad sa pagbalik-balik sa mga pulong “Ako nasayud nga akong Manunubos buhi.”⁹ Kana nga pagtuo ug mga pulong sa pagpamatuod wala gayud niya makalimti sukad pa sa iyang pagkabata.

Natingala ko sa pagkasayud nga ang laing babaye mipasaylo sa tawo nga nakasala kaniya sa daghang katuigan. Natingala ko ug gipangutana siya nganong iyang gipasaylo

ug gikalimtan ang mga katuigan sa mapait nga pang-abuso.

Hinay niyang gisulti, “Kadto ang pinakalisud nga butang nga akong gibuhay, apan kinahanglan to nakong buhaton. Busa akong gibuhay.” Ang iyang pagtuo nga ang Manluluwas mopasaylo kaniya kon siya mopasaylo sa uban nakahatag kaniya og kalinaw ug paglaum, sa dihang siya namatay mga bulan lang human iyang napa-saylo ang iyang wala maghinulsol nga kaaway.

Siya nangutana kanako, “Kon anaa nako didto, unsay mahitabo didto sa langit?”

Ug miingon ko, “Nasayud ko pinaagi lang sa akong nakita sa imong kapasidad sa pagbansay og pagtuo ug pagpasaylo, kini usa ka dakong homecoming alang kanimo.”

Ako adunay laing pagdasig niadtong nagduha-duha kon ang ilang pagtuo ni Jesukristo igo ba aron sila makalahutay. Nakaila ko pipila kaninyo nga naminaw karon sa dihang kamo batan-on pa, baskog, intelehenti kaysa nagpalibut kaninyo, apan inyong gipili nga mosunod sa buhat sa Manluluwas. Gumikan sa inyong kaabunda kamo nagtabang ug nag-amuma niadtong tingali wala ninyo mamatikdi o ubos ninyo og kahimtang.

Kon ang pagsulay moabut, ang pagtuo aron sa paglahutay niini maa-naa, namugna nga mahimong inyong nabantayan o wala mabantayi sa dihang milihok kamo sigon sa tinuoray nga gugma ni Kristo, nagserbisyo ug nagpasaylo sa uban sama sa gibuhay sa Manluluwas. Kamo nakatukod og pundasyon sa pagtuo gikan sa paghigugma sama sa Manluluwas ug pagserbisyo alang Kaniya. Ang inyong pagtuo Kaniya nakapahimo kaninyo og mga buhat sa kalooy nga makahatag kaninyo og paglaum.

Dili pa ulahi sa paglig-on sa pundasyon sa pagtuo. Kanunay nga anaay panahon. May pagtuo sa Manluluwas, kamo makahinulsol ug makapangayo og pasaylo. Adunay tawo nga inyong mapasaylo. Adunay tawo nga inyong mapasalamatan. Adunay tawo nga inyong maserbisyoan ug mabayaw. Inyo kining mahimo bisan asa kamo

São Paulo, Brazil





mga pagsulay.” Siya miingon dayon, “Dili, buot lang sa Dios nga mas hashasan pa siya.” Nakahinumdom ko nga naghunahuna, “Kon ang babaye nga ingon ana ka buotan nagkinahanglan og daghang paghashas, ang ako unsa na lang kaha?”

Kon kita may hugot nga pagtuo diha kang Jesukristo, ang pinakalisud ug pinakasayon sa kinabuhi mahimong panalangin. Sa tanang higayon, kita makapili sa matarung uban sa giya sa Espiritu. Anaa kanato ang ebanghelyo ni Jesukristo sa pagporma ug paggiya sa atong kinabuhi kon gustuhon nato. Uban sa mga propeta nga mipadayag kanato sa atong luna diha sa plano sa kaluwasan, kita magpakabuhi nga may hingpit nga paglaum ug kalinaw. Dili gayud kita mobati nga nag-inusara ug wala higugmaa diha sa pagserbisyo sa Ginoo. Kita makabati sa gugma sa Ginoo. Ang Manluluwas misaad nga ang mga anghel maglibut kanato aron sa pagtabang kanato.¹⁰ Ug kanunay Siyang nagtuman sa Iyang pulong.

Mopamatuod ko nga ang Dios Amahan buhi ug ang Iyang Hinigugmang Anak mao ang atong Manunubos. Ang Espiritu Santo mipamatuod sa mga kamatuoran niining kompensya ug mousab samtang kamo nagtinguha, sa pagpaminaw, ug pagtuon sa mga mensahe sa awtorisadong sulugoon sa Ginoo. Si Presidente Thomas S. Monson mao ang propeta sa Ginoo sa tibuok kalibutan. Ang Ginoo nagbantay kaninyo. Ang Dios Amahan buhi. Ang Iyang Pinalanggang Anak, si Jesukristo, mao ang atong Manunubos. Ang Iyang gugma dili mapakyas. Ako nagpamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBONG MGA SULAT

1. Spencer W. Kimball, “Give Me This Mountain,” *Ensign*, Nob. 1979, 79.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 122:7–9.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 19:7–9.
4. Jeremias 8:22.
5. Josue 1:5.
6. Tan-awa sa Thomas S. Monson, “Look to God and Live,” *Ensign*, Mayo 1998, 52–54.
7. Ether 12:6–9.
8. Ether 12:18.
9. “Ako Nasayud Nga Akong Manunubos Buhi,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 38.
10. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:88.

ug bisan nag-inusara ug kasubo nga inyong gibati.

Dili ko kasaad nga matapus ang inyong kalisud niining kinabuhia. Dili ko kapaniguro nga ang inyong pagsulay sulod lang sa mubong panahon. Usa sa mga kinaiya sa mga pagsulay sa kinabuhi mao nga kini daw makapahinay ug hapit makapahunong sa panahon.

Adunay mga rason niana. Ang pagkasayud niadto nga mga rason dili makahupay, apan kini makahatag kaninyo og pagbati sa pagpailub. Kadto nga mga rason gikan niining kamatuoran: sa Ilang hingpit nga gugma alang kaninyo, ang Langitnong Amahan ug Manluluwas buot nga kamo angay nga makauban Kanila nga mopuyo sa mahangturong pamilya. Kadto lamang

hingpit nga nalimpyohan pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo ang makaadto.

Nakigbisog ang akong inahan sa kanser hapit 10 ka tuig. Ang mga tambal ug opera ug sa katapusan maghigda na lang mao ang pipila sa iyang pagsulay.

Nakahinumdom ko sa akong amahan nga misulti samtang nagtan-aw sa akong inahan nga nagtinga, “Ang gamayng bata miuli na aron mopahulay.”

Usa sa mga namulong sa iyang haya mao si Presidente Spencer W. Kimball. Sa iyang pamulong, nakahinumdom ko og usa nga misulti siya og ingon niini: “Pipila kaninyo naghunahuna nga si Mildred nag-antus og dugay ug sa hilabihan tungod sa iyang sayop nga gibuhat nga gikinahanglan ang



Gipresentar ni Presidente Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Pagpaluyo sa mga Opisyales sa Simbahan

Gisugyot nga atong paluyohan si Thomas Spencer Monson isip propeta, manalagna, ug tigpadayag ug Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw; si Henry Bennion Eyring isip Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan; ug si Dieter Friedrich Uchtdorf isip Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan.

Kadtong uyon mahimong mopakita niini.

Kadtong supak, kon aduna,

mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga kita mopaluyo kang Boyd Kenneth Packer isip Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles ug ang mosunod isip sakop niana nga korum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, ug Neil L. Andersen.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini.

Si bisan kinsa nga mosupak mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mga magtatambag sa Unang Kapangulohan ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles isip mga propeta, manalagna, ug tigpadayag.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, kon aduna, sa samang paagi.

Si Elder Steven E. Snow gi-released isip sakop sa Kapangulohan sa mga Kurom sa Seventy.

Kadtong moapil namo sa paghatag og pasalamat, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan si Elder Richard J. Maynes isip sakop sa Kapangulohan sa mga Kurom sa Seventy.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna.

Gisugyot nga atong i-release uban sa pasalamat sila si Elders Gérald Jean Caussé ug Gary E. Stevenson isip sakop sa Unang Korum sa Seventy.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Human sa daghang katuigan sa pagkamatitud-an ug epektibong pagserbisyo, gisugyot nga atong i-release sila si Bishops H. David Burton, Richard C. Edgley, ug Keith B. McMullin isip Presiding Bishopric ug sila himoong emeritus General Authorities.

Kadtong moapil namo sa paghatag og pasalamat, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong i-release ang mosunod isip mga Area Seventy sugod sa Mayo 1, 2012:

Richard K. Ahadjie, Climato C. A. Almeida, Fernando J. D. Araújo, Marvin T. Brinkerhoff, Mario L. Carlos, Rafael E. Castro, David L. Cook, César A. Dávila, Mosiah S. Delgado, Luis G. Duarte, Juan A. Etchegaray, Stephen L. Fluckiger, J. Roger Fluhman, Robert C. Gay, Miguel Hidalgo, Garith C. Hill, David J. Hoare, David H. Ingram, Tetsuji Ishii, Kapumba T. Kola, Glendon Lyons, R. Bruce Merrell, Enrique J. Montoya, Daniel A. Moreno, Adesina J. Olukanni, Gamaliel Osorno, Patrick H. Price, Marcos A. Prieto, Paulo R. Puerta, Carlos F. Rivas,





A. Ricardo Sant'Ana, Fabian L. Sinamban, Natã C. Tobias, Stanley Wan, Perry M. Webb, Richard W. Wheeler, ug Scott D. Whiting.

Kadtong moapil kanamo sa pag-padayag sa atong pasalamat sa ilang nindot kaayo nga pagserbisyo palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong i-release uban sa dakong pasalamat, sila si Sisters Julie B. Beck, Silvia H. Allred, ug Barbara Thompson isip kinatibuk-ang kapangulohan sa Relief Society.

Susama usab atong i-release ang mga sakop sa Relief Society general board.

Kadtong moduyog kanamo sa pag-pahayag og pasalamat niining mga sister sa ilang talagsaon nga pagserbisyo ug debosyon, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan isip bag-ong sakop sa Unang Korum sa Seventy sila si Craig A. Cardon, Stanley G. Ellis, Larry Echo Hawk, Robert C. Gay, ug Scott D. Whiting.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, sa samang paagi.

Gisugyot nga atong paluyohan si Gary E. Stevenson isip Presiding Bishop sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw,

uban ni Gérald Jean Caussé isip Unang Magtatambag, ug Dean Myron Davies isip Ikaduhang Magtatambag.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini. Dunay supak.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mosunod isip bag-ong mga Area Seventy:

Pedro U. Adduru, Detlef H. Adler, Angel H. Alarcon, Aley K. Auna Jr., W. Mark Bassett, Robert M. Call, Hernando Camargo, Gene R. Chidester, Joaquin E. Costa, Ralph L. Dewsnup, Ángel A. Duarte, Edward Dube, Moroni Gaona, Taylor G. Godoy, Francisco D. N. Granja, Yuriy A. Gushchin, Richard K. Hansen, Todd B. Hansen, Clifford T. Herbertson, Aniefiok Udo Inyon, Luiz M. Leal, Alejandro Lopez, L. Jean Claude Mabaya, Alvin F. Meredith III, Adonay S. Obando, Jared R. Ocampo, Adeyinka A. Ojdiran, Andrew M. O'Riordan, Jesus A. Ortiz, Fred A. Parker, Siu Hong Pon, Abraham E. Quero, Robert Clare Rhien, Jorge Luis Romeu, Jorge Saldívar, Gordon H. Smith, Alin Spannaus, Moroni B. Torgan, Steven L. Toronto, ug Daniel Yirenya-Tawiah.

Ang tanan nga uyon, palihug ipakita kini.

Dunay supak.

Gisugyot nga atong paluyohan si Linda Kjar Burton isip kinatibuk-ang presidente sa Relief Society, uban ni Carole Manzel Stephens isip unang magtatambag ug Linda Sheffield Reeves isip ikaduhang magtatambag.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini. Adunay supak mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang ubang mga General Authority, mga Area Seventy, ug kinatibuk-ang mga kapangulohan sa auxiliary ingon nga naglangkob karon.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini.

Ang supak mahimong mopakita niini.

Presidente Monson, sa akong naobserbahan, ang pagbotar sulod sa Conference Center nagkahiusa sa pagpaluyo sa mga sugyot nga gihimo.

Salamat kaninyo, mga kaigsoonan, alang sa inyong mapaluyohon nga boto ug sa inyong hugot nga pagtuo, debosyon, ug mga pag-ampo.

Among dapiton ang bag-ong gitawag nga mga General Authority ug kinatibuk-ang kapangulohan sa Relief Society sa pag-anhi sa atubangan ug molingkud. ■

Report sa Departamento sa Pag-audit sa Simbahan, 2011

Gipresentar ni Robert W. Cantwell

Tigdumalang Direktor, Departamento sa Pag-audit sa Simbahan

*Ngadto sa Unang Kapangulohan sa Ang Simbahan
ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw*

Minahal nga mga Kaigsoonan: Sigun sa gilatid sa pinadayag diha sa Seksyon 120 sa Doktrina ug mga Pakigsaad, ang Konseho sa Paggasto sa mga Ikapulo mao ang magtugot sa paggasto sa mga pundo sa Simbahan. Kini nga konseho gi-langkoban sa Unang Kapangulohan, sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ug sa Presiding Bishopric.

Kini nga konseho moaprobar sa mga badyet alang sa mga departamento sa Simbahan, sa mga operasyon, ug sa paggahin og badyet ngadto sa eklesiastikanhong mga unit. Ang mga departamento sa Simbahan mogasto sa mga pundo pinasubay sa giaprubahan nga mga badyet ug sumala sa mga palisiya ug mga pamaagi sa Simbahan.

Ang Departamento sa Pag-audit sa Simbahan gihatagan og katungod sa pag-abli sa tanang mga rekord ug mga sistema nga gikinahanglan aron sa pagtimbang-timbang sa kahusto sa pagkontrol kalabut sa mga resibo ug paggasto sa mga pundo, ug pagbantay sa mga kabtangan sa Simbahan. Ang Departamento sa Pag-audit sa Simbahan gawasnon sa tanang ubang mga departamento ug mga kalihokan sa Simbahan, ug ang mga kawani naglangkob sa mga certified public accountant, mga certified internal auditor, mga certified information system auditor, ug uban pang kwalipikadong mga propesyonal.

Base sa mga pag-audit nga gihimo, ang Departamento sa Pag-audit sa Simbahan nagtuo nga ang tanang mga materyal nga butang, mga amot nga nadawat, mga paggasto nga nahimo, ug mga kapanguhaan sa Simbahan alang sa tuig 2011 narekord ug nadumala sumala sa tukmang mga pamaagi sa pagsubay, gitugutan nga mga badyet, ug mga palisiya ug mga pamaagi sa Simbahan.

Matinahurong gisumiter,
Departamento sa Pag-audit sa
Simbahan

Robert W. Cantwell
Tigdumalang Direktor ■



Estatistikanhong Report, 2011

Gipresentar ni Brook P. Hales

Secretary sa Unang Kapangulohan

Alang sa impormasyon sa mga miyembro sa Simbahan, ang Unang Kapangulohan miisyu sa mosunod nga estatistikanhong report kabahin sa kalamboan ug kahimtang sa Simbahan kutob sa Disyembre 31, 2011.

Mga Unit sa Simbahan

Mga Stake	2,946
Mga Misyon.....	340
Mga District	608
Mga Ward ug mga Branch	28,784

Gidaghanon sa mga Miyembro

Total nga Gidaghanon sa mga Miyembro.....	14,441,346
Bag-ong Tubo sa mga Bata nga Anaa sa Rekord niadtong 2011	119,917
Mga Kinabig nga Nabunyagan niadtong 2011	281,312

Mga Misyonaryo

Full-Time nga mga Misyonaryo.....	55,410
Church-Service Missionaries	22,299

Mga Templo

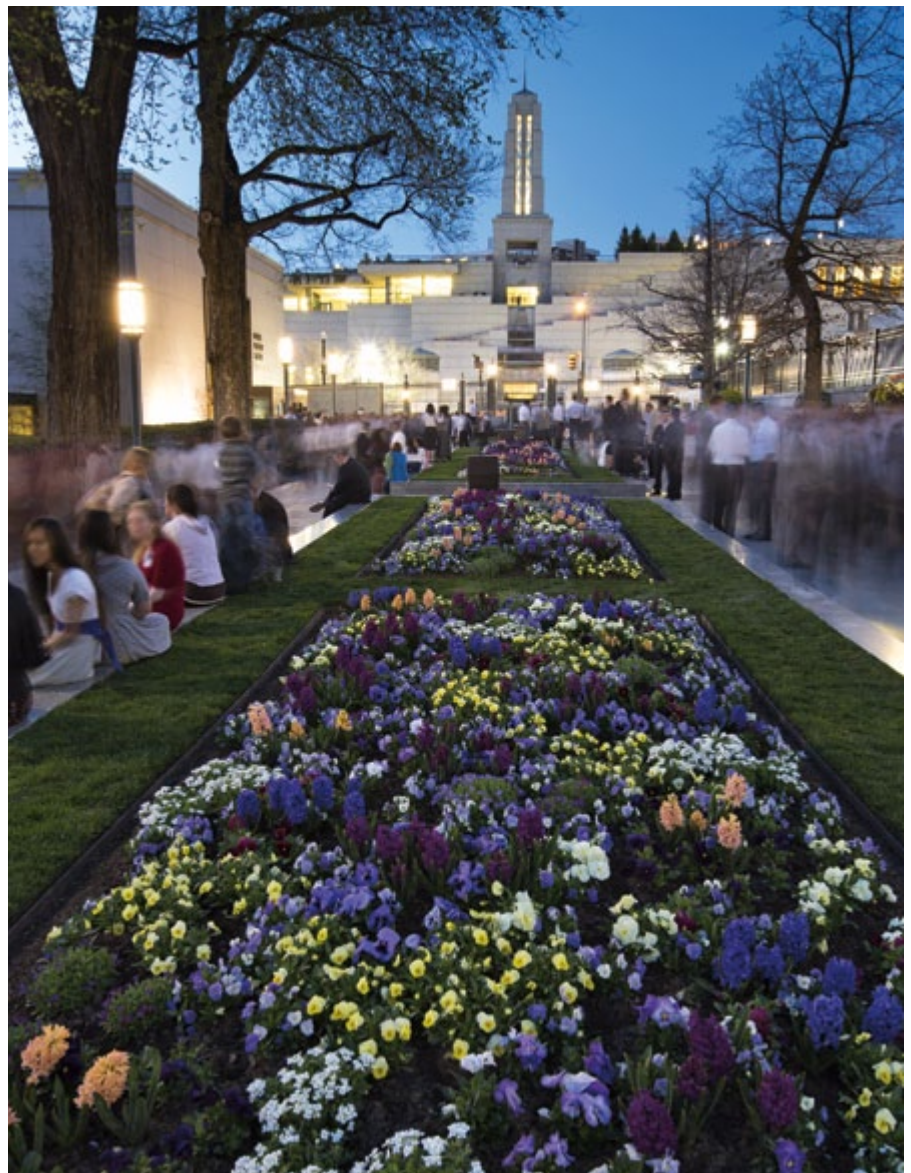
Mga Templo nga Gipahinugod niadtong 2011 (San Salvador El Salvador ug Quetzaltenango Guatemala)	2
Mga Templo nga Gipahinugod Pag-usab niadtong 2011 (Atlanta Georgia).....	1
Mga Templo nga Magamit.....	136

Kanhi Kinatibuk-ang mga Opisyal sa Simbahan ug ang Uban nga Inilang mga Miyembro sa Simbahan Kinsa Namatay sukad sa Miaging Kinatibuk-ang Komperensya sa Abril

Elders Marion D. Hanks, Jack H Goaslind Jr., Monte J. Brough,

Ronald E. Poelman, Keith W. Wilcox, ug Harold G. Hillam, kanhi mga sakop sa Korum sa Seventy; Sisters Joy F. Evans ug Chieko N. Okazaki, kanhi mga magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Relief Society; Sister Norma Voloy Sonntag, asawa ni Elder Philip T. Sonntag, kanhi

sakop sa Seventy; Sister Leola George, biyuda ni Elder Lloyd P. George, kanhi sakop sa Seventy; Sister Argelia Villanueva de Alvarez, asawa ni Elder Lino Alvarez, kanhi sakop usab sa Seventy; ug Brother Wendell M. Smoot Jr., kanhi presidente sa Tabernacle Choir. ■





Ni Elder Jeffrey R. Holland

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Mga Mamumuo sa Ubasan

Palihug paminawa ang mga pagdasig sa Espiritu Santo kaninyo karon, niining higayona, nga kinahanglan ninyong dawaton ang gasa sa pag-ula sa Ginoong Jesukristo.

Kabahin sa mga call ug release nga bag-o lang gipahibalo sa Unang Kapangulohan, buot kong mopahayag gikan kanamong tanan nga kami mohinumdom ug mohigugma niadtong matinuorong nagserbisyo, sama sa among paghigugma ug pag-welcome sa bag-ong gitawag sa katungdanan. Among kinasingkasing nga pasalamat sa matag usa kaninyo.

Gusto kong mamulong kabahin sa sambingay sa Manluluwas diin ang tag-iya sa yuta “sayo sa buntag nangita og mga mamumuo.” Mga 6:00 sa buntag, nakakita na siya og unang grupo nga motrabaho, siya mibalik pagka alas-9:00, alas-12:00, ug sa alas-3:00 sa hapon, nangita og dugang mamumuo sumala sa panginahanglan sa ani. Mabasa sa kasulatan nga siya mibalik “mga hapon-hapon na” (mga alas-5:00 sa hapon), ug mipatrabaho sa katapusang grupo. Human sa usa ka oras, ang tanang mamumuo nagpundok aron kubrahan ilang sweldo. Ikatingala, ang tanan midawat og *samang* sweldo bisan nagsugod sila og lain-laing oras. Diha-diha, nasuko ang unang grupo, miingon, “Kining

mga naulahi nakabuhat sulod lamang sa usa ka takna, ug sila imong gipakig-angay kanamo, nga maoy miabaga sa kinabug-atan sa buhat sa tibuok adlaw ug sa nag-aligiting kainit.”¹ Kon basahon kining sambingay, siguro kamo, ingon man kadtong mga mamumuo, mibati nga kini dili patas. Hisgutan ko kanang butanga sa makadiyot.

Una sa tanan importante nga hinumduman nga *walay usa* ang naalkanse dinhi. Ang unang grupo miuyon sa saktong bayad nianang adlaw, ug sila midawat ini. Dugang pa, sila, akong mahunahuna, mapasalaton kaayo nga dunay trabaho. Sa panahon sa Manluluwas, ang kasingarang mga tawo ug iyang pamilya magpakabuhi lang sumala sa kinitaan nianang adlaw. Kon dili kamo magtrabaho o manguma o mangisda o mamaligya, siguradong walay kaunon. Tungod kay mas daghan ang mamumuo kaysa trabaho, ang unang grupo nga napilian mas swerte nianang buntag kaysa uban.

Sa tinuod, kon kita malooy, adto gayud unta sa mga tawo nga *wala* mapili nga nanginahanglan usab og pagkaon ug sinina. Ingon og pipila

kanila walay swerte. Sa matag balik sa tag-iya sa tibuok adlaw, kanunay laing tawo ang mapilian.

Apan sa hapit na matapos ang adlaw, ang tag-iya wala damhang mibalik sa ikalimang higayon nga may maayong tanyag! Kining katapusan ug nawad-an sa kadasig nga mga mamumuo, nakadungog lang nga tarungan sila og tratar, midawat sa trabaho bisan wala masayud sa sweldo, naghunahuna nga *bisan unsa* mas maayo kaysa wala gayud, mao lang para sa ilaha. Ug sa dihang gisweldohan na sila, sila natingala nga nakadawat og parehas sa uban! Hilabihan tingali ang ilang katingala ug kamapasalamaton! Siguradong wala pay nagpakita og ingon ini nga kalooy sukad sa ilang pagpanarbaho.

Sa pagbasa niining istorya, mabati nako ang grabeng kasuko sa unang grupo. Sama sa giingon kanila sa tag-iya sa yuta diha sa sambingay (ug iparaphrase lang nako og gamay): “Mga higala, wala ko kamo lupigi. Miuyon mo sa sweldo nianang adlaw, maayo nga sweldo. Malipayon kamo nga nakatrabaho, ug ako malipayon sa pagi sa inyong pagtrabaho. Gibayaran kamo og saktong. Dawata ang inyong sweldo ug tagamtama ang inyong panalangin. Kabahin sa uban, *bayaran nako sila sumala sa akong gusto.*” Dayon kining makapahunahuna nga pangutana sa tanan o si kinsa ang angay makadungog niini karon: “*Nga-nong masina kamo tungod sa akong pagkamabination?*”

Mga kaisoonan, adunay mga higayon sa atong kinabuhi diin ang usa ka tawo makadawat og wala damha nga panalangin o nakadawat og espesyal nga pag-ila. Mohangyo ko kaninyo ayaw og kahiubos—ug ayaw gayud og kasina—kon maayong mga butang ang mahitabo sa ubang tawo? Dili kita makuhaan kon ang uban mapanalanginan. Wala kita sa kontest kon si kinsa ang pinakadatu o ang pinakadaghan og talento o pinaka maanyag o gani ang pinakadaghan og panalangin. Ang kontest nga anaa *gayud* kita mao ang kontest batok sa sala, ug siguradong ang kasina usa niana.



Dugang pa, ang kasina usa ka sayop nga nagpadayon. Klaro kaayo nga kita mag-antus og dyutay kon *kita magkalisud*, apan ang kasina mopaantus nato sa *swerte* nga moabut sa *tanang* natong mga kaila! Kini dili ikaayo kanato—maglagot tungod sa kasina kon may tawo nga malipay! Kini mas makapaulaw, kon atong masayran nga ang Dios makiangayun ug maloloy-on, naghatag sa “iyang tanang katigayunan,”² niadtong modapig Kaniya sama sa gisulti sa kasulatan. Busa, ang unang leksyon gikan sa ubasan

sa Ginoo: ang pagkasina, pagyam-id, o pagdaut sa uban *dili* makapalambo *kaninyo*, ni ang pagpa-ubos sa ubang tawo makapanindot sa inyong imahe. Busa pagmabination, ug pagmapasalamaton nga ang Dios mabination. Kini makapalipay.

Ang akong ikaduha nga punto niining sambingay mao ang makaguol nga sayop nga mahimo kon dili nila dawaton ang sweldo sa *pagtapos* sa adlaw tungod kay sila nabalaka sa gituohan nga problema nianang *sayo* pa sa adlaw. Dili nato mabasa dinhi

nga may tawo, milabay sa iyang sinilyo sa nawong sa tag-iya ug milakaw nga nasuko, apan sa akong hunahuna posible kini.

Akong pinalanggang mga kaigsoonan, ang nahitabo sa istorya sa alas-9:00 o sa udto o sa alas-3:00 sa hapon dili importante ikomparar sa ubay-ubay nga bayad. Ang pagpalig-on sa pagtuo mao ang pagpadayon, pagtrabaho, paglahutay, ug ang mga kabalaka—tinuod o sa hunahuna lang—mawala tungod sa kaabunda sa katapusang ganti. Ayaw hunahuna ang karaang mga problema o kasakit—sa inyong kaugalingon, ni sa inyong silingan, gani, akong idugang, niining tinuod ug buhi nga Simbahan. Ang hilabihang kanindot sa inyong kinabuhi, sa inyong silingan, ug sa ebanghelyo ni Jesukristo makita sa katapusang adlaw, bisan wala mailhi kanunay ang kaanindot niini sa sinugdanan. Busa ayaw og kabalaka sa panghitabo sa alas-9:00 sa buntag sa dihang ang grasya sa Dios nagganti kaninyo sa alas-6:00 sa gabii—bisan pa unsa pay kasabutan sa tibuok adlaw nga pagtrabaho.

Atong giusik-usikan ang atong bililhong emosyonal ug espiritwal nga kusog kon magsige og hunahuna nga naglagot sa nasayup nga nota atol sa piano recital sa bata pa, o sa gisulti o gibuhat sa kapikas mga 20 ka tuig na ang milabay nga gusto natong ipakita kaniya nga siya nasayop sulod sa sunod 20 ka tuig, o sa panghitabo sa kasaysayan sa Simbahan nga yanong nagpakita nga ang mga mortal kanunay manlimbasug aron mamahimo unsa ang gipaabut kanila sa Dios. Bisan kon ang usa niadtong reklamo wala maggikan kaninyo, kini matapos diha kaninyo. Kamo may dakong ganti alang niana kon kamo makig-atubang sa Ginoo sa ubasan ug subayon ang tanang natong nahimo dinhi sa yuta.

Nga modala sa akong ikatulo ug katapusang punto. Kini nga sambingay—sama sa tanang sambingay—sa tinuoray dili kabahin sa mga mamumuo o sweldo labaw na sa mga karnero ug kanding. Kini kabahin sa kamaayo sa Dios, Iyang pagpailub ug



pagpasaylo, ug sa Pag-ula sa Ginoong Jesukristo. Kini istorya sa pagkamang-gihatagon ug kalooy. Kini istorya sa grasya. Kini nagpakita sa ideya nga akong nadungog kaniadto nga usa ka butang nga ganahan kaayo ang Dios isip usa ka Dios mao ang kahinam sa pagkamaloloy-on, ilabi na niadtong wala magdahum niini ug kanunay mibati nga dili angay niini.

Wala ko masayud kon si kinsa kaninyo karon, ang kinahanglang makadungog sa mensahe sa pagpasaylo niini nga samingay, apan bisan nagtuo ka nga ulahi ka na, bisan pila pa ka mga oportunidad wala ninyo mapahimusli, mga sayop nga inyong nahimo o mga talento nga wala ninyo, o unsa ka kalayo sa pamilya ug sa Dios, mopamatuod ko nga *wala* pa kamo malayo sa balaanong gugma. Imposible nga ang mahangturing kahayag sa Pag-ula ni Kristo dili moabut kaninyo.

Bisan dili kamo miyembro o dili aktibo sa Simbahan, walay gayuy butang nga inyong nabuhat nga dili ninyo mausab. Walay problema nga dili ninyo mabuntog. Walay damgo nga inig-abut sa panahon ug sa

kahangturan dili matuman. Bisan kamo mibati nga kamo ang nawala ug katapusang mamumuo sa hapon, ang Ginoo sa ubasan manawag gihapon kaninyo. “Duol [sa] trono sa grasya,”³ ug simbaha ang Usa nga Balaan sa Israel. Duol ug makigsalo nga “walay salapi ug walay bayad”⁴ diha sa lamesa sa Ginoo.

Mohangyo ako sa mga bana ug amahan, mga tighupot ug umaabot nga mga tighupot sa priesthood, sama sa giingon ni Lehi “Pagmata! ug bangon gikan sa abug . . . ug magpakalalaki.”⁵ Dili kanunay apan kasagaran ang mga lalaki ang mobalibad sa panawagan sa “apil kamo.”⁶ Ang mga babaye ug bata ingon og mas andam. Mga kalalakin-an, panahon nang molihok. Buhata kini alang sa inyong kaayohan. Buhata kini alang niadtong naghigugma ug nag-ampo nga kamo motubag. Buhata kini alang sa Ginoong Jesukristo, kinsa mibayad sa dili matugyad nga bili alang sa Iyang gusto nga inyong umaabot.

Akong mga kaisogon, alang kaninyo nga napanalangin sa ebanghelyo sulod sa mga katuigan tungod kay sayo kini ninyong nakaplagan,

alang kaninyo nga daw naulahi sa pagdawat sa ebanghelyo, ug kaninyo—mga miyembro o dili mga miyembro—nga nagduha-duha sa pag-apil, kaninyong tanan, ako mopamatuod sa makapabag-ong gahum sa gugma sa Dios ug sa milagro sa Iyang grasya. *Siya naghunahuna sa pagtuo nga inyong naangkon, dili ang panahon sa pag-angkon nianang pagtuo.*

Busa kon kamo may pakigsaad, tumana kini. Kon wala pa, buhata kini. Kon may pakigsaad na kamo ug dayon wala matuman, hinulsuli kini. *Dili* pa gayud ulahi samtang ang Agalon sa ubasan miingon aduna pay panahon. Palihug paminawa ang mga pagdasig sa Espiritu Santo kaninyo karon, niining higayona, nga kinahanglan ninyong dawaton ang gasa sa pag-ula sa Ginoong Jesukristo ug moapil sa Iyang buhat. Ayaw paglangan. Nagkamubo na ang panahon. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBONG MGA SULAT

1. Tan-awa sa Mateo 20:1–15.
2. Lucas 12:44.
3. Mga Hebreohanon 4:16.
4. Isaia 55:1.
5. 2 Nephi 1:14, 21.
6. “We Are All Enlisted,” *Hymns*, nu. 250.



Ni Elder Robert D. Hales

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pag-ila sa Kaugalingon: Ang Sakrament, ang Templo, ug Sakripisyo sa Pagserbisyo

Makabig kita ug espirituhanong makabarug sa kaugalingon kon mainampoon kitang magsunod sa atong mga pakigsaad.

Miasoy ang Manluluwas sa Iyang mga disipulo kabin sa anak nga mibiya sa adunahang amahan, ug giusikan ang iyang kabilin. Wala nay kwarta, ang batan-on nanrabaho isip tiglawog sa baboy. Gutom na kaayo siya nga gusto niyang kaunon ang mga lawog sa hayop.

Layo sa panimalay, layo sa dapit nga iyang gusto, ug sa kabus niyang kahimtang, dunay mahangturong kahulugan nga nahitabo sa kinabuhi niini nga batan-on. Sa mga pulong sa Manluluwas, “sa nahiulian na siya sa panimuot.”¹ Nahinumdom kon si kinsa siya, nakamatngon unsay wala kaniya, ug nagtinguha sa mga panalangin sa balay sa iyang amahan.

Sa atong kinabuhi, panahon sa kangitngit, hagit, kasubo, o kasal-anan, bation nato ang Espiritu Santo nagpahinumdom nga kita tinuoray nga mga anak sa mapinangaang Langitnong

Amahan, nga nahigugma kanato, ug nagtinguha sa sagradong mga panalangin nga Siya lang ang makahatag. Niini nga panahon maningkamot kita nga *maila ang kaugalingon* ug makabalik sa kahayag sa gugma sa Manluluwas.

Kini nga mga panalangin alang gayud sa tanang anak sa Langitnong Amahan. Ang pagtinguha niini nga mga panalangin, ug sa kinabuhing malipayon, usa ka mahinungdanong bahin sa plano sa Langitnong Amahan kanato. Si propeta Alma nagtudlo, “Bisan kamo kutob ra sa pagtinguha sa pagtuo, tugoti kini nga tinguha nga molihok diha kaninyo.”²

Kon motubo ang atong espirituhanong tinguha, kita espirituhanong makabarug sa kaugalingon. Unsaon nato pagtabang sa uban, sa atong kaugalingon, ug sa atong pamilya nga molambo ang tinguha sa pagsunod sa Manluluwas ug sa Iyang ebanghelyo?

Unsaon nato paglig-on sa atong tinguha sa paghinulsol, mahimong takus, ug makalahutay? Unsaon nato pagtabang sa atong kabatan-onan ug mga young adult nga mopekto kini nga tinguha hangtud makabig sila ug mahimong tinuod nga “[mga] santos pinaagi sa pag-ula ni Kristo?”³

Makabig kita ug espirituhanong makabarug sa kaugalingon kon mainampoon kitang magsunod sa atong mga pakigsaad—pinaagi sa takus nga pag-ambit sa sakrament, takus sa rekomend sa templo, ug pagsakripisyo aron moserbisyo sa uban.

Aron takus nga moambit sa sakrament, atong hinumduman nga nagbag-o kita sa pakigsaad nga atong gihimo atol sa pagbunyag. Aron ang kasinatian sa sakrament makalimpyo sa espirituhanong paagi kada semana, mangandam kita sa *dili pa* moadto sa sakrament miting. Mahimo kini nato pinaagi sa tuyo nga pagbiya sa inadlaw natong trabaho ug lingaw-lingaw ug pagsalikway sa kalibutanong hunahuna ug mga problema. Pinaagi niini, dunay luna ang Espiritu Santo sa atong hunahuna ug kasingkasing.

Dayon andam na kitang mamalandong sa Pag-ula. Labaw kay sa paghunahuna lang sa detalye sa pag-antus ug kamatayon sa Manluluwas, ang atong pamalandong magpaamgo kanato nga pinaagi sa sakripisyo sa Manluluwas, anaa nato ang paglaum, oportunidad, ug kalig-on sa paghimo og tinuod nga kausaban sa kinabuhi.

Samtang kita manganta sa himno sa sakrament, moapil sa pag-ampo sa sakrament, ug moambit sa timaan sa Iyang unod ug dugo, mainampoon kitang magtinguha og kapasayloan sa atong mga sala og mga sayop. Gihunahuna nato ang mga saad nga atong gihimo og gituman sa miaging semana og mohimo og personal nga mga pasalig nga mosunod sa Manluluwas sa umaabut nga semana.

Mga ginikanan og mga lider, makatabang kamo aron masinati sa kabatan-onan ang dili hitupngan nga mga panalangin sa sakrament pinaagi sa paghatag nila og oportunidad sa pagkat-on, paghisgot, og pagdiskobre sa kahulugan sa Pag-ula diha sa ilang

kinabuhi. Pasiksika sila sa mga kasulatan ug magtinudloay sa usag usa gikan sa ilang mga kasinatian.

Ang mga amahan, mga lider sa priesthood, ug kapangulohan sa korum adunay espesyal nga katungdanan sa pagtabang sa mga naghupot sa Aaronic Priesthood nga maandam gayud sa pagpahigayon sa ilang sagra-dong katungdanan sa sakrament. Ang pag-andam himoon sa tibuok semana pinaagi sa pagsunod sa mga sum-banan sa ebanghelyo. Kon ang mga batan-on takus ug may pagtahud nga mag-andam, manalangin, ug mopasa sa sakrament, tinuod nilang gisunod ang ehemplo sa Manluluwas sa Katapusang Panihapon⁴ ug mahimong sama Kaniya.

Mopamatuod ko nga sa sakrament mahatagan kita og oportunidad nga *maila ang kaugalingon* ug masinati ang “dakong kausaban” sa kasingkasing⁵—sa paghinumdom kinsa kita ug unsay ato gayung tinguha. Samtang magbag-o kita sa pakigsaad sa pagtuman sa mga sugo, atong maangkon

ang pakig-uban sa Espiritu Santo aron makabalik kita sa Langitnong Amahan. Mao nga kita gisugo nga “[m]agkati-gom kanunay sa pag-ambit [sa] pan ug [tubig]⁶ ug moambit sa sakrament para sa atong mga kalag.⁷

Dugang sa sakrament, ang atong mga tinguha nga makabalik sa Langitnong Amahan motubo kon takus kita og rekomend sa templo. Mahimo kitang takus pinaagi sa kanunayng pagsunod sa mga sugo. Kining kamasulundon magsugod gikan sa pagkabata ug magtubo pinaagi sa mga kasinatian diha sa Aaronic Priesthood ug sa Young Women atol sa katuigan sa pagpangandam. Unta, ang mga priest ug Laurel mohimo og mga tumong ug mangandam gayud sa kaugalingon nga ma-endowed ug ma-sealed sa templo.

Unsa ang mga sumbanan sa mga naghupot og rekomend? Ang Salmista nagpahinumdom kanato:

“Kinsa ang mosaka ngadto sa bungtod sa Ginoo? o kinsa ba ang motindog sa iyang dapit nga balaan?

“Siya nga malinis og mga kamot, ug may usa ka putli nga kasingkasing.”⁸

Ang katakus sa paghupot og rekomend sa templo maghatag nato og kusog sa pagtuman sa atong mga pakigsaad sa templo. Unsaon nato pag-angkon niana nga kalig-on? Nangingkamot kita nga makabaton og pagpamatuod sa Langitnong Amahan, ni Jesukristo, sa Espiritu Santo, sa katinuod sa Pag-ula, ug sa katinuod ni Propeta Joseph Smith ug sa Pagpahili. Mopaluyo kita sa atong mga lider, moayo og tagad sa pamilya, mosaksi sa tinuod nga Simbahan sa Ginoo, motambong sa atong mga miting sa Simbahan, motuman sa mga pakigsaad, sa obligasyon sa pagkaginikanaan, ug magkinabuhing mahiyason. Makaingon mo nga sama ra kana sa pagkamatinud-anon nga Santos sa Ulahing mga Adlaw! Sakto kamo. Ang sumbanan sa naghupot og rekomend sa templo dili kaayo taas nga dili nato makab-ot. Magmatinud-anon lamang sa pagsunod sa ebanghelyo ug sa mga propeta.





Unya, isip na-endowed na nga may rekomend sa templo, magpakabuhi kita sama ni Kristo. Naglakip kini sa kamasulundon, pagsakripisyo sa pagtuman sa mga sugo, paghigugmaay, pagkalimpyo sa hunahuna ug buhat, ug pagtabang nga matukod ang gingharian sa Dios. Pinaagi sa Pag-ula sa Manluluwas ug sa pagsunod sa mga sumbanan sa kamatinud-anon, madawat nato ang “gahum gikan sa kahitas-an”⁹ sa pagsagubang sa mga hagit sa kinabuhi. Mas gikinahanglan nato karon kining balaanong gahum. Kini gahum nga madawat lamang nato pinaagi sa mga ordinansa sa templo. Mopamatuod ko nga ang atong mga sakripisyo aron makadawat sa mga ordinansa sa templo tukma alang sa matag paningkamot.

Samtang magtubo ang atong tinguha sa pagkat-on ug pagsunod sa ebanghelyo, angay lang nga maginalagaray kita. Miingon ang Manluluwas kang Pedro, “Sa mahibalik na ikaw kanako, lig-ona ang imong igsoon.”¹⁰ Nakadayeg ko sa tinguha sa kabatan-onan karon sa pagserbisyo ug pagpanalangin sa uban—sa paghimo og kalainan niining kalibutan. Nangandoy usab sila sa kalipay sa ilang pagserbisyo.

Hinoon, lisud sa kabatan-onan ang pagsabut kon sa unsang paagi ang

binuhatan karon moandam o mopugong kanila sa oportunidad sa pagserbisyo. Tanan kita may “dili malikayan nga katungdanan”¹¹ sa pagtabang sa kabatan-onan nga maandam alang sa tibuok kinabuhi nga pagserbisyo aron makabarug sa kaugalingon. Dugang sa espirituhanon nga pagbarug sa kaugalingon nga atong gihisgutan, may temporal nga pagbarug sa kaugalingon, nga naglakip sa dugang nga edukasyon o pagkat-on og bokasyon o pantrabaho, ug paggasto sa unsay kinitaan. Sa paglikay sa utang ug sa pagtigum karon, maandam unya kita sa full-time nga pagserbisyo sa Simbahan. Ang tuyo sa temporal ug espirituhanon nga pagbarug sa kaugalingon mao ang paglig-on sa atong kaugalingon aron makatabang kita sa uban nga nanginahanglan.

Batan-on man kita o tigulang, ang gihimo nato karon modeterminar sa serbisyo nga atong mahimo ug matagamtam ugma. Sa giingon sa magbabalak, “Sa tanang subo nga mga pulong sa dila o sa ballpen, ang pinakasubo mao kini: ‘Unta ingon niana!’”¹² Magkinabuhi kita nga layo sa pagmahay sa unsay atong gihimo o wala gihimo!

Minahal nga kaigsoonan, ang batan-ong lalaki nga gihisgutan sa Manluluwas, ang nawala nga anak,

mipauli gayud. Wala siya hikalimti sa iyang amahan; gihulat siya. Ug “sa didto pa [ang anak] sa halayo, nakita siya sa iyang amahan ug kini giabut og kalooy, ug midalagan, ug . . . gi-hagkan siya.”¹³ Agig pasalamat sa paguli sa anak, nagpakuha siyag kupo, singsing, ug nagsaulog nga nag-ihaw og nati nga tambok¹⁴—pahinumdom nga walay pugngan nga panalangin kon matinud-anon kitang molahutay balik sa atong Langitnong Amahan.

Uban sa gugma Niya ug sa Iyang Anak nga nia kanako, mohagit ko sa tanan nga sundon ang espirituhanon natong tinguha ug *maila ang kaugalingon*. Pangutan-on nato ang atong kaugalingon, “Asa ko dapit sa pagtuman sa akong mga pakigsaad?” Naa kita sa hustong dalan kon makaingon kita, “Takus ko nga moambit sa sakrament matag semana, takus ko sa paghupot og rekomend sa templo ug sa pag-adto sa templo, ug mosakripisyo ko aron moserbisyo ug mopanalangin sa uban.”

Akong ipaambit ang akong pagsaksi nga ang Dios nahigugma kanato “nga gihatag niya ang iyang bugtong Anak”¹⁵ sa pag-ula sa atong mga sala. Nakaila ug naghulat Siya kanato, bisan og layo kita Kaniya. Sa paghimo sa atong mga tinguha ug makaila sa kaugalingon, kita “liyokan sa kahangturan sa mga bukton sa iyang gugma”¹⁶ ug dawaton sa atong pagpauli. Ako mopamatuod niana sa balaang pangalan sa atong Manluluwas, si Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Lucas 15:17.
2. Alma 32:27.
3. Mosiah 3:19.
4. Tan-awa sa Mateo 26:17–28; Lucas 22:1–20.
5. Alma 5:12; tan-awa usab sa Mosiah 5:2; Alma 5:13–14.
6. Moroni 6:6.
7. Tan-awa sa Moroni 4:3; Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
8. Salmo 24:3–4.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 95:8.
10. Lucas 22:32.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 123:11.
12. John Greenleaf Whittier, “Maud Muller,” *The Complete Poetical Works of Whittier* (1894), 48.
13. Lucas 15:20.
14. Tan-awa sa Lucas 15:22–24.
15. Juan 3:16.
16. 2 Nephi 1:15.



Ni Elder David S. Baxter
Sa Seventy

Hugot nga Pagtuo, Kalig-on, Katumanan: Mensahe alang sa Nag-inusara nga mga Ginikanan

Naningkamot kamo sa pagpadako sa inyong mga anak diha sa pagkamatarung ug kamatuoran, nahibalo nga samtang dili kamo makausab sa nangagi, inyong mahulma ang umaabut.

Ang akong mensahe alang sa nag-inusarang mga ginikanan sa Simbahan, nga kadaghanan nag-inusara nga mga inahan—kamong maisug nga mga babaye kinsa, pinaagi sa lain-laing kahimtang sa kinabuhi, nagpadako og mga anak ug nagdumala sa panimalay nga kamo ra. Tingali biyuda kamo o nadiborsyo. Tingali nag-sagubang kamo sa mga hagit sa nag-inusara nga pagkaginikanan tungod sa sayop nga nahimo nga wala sa kamin-yoon, apan karon nagsunod sa pamaagi sa ebanghelyo, nga nag-usab sa inyong kinabuhi. Maayo gani kay nalikay kamo sa matang sa pakig-uban nga makapekto unta sa hiyas ug pagkadisipulo. Dako unta kaayo ang bugti niana.

Bisan og usahay makapangutana kamo, nganong ako man? pinaagi sa kalisud sa kinabuhi kita motubo sa pagkadios kay ang atong kinaiya pormahon pinaagi sa lisud nga pag-antus, samtang ang panghitabo sa kinabuhi mahitabo samtang gitahud sa Dios ang kabubut-on sa tawo. Sigun sa komentaryo ni Elder Neal A. Maxwell, dili kita makasumada sa tanang butang tungod kay “kita walay panabut sa tanan niini.”¹

Bisan unsa ang inyong kahimtang o mga rason tungod niini, kamo talagsaon gayud. Matag adlaw nanlimbasug kamo sa kinabuhi, naghimo sa buluhaton nga alang unta sa duha apan nagbuhat niini nga nag-inusara. Kamo

ang amahan ug ingon man inahan. Gidumala ninyo ang inyong panimalay, nag-atiman sa inyong pamilya, usahay naglisud sa mga galastuhan, ug sa dakong milagro makaserbisyo pa kamo sa Simbahan sa makahuluganong mga paagi. Nag-alima kamo sa inyong mga anak. Mohilak kamo ug mag-ampo uban nila ug alang nila. Gusto ninyo ang pinakamaayo alang nila apan matag gabii nabalaka nga ang inyong gihimo dili pa gayud igo.

Samtang nagpanuko ako nga mapersonal ra kaayo, produkto ko sa ingon niana nga panimalay. Hapit sa tibuok nakong pagkabata ug kabatan-on, gipadako kami sa among inahan sa kakabus. Ang kwarta gidaginot pag-ayo. Giatubang niya ang kasubo sa kahiladman, walay suporta ug kauban atol sa panginahanglan. Bisan pa niining tanan, anaa ang kaligdong sa akong inahan, usa ka katingalahang tinubdan sa determinasyon ug lig-ong kinaiya.

Salamat na lang, ang ulahi niyang katuigan mas bulahan kay sa sinugdanan. Naminyo siya og bag-ong kinabig, usa ka biyudo; nabugkos sila sa Templo sa London England ug wala madugay nagserbisyo isip mga ordinance worker. Nag-uban sila hapit 25 ka tuig—malipayon, kontento, ug may katagbawan hangtud natapos ang ilang pagka-mortal.

Adunay daghan kaninyo buotang mga babaye sa Simbahan sa tibuok kalibutan nga nag-atubang sa samang mga kahimtang ug nagpakita sa samang kamaya sa tanang panahon.

Dili gayud kini ang inyong gipangandoy o giplano, giampo o gilauman, dihang nagsugod kamo kaniadto. Ang inyong biyahe sa kinabuhi may mga babag, kalisdanan, ug kausaban, kasagaran resulta sa kinabuhi dinhi sa napukan nga kalibutan nga maoy dapit sa pagsulay.

Sa karon, naningkamot kamo sa pagpadako sa inyong mga anak diha sa pagkamatarung ug kamatuoran, nahibalo nga samtang dili kamo makausab sa nangagi, inyong mahulma ang umaabut. Sa ngadto-ngadto inyong maangkon ang igo nga mga panalangin, bisan og dili dayon kini mamatngunan.



nadiborsyo nga nag-inusarang inahan sa pito ka anak nga nanag-edad og 7 hangtud 16. Mitabok siya sa kada-lanan kay dunay ihatud sa silingan. Miingon siya:

“Sa akong pagpauli, makita nako ang akong balay nga nagsiga ang suga. Madungog nako ang tingog sa akong mga anak sa paggawas nako sa pultahan pila ka gutlo sa sayo pa. Nanag-ingon sila: ‘Ma, unsay atong pagkaon sa panihapon?’ ‘Pwede ko nimong ubanan sa library?’ ‘Kinahanglan kong mokuha og poster paper karong gabhiona.’ Naluya ug gikapoy, mitan-aw ko sa balay ug nakita nga siga ang suga sa kada kwarto. Naghuhuna ko sa tanang bata nga anaa sa balay nga naghulat nako nga moabut ug motubag sa ilang mga panginahanglan. Misamot kabug-at ang akong pamati labaw pa sa akong mapas-an.

“Mahinumdom ko nga naghilak nga naghagad sa langit, ug miingon, ‘Minahal nga Amahan, dili na gyud nako madaug pa karon. Kapoy na kaayo ko. Dili na gyud mahimo. Dili ko makapauli ug moatiman sa tanang mga bata nga ako ra. Mahimo bang moanha ko Nimo ug mouban Nimo bisag sa usa ka gabii lang? . . .’

“Wala gyud nako madungog ang tubag, apan nadungog ko kini diha sa akong hunahuna. Ang tubag mao: ‘Dili, anak ko, dili ka makaanhi nako karon. . . . Apan mahimo kong moanha nimo.’”²

Salamat, mga suster, sa tanan niyong gihimo sa pagpadako sa inyong pamilya ug paghimo og matahum nga panimalay diin anaa ang kamaayo, kalinaw, ug oportunidad.

Bisan og sagad mobati kamo nga nag-inusara, sa tinuod dili gayud *hingpit* nga kamo nag-inusara. Samtang nagpadayon kamo uban sa pailub ug pagtuo, ang Ginoo magauban kaninyo; ang langit mobu-bu sa gikinahanglang mga panalangin.

Ang inyong panglantaw ug panan-aw sa kinabuhi mausab kon, sa higayon sa kasubo, mohangad kamo.

Daghan kaninyo ang nakadiskobre na sa talagsaon, makausab nga kama-tuoran nga kon magkinabuhi kamo sa pag-alsa sa palas-anon sa uban, ang

Uban sa tabang sa Dios, dili ninyo angayang kahadlokang ang umaabut. Magdako ang inyong mga anak ug tawagon kamong bulahan, ug matag usa sa daghan nilang kalamposan mo-barug isip pasidungog kaninyo.

Palihug ayaw gayud batia nga mas ubos ang inyong pagkamiyembro sa Simbahan, nga mas minus ang inyong katungod sa mga panalangin sa Ginoo kay sa uban. Sa gingharian sa Dios walay second-class nga mga lumulupyoy.

Manghinaut kami nga kon motambong kamo og mga miting ug makakita og pamilya nga daw kompleto ug malipayon o makabati og mamulong kabahin sa mga sumbanan sa pamilya, malipay kamo nga nahimong bahin sa simbahan nga nag-focus sa pamilya ug nagtudlo sa katuyoan niini sa plano sa Langitnong Amahan alang sa kalipay sa Iyang mga anak; nga taliwala sa kalamidad sa kalibutan ug pagkabungkag sa pamilya, duna kitay doktrina, awtoridad, mga ordinansa, ug mga pakigsaad nga nagtanyag sa

kinamaayohang paglaum sa kalibutan, lakip ang umaabut nga kalipay sa inyong mga anak ug sa ila unyang mga pamilya.

Sa kinatibuk-ang miting sa Relief Society niadtong Septyembre 2006, si Presidente Gordon B. Hinckley mi-asoy og kasinatian nga gipakigbahin sa

Cordoba, Argentina



inyong palas-anon mogaan. Bisan og ang mga kahintang dili mausab, ang inyong kinaiya nausab. Maatubang ninyo ang inyong mga pagsulay uban sa pagkamadawat, mas masinabuto kasingkasing, ug mas mapasalamat sa unsay anaa kaninyo, imbis magsige og pangandoy sa unsay wala kaninyo.

Inyong nadiskobrehan nga kon atong buhaton ang paghupay sa nanag-subo, atong madawat ang kahupayan mismo sa atong kaugalingon; ang atong kopa “nagaawas” gayud (Salmo 23:5).

Pinaagi sa matarung nga pagpakabuhi, kamo ug ang inyong mga anak ugma damlag panalanganin nga mahimong bahin sa kompleto, mahangturing pamilya.

Mga miyembro ug mga lider, pwede ba ninyong suportahan ang nag-inusarang ginikanan sa mga pamilya nga dili maghukom o manaway? Pwede ba ninyong giyahan ang mga batan-on niini nga mga pamilya, ilabi na sa paghatag og ehemplo ngadto sa batan-ong mga lalaki unsay gibuhit ug giunsa pagpakabuhi sa maayong mga tawo? Kay wala ang mga amahan, mga ehemplo ba kamo nga angayang sundon?

Karon, siyempre, dunay mga nag-inusarang pamilya diin ang amahan ang nag-inusarang ginikanan. Mga igsoon, kami nag-ampo usab alang kaninyo ug mipasidungog kaninyo. Kini nga mensahe alang usab kaninyo.

Mga nag-inusarang ginikanan, mopamatuod ko nga kon buhaton ninyo ang tanan atol sa pinakalisud sa tawhanong mga hagit, ang langit mopahiyom kaninyo. Sa tinuod wala kamo mag-inusara. Tugoti nga ang matubsanon, mahigugmaong gahum ni Jesukristo modan-ag sa inyong kinabuhi karon ug mopuno sa paglaum sa mahangturing saad. Pagmaisugon. Batuni ang pagtuo ug paglaum. Ikonsiderar ang karon uban sa kalig-on ug tan-awa ang ugma uban sa kamasaligon. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Neal A. Maxwell, *Notwithstanding My Weakness* (1981), 68.
2. Sa Gordon B. Hinckley, “Sa mga Bukton sa Iyang Paghigugma,” *Liahona*, Nob. 2006, 117.



Ni Elder Ulisses Soares
Sa Seventy

Magpabilin diha sa Teritoryo sa Ginoo!

Ang inadlaw natong pangutana ingon niini “Ang akong mga buhat ba nagpahimutang kanako sa teritoryo sa Ginoo o sa kaaway?”

Si Presidente S. Monson kausa mi-
ingon: “Mohatag ko og sayon nga
pormula diin inyong masukod ang
mga pagpili nga inyong buhatunon.
Sayon ra kining hinumduman: ‘Dili
kamo mahimong husto sa paghimo og
sayop; dili kamo masayop sa paghimo
og husto’” (“Pathways to Perfection,”
Liahona, Hulyo 2002, 112). Ang por-
mula ni Presidente Monson yano ug
direkta. Sama ra kini sa paglihok sa
Liahona nga gihatag kang Lehi. Kon
gamiton nato ang hugot nga pagtuo ug
makugihon sa pagsunod sa mga sugo
sa Dios, dali ra natong makit-an ang
hustong direksyon nga sundon, ilabi
na kon nag-atubang kita sa inadlaw
nga pagpili.

Si Apostol Pablo miawhag kanato
sa kaimportante sa pagpugas alang
sa Espiritu ug sa pagbantay nga dili
magpugas alang sa unod. Miingon
siya:

“Ayaw kamo palimbong; ang Dios
dili mabiyabiay: kay bisan unsay igapu-
gas sa tawo, mao usab kana ang iyang
pagaanohon.

“Kay ang magapugas alang sa iyang
kaugalingong unod, gikan sa Espiritu
magaani siyag pagkadunot; apan ang

magapugas alang sa Espiritu, gikan
sa Espiritu magaani siyag kinabuhing
dayon.

“Ug kinahanglan dili kita managka-
taka [maluya] sa pagbuhat og maayo:
kay sa nahaigo nga panahon kita ma-
gaani, kon kita dili magakaluya” (Mga
Taga-Galacia 6:7–9).

Ang pagpugas alang sa Espiritu
nagpasabut nga tanan natong huna-
huna, pulong, ug buhat kinahanglang
mobayaw kanato sa balaanon nga
kahintang sa atong langitnong mga
ginikanan. Bisan pa, ang mga kasula-
tan, nagpasabut sa unod isip pisikal o
kalibutanong kinaiya sa kinaiyanhon
nga tawo, nga nagtugot sa mga tawo
nga maimpluwensyahan sa kahinam,
tinguha, gana, ug lawasnong tinguha
kay sa mag-agad sa inspirasyon sa
Espiritu Santo. Kon dili kita magmat-
ngon, kana nga mga impluwensya
uban sa pag-aghat sa dautan niining
kalibutan maghimo sa atong kinaiya
nga bastos ug bagis nga mamahimong
bahin sa atong kinaiya. Aron mali-
kay sa dautang mga impluwensya,
sundon nato ang gitudlo ni Propeta
Joseph Smith mahitungod sa pada-
yon nga pagpugas alang sa Espiritu:

“Busa, ayaw pagluya diha sa maayo nga buhat, kay kamo nagpahimutang sa tukuranan sa usa ka mahinungdanon nga buhat. Ug gikan sa gagmay nga mga butang magagikan ang mga dagko” (D&P 64:33).

Aron molambo ang atong espiritu, gikinahanglan nga “isalikway [nato] ang tanang kayugot, ug kapungot, ug kasuko, ug mga singkahay, ug pagtampalas, lakip ang tanang pagpanghimaraut” (Mga Taga-Efeso 4:31) ug “pagmaalamon sa mga adlaw sa [atong] pagsulay [ug] tangtangi ang [atong mga kaugalingon] sa tanan nga mga kahugaw” (Mormon 9:28).

Samtang magtuon kita sa mga kasulatan, atong makat-unan nga ang mga saad sa Ginoo ngari kanato mag-agad sa atong kamasulundon ug matarung nga pagpuyo. Kana nga mga saad moatiman sa atong kalag, makahatag og paglaum pinaagi sa pag-awhag kanato sa dili paghunong bisan sa inadlaw natong mga hagit sa pagpakabuhi kansang maayo og moral nga mga hiyas nagkahanaw, sa ingon nag-agni sa katawhan nga magpugas og daghan alang sa unod. Apan unsaon nato pagsiguro nga ang atong mga pagpili nakatabang natong magpugas alang sa Espiritu ug dili alang sa unod?

Si Presidente George Albert Smith, misubli sa tambag sa iyang apohang lalaki, kausa miingon: “Adunay linya sa utlanan nga maayo kaayong pagkahimo tali sa teritoryo sa Ginoo ug teritoryo sa yawa. Kon kamo magpabilin diha sa linya nga habig sa Ginoo kamo anaa ubos sa iyang impluwensya ug walay tinguha sa paghimo og sayop; apan kon kamo makatabok og usa ka pulgada ngadto sa linya nga habig sa yawa anaa kamo sa gahum sa maninintal ug kon siya molampus, kamo dili na makahimo sa paghunahuna o bisan makapangatarungan og maayo tungod kay mawala kaninyo ang Espiritu sa Ginoo” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: George Albert Smith* [2011], 225).

Busa, ang inadlaw natong pangutana ingon niini, “Ang akong mga buhat ba nagpahimutang kanako sa



teritoryo sa Ginoo o sa kaaway?”

Si Mormon nga propeta mipahibalo sa iyang katawhan sa kaimportante sa pagbaton sa katakus nga makaila sa maayo gikan sa dautan:

“Busa, ang tanan nga mga butang nga maayo nagagikan sa Dios; ug kana nga mga dautan nagagikan sa yawa; kay ang yawa kaaway ngadto sa Dios, ug nakig-away batok kaniya sa kanunay, ug nagdapit ug nagdani sa pagpakasala, ug sa pagbuhat niana nga dautan sa kanunay.

“Apan tan-awa, kana nga iya sa Dios nagdapit ug nagdani sa paghimo sa maayo sa kanunay” (Moroni 7:12–13).

Ang Kahayag ni Kristo inubanan sa Espiritu Santo kinahanglan nga makatabang sa atong pagdeterminar kon ang atong gipangbuhat

nagpahimutang ba nato sa teritoryo sa Ginoo o wala. Kon maayo ang atong mga kinaiya, dinasig kini sa Dios, kay ang tanang maayong butang nagagikan sa Dios. Hinoon, kon ngil-ad ang atong mga kinaiya, naimpluwensyahan kita sa kaaway kay siya nagdani sa mga tawo sa paghimo og dautan.

Ang mga taga-Africa nakatandog sa akong kasingkasing sa ilang determinasyon ug kakugi nga magpabilin sa teritoryo sa Dios. Bisana sa lisud nga kahimutang sa kinabuhi, ang mga midawat sa pagdapit sa pagduol kang Kristo nahimong kahayag sa kalibutan. Mga semana ang milabay samtang mibisita sa usa ka ward sa South Africa, nakakuyog ko sa duha ka batan-ong priest, sa ilang bishop, ug sa ilang stake president sa pagbisita sa dili kaayo aktibo nga batan-ong mga lalaki sa ilang korum. Nakadaye kaayo ko sa kaisug ug kamapai-nubsanon sa duha ka priest samtang gidapit nila sa pagbalik og simba ang dili kaayo aktibo nga batan-ong mga lalaki. Samtang nakig-istorya sila sa dili kaayo aktibo nga batan-ong mga lalaki, akong nabantayan nga ang ilang panagway mipakita sa kahayag sa Manluluwas ug sa samang higayon mipuno sa kahayag sa tanan nga naglibut kanila. Nagtuman sila sa ilang katungdanan nga “[mo]tabang sa maluyahon, ipataas ang mga kamot sa nawad-an og paglaum, lig-una ang tuhod nga mahuyang” (D&P 81:5).

Ang kinaiya sa duha ka priest mibutang nila sa teritoryo sa Ginoo, ug nahimo silang instrumento sa Iyang mga kamot dihang gidapit nila ang uban sa paghimo sa ingon.

Sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:37, ang Ginoo nagtudlo kanato sa mosunod kon unsay gipasabut sa pagpugas alang sa Espiritu ug unsa gayud ang makapahimutang kanato sa teritoryo sa Ginoo: magpaubos sa atong kaugalingon atubangan sa Dios, moduol uban ang masulubong kasingkasing ug mahinulsulong espiritu, magpamatuod sa atubangan sa simbahan nga kita sa pagkatinuod naghinulsol sa tanan natong sala, magdala diha kanato sa ngalan ni Jesukristo, nga adunay determinasyon

sa pag-alagad Kaniya ngadto sa katapusan, magpakita pinaagi sa atong mga buhat nga atong gidawat ang Espiritu ni Kristo, ug pagadawaton pinaagi sa bunyag ngadto sa Iyang Simbahan. Ang atong pagtuman niini nga mga pakigsaad nag-andam kanato nga makapuyo uban sa Dios isip nahimaya nga mga binuhat. Ang paghinumdom niining mga pakigsaad kinahanglang mogiya sa atong kinaiya kalabut sa atong pamilya, sa pakig-uban sa ubang tawo, ug ilabi na sa atong relasyon sa Manluluwas.

Gi-establisar ni Jesukristo ang perpektong sumbanan sa pamatasan diin atong maugmad ang atong mga kinaiya aron matuman kining sagradong mga pakigsaad. Giwagtang sa Manluluwas ang bisan unsang impluwensya sa iyang kinabuhi nga makapalayo sa Iyang focus sa balaan Niyang misyon, ilabi na dihang gitintal Siya sa kaaway o sa mga sakop niini samtang nangelagad Siya dinhi sa yuta. Bisan wala Siya makasala, Siya may masulub-ong kasingkasing ug mahinulsulong espiritu, puno sa gugma alang sa atong Langitnong Amahan ug sa tanang tawo. Nagpaubos Siya atubangan sa atong Amahan sa Langit, gilimud ang kaugalingon Niyang kabubut-on aron pagtuman sa tanang gisugo Kaniya sa Amahan hangtud sa katapusan. Bisan sa hilabihang kasakit sa pisikal ug espiritwal, sa pagpas-an sa mga sala sa tanang katawhan ug paggula sa dugo sa lungag sa Iyang panit, miingon Siya sa Amahan, “Apan dili sumala sa akong pagbuot, kondili sa imo” (Marcos 14:36).

Ang akong pag-ampo, mga kaigsoonan, kon maghunahuna kita sa atong mga pakigsaad mao nga kita magpabilin untang lig-on batok sa “nagdilaab nga mga pana sa kaaway” (1 Nephi 15:24), magsunod sa ehemplo sa Manluluwas aron makapugas kita alang sa Espiritu ug magpabilin diha sa teritoryo sa Ginoo. Hinumduman nato ang pormula ni Presidente Monson: “Dili kamo mahimong husto sa paghimo og sayop; dili kamo masayop sa paghimo og husto.” Gisulti ko kining mga butanga sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



Ni Elder Quentin L. Cook

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Nahiangay sa Musika sa Pagtuo

Ang Dios nahigugma sa tanan Niyang mga anak. Gusto Niya nga silang tanan makabalik Kaniya. Iyang tinguha nga ang tanan mahiangay sa sagradong musika sa pagtuo.

Samtang ang mga General Authority sa Simbahan makighimamat sa tanang miyembro sa tibuok kalibutan, kami makasaksi sa unsang paagi nga ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw usa ka pwersa alang sa kaayo. Kami nagpasalamat sa tanan ninyong gibuhit sa pagpanalagin sa kinabuhi sa tanang tawo.

Kami nga anaa sa public affairs nahibalo pag-ayo nga daghang impluwensyadong mga lider ug mga journalist sa Estados Unidos ug sa tibuok kalibutan naghigut sa publiko kabahin sa Simbahan ug sa mga miyembro. Usa ka talagsaong paghiusa sa mga hinungdan ang mas nagpaila sa Simbahan.¹

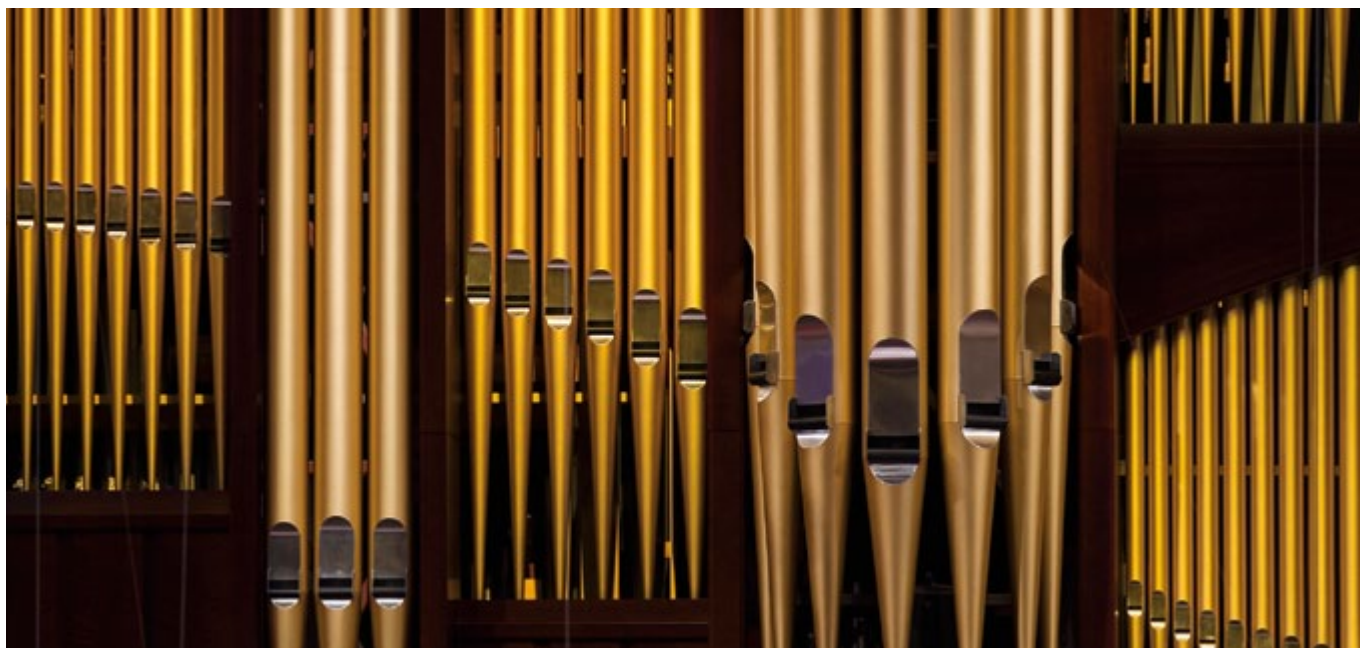
Daghang nagsulat kabahin sa Simbahan ang matinuorong naningkamot sa pagsabut sa atong katawhan ug doktrina. Sila maayong motagad ug may tumong, nga angay natong pasalamat.

Nakita usab nato nga daghang indibidwal ang wala mahiangay sa sagradong mga butang. Si Chief Rabbi Lord Sacks sa England, nga namulong sa mga lider sa Roman Catholic niadtong Disyembre sa Pontifical Gregorian University,

naghulagway sa pagkakalibutanon sa ubang mga dapit sa yuta. Siya miingon nga ang hinungdan mao “ang paspas nga siyensya nga nagpabungol-bungol sa musika sa pagtuo.”²

Ang talagsaong pasiuna sa pananawon diha sa Basahon ni Mormon mao ang damgo ni Lehi kalabut sa kahoy sa kinabuhi.³ Kini naghulagway sa mga hagit sa pagtuo sa atong panahon ug sa kalainan niadtong nahigugma, nagsimba, ug mibati nga may tulubagon sa Dios ug niadtong wala. Si Lehi mipasabut sa mga batasan nga makaguba sa pagtuo. Ang uban mapahitas-on, mahilayon, ug buangbuang. Sila may interes lang sa kaalam sa kalibutan.⁴ Ang uban may interes sa Dios apan nawala sa kalibutanong gabon sa kangitngit ug nakasala.⁵ Ang uban nakatilaw sa gugma ug pulong sa Dios apan naulaw kay gibiy-biy ug nahulog sa “gidili nga mga dalan.”⁶

Sa katapusan, may nahiangay sa tuno sa musika sa pagtuo. Nasayud mo kon si kinsa kamo. Kamo nahigugma sa Ginoo ug sa Iyang ebanghelyo ug padayon sa pagsunod ug pakigbahin sa Iyang mensahe, ilabi na sa inyong pamilya.⁷ Kamo nahiyon sa



mga pag-aghat sa Espiritu, nadasig sa gahum sa pulong sa Dios, nagsunod sa relihiyon diha sa inyong panimalay, ug makugihong naningkamot pagpuyo og Kristohanong kinabuhi sama sa Iyang mga disipulo.

Nasayud kami nga kamo busy gayud. Kay walay sweldo, ang responsibilidad sa pagdumala sa Simbahan nag-agad kaninyo nga mapahinungurong mga miyembro. Kami nasayud nga kasagaran ang mga sakop sa bishopric ug stake presidency ug ang uban mogahin og taas nga oras sa pagserbisyo. Ang mga auxiliary ug quorum presidency mga sulundon sa ilang dili hinakog nga pagserbisyo. Kini nga serbisyo ug sakripisyo ihatag sa tanang miyembro, niadtong naghupot sa mga rekord, sa matinud-anong mga home ug visiting teacher, ug niadtong nagtudlo sa mga klase. Kami mapasalamaton niadtong nagserbisyo isip mga Scoutmaster ug mga lider sa nursery. Nahigugma ug nakadayeg kami kaninyo sa inyong gibuhat ug sa inyong pagkatawo!

Kami nahibalo nga may mga miyembro nga dili kaayo interesado ug dili kaayo matinud-anon sa mga pagtulun-an sa Manluluwas. Ang atong tinguha mao nga kining mga miyembro madasig sa pagtuo ug molambo ang ilang kaaktibo ug pasalig. Ang Dios nahigugma sa tanan Niyang mga anak. Gusto Niya nga silang tanan makabalik

Kaniya. Iyang tinguha nga ang tanan mahiangay sa sagradong musika sa pagtuo. Ang Pag-ula sa Manluluwas gasa alang sa tanan.

Angay kining matudlo ug masabtan nga kita nahigugma ug nagtahud sa tanang tawo nga gihulagway ni Lehi.⁸ Hinumdumi, dili ato ang paghukom. Ang paghukom iya sa Ginoo.⁹ Si Presidente Thomas S. Monson mihangyo kanato nga magbaton sa “kaisug sa paglikay sa paghukom sa uban.”¹⁰ Siya usab mihangyo sa mga miyembro sa *paghuwas* niadtong midawat sa ebanghelyo ug unya nawala, ingon man niadtong wala pa makakita sa pig-ot ug higpit nga dalan. Kami nag-ampo nga sila mokupot sa gunitanan ug moambit sa gugma sa Dios, nga mopuno sa ilang “[mga] kalag sa tuman nga hingpit nga kalipay.”¹¹

Ang panan-awon ni Lehi naglakip sa tanang tawo, ang mahinungdanong doktrina mao ang mahangturonong kaimportante sa pamilya. “Ang pamilya gi-orden sa Dios. Kini ang labing importanting yunit karon ug sa kahangturan.”¹² Sa pag-ambit ni Lehi sa bunga sa kahoy sa kinabuhi (ang gugma sa Dios), siya nagtinguha nga ang iyang “banay mokaon usab niini.”¹³

Ang atong tinguha mao ang pagpadako sa atong mga anak diha sa kamatuoran ug pagkamatarung. Usa ka baruganan nga makatabang kanato nga mahimo kini mao ang paglikay sa

sobra nga paghukom sa kinaiya nga binuang apan dili sala. Daghang tuig ang milabay, dihang ang akong asawa ug ako may mga anak pa sa panimalay, si Elder Dallin H. Oaks nagtudlo nga importanting maila ang mga sayop sa pagkabatan-on nga kinahanglang korihian ug mga sala nga angayang pantonon ug hinulsulan.¹⁴ Kon may kakulang sa kaalam, ang atong mga anak kinahanglan og instruksyon. Kon may sala, angay ang paghinulsol.¹⁵ Kini nakatabang gayud sa among pamilya.

Ang pagsunod sa rehiliyon diha sa panimalay makapanalangin sa atong pamilya. Ang ehemplo labing importante. Kon unsa *kita* mas makaimpluwensya gayud sa atong mga anak kay sa atong isulti. Sa hapit na ko mag-singko anyos, nahibaloan sa akong inahan nga ang iyang manghud nga lalaki namatay sa dihang gibombahan ang gisakyang barko nga panggubat dapit sa Japan sa hapit na matapos ang Ikaduhang Gubat sa Kalibutan.¹⁶ Kini nga balita nakapaguol gayud niya. Siya emosyonal kaayo ug misulod sa kwarto. Pagkataud-taud mili-li ko sa kwarto aron sutaon kon OK ra siya. Siya nagluhod duol sa higdaanan nga nag-ampo. Dakong kalinaw ang akong gibati kay iya kong natudloan sa pag-ampo ug paghigugma sa Manluluwas. Kini ehemplo nga kanunay niyang gipakita kanako. Ang mga

inahan ug mga amahan nga nag-ampo uban sa mga anak mas importante nga ehemplo.

Ang mensahe, pangalagad, ug Pag-ula ni Jesukristo, atong Manluluwas, importante nga matudlo sa atong pamilya. Walay laing kasulatan nga makahulagway sa atong pagtuo kay sa 2 Nephi 25:26: “Ug kami naghisgot kang Kristo, kami nalipay diha kang Kristo, kami nagsangyaw kang Kristo, kami nanagna kang Kristo, ug kami nagsulat sumala sa among mga panagna, nga ang among mga anak mahimo nga masayud sa unsa nga tinubdan sila mahimo nga mangita alang sa kapasayloan sa ilang mga sala.”

Usa sa importanting baruganan sa panan-awon ni Lehi mao nga ang matinud-anong mga miyembro moku-pot gayud sa gunitanang puthaw aron magpabilin sa pig-ot ug hignipit nga dalan paingon sa kahoy sa kinabuhi. Importante sa mga miyembro nga mobasa, mamalandong, ug magtuon sa kasulatan.¹⁷

Ang Basahon ni Mormon mahinungdanon kaayo.¹⁸ Siyempre, adunay mga mopaubos o gani mosaway sa kaimportante niining sagrado nga basahon. Ang uban migamit og pasyaw. Sa wala pa ko magmisyon, usa ka propesor ang mikutlo sa pamahayag ni Mark Twain nga kon inyong tangtangan ang “Ug nahinabo” gikan sa Basahon ni Mormon, kini “usa na lang ka pamphlet.”¹⁹

Pipila ka bulan ang milabay, samtang nagmisyon ko sa London, England, usa ka inila nga propesor sa Oxford sa University of London, eksperto sa Ehiptohanong Semitic nga pinulongan, nagbasa sa Basahon ni Mormon, misulat ni Presidente David O. McKay, ug nakigkita sa mga misyonaryo. Siya mipahibalo kanila nga siya nakombinser nga ang Basahon ni Mormon sa tinuod usa ka hubad sa pinulongan sa mga Judeo ug sa mga Ehiptohanon sa panahon nga gihulagway sa Basahon ni Mormon.²⁰ Usa sa mga ehemplo nga iyang gibasehan mao ang “Ug nahinabo,” nga nagpakita kon unsaon niya paghubad ang phraseology nga gigamit sa kaarang sinulat nga Semitic.²¹ Ang propesor giingnan nga bisan tuod



nga ang iyang kahibalo base sa iyang propesyon nakatabang niya, importante gihapon nga may espiritwal nga pagpamatuod. Pinaagi sa pagtuon ug pag-ampo siya nakaangkon og espiritwal nga pagsaksi ug nabunyan. Busa ang gihimong katawanan sa usa ka iladong tigpakatawa, giila sa eskolar nga lig-ong ebidensya sa katinuod sa Basahon ni Mormon, nga gipamatuod kaniya sa Espiritu.

Ang mahinungdanong doktrina sa kabubut-on nagkinahanglan nga ang pagpamatuod sa gipahiuli nga ebanghelyo ibase gayud sa pagtuo kay sa siyensya. Ang sobrang pag-focus sa mga butang nga wala pa mapadayag, sama sa unsang pagkahitaboa nga ang birhen nanganak o ang Pagkabanhaw sa Manluluwas o giunsa gayud paghubad ni Joseph Smith ang atong kasulatan, dili epektibo o makapalambo sa espiritwal. Kini nagkinahanglan og pagtuo. Sa katapusan, ang tambag ni Moroni sa pagbasa ug pamalandong ug kinasingkasing nga mangutana sa Dios, uban sa tinuod nga katuyoan, sa

pagsiguro sa kamatuoran sa kasulatan pinaagi sa pagsaksi sa Espiritu mao ang tubag.²² Dugang pa, kon ilakip sa atong kinabuhi ang kaimportante sa kasulatan ug mosunod sa ebanghelyo, kita mapanalanginan sa Espiritu ug makatilaw sa Iyang kaayo nga mobati sa hingpit nga kalipay ug ilabi na ang kalinaw.²³

Klaro, nga ang timailhan niadtong naminaw sa musika sa pagtuo ug sa nagpabungol-bungol mao ang aktibong pagtuo sa kasulatan. Natandog gayud ako nga usa ka pinalanggang propeta sa milabayng mga tuig, si Spencer W. Kimball, mihatag og gibug-aton sa kanunay nga pagbasa ug pagtuo sa kasulatan. Siya miingon: “Akong nakita nga kon dili nako kaayo hatagan og bili ang akong pakigrelasyon uban sa Dios ug sa dihang mora og walay diosnong dalunggan nga naminaw ug walay diosnong tingog nga namulong, nga ako layo ra gyud kaayo. Kon akong isubsob ang akong kaugalingon sa mga kasulatan ang gilay-on magkaduol ug ang pagkaespirituhanon mobalik.”²⁴

Naglaum ko nga kita mobasa ka-nunay sa Basahon ni Mormon uban sa atong mga anak. Gihisgutan ko na kini uban sa akong mga anak. Sila nakigbahin nako og duha ka obserbasyon. Una, ang kanunayng pagbasa sa kasulatan matag adlaw uban sa pamilya mao ang yawe. Ang akong anak nga babaye malumong naghulagway sa ilang matag buntag nga pagbasa uban sa batan-ong mga anak. Siya ug ang iyang bana momata og sayo ug moagi sa dili maklaro nga puthawng ali sa ilang hagdanan aron moadto sa dapit asa sila magpundok aron magbasa sa pulong sa Dios. Ang pagkamakanunayon mao ang tubag, ug ang pasiaw makatabang. Kini nagkinahanglan og paningkamot sa matag sakop sa pamilya matag adlaw, apan kini angay lang. Ang mga babag mabuntog ra sa pagkamakanunayon.

Ang ikaduha mao kon giunsa sa among kinamanghurang anak nga lalaki ug sa iyang asawa pagbasa sa kasulatan uban sa ilang bag-ong nagsugod nga pamilya. Duha sa ilang upat ka anak dili pa kahibalo mobasa. Sa singko anyos, sila naggamit sa sinyas ginamit ang lima ka tudlo diin siya motubag aron makaapil sa pamilya nga pagbasa sa kasulatan. Ang sinyas sa tudlo 1 mao nga iyang litukon pag-usab ang, “Ug nahinabo” kon kini makita sa Basahon ni Mormon. Ganahan kaayo ko nga nagbalik-balik kini og kadaghan. Alang sa interes sa bag-ong nagsugod nga pamilya, ang sinyas sa tudlo 2 mao ang “Ug atong makita”; mga tudlo 3, 4, ug 5 pillion sa mga ginikanan base sa mga pulong diha sa kapitulo nga gibasa.

Kami nasayud nga ang pamilya nga pagtuon sa kasulatan ug family home evening dili kanunayng perpekto. Bisan pa man sa mga hagit nga inyong giatubang, ayaw pagpakawala sa kadasig.

Palihug sabta nga ang pagtuon ngadto ni Ginoong Jesukristo ug pagsunod sa Iyang mga sugo mao ang kanunayng pagsulay sa mortalidad. Labaw sa tanan, kita kinahanglang makaamgo nga kon ang tawo magpabungol-bungol sa musika sa pagtuon, siya dili mahiangay sa Espiritu. Sama sa gitudlo ni propetang Nephi, “Kamo nakadungog sa iyang tingog . . . ; ug siya nakapamulong

nganha kaninyo sa usa ka hinay nga hinagawhaw nga tingog, apan kamo ingon sa walay pagbati, mao nga kamo dili makabati sa iyang mga pulong.”²⁵

Ang atong doktrina klaro; kita kinahanglang positibo ug magmaya. Atong ipakita ang atong pagtuon, dili ang kahadlok. Kita nagmaya sa pasalig sa Ginoo nga dili kita Niya pasagdan ug mohatag kanato og giya ug direksyon.²⁶ Ang Espiritu Santo mopamatuod sa atong kasingkasing nga kita may mahigugmaong Amahan sa Langit, kansang maloloy-ong plano sa pagtubos matuman tungod sa maula-ong sakripisyo ni Jesukristo.

Sama sa gisulat ni Naomi W. Randall, nagsulat sa “Ako Anak sa Dios,” misulat siya, “Mogiya ang Espiritu; iyang gugma mopaniguro kon molahutayng pagtuon.”²⁷

Busa, kon asa man kita sa dalan sa pagkadisipulo sa panan-awon ni Lehi, mohukom kita nga kita ug ang atong pamilya mas magtinguha sa talagsaong gasa sa Manluluwas nga kinabuhing dayon. Nag-ampo ko nga kita mahiangay sa tuno sa musika sa pagtuon. Mopamatuod ko sa kabalaan ni Jesukristo ug sa katinuod sa Iyang Pag-ula sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 1:30.
2. Jonathan Sacks, “Has Europe Lost Its Soul?” (pakigpulong nga gihatag niadtong Dis. 12, 2011, sa Pontifical Gregorian University), chiefraabi.org/ReadArtical.aspx?id=1843.

São Paulo, Brazil



3. Tan-awa sa 1 Nephi 8.
4. Tan-awa sa 1 Nephi 8:27; 11:35.
5. Tan-awa sa 1 Nephi 8:23; 12:17.
6. 1 Nephi 8:28.
7. Tan-awa sa 1 Nephi 8:12.
8. Ang instruksyon sa Manluluwas mao ang pagpangita sa nawala nga karnero; tan-awa sa Mateo 18:12–14.
9. Tan-awa sa Juan 5:22; tan-awa usab sa Mateo 7:1–2.
10. Thomas S. Monson, “Unta Kamo Adunay Kaisug,” *Liahona*, Mayo 2009, 124.
11. 1 Nephi 8:12.
12. *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 1.1.1.
13. 1 Nephi 8:12.
14. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, “Sins and Mistakes,” *Ensign*, Okt. 1996, 62. Si Elder Oaks mitudlo niini nga ideya dihang siya ang presidente sa Brigham Young University sa mga 1980.
15. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 1:25–27.
16. Tan-awa sa Marva Jeanne Kimball Pedersen, *Vaughn Roberts Kimball: A Memorial* (1995). Si Vaughn midula og football para sa Brigham Young University sa tinglarag niadtong 1941. Sa adlaw human sa pag-atake sa Pearl Harbor, Disyembre 8, 1941, siya miapil sa US Navy. Siya namatay niadtong Mayo 11, 1945, pinaagi sa pagpamomba batok sa USS *Bunker Hill* ug nalubong sa dagat.
17. Tan-awa sa Juan 5:39.
18. Tan-awa sa Ezra Taft Benson, “The Book of Mormon—Keystone of Our Religion,” *Ensign*, Nob. 1986, 4; o *Liahona*, Okt. 2011, 52.
19. Mark Twain, *Roughing It* (1891), 127–28. Ang matag henerasyon gipresentar sa komentaryo ni Twain ingon og kini usa ka importanting bag-ong nadiskobrehan. Adunay gamay nga pasabut nga sa pagkatinuod si Mark Twain dili ganahan sa Kristiyanismo ug sa relihiyon sa kinatibuk-an.
20. Tan-awa sa 1 Nephi 1:2.
21. Akong nahimamat si Dr. Ebeid Sarofim sa London sa dihang ang mga elder nagtudlo kaniya. Tan-awa usab sa N. Eldon Tanner, sa Conference Report, Abr. 1962, 53. Daghang mga eskolar sa karaang sinulat sa Semitic ug Egyptian mihatag og gibug-aton sa balik-balik nga paggamit sa hugpong sa mga pulong nga “Ug nahinabo” sa sinugdanan sa han-ay sa mga pulong; tan-awa sa Hugh Nibley, *Since Cumorah*, 2nd ed. (1988), 150.
22. Tan-awa sa Moroni 10:3–4; pipila lamang sa mga kritiko ang matinud-anong misulay niini nga tinuoray og tumong.
23. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 59:23.
24. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Spencer W. Kimball* (2006), 84.
25. 1 Nephi 17:45; tan-awa usab sa Ezra Taft Benson, “Seek the Spirit of the Lord,” *Tambuli*, Sept. 1988, 5: “Atong madungog ang pulong sa Ginoo kasagaran pinaagi sa pagbati. Kon kita mapaubsanon ug sensitibo, ang Ginoo moaghat kanato pinaagi sa atong mga pagbati.”
26. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 68:6.
27. “When Faith Endures,” *Hymns*, nu. 128.



Ni Elder Richard G. Scott

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Unsaon Pag-angkon og Pagpadayag ug Inspirasyon alang sa Inyong Personal nga Kinabuhi

Nganong ang Ginoo gusto nga kita mag-ampo Kaniya ug mangayo? Kay kana ang paagi nga ang pagpadayag madawat.

Bisan kinsa nga mobarug niining pulpito aron mohatag og mensahe mobati sa kalig-on ug suporta sa mga miyembro sa tibuok kalibutan. Mapasalamaton ko nga kanang sama nga suporta nagagikan sa minahal nga kapikas nga namatay na. Salamat, Jeanene.

Ang Espiritu Santo naghatag og importanting impormasyon nga atong gikinahanglan sa paggiya sa atong mortal nga panaw. Kon kini klaro ug importante, angayan kining tawgon og pagpadayag. Kon sunod-sunod na nga pag-aghat ang atong nadawat sa paggiya nato matag lakang ngadto sa maayong tumong, sa katuyoan niining mensahe, kini inspirasyon.

Usa ka ehemplo sa pagpadayag mao ang direksyon nga nadawat ni

Presidente Spencer W. Kimball human sa iyang taas ug padayon nga pangamuyo sa Ginoo kalabut sa paghatag sa priesthood sa tanang takus nga mga lalaki sa Simbahan sa panahon nga kini gitugot sa pipila lamang nila.

Laing ehemplo sa pagpadayag mao kining paggiya nga gihatag ngadto ni Presidente Joseph F. Smith: “Ako nagtuo nga kita naglihok ug nagdala sa atong kaugalingon diha sa atubangan sa langitnong mga mensahero ug mga binuhat. Dili kita bulag kanila. . . . Suod kita sa atong mga kaigsoonan ug katigulangan . . . kinsa nag-una nato sa kalibutan sa espiritu. Dili nato sila makalimtan; wala kita mohunong sa paghigugma kanila; anaa sila kanunay sa atong kasingkasing, panumduman, ug busa kita nahiusa nila pinaagi sa

mga bugkos nga dili nato maputol. . . . Kon kini nahitabo man gani kanato sa atong may kinutubang kahimtang, linyukan sa atong mga kahuyang, . . . unsa pa kaha ka tinuod . . . ang pagtuo nga kadtong matinud-anon, nga namatay na . . . mas nakakita kanato kay sa atong pagkakita kanila; nga sila mas nakaila nato kay sa atong pagkaila kanila. . . . Nagpuyo kita uban kanila, nakakita sila nato, nabalaka sila sa atong kaayohan, mas gihigugma nila kita karon. Kay sa pagkakaran nakita nila ang kuyaw nga naghasmag nato; . . . ang ilang gugma ug tinguha alang sa atong kaayohan mas dako kay sa atong gibati sa atong kaugalingon.”¹

Ang mga relasyon malig-on sa pikas kinabuhi uban sa mga tawo nga atong kaila ug gihigugma. Kana mahimo pinaagi sa atong hugot nga tinguha sa pagpadayon og buhat unsay matarung. Malig-on nato ang atong relasyon sa atong minahal nga namatay na pinaagi sa pag-ila nga ang panagbulag temporaryo ug nga ang mga pakigsaad nga gihimo didto sa templo mahangturon. Kon kanunayng gisunod, kanang mga pakigsaad nagsiguro sa mahangturon katumanan sa mga saad nga anaa niini.

Usa ka klarong pagpadayag sa akong kinabuhi nahitabo sa dihang kusog kong giaghat sa Espiritu sa paghangyo ni Jeanene Watkins nga magpabugkos uban nako sa templo.

Usa sa mahinungdanong mga leksyon nga angayng makat-unan sa matag usa nato mao ang pagpangayo. Nganong ang Ginoo gusto nga kita mag-ampo Kaniya ug mangayo? Kay kana ang paagi nga ang pagpadayag madawat.

Kon mag-atubang ko og lisud kaayong problema, kini ang akong paagi aron makasabut unsay buhaton. Magpuasa ko. Mag-ampo ko aron makit-an ug masabtan ang mga kasulatan nga makatabang. Kana nga proseso balik-balik. Magbasa ko og bersikulo sa kasulatan; akong pamalandungon unsay kahulugan niini ug mag-ampo alang sa inspirasyon. Dayon mamalandong ug mag-ampo ko aron mahibalo kon nasabtan ba nako ang tanang gustong ipabuhat sa Ginoo kanako. Kasagaran daghan pang hunahuna ang moabut

uban sa nagkadugang nga pagsabut sa doktrina. Nahibaloan nako nga maayo kana nga paagi sa pagkat-on gikan sa mga kasulatan.

Adunay pipila ka praktikal nga mga baruganan nga makapalambo og pagpadayag. Una, ang pagnunot sa mga emosyon sama sa kasuko o kahiubos o pangatarungan mopalayo sa Espiritu Santo. Kana nga mga emosyon wagtangon gayud, o ang higayon sa pagpadayag hinay.

Lain nga baruganan mao ang pagbantay sa pagpakatawa. Ang kusog, dili angay nga katawa makapasilo sa Espiritu. Ang hustong pagpakatawa motabang sa pagpadayag; apan ang kusog nga katawa dili. Ang pagpakatawa usa ka paagi sa paglikay sa mga pressure sa kinabuhi.

Laing kaaway sa pagpadayag nagagikan sa kasobra o kakusog sa gisulti. Ang mabinantayon, hinay nga pagsulti modapig sa pagdawat og pagpadayag.

Sa laing bahin, ang espirituhanong komunikasyon mapalambo pinaagi sa pagpahimsog sa panglawas. Ang ehersisyo, hustong katulog, maayong paagi sa pagkaon modugang sa atong kapasidad sa pagdawat ug pagsabut sa pagpadayag. Mabuhi kita kutob sa gitakdang kinutuban sa atong kinabuhi. Hinoon, mapalambo nato ang kalidad sa atong serbisyo ug kaayohan pinaagi sa mabinantayon, husto nga mga pagpili.

Importante nga ang atong inadlaw nga mga kalihokan dili makabalda kanato sa pagpamati sa Espiritu.

Ang pagpadayag mahatag usab diha sa damgo sa higayon nga dili na makamatngon kon nakatulog na ba. Kon maninguha ka sa pagsabut dayon sa kahulugan sa damgo, makarekord ka og daghang detalye, apan kon dili mahanaw dayon kini. Ang dinasig nga komunikasyon sa gabii sa kasagaran inubanan og sagradong pagbati sa ti-buok kasinatian. Gamiton sa Ginoo ang mga tawo nga girespeto nato og maayo aron pagtudlo nato sa mga kamatuoran diha sa damgo kay kita misalig kanila ug maminaw sa ilang tambag. Ang Ginoo mao ang nagtudlo pinaagi sa Espiritu Santo. Hinoon, ang damgo himoon Niyang mas sayon sabton ug

motandog sa atong mga kasingkasing pinaagi sa pagtudlo nato sa usa ka tawo nga atong gihigugma ug gitahud.

Kon kini alang sa mga katuyoan sa Ginoo, mahimo Niyang ipahinumdom kanato ang bisan unsa. Dili kana kinahanglan nga moluya sa atong determinasyon sa pagrekord sa mga pagaghat sa Espiritu. Ang inspirasyon nga mainampingong girekord nagpakita sa Dios nga ang Iyang komunikasyon sagrado ngari nato. Ang pagrekord mopalambo usab sa atong abilidad sa paghinumdom sa pagpadayag. Ang maong pagrekord sa giya sa Espiritu panalipdan gayud nga dili mawala o mahilabtan sa uban.

Ang mga kasulatan naghatag og gamhanang panghimatuod kon sa unsang paagi nga ang kamatuoran, nga kanunayang gisunod, moabli og inspirasyon aron mahibalo unsay buhaton ug, kon kinahanglan, magbaton og personal nga kapasidad nga gipalambo sa balaang gahum. Gipakita sa mga kasulatan giunsa paglig-on sa Ginoo ang kapasidad sa tawo sa pagbuntog sa kalisud, pagduda, ug sa daw dili madaug nga mga hagit panahon sa panginahanglan. Samtang kamo namalandong sa maong ehemplo, may moabut nga hilum nga panghimatuod pinaagi sa Balaang Espiritu nga ang ilang mga

kasinatian tinuod. Mahibalo kamo nga ang susamang tabang anaa kaninyo.

Nakakita ko og mga tawo nga nakasugat og mga hagit kinsa nahibalo unsay buhaton bisan kini lapas sa ilang kasinatian kay sila misalig sa Ginoo ug nahibalo nga Siya mogiya nila ngadto sa mga solusyon nga dinalian.

Ang Ginoo namahayag: “Ug kamo pagatudloan gikan sa kahitasan. Balaana ang inyong mga kaugalingon ug kamo pagatugahan og gahum, nga kamo unta mahatagan gani ingon nga Ako namulong.”² Ang mga pulong *balaana ang inyong mga kaugalingon* daw makalibug. Si Presidente Harold B. Lee kausa mipasabut nga mailisan ninyo kadtong mga pulong og hugpong sa mga pulong nga “sunda ang akong mga sugo.” Ingna niana pagbasa, ang tambag mas klaro.³

Kinahanglan gayud nga ang usa ka tawo limpyo sa hunahuna ug pisikal ug may putling katuyoan aron ang Ginoo makadasig. Ang tawo nga masulundon sa Iyang mga sugo gisaligan sa Ginoo. Kana nga tawo makagamit sa Iyang inspirasyon nga mahibalo unsay buhaton ug, kon gikinahanglan, sa balaang gahum sa pagbuhat niini.

Aron ang pagka-espirituhanon mas lig-ong motubo ug mas magamit, itanom gayud kini sa matarung nga



kahintang. Ang pagkamapahitas-on, garbo, ug hambug sama sa batoon nga yuta nga dili gayud mohatag og espirituhanong bunga.

Ang pagkamapainubsanon usa ka tambok nga yuta diin ang pagka-espirituhanon motubo ug mobunga og inspirasyon nga mahibalo unsay buhaton. Kini naghatag og paagi ngadto sa balaang gahum aron pagtuman unsay angayng buhaton. Ang tawo nga naawhag pinaagi sa tinguha nga dayegon o mailhan dili matudloan sa Espiritu. Ang tawo nga arogante o mitugot sa iyang mga emosyon nga moimpluwensya sa iyang mga desisyon dili gayud magiyahan sa Espiritu.

Kon kita naglihok isip mga instrumento alang sa uban, mas dali kitang madasig kay sa maghunahuna lang kita sa atong kaugalingon. Sa pagtabang sa uban, ang Ginoo makahatag og mga giya alang sa atong kaugalingong kaayohan.

Ang atong Langitnong Amahan wala mobutang nato sa yuta aron mapakyas apan aron molampus nga mahimayaon. Ingon og binali, apan ingon niana nga ang pag-ila sa mga tubag sa pag-ampo usahay lisud kaayo. Usahay sa dili maalamong paagi mosulay kita sa pag-atubang sa kinabuhi nga nagsalig sa atong kaugalingong kasinatian ug kapasidad. Mas maalamon alang nato ang pagpangita pinaagi sa pag-ampo ug balaang inspirasyon nga mahibalo unsay buhaton. Ang atong pagkamasulundon nagsiguro nga kon kinahanglan, kita makabaton sa balaang gahum sa pagtuman og dinasig nga katuyoan.

Sama sa kadaghanan nato, si Oliver Cowdery wala makaila sa ebidensya sa mga tubag sa pag-ampo nga nahatag na sa Ginoo. Sa pag-ukab sa iya ug sa atong mga mata, kini nga pagpadayag gihatag pinaagi ni Joseph Smith:

“Bulahan ikaw tungod sa imong nabuhat; kay ikaw nagpakisayud kanako, ug tan-awa, sa makadaghan nga ikaw nagpakisayud ikaw nakadawat sa panudlo sa akong Espiritu. Kon kini wala pa unta, ikaw dili unta makaabut sa dapit diin ikaw anaa karon.

“Tan-awa, ikaw nahibalo nga ikaw nagpakisayud kanako ug Ako



milamdag sa imong panumduman; ug karon Ako mosulti kanimo niini nga mga butang nga ikaw unta mahibalo nga ikaw gilamdagan pinaagi sa Espiritu sa kamatuoran.”⁴

Kon inyong gibati nga wala tubaga sa Ginoo ang inyong mga pag-ampo, pamalandunga kining mga kasulatan—dayon pangita og mga ebidensya sa inyong kaugalingong kinabuhi nga Siya nakatubag na ninyo.

Duha ka ilhanan nga ang pagbati o pag-aghat gikan sa Dios mao nga kini naghatag og kalinaw sa inyong kasingkasing ug hilum, madasigong pagbati. Samtang nagsunod kamo sa mga baruganan nga akong gihisgutan, maandam kamo sa pag-ila og pagpadayag sa malisud nga mga panahon sa inyong kinabuhi.

Labaw ka subsob kamong mosunod sa balaang paggiya, labaw ka dako ang inyong kalipay dinhi ug sa kahangturan—dugang pa, labaw ka kusog ang inyong pag-uswag ug kapasidad sa pagserbisyo. Wala nako masabti sa hingpit giunsa niini paghimo, apan kanang paggiya sa inyong kinabuhi dili mokuha sa inyong kabubut-on. Makahimo kamo sa mga desisyon nga inyong gipili. Apan hinumdumi, ang hilig sa paghimo og matarung nagdala og kalinaw sa hunahuna ug kalipay.

Kon ang mga pagpili sayop, kini matul-id pinaagi sa paghinulsol. Kon ang mga kondisyon niini hingpit nga natuman, ang Pag-ula ni Jesukristo, atong Manluluwas, makahatag og kagawasan

sa mga gipangayo sa kaangayan alang sa nahimong mga sayop. Talagsaon kini sa kayano ug dili matupngan ang kanindot. Samtang nagpadayon kamo sa pagpuyo nga matarung, kanunay kamong aghaton nga mahibalo unsay buhaton. Usahay ang pagdiskobre unsay buhaton nanginahanglan og dakong paningkamot ug pagsalig sa inyong bahin. Apan aghaton kamong mahibalo unsay buhaton samtang nagtuman kamo sa mga kondisyon alang sa balaang paggiya sa inyong kinabuhi, nga mao, ang pagsunod sa mga sugo sa Ginoo, pagsalig sa Iyang balaang plano sa kalipay, ug ang paglikay sa bisan unsa nga sukwahi niini.

Ang komunikasyon uban sa atong Amahan sa Langit dili tiawtiaw nga butang. Sagrado kini nga pribilehiyo. Gibase kini sa mahangturon, walay kausabang mga baruganan. Madawat nato ang tabang gikan sa atong Amahan sa Langit agig tubag sa atong hugot nga pagtuo, pagkamasulundon, ug sa hustong paggamit sa kabubut-on.

Hinaut ang Ginoo modasig kaninyo sa pagsabut ug paggamit sa mga baruganan nga naggiya ngadto sa personal nga pagpadayag ug inspirasyon, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Joseph F. Smith, sa Conference Report, Abr. 1916, 2–3; tan-awa usab sa *Gospel Doctrine*, 5th ed. (1939), 430–31.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 43:16.
3. Tan-awa sa *Teachings of Presidents of the Church: Harold B. Lee* (2000), 34.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:14–15.



Ni Elder David A. Bednar

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang mga Gahum sa Langit

Ang mga naghupot sa priesthood nga mga batan-on ug mga tigulang parehong nagkinahanglan sa awtoridad ug gahum—ang gikinahanglan nga pagtugot ug ang espirituhanong kapasidad sa pagrepresentar sa Dios diha sa buhat sa kaluwasan.

Akong minahal nga mga kaigsonan, mapasalamaton ko nga makasimba kita og dungan isip dakong pundok sa mga naghupot sa priesthood. Gimahal ug gidayeg nako kamo alang sa inyong katakus ug sa impluwensya sa kaayo sa tibuok kalibutan.

Ako nagdapit sa matag usa kaninyo sa pagkonsiderar unsaon ninyo pagtubag ang mosunod nga pangutana nga gihatag ngadto sa mga miyembro sa Simbahan daghang katuigan na ang milabay ni Presidente David O. McKay: “Kon niining gutloa matag usa kaninyo hangyoon sa pagpamahayag sa usa ka sentence o hugpong sa mga pulong sa labing maila nga kalahian sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, unsay inyong tubag?” (“The Mission of the Church and Its Members,” *Improvement Era*, Nob. 1956, 781).

Ang tubag nga gihatag ni Presidente McKay sa iyang kaugalingong

pangutana mao ang “balaanong awtoridad” sa priesthood. Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagbarug nga lahi sa ubang simbahan nga nangangkon nga ang ilang awtoridad nagagikan sa makasaysayanong pagpuli, sa mga kasulatan, o sa teyolohikanhong pagbansay. Lahi ang atong pamahayag nga ang awtoridad sa priesthood gihatag pinaagi sa pagpandong sa mga kamot direkta gikan sa langitnong mga mensahero ngadto kang Propeta Joseph Smith.

Ang akong mensahe nag-focus niining balaanong priesthood ug sa mga gahum sa langit. Nag-ampo ko og maayo sa tabang sa Espiritu sa Ginoo samtang dungan kitang magkat-on niining importanting mga kamatuoran.

Awtoridad ug Gahum sa Priesthood

Ang priesthood mao ang awtoridad sa Dios nga gihatag ngadto sa kalalakin-an dinhi sa yuta aron sa paglihok sa tanang mga butang alang

sa kaluwasan sa katawhan (tan-awa sa Spencer W. Kimball, “The Example of Abraham,” *Ensign*, Hunyo 1975, 3). Ang priesthood mao ang paagi diin ang Ginoo molihok pinaagi sa kalalakin-an aron sa pagluwas sa mga kalag. Usa sa maila nga kalainan sa Simbahan ni Jesukristo, sa karaan ug sa karon, mao ang Iyang awtoridad. Walay mahimong tinuod nga Simbahan kon wala ang balaanong awtoridad.

Ang ordinaryo nga kalalakin-an gihatagan sa awtoridad sa priesthood. Ang katakus ug kaandam—dili kasi-natian, kabatid, o edukasyon—ang mga kwalipikasyon sa ordinasyon sa priesthood.

Ang sundanan sa pag-angkon sa awtoridad sa priesthood gihulagway sa ikalimang artikulo sa hugot nga pagtuo: “Kami nagtuo nga ang usa ka tawo kinahanglan gayud pagatawgon sa Dios, pinaagi sa pagpanagna, ug pinaagi sa pagpandong sa mga kamot niadtong kinsa adunay pagtugot sa pagsangyaw sa Ebanghelyo ug sa pagpangalagad sa mga ordinansa niini.” Busa, ang lalaki makadawat sa awtoridad sa priesthood ug ordinahan sa piho nga katungdanan pinaagi sa usa ka tawo nga may priesthood na ug gitugutan sa usa ka lider nga may mga yawe sa priesthood.

Ang naghupot sa priesthood gilau-man nga mogamit niining sagrado nga awtoridad sumala sa balaang huna-huna, kabubut-on, ug mga katuyoan sa Dios. Walay butang kalabut sa priesthood nga nakasentro sa kaugalingon. Ang priesthood kanunayng gigamit sa pagserbisyo, pagpanalangin, ug sa pagpalig-on sa ubang mga tawo.

Ang mas labaw nga priesthood madawat pinaagi sa balaanong pakig-saad nga naglakip og obligasyon sa paglihok diha sa awtoridad (tan-awa sa D&P 68:8) ug sa katungdanan (tan-awa sa D&P 107:99) nga nadawat. Isip mga naghupot sa balaang awtoridad sa Dios, kita mga sulugoon sa paglihok ug dili mga butang nga pagaaghaton (tan-awa sa 2 Nephi 2:26). Ang priesthood kanunayng maglihok imbis mag-urong lang.

Si Presidente Ezra Taft Benson mitudlo:



(*The Miracle of Forgiveness* [1969], 96).

Sa pagbuhat nato sa atong pina-kamaayo sa pagtuman sa atong mga responsibilidad sa priesthood, mapanalanginan kita og gahum sa priesthood. Ang gahum sa priesthood mao ang gahum sa Dios nga naglihok pinaagi sa kalalakin-an sama nato ug nagkinahanglan og personal nga pagkamatarung, kaminud-anon, kamasulundon, ug kakugi. Ang usa ka lalaki mahimong modawat sa awtoridad sa priesthood pinaagi sa pagpandong sa mga kamot apan walay gahum sa priesthood kon siya masinupakon, dili takus, o dili andam nga moserbisyo.

“Ang katungod sa pagkapari dili mabulag gikan sa mga gahum sa langit, ug . . . ang *mga gahum* sa langit dili madumala ni madala gawas lamang diha sa mga baruganan sa pagkamatarung.

“Aron kini ikatugyan ngari kanato, tinuod kini; apan kon kita mosulay sa pagtabon sa atong mga sala, o sa pagtagbaw sa atong garbo, sa atong walay kapuslanan nga pangandoy, o sa paggamit sa gahum o kamandoan o pagpugos sa mga pagbati sa mga katawhan, bisan unsa nga matang sa pagkadili matarung, tan-awa, ang langit sa ilang mga kaugalingon mobiya; ang Espiritu sa Ginoo maguol; ug kon kini mobiya, Amen sa pagkapari o sa pagtugot niana nga tawo” (D&P 121:36–37; emphasis gidugang).

Mga kaisogon, sa usa ka lalaki nga modawat sa awtoridad sa priesthood apan mobaliwala sa pagbuhat sa unsay gikinahanglan aron mahimong sarang sa gahum sa priesthood dili kini madawat sa Ginoo. Ang mga naghupot sa priesthood nga mga batan-on ug mga tigulang parehong nagkinahanglan sa awtoridad ug gahum—ang gikinahanglan nga pagtugot ug ang espirituhang kapasidad sa pagrepresentar sa Dios diha sa buhat sa kaluwasan.

Usa ka Leksyon gikan sa Akong Amahan

Gipadako ko sa panimalay nga adunay matind-anon nga inahan ug buotan nga amahan. Ang akong mama kaliwat sa mga pioneer nga misakripisyo sa tanan alang sa Simbahan ug gingharian sa Dios. Ang akong papa

“Dili lang igo nga modawat sa priesthood ug dayon mag-urong lang ug maghulat hangtud ang usa ka tawo mopugos nato sa paglihok. Sa atong pagdawat sa priesthood, kita adunay obligasyon nga aktibo ug madasigon nga moapil sa pag-awhag sa kawisa sa pagkamatarung dinhi sa yuta, kay ang Ginoo nag-ingon:

“ . . . Siya nga dili mobuhat sa bisan unsa nga butang hangtud nga siya mandoan, ug modawat sa mando uban sa maduha-duhaon nga kasingkasing,

ug mosunod niini uban ang pagkatapul-an, ang mao panghimarauton’ [D&P 58:29]” (*So Shall Ye Reap* [1960], 21).

Si Presidente Spencer W. Kimball mipasabut usab og maayo sa aktibong kahimtang sa priesthood: “Ang usa ka tawo makalapas sa pakigsaad sa priesthood pinaagi sa paglapas sa mga sugo—ug pinaagi usab sa dili pagbuhat sa iyang mga katungdanan. Sa maong paagi, *sa paglapas niini nga pakigsaad ang usa ka tawo nagkinahanglan lamang nga walay buhaton*”

dili miyembro sa atong Simbahan ug, sa batan-on pa, nagtinguha nga mahimong pari nga Katoliko. Sa katapusan, gipili niya nga dili moeskwela sa teyolohikanhong seminaryo ug mipadayon hinoon og trabaho isip tighimo og himan ug tina.

Sa iyang kinabuhi isip minyo, ang akong amahan mitambong sa mga miting sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw uban sa among pamilya. Gani, kadaghanan sa mga tawo sa among ward walay ideya nga ang akong papa dili miyembro sa Simbahan. Midula ug mitudlo siya sa among softball team sa ward, mitabang sa mga kalihokan sa Scouting, ug misuporta sa akong inahan sa iyang nagkalainlaing mga calling ug mga responsibilidad. Ganahan kong mosulti kaninyo kalabut sa usa sa mahinungdanong mga leksyon nga akong nakat-unan sa akong amahan kalabut sa awtoridad ug gahum sa priesthood.

Sa bata pa akong gipangutana ang akong papa sa makadaghan matag semana kon kanus-a siya magpabun-yag. Mitubag siya sa mapinanggaon apan pintok sa matag higayon nga ako siyang samokon: “David, dili ko mopasakop sa Simbahan alang sa imong inahan, alang nimo, o alang ni bisan kinsa. Mopasakop ko sa Simbahan kon masayud ko nga kini ang hustong butang nga angayng buhaton.”

Bag-o kong natin-edyer dihang ang mosunod nga panagsultihanay nahitabo uban sa akong amahan. Mao pay pag-uli namo gikan sa dungan nga pagtambong sa among mga miting sa Domingo, ug akong gipangutana ang akong papa kon kanus-a siya magpabun-yag. Mipahiyum siya ug miingon, “Ikaw ang kanunayng mangutana nako bahin sa pagpabun-yag. Karon duna koy ipangutana nimo.” Dali ug madasigon kong nakaingon nga karon duna kami nahimong kalamboan!

Ang akong papa mipadayon, “David, ang inyong simbahan nagtudlo nga ang priesthood gikuha gikan sa yuta sa karaang panahon ug gipahiuli pinaagi sa langitnong mga mensahero ngadto kang Propeta Joseph Smith, di ba?” Mitubag ko nga ang iyang pamahayag husto. Dayon miingon siya, “Nia ang



akong pangutana. Matag semana sa miting sa priesthood naminaw ko sa bishop ug sa ubang mga lider sa priesthood nga mopahinumdom, nagpakilooy, ug nangamuyo nga ang mga lalaki mobuhat sa ilang home teaching ug mopahigayon sa ilang mga katungdanan sa priesthood. Kon ang inyong simbahan tinuod nga adunay gipahiuli nga priesthood sa Dios, nganong daghan man kaayo sa mga lalaki sa inyong simbahan nga walay kalainan ang gibuhit kalabut sa ilang relihiyusong katungdanan kay sa mga lalaki sa akong simbahan?” Ang akong batan-ong hunahuna daling nablanko sa hingpit. Wala koy igong tubag alang sa akong papa.

Ako nagtuo nga ang akong amahan nasayop sa paghukom sa kabalido sa pag-angkon sa atong Simbahan sa balaang awtoridad tungod sa mga sipyat

sa mga lalaki nga iyang nakauban sa among ward. Apan natisok diha sa iyang pangutana ngari nako ang husto nga pangaggpas nga ang mga lalaki nga naghupot sa balaang priesthood sa Dios kinahanglan nga lahi kay sa ubang mga lalaki. Ang mga lalaki nga naghupot sa priesthood dili ingon nga mas maayo na kay sa ubang mga lalaki, apan kinahanglan silang molihok nga lahi. Ang mga lalaki nga naghupot sa priesthood dili lamang modawat sa awtoridad sa priesthood apan magmahimong takus ug matinud-anon usab nga mga instrumento sa gahum sa Dios. “Paglimpyo kamo nga nagdala sa mga butang sa Ginoo” (D&P 38:42).

Wala gayud nako makalimti ang mga leksyon kalabut sa awtoridad ug gahum sa priesthood nga akong nakat-unan sa akong amahan, usa ka

buotang tawo nga dili nato pareho og pagtuo, nga nagdahum og maayo sa mga lalaki nga nangangkon nga naghupot sa priesthood sa Dios. Nianang panagsultihanay sa Dominggo sa hapon uban sa akong papa daghang katuigan na ang milabay nakapagawas kanako og tinguha nga mahimong usa ka “buotan nga bata.” Dili ko gustong mahimo nga bati nga ehemplo ug babag sa pag-uswag sa akong amahan sa pagkat-on sa gipahiuli nga ebanghelyo. Gusto lang ko nga mahimong buotan nga bata. Ang Ginoo nagkinahanglan natong tanan isip mga naghupot sa Iyang awtoridad nga mahimong madungganon, mahiyason, ug buotan nga mga bata sa tanang mga panahon ug sa tanang mga dapit.

Tingali interesado kamong masayud nga pipila ka tuig ang milabay, ang akong amahan nabunyagan. Ug sa tukma nga mga panahon, ako adunay oportunidad sa paghatag ngadto kaniya sa Aaronic ug sa Melchizedek Priesthood. Usa sa mahinungdanong mga kasinatian sa akong kinabuhi mao ang pagkakita nga ang akong papa makadawat sa awtoridad ug, sa katapusan, sa gahum sa priesthood.

Akong gipakigbahin kaninyo kining leksyon nga akong nakat-unan sa akong amahan aron ipasabut og maayo ang usa ka yano nga kamatuoran. Ang pagdawat sa awtoridad sa priesthood pinaagi sa pagpandong sa mga kamot usa ka importante nga sinugdanan, apan dili kini igo. Ang ordinasyon makahatag og awtoridad, apan ang pagkamatarung gikinahanglan sa paglihok uban sa gahum samtang naningkamot kita sa pagdasig sa mga kalag, sa pagtudlo ug pagpamatuod, sa pagpanalangin ug pagtambag, ug sa pagpadayon sa buhat sa kaluwasan.

Niining mahinungdanon kaayo nga panahon sa kasaysayan sa yuta, kamo ug ako isip mga naghupot sa priesthood kinahanglan nga mahimong matarung nga mga lalaki ug epektibo nga mga instrumento sa mga kamot sa Dios. Kinahanglan kitang mobarug isip kalalakin-an sa Dios. Kamo ug ako makahimo og maayo sa pagkat-on ug sa pagpatalinghug sa ehemplo ni Nephi, ang apo ni Helaman ug una

sa napulog duha ka mga disipulo nga gitawag sa Manluluwas sa pagsugod sa Iyang pangalagad taliwala sa mga Nephite. “Ug [si Nephi] nangalagad sa daghan nga mga butang ngadto kanila. . . . Ug si Nephi nangalagad uban ang gahum ug uban ang dako nga pagtugot” (3 Nephi 7:17).

“Palihug Tabangi ang Akong Bana nga Makasabut”

Sa pagtapos sa mga interbyu alang sa temple recommend nga akong gipahigayon isip bishop ug stake president, kasagaran mangutana ko sa minyo nga mga sister kon sa unsang paagi ko makaserbisyo og maayo kanila ug sa ilang mga pamilya. Ang pirmeng mga tubag nga akong nadawat gikan niadtong matinud-anong mga babaye makahatag og panudlo ug makapaalarna. Ang mga sister panagsa ra moreklamo o mosaic, apan kanunay silang motubag sama sa mosunod: “Palihug tabangi ang akong bana nga makasabut sa iyang responsibilidad isip lider sa priesthood sa among pamilya. Malipayon ko nga mangulo sa pagtuo sa kasulatan, pag-ampo sa pamilya, ug family home evening, ug magpadayon ko sa pagbuhat sa ingon. Apan nanghinaut ko nga ang akong bana motambayayong ug mohatag og lig-on nga pagpangulo sa priesthood nga siya lamang ang makahatag. Palihug tabangi ang akong bana nga makakat-on kon unsaon nga mahimong patriarch ug lider sa priesthood sa among pamilya kinsa mangulo ug manalipod.”

Namalandong ko kanunay sa kasinero niadtong mga sister ug sa ilang hangyo. Ang mga lider sa priesthood nakadungog sa susama nga mga problema karon. Daghang mga asawa ang nangamuyo alang sa mga bana kinsa wala lamang sa awtoridad sa priesthood apan sa gahum sa priesthood usab. Nangandoy sila nga makigtambayayong sa matinud-anong bana ug kauban nga priesthood sa buhat sa paghimo og pamilya nga nakasentro kang Kristo ug naka-focus sa ebanghelyo.

Mga kaigsoonan, akong isaad nga kon kamo ug ako mainampoong mamalandong sa mga pangamuyo niining

mga sister, ang Espiritu Santo motabang kanato nga makita ang atong kaugalingon kon si kinsa gayud kita (tan-awa sa D&P 93:24) ug motabang kanato nga makaila sa mga butang nga kinahanglan natong usbon ug palamboon. Ug ang panahon sa paglihok mao karon!

Mahimong mga Ehemplo sa Pagkamatarung

Karong gabhiona akong sublion ang mga pagtulun-an ni Presidente Thomas S. Monson, kinsa midapit kanato isip mga naghupot sa priesthood nga mahimong “mga ehemplo sa pagkamatarung.” Kanunay siyang nagpahinumdom kanato nga anaa kita sa buhat sa Ginoo ug makadawat sa Iyang panabang nga mosunod tungod sa atong pagkahimong takus (tan-awa sa “Mga Ehemplo sa Pagkamatarung,” *Liahona*, Mayo 2008, 65–68). Kamo ug ako naghupot sa awtoridad sa priesthood nga gibalik nganhi sa yuta niini nga dispensasyon pinaagi sa langitnong mga mensahero, nga mao sila si Juan Bautista ug Pedro, Santiago, ug Juan. Ug busa ang matag lalaki nga nakadawat sa Melchizedek Priesthood makasubay sa iyang personal nga linya sa awtoridad direkta ngadto kang Ginoong Jesukristo. Nanghinaut ko nga mapasalamaton kita alang niining talagsaon nga panalangin. Ako nag-ampo nga kita limpyo ug takus sa pagrepresentar sa Ginoo samtang atong gigamit ang Iyang sagradong awtoridad. Unta ang matag usa kanato sarang sa gahum sa priesthood.

Ako mopamatuod nga ang balaang priesthood gipahiuli gayud sa yuta niining ulahing mga adlaw ug makita diha sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ako mosaksi usab nga si Presidente Thomas S. Monson mao ang tigdumala nga halangdon nga pari sa halangdon nga pagkapari diha sa Simbahan (tan-awa sa D&P 107:9, 22, 65–66, 91–92) ug ang bugtong tawo dinhi sa yuta kinsa naghupot ug gitugutan sa paggamit sa tanang mga yawe sa priesthood. Niining mga butanga ako balaanong mopamatuod sa sagradong pangalan ni Ginoong Jesukristo, amen. ■



Ni Bishop Richard C. Edgley
Bag-ong Na-release nga Unang
Magtatambag sa Presiding Bishopric

Ang Pagluwas alang sa Tinuod nga Pagtubo

Ang pagluwas sa mga kalag mao ang buhat nga gipahimo sa Manhuluwas kanatong tanan.

Sa ulahing mga bulan gipasabut og maayo ang kabahin sa pag-establisar og “tinuod nga pagtubo” sa Simbahan, sa pagdala sa tanan nga gustong modawat ug motuman sa mga pakigsaad ug sa makaluwas nga mga ordinansa ug magpakabuhi nga may dakong kausaban nga gihulagway ni Alma (tan-awa sa Alma 5:14). Usa sa labing nindot ug importanting paagi sa pag-establisar og tinuod nga pagtubo sa Simbahan mao ang pagtabang ug pagluwas sa nabunyagan na apan anaa sa kahimtang nga dili kaayo aktibo, wala makadawat sa mga panalangin ug makaluwas nga mga ordinansa. Bisan unsa pa ang atong tagsa-tagsa ka calling—home o visiting teacher, magtutudlo sa Sunday School, bishop, amahan, inahan, o General Authority—tanan makaapil sa paningkamot sa pagluwas sa makahuluganong paagi. Hinoon, ang pagdala sa tanan—atong pamilya, dili mga miyembro, dili kaayo aktibo, mga makasasala—ngadto kang Kristo sa pagdawat sa makaluwas nga mga ordinansa mao ang balaanong calling nga gisaw-an natong tanan.

Usa ka Dominggo sa buntag mga 30 ka tuig na ang milabay, samtang nagserbisyo ko sa stake presidency,

nakadawat kami og tawag sa telepono gikan sa usa sa among buatang mga bishop. Siya mipasabut nga ang iyang ward paspas kaayo nga mitubo nga dili na siya makahatag og makahuluganong calling sa tanang takus nga mga miyembro. Ang iyang gihangyo namo mao nga among tungaon ang ward. Samtang naghulat sa pagtugot, nakahukom kami isip stake presidency nga among bisitahan ang ward ug tawagon kining mga buotan, takus nga mga brother ug mga sister nga mahimong mga stake missionary.

Ang ikatulong tawo nga akong gibisitahan usa ka batan-ong babaye nga estudyante sa lokal nga unibersidad. Human sa mubong panagsultihanay, akong gihatag ang tawag nga moserbisyo isip misyonaryo. Dunay mubong kahilum. Dayon miingon siya, “Presidente, wala ka ba mahibalo nga dili ko aktibo sa Simbahan?”

Human sa akong mubong kahilum, miingon ko, “Wala, wala ko kahibalo nga dili ka aktibo.”

Mitubag siya, “Dili ko aktibo sa Simbahan sulod sa mga katuigan.” Dayon miingon siya, “Wala ka ba mahibalo nga kon dili na ka aktibo, dili ingon niana ka sayon ang pagbalik?”

Mitubag ko, “Wala. Ang inyong ward magsugod og alas 9. Adto sa chapel, ug ikaw kauban namo.”

Miingon siya, “Dili, dili kini ingon niana ka sayon. Daghan kaayo ka og gikabalak-an. Nabalaka ka kon may motagad ba nimo o maglingkod ra ka nga mag-inusara ug walay motagad atol sa mga miting. Ug nabalaka ka kon dawaton ka ba ug kinsa ang imong mahimong bag-ong mga higala.”

Mipadayon siya nga naghilak, “Nasayud ko nga ang akong inahan ug amahan nag-ampo alang nako sulod sa daghang katuigan nga mabalik ko sa Simbahan.” Dayon human sa laing mubo nga kahilum, miingon siya, “Sa ulahing tulo ka bulan nag-ampo ko nga makabaton og kaisug, kalig-on, ug paagi nga mabalik sa pagkaaktibo.” Dayon nangutana siya, “Presidente, sa imong hunahuna kini nga tawag mao ba kaha ang tubag niadtong mga pag-ampo?”

Ang akong mga mata nagluha sa akong pagtubag, “Nagtuo ko nga ang Ginoo mitubag sa imong mga pag-ampo.”

Wala lamang siya modawat sa tawag; nahimo siyang maayo nga misyonaryo. Ug sigurado ko nga nakahatag siya og dakong kalipay dili lamang sa iyang kaugalingon apan sa iyang mga ginikanan usab ug tingali sa ubang mga sakop sa pamilya.

Adunay pipila ka mga butang nga nakat-unan o nakapahinumdom kanako niini ug sa susamang mga interbyu:

- Akong nakat-unan nga daghang dili kaayo aktibong mga miyembro adunay mga minahal nga nangamuyo matag adlaw sa Ginoo alang sa panabang sa pagluwas sa ilang minahal.
- Akong nakat-unan nga dili ingon niana ka sayon o kakomportable sa dili kaayo aktibo nga miyembro nga mobalik sa Simbahan. Nagkinahanglan sila og tabang. Nagkinahanglan sila og suporta. Nagkinahanglan sila og fellowship.
- Apan akong nakat-unan nga aduna kitay dili kaayo aktibo nga mga miyembro nga andam ug naningkamot nga maaktibo og balik.



- Akong nakat-unan nga daghang dili kaayo aktibo nga mga miyembro ang modawat og mga calling kon hangyoon.
- Akong nakat-unan nga ang dili kaayo aktibo nga miyembro angayng ipatas ang pagtagad ug tan-awon isip anak sa mahigugmaong Dios.

Sa daghang katuigan naghunahuna ko kon unsa kahay nahitabo niining interbyu kon ang akong pagtagad niya usa ka dili kaayo aktibo nga miyembro sa Simbahan. Kamo na lang ang mohukom.

Ang pagpaaktibo og usab sa kanunay importante nga bahin sa buhat sa Ginoo. Samtang ang pagluwas responsibilidad sa matag miyembro, ang mga naghupot sa Aaronic ug Melchizedek Priesthood adunay responsibilidad sa pagdumala niini nga buhat. Hinoon, kana ang kahulugan sa pagserbisyo sa priesthood—pagdala sa tanang katawhan sa makahimaya nga mga pakig-saad; paghatag og kalinaw, kalipay, ug bili sa kaugalingon.

Gikan sa Basahon ni Mormon

inyong mahinumduman dihang si Alma ang Batan-on nakamatikod nga ang mga Zoramite nawala sa Simbahan, mi-organisar siya og grupo sa pagpaaktibo og balik aron pagluwas niining mga tawo. Sa ilang paghimo sa ilang buluhaton, nangamuyo si Alma sa Ginoo niining mga pulong:

“O Ginoo, ikaw mohatag ba ngari kanamo nga kami mahimo nga makaangkon og kalampusan sa pagdala kanila *pagbalik* nganha kanimo diha kang Kristo.

“Tan-awa, O Ginoo, ang ilang mga kalag mga bililhon, ug *daghan kanila among mga kaigsoonan*; busa, ihatag ngari kanamo, O Ginoo, gahum ug kaalam nga kami mahimo nga modala niini, among mga kaigsoonan, pagbalik nganha kanimo” (Alma 31:34–35; emphasis gidugang).

Pipila ka bulan ang milabay human sa miting uban sa bag-ong mga kinabig ug dili kaayo aktibo nga mga miyembro, usa ka nahibalik sa pagka-aktibo nga lalaki nga kaedad nako ang miduol kanako ug miingon, “Usa ko sa nahimong dili kaayo aktibo hapit

tibuok nakong kinabuhi. Nawala ko sa Simbahan sa batan-on pa ko. Apan karon mibalik na ko, ug nagtrabaho ko sa templo kauban ang akong asawa.”

Aron ipahibalo niya nga OK ra ang tanan, ang akong tubag mao kini: “Maayo ang tanan nga natapos sa maayo.”

Mitubag siya, “Dili, dili maayo ang tanan. Nahibalik ko sa Simbahan, apan nawala ang akong tanang mga anak ug akong mga apo. Ug karon nagtan-aw ko sa pagkawala sa akong mga apo sa tuhod—tanan wala sa Simbahan. Dili maayo ang tanan.”

Sa among pamilya kami adunay katigulangan nga mipasakop sa Simbahan sa Europe sa bag-o pa ang Simbahan. Usa ka anak nga lalaki nahimong dili aktibo. Si Sister Edgley ug ako misulay sa pagsubay sa dili aktibo nga mga kaliwatan niini nga katigulangan.

Sayon ra sa akong asawa ug nako ang pag-ingon nga panahon sa mosunod nga unom ka henerasyon ug ubos sa praktikal nga pagbana-bana, adunay nawala nga moabut og 3,000 ka mga sakop sa pamilya. Karon tag-ana unsay nahitabo sa laing duha pa ka



henerasyon. Ang nangawala mabana-bana nga moabut sa 20,000 ngadto sa 30,000 ka mga anak sa atong Langit-nong Amahan.

Ang mando sa pagluwas gibase sa usa sa labing mahinungdanon nga mga doktrina sa Simbahan.

“Hinumdumi ang bili sa mga kalag mahinungdanon sa panan-aw sa Dios;

“Kay, tan-awa, ang Ginoo nga imong Manunubos nag-antus sa kamatayon diha sa lawas; busa siya nag-antus sa kasakit sa *tanang nga mga tawo*, nga *unta ang tanang nga mga tawo maghinulsol ug moduol ngadto kaniya*. . .

“Ug kon kini mahimo nga ikaw manlimbasog sa tanan nimo nga mga adlaw sa pagsangyaw og paghinulsol ngadto niini nga mga katawhan, ug magdala, bisan usa ka kalag ngari kanako, unsa ka dako ang imong hingpit nga kalipay uban kaniya diha sa gingharian sa akong Amahan!” (D&P 18:10–11, 15; emphasis gidugang).

Duna koy pribilehiyo nga makaluwas og pipila ka dili kaayo aktibo nga mga miyembro sa tibuok nakong kinabuhi. Karon kon motabang ko sa usa ka tawo sa pagpabalik og aktibo sa Simbahan, dili ko magtan-aw og usa ka kalag; akong tan-awon unom, pito, o mas daghang henerasyon—liboan ka mga kalag. Ug dayon maghuna-huna ko sa kasulatan: “Magdala, bisan

usa ka kalag ngari kanako, unsa ka dako ang imong hingpit nga kalipay” (D&P 18:15).

Sa Iyang mga Apostoles, ang Ginoo miingon, “Daghan unta ang anihon, apan diyutay ra ang mga mamumuo” (Mateo 9:37). Kinahanglang dili diyutay ang mga mamumuo. Aduna kitay liboan nga makahimo, takus nga mga naghupot sa priesthood ug minilyon ka mapasaligon nga mga miyembro sa Simbahan sa tanang bahin sa kalibutan. Aduna kitay naglihok nga mga ward council, mga korum sa priesthood, mga Relief Society, ug uban nga mga organisasyon tanan gimandoan sa pagluwas. Ang pagluwas sa mga kalag mao ang buhat nga gipahimo sa Manluluwas kanatong tanan.

Sa akong gisulti ganiha akong gikutlo ang pag-ampo ni Alma ug sa iyang mga kauban sa ilang pagbiya aron pagluwas sa mga Zoramite. Panahon sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan mga 500 ka mga sundalo sa U.S. ug mga lumulupyong misuporta kanila ang nadakpan. Tungod sa pag-antus ug kabalaka sa ilang kaluwasan, usa ka grupo sa boluntaryo nga mga 100 ka mga sundalo sa U.S. gipili aron pagluwas niining mga binilanggo. Human magkapundok ang mga boluntaryo, ang commanding officer mitudlo kanila sama niini: “Karong gabii makigkita

kamo sa mga lider sa inyong relihiyon, moluhod kamo, ug mosaad kamo sa Dios nga kutob nga kamo buhi pa, dili kamo motugot nga ang usa niini nga mga tawo mag-antus og lain pa nga gutlo.” (Tan-awa sa Hampton Sides, *Ghost Soldiers: The Forgotten Epic Story of World War II's Most Dramatic Mission* [2001], 28–29.) Kining malampuson nga pagluwas usa ka pagluwas sa pisikal ug temporal nga pag-antus. Dili ba kaayo kita magmaisugon sa atong mga paningkamot sa pagluwas niadtong mahimong mag-antus sa espirituhanon ug mahangturong mga silot? Dili ba kaayo kita mohimo og pasalig sa Ginoo?

Agig panapos, ang atong pasalig isip mga miyembro sa tinuod nga Simbahan ni Kristo nagagikan sa kamatuoran nga ang Ginoo nag-antus alang sa matag usa kanato—sa dili miyembro, sa dili kaayo aktibo nga miyembro, bisan sa makasasala, ug sa matag sakop sa atong kaugalingong pamilya. Nagtuo ko nga makadala kita og liboan ngadto sa kalipay, kalinaw, ug kanindot sa ebanghelyo, ug gatusan ka libo, gani minilyon, sa ilang sunod nga henerasyon. Nagtuo ko nga magmalampuson kita kay kini ang Simbahan sa Ginoo, ug tungod sa atong priesthood ug atong pagkamiyembro, gitawag kita aron molampus. Ako mosaksi niana kaninyo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



Ni Adrián Ochoa

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Men

Aaronic Priesthood: Tindog ug Gamita ang Gahum sa Dios

Ang priesthood kinahanglan nga gamiton aron matuman ang kaayohan. Gitawag kamo sa “[pag]tindog ug pakita,” dili sa pagtago sa inyong kahayag.

Bag-o lang didto ko sa South Africa mibisita og panimalay uban ni Thabiso, ang first assistant sa priests quorum sa Kagiso Ward. Si Thabiso ug ang iyang bishop, nga maoy nangulo ug naghupot sa mga yawe sa korum, nag-ampo alang sa dili kaayo aktibong mga sakop sa korum, nagtinguha og inspirasyon kon kinsa ang bisitahan ug unsaon sa pagtabang kanila. Naaghat sila nga bisitahon ang panimalay ni Tebello, ug ila kong gidapit sa pagkuyog.

Human kami nakalatas sa himaak nga gwardiyang iro, miabut gyud kami sa ilang sala ni Tebello, ang kalmahon nga batan-ong miundang sa pagsimba tungod kay na-busy sa ubang mga butang sa adlawng Dominggo. Nakulbaan siya apan malipayong midawat kanamo ug gani midapit sa iyang pamilya sa pag-apil. Mipahayag ang bishop sa iyang gugma alang sa pamilya ug sa iyang tinguha nga mamahimo silang mahangturong pamilya pinaagi sa pagka-sealed sa templo. Natandog

silá, ug tanan kami mibati sa kusog nga presensya sa Espiritu Santo nga migiya sa matag pulong ug pagbati.

Apan ang mga pulong ni Thabiso maoy nakahimo og kalainan sa pagbisita. Ingon og kining batan-ong priest namulong sa pinulongan sa mga anghel—mapinanggaong pulong nga kaming tanan nakasabut gayud nga mitandog ilabi na sa iyang higala. “Malingaw kaayo kong makig-istorya nimo didto sa simbahan,” miingon siya. “Maayo kanunay ang imong ipanulti kanako. Ug kahibalo ka, ang atong team sa soccer nawala na karong wala ka na didto. Maayo kaayo ka niini.”

“Pasensya na,” mitubag si Tebello. “Mobalik ra unya ko ninyo.”

“Nindot kana,” miingon si Thabiso. “Ug nahinumdom ka ba kon giunsa nato sa pagpangandam nga magmisionaryo? Masubli ba nato kadto?”

“Oo,” tubag ni Tebello, “gusto kong mobalik.”

Tingali ang pinakamalipayon na-kong kasinatian isip magtatambag sa

kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Men mao ang pagkakita sa mga naghupot sa Aaronic Priesthood sa tibuok kalibutan nga mogamit sa gahum sa Aaronic Priesthood. Apan usahay akong masaksihan, nga adunay kasubo, nga daghan kaayong batan-ong mga lalaki ang wala makasabut sa dakong kaayohan nga ilang mahimo sa gahum nga anaa nila.

Ang priesthood mao ang gahum ug awtoridad sa Dios Mismo sa paglihok alang sa pag-alagad sa Iyang mga anak. Unta ang matag batan-ong lalaki, matag naghupot sa Aaronic Priesthood, hingpit nga makasabut nga ang iyang priesthood nagbaton sa mga yawe sa pagpangalagad sa mga anghel. Unta sila makasabut nga duna silay sagradong katungdanan sa pagtabang sa ilang mga higala nga makakita sa agianan padulong sa Manluluwas. Unta sila mahibalo nga ang Langitnong Amahan mohatag kanila og gahum sa pagpasabut sa kamatuoran sa gipahiuling ebanghelyo sa ingon kaklaro ug kasinsero aron mobati ang uban sa dili ikalimud nga kamatuoran sa mga pulong ni Kristo.

Minahal kong batan-ong mga lalaki sa Simbahan, may ipangutana ko ninyo sa panghinaut nga magpabilin kini sa inyong kasingkasing sa hangtud. Unsang gahum nga mas dako ang inyong maangkon dinhi sa yuta kay sa priesthood sa Dios? Unsang gahum nga posibling mas dako kay sa pag-abag sa atong Langitnong Amahan sa pag-usab sa kinabuhi sa inyong isigkatawo, aron magiyahan sila ngadto sa mahangturong kalipay nga malimpyohan sa sala ug kasaypanan?

Sama sa ubang gahum, ang priesthood kinahanglan nga gamiton aron matuman ang kaayohan. Gitawag kamo sa “[pag]tindog ug pakita” (D&P 115:5), dili sa pagtago sa inyong kahayag. Kadtong mga maisug lamang ang maihap diha sa mga pinili. Samtang gamiton ninyo ang gahum sa sagradong priesthood, ang inyong kaisug ug kamasaligon molambo. Batan-ong mga lalaki, nahibalo mo nga kamo ang pinakamaayo kon anaa kamo sa pagserbisyo sa Dios. Nahibalo mo nga kamo ang



sa pagdaot sa mga maayo ug putli. Hinoon, barugi uban sa kaisug ang nahibaloan ninyong matuod! Kon makabati kamo o makakita og butang nga supak sa sumbanan sa Ginoo, hinumdumi kinsa kamo—usa ka sundalo sa Dios Mismo, gitugyanan sa Iyang balaan nga priesthood. Walay mas maayong hinagiban batok sa kaaway, sa amahan sa bakak, kondili ang kamatuoran nga ipamulong kon gamiton ninyo ang gahum sa priesthood. Kadaghanan sa inyong mga higala motahud kaninyo sa inyong kaisug ug integridad. Ang uban dili. Apan dili kana igsapayan. Maangkon ninyo ang pagtahud ug pagsalig sa Langitnong Amahan tungod kay miga-mit kamo sa Iyang gahum sa pagtuman sa Iyang katuyoan.

Tawagon nako ang matag kapangulohan sa korum sa Aaronic Priesthood nga ipataas ang bandila sa kalingkawasan ug han-ayon ug pangulohan ang inyong batalyon. Gamita ang inyong gahum sa priesthood pinaagi sa pagdapit sa naglibut kaninyo sa pagduol kang Kristo pinaagi sa paghinulsol ug sa bunyag. Kamo adunay katungod ug gahum sa Langitnong Amahan sa paghimo niini.

Duha ka tuig ang milabay, sa pagbisita sa Santiago, Chile, nakadayeg kaayo ko ni Daniel Olate, usa ka batan-on nga kanunayng mokuyog sa mga misyonaryo. Gihangyo nako siya nga mosulat kanako, ug sa iyang pagtugot basahon nako ang porsyon sa bag-o niyang e-mail: “Bag-o pa kong nag-16, ug pagka-Dominggo gi-ordinahan ko sa pagka-priest. Sa samang adlaw nagbunyag ko og higala; ang ngalan si Carolina. Gitudloan nako siya sa ebanghelyo, ug magsimbahan na siya ug nakadawat sa ganti sa iyang Personal nga Kauswagan, apan gidid-an sa iyang mga ginikanan nga magpabunyag hangtud nga sila nakaila ug misalig kanako. Gusto niyang ako ang mobunyag niya, mao nga nagpaabut pa kami og usa ka bulan hangtud pagka-Dominggo, nga nag-16 ko. Kaanindot nga makatabang og buotan nga tawo aron mabunyan, ug nalipay ko nga nakabunyag kaniya.”

pinakamalipayon kon moapil kamo sa maayong buhat. Palambo ang gahum sa inyong priesthood pinaagi sa kalimpyo ug katakus.

Mosuporta ko sa gisulti ni Elder Jeffrey R. Holland alang ninyo may unom ka bulan na dinhi sa pulpito. “Nangita ko,” miingon siya, “sa mga lalaki nga batan-on ug tigulang kinsa naghunahuna gayud kabahin niini nga gubat tali sa maayo ug sa dautan sa pag-apil ug sa pagtingog. Ania kita sa gubat.” Mipadayon siya, “. . . mohangyo ako og mas lig-on ug mas mapahinunuron nga tingog, usa ka tingog nga dili lamang batok sa dautan . . . , apan usa ka tingog sa kamaayo, tingog alang

sa ebanghelyo, tingog alang sa Dios” (“Apil Kitang Tanan,” *Liahona*, Nob. 2011, 44, 47).

Oo, mga naghupot sa Aaronic Priesthood, ania kita sa gubat. Ug niini nga gubat, ang pinakamaayong depensa batok sa dautan mao ang aktibong pagpasiugda sa katarung. Dili mahimong maminaw kamo og mga hilas ug magpakaaron-ingnong wala kadungog. Dili mahimong magtan-aw kamo og mga law-ay ug magpakaaron-ingnong wala kakita. Dili mahimong mohikap kamo og mga hugaw ug magpakaaron-ingnong kini walay bale. Dili mahimong magpakabali-wala kamo kon si Satanas magtinguha

Si Daniel usa lang sa daghang batan-ong mga lalaki sa tibuok kalibutan nga migamit sa gahum sa Dios nga gisalig kanila. Lain usab mao si Luis Fernando, taga-Honduras, kinsa nakakita sa iyang higala nga anaa sa makuyaw nga dalan ug mipakigbahin sa iyang pagpamatuod kaniya, tinuoray nga miluwas sa iyang kinabuhi (tan-awa sa “A Change of Heart,” lds.org/youth/video). Si Olavo, taga-Brazil, lain usab nga ehemplo. Usa ka matuod nga tigpangalagad sa iyang panimalay (tan-awa sa D&P 84:111), giawhag ni Olavo ang iyang mama nga mag-aktibo og balik sa Simbahan (tan-awa sa “Reunited by Faith,” lds.org/youth/video). Makita ninyo ang pipila niining mga istorya ug daghang sama niini diha sa website sa kabatan-onan sa Simbahan, youth.lds.org. Ang Internet, social media, ug ubang teknolohiya maoy mga himan nga gihatag sa Ginoo aron mabuhat ang inyong mga katungdanan sa priesthood ug mahimong impluwensya sa kamatuoran ug hiyas.

Minahal kong batan-ong mga lalaki, kon gamiton ninyo ang Aaronic Priesthood sa paagi nga akong giingon, nangandam kamo alang sa mga responsibilidad sa umaabut. Apan mas daghan pa kamo og gihimo kay sa niana. Sama ni Juan Bautista, kanang sulundon nga nag-hupot sa Aaronic Priesthood, kamo usab nag-andam sa agianan sa Ginoo ug naghimo sa Iyang mga dalan nga tul-id. Kon maisugon ninyong ipahayag ang ebanghelyo sa paghinulsol ug pagbunyag, sama kang Juan, kamo nag-andam sa katawhan sa pag-abut sa Ginoo (tan-awa sa Mateo 3:3; D&P 65:1–3; 84:26–28). Gisultihan kamo kanunay sa dako ninyong potensyal. Nan, karon ang panahon sa pagpalihok sa inyong potensyal, sa paggamit sa mga abilidad nga gihatag sa Dios kaninyo sa pagpanalangin sa uban, ipagawas sila sa kangitngit ug ngadto sa kahayag, ug andama ang agianan sa Ginoo.

Gihatagan kamo og booklet nga Katungdanan ngadto sa Dios isip kapanguhaan aron pagkat-on ug pagtuman sa inyong katungdanan. Tun-i kini sa kanunay. Luhod, nga layo



sa teknolohiya, ug pangitaa ang giya sa Ginoo. Ug dayon tindog ug gamita ang gahum sa Dios. Mosaad ko nga inyong madawat ang tubag sa Langitnong Amahan kon unsaon sa pagpakabuhi ug pagtabang sa uban.

Kutloon nako ang gipamulong ni Presidente Thomas S. Monson: “Ayaw gayud ibaliwala ang dakong impluwensya sa inyong pagpamatuod. . . . Aduna kamoy kapasidad sa pagtagad sa wala tagda sa uban. Kon kamo adunay mga mata nga makakita, mga dalunggan nga maminaw, ug mga kasingkasing nga mobati, inyong matabangan ug maluwat ang uban” (“Pagpuyo Ingon nga Panig-ingnan,”

Liahona, Mayo 2005, 115).

Mopamatuod ko nga ang gahum sa priesthood tinuod gayud. Nakabaton ko og pagsaksi sa akong paggamit sa priesthood. Nakakita ko og padayon nga milagro nga nahitabo pinaagi niadtong dunay gahum sa Aaronic Priesthood. Akong nasaksihan ang gahum sa pagpangalagad sa mga anghel dihang ang matinud-anong mga nag-hupot sa Aaronic Priesthood namulong og mga pulong nga puno sa paglaum pinaagi sa Espiritu, miabli sa kasingkasing sa nanginahanglan sa kahayag ug gugma. Sa pangalan ni Jesukristo, atong Ginoo, atong lider, ug atong Manluluwas, amen. ■



Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Ngano sa Priesthood nga Pagserbisyo

Ang pagsabut sa ngano sa ebanghelyo ug sa ngano sa priesthood makatabang nato nga makakita sa balaan nga katuyoan niining tanan.

Akong gihangup kining oportunidad nga mahimamat ang kaigsoonan sa priesthood ug maglipay uban ninyo sa kanindot sa ebanghelyo ni Jesukristo. Gidayeg nako kamo sa inyong pagtuo, maayong binuhatan, ug padayon nga pagkamatarung.

Kitang tanan nakadawat sa ordinasyon sa priesthood sa Dios gikan niadtong gisaligan sa balaan nga awtoridad sa priesthood. Dili kini gamay nga panalangin. Sagrado kini nga responsibilidad.

Ang Gahum sa Ngano

Naghunahuna ko bag-o lang sa duha ka importante nga calling nga akong nadawat isip naghupot sa priesthood diha sa Simbahan.

Ang una niini nga mga calling miabut nako dihang usa pa ako ka deacon. Mitambong ko uban sa akong pamilya sa branch sa Simbahan sa Frankfurt, Germany. Daghan kami og mga tawo nga buotan sa among

gamay nga branch. Usa nila mao ang among branch president, si Brother Landschulz. Dako kaayo ang akong pagdayeg niya, bisag seryoso siya kanunay, pormal kaayo, ug kasagaran nagsul-ob og itom nga amerikana. Nahinumdom ko isip batan-ong lalaki nga nagkomedyahay uban sa akong mga amigo sa pagkakaraang tawo sa among branch president.

Magkatawa ko nga maghunahuna niini karon tungod kay posible kaayo nga ang mga batan-on sa Simbahan karon mahimong mao usab ang ilang pagtan-aw nako.

Usa ka Dominggo, si Presidente Landschulz mihangyo nga makigsulti nako. Naghunahuna dayon ko nga, “Unsa may nahimo nakong sayop?” Akong gihinumduman ang akong mga nabuhat nga basin maoy nakaagni niining branch president sa pagpakigsulti nako nga usa ka deacon.

Gidala ko ni Presidente Landschulz sa gamay nga kwarto—ang among chapel walay opisina alang sa branch

president—ug didto gitawag ko niya nga mahimong deacons quorum president.

“Importante kini nga katungdanan,” miingon siya, ug dayon misulti siya kon ngano. Iyang gipasabut unsay gipaabut niya ug sa Ginoo gikan nako ug sa unsang paagi ako makadawat og tabang.

Wala ko kahinumdom sa tanan niyang gisulti, pero nakahinumdom gyud ko sa akong gibati. Gibati nako ang sagrado, balaan nga Espiritu nga misulod sa akong kasingkasing samtang siya nagsulti. Akong gibati nga kini ang Simbahan sa Manluluwas. Ug gibati nako nga ang calling nga iyang gihatag dinasig sa Espiritu Santo. Nahinumdom ko nga migawas nianang gamayng kwarto nga daw mitaas ko og gamay kay sa kaniadto.

Dul-an sa 60 ka tuig na sukad nianang adlaw, ug gihambin gihapon nako kining mga pagbati sa pagsalig ug gugma.

Sa paghinumdom nako niini nga kasinatian, gisulayan nako sa paghinumdom pila ka mga deacon ang diha sa among branch nianang higa-yuna. Sa ako lang mahinumduman, adunay duha. Hinoon, basin gipalabanan ra nako.

Wala nako igsapayan kon usa ra ka deacon o usa ka dosena. Gibati nako nga pinasidunggan, ug gusto kong moserbisyo kutob sa akong mahimo ug dili pakyason ang akong branch president o ang Ginoo.

Nakaamgo ko karon nga mahimo ra nga sultihan ko og diretso sa branch president sa dihang iya kong gitawag niana nga katungdanan. Mahimong sultihan ra ko niya diha sa hallway o sa miting sa priesthood nga ako ang bag-ong deacons quorum president.

Hinoon, migahin siya og panahon ug mitabang nako nga makasabut dili lamang kon *unsa* ang akong buluhaton ug bag-ong responsibilidad apan, labaw sa tanan, kon *ngano*.

Butang kana nga dili gyud nako makalimtan.

Ang punto niini nga istorya dili lang sa paghulagway unsaon paghatag og calling sa Simbahan (bisan og nindot kini nga ehemplo sa eksakto nga paagi sa pagbuhat niini). Usa kini



ka ehemplo sa makadasig nga gahum sa pagpangulo sa priesthood nga makapaawhag sa espiritu ug makapaagni og aksyon.

Kinahanglan kitang pahinumdu-man kanunay sa mahangturong mga rason luyo sa mga butang nga gisugo nga atong buhaton. Ang sukaranang mga baruganan sa ebanghelyo kinahanglang kabahin sa pundasyon sa atong kinabuhi, bisan nangahulugan kini nga kinahanglang balik-balikon nato kini sa pagkat-on. Wala kana magpasabut nga kini nga proseso makalaay. Hinoon, kon motudlo kita sa sukaranang mga baruganan sa atong panimalay o sa simbahan, himoa nga ang kadasig sa ebanghelyo ug ang kalayo sa pagpamatuod mohatag og kahayag, kainit, ug kalipay niadtong atong gitudloan.

Gikan sa pinakabag-ong naordinahan nga deacon ngadto sa pina-ka-senior nga high priest, kita dunay mga lista kon *unsa* ang atong buhaton diha sa atong mga responsibilidad sa priesthood. Ang *unsa* importante sa atong trabaho, ug kinahanglang buhaton nato. Apan anaa sa *ngano* sa priesthood nga pagserbisyo nga atong

madiskobrehan ang kainit, kadasig, ug gahum sa priesthood.

Ang *unsa* sa priesthood nga pagserbisyo nagtudlo kanato kon unsay buhaton. Ang *ngano* modasig sa atong kalag.

Ang *unsa* mopahibalo, apan ang *ngano* makapausab.

Ang Kadaghan sa “Maayong” mga Butang nga Buhaton

Laing calling sa priesthood nga akong gihunahuna gihatag kanako paglabay sa daghang katuigan, sa dihang duna na koy kaugalingong pamilya. Mibalik kami ngadto sa Frankfurt, Germany, ug bag-o lang ko nga nakadawat og promosyon sa trabaho nga nagkinahanglan og daghang mga oras ug pagtagad. Atol niining busy nga panahon sa akong kinabuhi, si Elder Joseph B. Wirthlin mitawag nako nga moserbisyo isip stake president.

Sa pag-interbyu niya nako, daghan ang misulod sa akong hunahuna, nga ang usa mao ang kabalaka nga basin wala koy panahon nga gikinahanglan niini nga calling. Bisan og giganahan ko sa calling, naghunahuna ko kon dawaton ba nako. Apan kadiyot ra

kadto nga hunahuna tungod kay ako nasayud nga si Elder Wirthlin gitawag sa Dios ug nga siya naghimo sa buhat sa Ginoo. May mahimo ba ko gawas sa pagdawat?

Dunay mga panahon nga kita mosulod sa kangitngit uban sa pagtuo, masaligon nga ang Dios mobutang og lig-on nga tumbanan sa atong tiil kon atong himoon. Ug mao nga malipayon nakong gidawat, nakahibalo nga ang Dios motabang.

Sa sayong bahin niini nga calling, isip usa ka stake nakadawat kami og pagbansay gikan sa pipila sa labing bantugan nga mga magtutudlo ug mga lider sa Simbahan—sama nila ni Elder Russell M. Nelson og Presidente Thomas S. Monson nga miadto sa among dapit. Ang ilang pagtudlo sama sa yamog sa langit ug inspirasyon alang namo. Ania gihapon nako ang akong mga notes niini nga mga sesyon sa pagbansay. Kini nga mga Kaigsoonan naghatag kanamo og *panan-awon* kon unsay gipasabut sa pagtukod sa gingharian sa Dios pinaagi sa pagpalig-on sa mga pagpamatuod ug paglig-on sa mga pamilya. Nakatabang sila kanamo sa paggamit sa kamatuoran ug mga

baruganan sa ebanghelyo sa among kahimtang ug sa among panahon. Sa laing pagkasulti, ang dinasig nga mga lider mitabang namo nga makita ang *ngano* sa ebanghelyo, ug dayon kinahanglan kaming motrabaho.

Wala madugay nakaamgo kami nga dunay daghang maayo nga mahimo isip stake presidency—daghan kaayo, gani, kon dili kami mohimo og dinasig nga mga prayoridad, dili unta namo mahimo ang importante nga mga butang. Hilabihang kadaghan nga mga prayoridad nagsugod sa pag-abut, nakapawala sa among focus gikan sa panan-awon nga gihatag sa Kaigsoonan. Dunay daghang “maayong” mga butang nga buhaton, apan dili tanan importante.

Nakat-on kami og importante nga leksyon: nga bisan kana nga butang maayo dili kanunay igo nga rason nga gahinan sa atong panahon ug mga kapanguhaan. Ang atong mga kalihokan, inisyatibo, ug plano kinahanglang nadasig ug natumong sa *ngano* sa atong priesthood nga pagserbisyo ug dili sa bisan unsa nga kalihokan o interes nianang gutloa. Kon dili, kini makabalda sa atong mga paningkamot, makahuot sa atong kusog, ug kita magumon sa atong kaugalingong mga lingaw, espirituhanon o temporal, nga dili sentro sa pagkadisipulo.

Mga kaigsoonan, nasayud kita nga nagkinahanglan og disiplina sa kaugalingon aron magpabilin nga naka-focus sa mga butang nga dunay gahum sa pagpadugang sa atong gugma sa Dios ug sa isigkatawo, pagpadasig sa kamin-yoon, paglig-on sa mga pamilya, ug pagtukod sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta. Sama sa mamunga nga kahoy nga daghan og mga sanga ug mga dahon, ang atong kinabuhi kinahanglang pung-ulan usahay aron atong magamit ang atong kusog ug panahon sa pagtuman sa atong tinuod nga katuyoan—sa “pagdala og maayong bunga”!¹

Wala Kamog Mag-inusara

Unsaon man nato sa pagkahibalo unsa ang pilion? Matag usa nato adunay responsibilidad sa pagtino niini sa atong kaugalingon. Hinoon, gisugo kita nga makugihong magtuon sa kasulatan, mopatalinghug sa mga pulong

sa mga propeta, ug mohimo niini nga puno sa pagtuo, seryoso, mapahinuguron nga pag-ampo.

Mga kaigsoonan, ang Dios matinud-anon. Pinaagi sa Balaan nga Espiritu, Siya mamulong sa atong hunahuna ug kasingkasing kalabut sa dalan nga atong subayon sa matag bahin sa atong kinabuhi.

Kon putli ang atong kasingkasing—kon dili kita magtinguha sa atong himaya apan sa himaya sa Labawng Makagagahum nga Dios, kon kita magtinguha sa pagbuhat sa Iyang kabubut-on, kon kita magtinguha sa pagpanalangin sa kinabuhi sa atong pamilya ug isigkatawo—dili kita maglakaw nga mag-inusara. Sama sa kanunayng gipahinumdom nato ni Presidente Monson, “Kon kita nagbuhat sa sugo sa Ginoo, duna kitay tabang sa Ginoo.”²

Ang inyong Langitnong Amahan “molakaw sa inyong atubangan. [Siya] anaa sa inyong tuo nga kamot ug sa

inyong wala, ug ang [Iyang] Espiritu mahimo nga anaa sa inyong kasingkasing, ug ang [Iyang] mga anghel anaa libut kaninyo, aron sa pagtabang kaninyo.”³

Ang Gahum sa Pagbuhat

Minahal nga kaigsoonan, balaan nga mga panalangin sa priesthood nga pagserbisyo moabut tungod sa atong makugihong mga paningkamot, kaandam sa pagsakripisyo, ug tinguha sa pagbuhat unsay matarung. Kinahanglang molihok kita sa atong kaugalingon ug nga dili pagaaghaton. Ang pagsangyaw maayo, apan ang mga sermon nga dili mosangpot sa lihok sama sa kalayo nga walay kainit o tubig nga dili makatagbaw sa kauhaw.

Anaa sa paggamit sa doktrina nga ang makapabalaan nga kasiga sa ebanghelyo motubo ug ang gahum sa priesthood makadasig sa atong kalag.

Si Thomas Edison, ang tawo nga mihatag sa kalibutan sa mahayag nga



suga, miingon nga “ang bili sa ideya anaa sa paggamit niini.”⁴ Sa samang paagi, ang doktrina sa ebanghelyo mahimong mas bililhon kon kini gamiton.

Dili nato itugot nga ang mga doktrina sa priesthood magpabilin lang sa atong kasingkasing ug wala gamita sa atong kinabuhi. Kon may kaminyoon o pamilya nga kinahanglang luwason—tingali ang atoa mismo—dili lang kita maghulat ug manghinan-aw. Hinoon, pasalamatan nato ang Dios alang sa plano sa kalipay nga naglakip sa hugot nga pagtuo, paghinulsol, pagpasaylo, ug bag-ong sinugdanan. Ang paggamit sa doktrina sa priesthood mopahimo natong kwalipikado isip mga bana, mga amahan, ug mga anak kinsa nakasabut sa *ngano* sa priesthood ug sa gahum niini sa pagpabalik ug pagsiguro sa kaanindot ug kabalaan sa mahangturong mga pamilya.

Ang kinatibuk-ang komperensya usa ka maayong panahon sa pagpaminaw ug pagbuhat. Busa atong “. . . tuman[on] ang pulong, ug dili kay magpaminaw ra niini.”⁵ Mga kaigsoonan, imbitaron ko kamo sa paghunahuna sa mga pulong sa mga sulugoon sa Dios karong Sabado ug Dominggo. Dayon luhod. Hangyoa ang Dios, atong Langitnong Amahan, sa paglamdag sa inyong hunahuna ug pagtandog sa inyong kasingkasing. Pangamuyo sa Dios nga giyahan ang inyong kinabuhi, ug inyong mga responsibilidad sa Simbahan, ug inyong piho nga mga hagit niining higayuna. Sunda ang mga pag-aghat sa Espiritu—ayaw paglangan. Kon buhaton ninyo kining tanan, mosaad ko nga ang Ginoo dili mobiya kaninyo.

Padayon sa Pagpailub

Nasayud kita nga bisan sa atong pinakamaayong intensyon, dili kanunay matuman ang plano. Masayop kita sa atong kinabuhi ug sa atong priesthood nga pagserbisyo. Usahay madagma kita ug mapakyas.

Kon ang Ginoo motambag nato sa “[pag]padayon diha sa pagpailub hangtud [kita] mahingpit,”⁶ nakahibalo Siya nga nagkinahanglan kini og panahon ug determinasyon. Ang pagsabut sa



ngano sa ebanghelyo ug sa *ngano* sa priesthood makatabang nato nga makakita sa balaan nga katuyoan niining tanan. Makahatag kini nato og kadasig ug kalig-on sa pagbuhat sa matarung nga mga butang, bisan og lisud. Ang pag-focus sa sukaranang mga baruganan sa pagsunod sa ebanghelyo mopanalangin nato og kahayag, kaalam, ug direksyon.

“Dili ba kita mopadayon sa ingon ka mahinungdanon nga katuyoan?”⁷ Oo, mga kaigsoonan, mopadayon kita!

Giniyahan sa Balaan nga Espiritu, makat-on kita sa atong mga sayop. Kon kita madagma, mobangon kita. Kon kita magduhaduha, mopadayon kita. Dili gayud kita magduhaduha; dili gayud kita mohunong.

Isip mga igsoon sa walay katapusan nga priesthood sa Dios, maghiusa kitang magbarug, sa pag-focus sa mga baruganan sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo ug mapasalamatong moserbisyo sa atong Dios ug sa isigkatawo nga may dedikasyon ug gugma.

Ang Dios Buhi!

Minahal kong kaigsoonan, ako mopamatuod ninyo karon nga ang Dios nga Amahan ug ang Iyang Anak, nga si Jesukristo, buhi. Sila tinuod! Sila anaa!

Wala kamo mag-inusara. Ang inyong Amahan sa Langit nagmahal ninyo ug nagtinguha sa pagpanalangin ug sa

pagtuboy ninyo sa pagkamatarung.

Hibaloi nga ang Dios nakigsulti sa katawhan sa atong panahon. Siya makigsulti kaninyo!

Si Propeta Joseph Smith nakakita sa unsay iyang gisulti nga iyang nakita. Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gipahiuli sa yuta pinaagi sa gahum ug awtoridad sa Labawng Makagagahum nga Dios.

Akong pag-ampo nga isip naghupot sa Iyang priesthood, kita kanunayng molihok nga nahiuyon sa *ngano* sa priesthood nga pagserbisyo ug sa paggamit sa mga baruganan sa gipahiuli nga ebanghelyo sa pag-usab sa atong kinabuhi ug sa kinabuhi niadtong atong gialagaran.

Sa atong pagbuhat, ang mahangturong gahum sa Pag-ula moputli, molimpyo, ug mohashas sa atong espiritu ug kinaiya hangtud mahimo kitang tawo nga maoy angay nato. Niini ako mopamatuod sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mateo 7:18.
2. Thomas S. Monson, “Sa Pagkat-on, sa Pagbuhat, sa Pagkahimo,” *Liahona*, Nob. 2008, 62.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:88.
4. Thomas Edison, sa Elbert Hubbard, *Little Journeys to the Homes of Good Men and Great*, Book 2 (1910), 155.
5. Santiago 1:22.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 67:13.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 128:22.



Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Mga Pamilya ubos sa Pakigsaad

Walay mas importante nga miabut o moabut sa inyong pamilya kay sa mga panalangin sa pag-seal.

Nagpasalamat ko nga gikauban kamo niini nga miting diin ang tanang naghupot sa priesthood sa Dios dinhi sa yuta gidapit. Bula-han kita nga anaa sa pagdumala ni Presidente Thomas S. Monson. Isip Presidente sa Simbahan, siya lang ang bugtong tawo nga buhi nga responsable sa mga yawe sa pag-seal sa mga pamilya ug sa tanang ordinansa sa priesthood nga gikinahanglan aron makaangkon og kinabuhing dayon, labing mahinungdanon sa tanang mga gasa sa Dios.

May usa ka amahan nga kanhi dili aktibo nga naminaw karon tungod kay kinasingkasing niyang gitinguha kana nga gasa. Siya ug iyang asawa nagpangga sa ilang duha ka gagmayng anak, lalaki ug babaye. Sama sa ubang mga ginikanan makita niya ang langit-nong kalipay kon mabasa niya kining mga pulong: “Ug kana nga panag-uban nga ania kanato dinhi maanaa kanato didto, lamang kini pagaubanan sa walay katapusan nga himaya, nga ang mao nga himaya kita wala karon makatagamtam.”¹

Kana nga amahan nga naminaw karon nahibalo sa dalan nianang mahimayaon nga destinasyon. Dili

kini sayon. Nasayud na siya niana. Nagkinahanglan kini og pagtuo kang Jesukristo, tinuod nga paghinulsol, ug pagbag-o sa iyang kasingkasing nga nahitabo tungod sa buotan nga bishop nga mitabang nga mabati niya ang mahigugmaong pagpasaylo sa Ginoo.

Padayon ang talagsaong kausaban dihang miadto siya sa templo alang sa endowment nga gihulagway sa Ginoo niadtong Iyang gitugahan sa unang templo niini nga dispensasyon. Didto kadto sa Kirtland, Ohio. Miingon ang Ginoo kalabut niana:

“Busa, tungod niini nga hinungdan Ako mihatag kaninyo og sugo nga kamo moadto ngadto sa Ohio; ug didto Ako mohatag nganha kaninyo sa akong balaod; ug didto kamo pagatugahan uban sa gahum nga gikan sa kahitas-an;

“Ug gikan dinhi, . . . kay Ako adunay mahinungdanon nga buhat nga giandam, kay ang Israel pagaluwason, ug Ako mogiya kanila bisan diin Ako buot, ug walay gahum nga makapugong sa akong kamot.”²

Alang sa bag-ong naaktibo nakong higala ug sa tanang priesthood, ang dakong buluhaton mao ang pagpagngulo sa pagluwas sa bahin sa Israel

diin kita ang responsable, ang inyong pamilya. Ang akong higala ug ang iyang asawa nahibalo nga nagkinahanglan kana nga ma-sealed pinaagi sa gahum sa Melchizedek Priesthood didto sa balaang templo sa Dios.

Mihangyo siya nga ako ang mopa-higayon sa sealing. Siya ug ang iyang asawa gusto nga mahimo dayon kini. Apan tungod sa ka-busy kay nagsingabut ang kinatibuk-ang komperensya, ang bishop ug ang magtiayon maoy akong gipaplano kauban ang akong secretary nga mopili sa pinakamaayong petsa.

Hunahunaa ang akong kasurprisa ug kalipay sa pag-ingon sa amahan nga ang sealing himoon sa Abril 3. Panahon kana niadtong 1836 dihang si Elijah, ang nahimaya nga propeta, gipadala sa Templo sa Kirtland aron ihatag ang gahum sa pag-seal ngadto kang Joseph Smith ug Oliver Cowdery. Kadto nga mga yawe anaa sa Simbahan karon ug padayon hangtud sa katapusan.³

Mao kini ang samang balaang awtoridad nga gihatag sa Ginoo ngadto kang Pedro, sigun sa Iyang gisaad: “Ug hatagan ko ikaw sa mga yawe sa gingharian sa langit: ug bisan unsay imong pagabugkuson dinhi sa yuta, didto sa langit pagailhon kini nga binugkos: ug bisan unsay imong pagaluagan dinhi sa yuta, didto sa langit pagailhon kini nga linuagan.”⁴

Ang pagbalik ni Elijah mipanalangin sa tanang naghupot sa priesthood. Si Elder Harold B. Lee miklaro niana sa dihang namulong siya sa kinatibuk-ang komperensya, nga mikutlo sa gisulti ni Presidente Joseph Fielding Smith. Paminaw og maayo: “Naghupot ko sa priesthood; kamong mga kalalakin-an nga anaa dinhi naghupot sa priesthood; nadawat nato ang Melchizedek Priesthood—nga gihuptan ni Elijah ug sa ubang propeta ug ni Pedro, Santiago ug Juan. Apan bisan may katungod kita sa pagbunyag, sa pagpandong sa atong mga kamot alang sa gasa sa Espiritu Santo ug pag-orden sa uban ug pagbuhat niining tanan, kon wala ang gahum sa pag-seal wala kitay mahimo, kay kini dili balido.”

Si Presidente Smith mipadayon: “Ang labaw nga mga ordinansa,



ang mas dagkong panalangin nga importante sa kahimayaan sa gingharian sa Dios, ug maangkon lang sa pihong mga dapit, walay makahimo sa mga ordinansa gawas kon nadawat niya ang awtoridad gikan sa naghupot sa mga yawe. . . .

“. . .Walay tawo dinhi sa yuta nga dunay katungod sa pagpangalagad sa mga ordinansa niining ebanghelyo gawas lang kon ang Presidente sa Simbahan, nga naghupot sa mga yawe, motugot niini. Gihatagan niya kita og awtoridad; siya mihatag og gahum sa atong priesthood sa pag-seal kay siya ang naghupot sa yawe.”⁵

Ang sama nga kasiguroan nagagikan ni Presidente Boyd K. Packer dihang misulat siya kabahin sa gahum sa pag-seal. Ang katinuod niining mga pulong nakahupay kanako, ingon man sa pamilya nga akong i-seal karong Abril 3: “Si Pedro ang gitugyanan sa mga yawe. Si Pedro ang gitugyanan sa gahum sa sealing . . . sa pagbugkos o pag-seal dinhi sa yuta o pagluag dinhi sa yuta ug mao usab kini ang mahitabo didto sa kalangitan. Kadto nga

mga yawe gikuptan sa Presidente sa Simbahan—sa propeta, manalagna, ug tigpadayag. Kanang sagrado nga gahum sa sealing anaa sa Simbahan karon. Walay lain nga gitamud nga mas sagrado nga pamalandong niadtong kinsa nasayud sa kamahinungdanon niini nga awtoridad. Walay lain nga mas gihuptan og maayo. Adunay pipila lamang ka mga lalaki nga [naghupot] niini nga gahum sa sealing dinhi sa ibabaw sa yuta sa bisan unsang higayon—sa matag templo may mga kaigsoonan kinsa gihatagan sa gahum sa sealing. Walay tawo nga makakuha niini gawas kon gikan sa propeta, manalagna, ug tigpadayag ug Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.”⁶

Sa pag-anhi ni Elijah, dili lang gahum ang gihatag sa priesthood, apan ang pagpabalik usab sa mga kasingkasing: “Ang espiritu, gahum, ug tawag ni Elijah mao, nga kamo dunay gahum sa paghupot sa mga yawe sa pagpadayag, mga ordinansa, mga orakulo, mga gahum ug mga tuga sa kahingpitan sa Melchizedek Priesthood ug sa

gingharian sa Dios dinhi sa yuta; ug sa pagdawat, pag-angkon, ug pagpahigayon sa tanang mga ordinansa nga anaa sa gingharian sa Dios, gani ngadto sa pagbalik sa mga kasingkasing sa mga amahan ngadto sa mga anak, ug ang mga kasingkasing sa mga anak ngadto sa mga amahan, gani bisan kadtong didto sa langit.”⁷

Kana nga pagbalik sa iyang kasingkasing miabut na sa akong higala ug sa iyang pamilya. Tingali diha usab kaninyo niini nga miting. Inyong makita sa inyong hunahuna, sama nako, ang nawong sa inyong amahan o inahan. Tingali kini inyong igsoong babaye o lalaki. Tingali kini inyong anak nga babaye o lalaki.

Tingali anaa sila sa kalibutan sa espiritu o mga dapit nga layo kaninyo. Apan ang kalipay miabut sa pagbati nga sigurado ang koneksyon kanila tungod kay nabugkos o mabugkos kamo kanila pinaagi sa mga ordinansa sa priesthood nga madawat sa Dios.

Ang mga naghupot sa Melchizedek Priesthood nga mga amahan sa nasealed nga pamilya gitudloan na unsay



Abril 6, 1972, si Presidente Joseph Fielding Smith mitambag: “Kabubut-on sa Ginoo ang paglig-on ug pagpre-serbar sa pamilya. Naghangyo kami sa mga amahan sa pagsubay sa ilang hustong dapit isip pangulo sa balay. Gihangyo namo ang mga inahan sa pagpaluyo ug pagsuporta sa ilang bana ug mahimong kahayag sa ilang mga anak.”⁹

Mosugyot ko og upat ka butang nga inyong mahimo isip amahan nga priesthood sa pagdasig ug paggiya sa inyong pamilya nga makabalik sa Langitnong Amahan ug sa Manluluwas.

Una, batuni ang siguradong pag-saksi nga ang mga yawe sa priesthood anaa kanato ug gihuptan sa Presidente sa Simbahan. I-ampo kana sa matag adlaw. Moabut ang tubag uban sa nag-tubong determinasyon sa paggiya sa inyong pamilya, sa inyong gilauman, ug mas malipay sa inyong pagserbisyo. Mas malipayon kamo ug positibo, usa ka dakong panalangin sa inyong asawa ug pamilya.

Ang ikaduha mao ang paghigugma sa inyong asawa. Nagkinahanglan kini og pagtuo ug pagpaubos nga ipatigbabaw ang iyang interes kay sa kaugalingon ninyong gusto sa kinabuhi. Duna kamoy responsibilidad sa pagsangkap ug pag-atiman sa pamilya uban kaniya samtang nangalagad sa uban. Usahay kana makahurot sa inyong enerhiya ug kusog. Ang pangidaron ug sakit modugang sa panginahanglan sa inyong asawa. Kon inyong ipatigbabaw ang iyang kalipay kay sa inyoha, mosaad ko nga motubo ang inyong gugma kaniya.

Ikatulo, paapila ang tibuok pamilya nga maghigugmaay. Si Presidente Ezra Taft Benson nagtudlo:

“Kabahin sa kahangturan, ang kaluwasan usa ka kalihokan sa pamilya. . . .

“Labaw sa tanan, kinahanglang mahibalo ang mga bata ug mobati nga sila gipangga, gikinahanglan, ug gidayeg. Kana kanunay nilang gikinahanglan. Dayag lang, angay kining buhaton sa mga ginikanan, ug sagad kining mahimo sa inahan.”¹⁰

Apan laing importanting tinubdan sa pagbati nga gipangga mao ang gugma gikan sa ubang mga anak. Ang padayong pag-alimahay sa managsoon

angay buhaton. Walay mas importante nga miabut o moabut sa inyong pamilya kay sa mga panalangin sa pag-seal. Walay mas importante kay sa pagtahud sa mga pakigsaad sa kamin-yoon ug sa pamilya nga inyong gihimo o himoon diha sa mga templo sa Dios.

Klaro ang paagi sa paghimo niana. Ang Balaang Espiritu sa Saad, pinaagi sa pagsunod ug pagsakripisyo, kinahanglang mosilyo sa atong mga pakigsaad sa templo aron maangkon kini sa kalibutan nga moabut. Si Presidente Harold B. Lee mipasabut kon unsa ang kahulugan sa ma-sealed sa Balaang Espiritu sa Saad pinaagi sa pagkutlo sa gisulti ni Elder Melvin J. Ballard: “Mahimong malingla nato ang tawo apan dili nato malingla ang Espiritu Santo, ug ang atong mga panalangin dili mahangturon gawas kon kini gi-sealed sa Balaang Espiritu sa saad. Ang Espiritu Santo ang mobasa sa mga hunahuna ug kasingkasing sa tawo, ug mohatag sa iyang pag-aprubar sa pag-seal sa mga panalangin nga gihatag kanila. Dayon magabugkos kini, balido, ug hingpit ang kaepektibo.”⁸

Dihang si Sister Eyring ug ako na-sealed sa Templo sa Logan Utah, wala dayon ko makasabut sa kinatibuk-ang kahulugan niana nga saad.

Naningskamot gihapon kong makasabut sa tanan, apan nakahukom kami dihang hapit na mag-50 ka tuig kaming naminyo sa pagdapit sa Espiritu Santo sa among kinabuhi kutob sa among mahimo ug nganha sa among pamilya.

Isip batan-ong amahan, nga na-sealed sa templo ug ang akong kasingkasing mibalik sa akong asawa ug pamilya, akong nahimamat si Presidente Joseph Fielding Smith sa unang higayon. Sa council room sa Unang Kapangulohan, diin ako gidapit, miabut kanako ang sigurado nga pagsaksi dihang si Presidente Harold B. Lee nangutana nako, nagpasabut kang Presidente Smith, nga naglingkod tapad niya “Mituo ka ba nga kining tawhana mahimong propeta sa Dios?”

Si Presidente Smith bag-o lang misulod sa kwarto ug wala pay gisulti. Mapasalamaton kaayo ko nga nakatubag ko tungod sa unsay anaa sa akong kasingkasing, “Oo nahibalo ko,” ug nahibalo ko ingon sa nakasiguro gayud ako nga siya naghupot sa gahum sa priesthood sa pag-seal dinhi sa yuta.

Kana nga kasinatian may dakong impluwensya kanamo dihang, sa usa sa sesyon sa komperensya niadtong

moabut lamang sa padayong paningkamot sa mga ginikanan ug sa tabang sa Dios. Nahibalo kamo nga tinuod kana gumikan sa kasinatian sa kaugalingon ninyong pamilya. Ug kumpirmado kini kon magbasa kamo sa panagsungsi sa pamilya sa matarung nga si Lehi ug sa iyang asawa, si Sariah, diha sa Basahon ni Mormon.

Ang kalampusan nga ilang naangkon usa ka giya kanato. Gitudlo nila og maayo ug sa kanunay ang ebanghelyo ni Jesukristo nga ang mga anak ug gani ang ubang kaliwatan sa mga henerasyon nahumok ang kasingkasing ngadto sa Dios ug sa usag usa. Sama pananglit, si Nephi ug ang uban misulat ug mitabang sa mga sakop sa pamilya kinsa ilang mga kaaway. Ang Espiritu usahay mohumok sa kasingkasing sa liboan ug ang kayugot pulihan sa gugma.

Usa ka paagi nga kamo molampus sama ni Amahang Lehi mao ang pagpangulo sa pamilya nga pag-ampo ug sa panahon sa pamilya, sama sa family home evening. Hatagi ang mga anak og oportunidad nga mag-ampo, kon makaampo sila, alang sa uban diha sa sirkulo nga nagkinahanglan og panalangin. Pakganga dayon ang sugod nga panagsungsi ug magserbisyo nga dili hinakog, ilabi na sa usag usa. Kon mag-ampo sila alang sa usag usa ug mag-inalagaray, mahumok ang kasingkasing ug magkasinatian sila ug sa ilang ginikanan.

Ang ikaupat nga oportunidad sa pagpangulo sa inyong pamilya sa pamaagi sa Ginoo moabut kon ang pagdisiplina gikinahanglan. Matuman nato ang obligasyon sa pagkorihir sa pamaagi sa Ginoo ug magiyahan ang atong mga anak ngadto sa kinabuhing dayon.

Mahinumduman ninyo ang mga pulong, apan tingali dili ninyo makita ang gahum niini diha sa usa ka Melchizedek Priesthood nga nagandam sa iyang pamilya nga magkinabuhi sa maong paagi didto sa celestial nga gingharian. Mahinumdom kamo sa mga pulong. Pamilyar kaayo kini:

“Walay gahum o impluwensya nga makahimo o angay gayud nga magpadayon pinaagi sa hiyas sa pagkapari, gawas lamang sa pagdani, sa pagkainantuson, sa kalumo ug kaaghup, ug sa tiunay nga paghigugma;

“Pinaagi sa pagkamabination, ug putli nga kahibalo, diin makapadugang sa hilabihan sa kalag nga walay pagpakaaron-ingnon, ug walay pagpanglimbong—

“Pagpanton sa tukma nga panahon uban ang tuman nga kahigpit, kon gidasig sa Espiritu Santo; ug dayon mopakita pagkahuman og dugang nga paghigugma ngadto kaniya kinsa inyong gipanton, basin pa unya siya moisip kanimo nga iyang kaaway;

“Aron siya masayud nga ang inyong pagkamatinud-anon labaw

pa nga malig-on kay sa mga higot sa kamatayon.”¹¹

Ug unya ang saad moabut nga bilihon kaayo kanato isip mga amahan sa Zion: “Ang Espiritu Santo mao ang inyong kauban sa kanunay, ug ang inyong pagmando usa ka dili mausabon nga pagmando sa pagkamatarung ug kamatuoran; ug ang inyong kaman-doan mao ang usa ka walay katapusan nga kamandoan, ug walay pagpugos nga paagi kini mokaanap nganha kanimong hangtud sa kahangturan.”¹²

Taas kana nga sumbanan alang kanato, apan kon kita uban sa pagtuo mopugong sa atong mga kapungot ug wad-on ang atong garbo, pamatud-an kini sa Espiritu Santo, ug masiguro ang sagradong mga saad ug mga pakigsaad.

Molampus kamo pinaagi sa inyong pagtuo nga ang Ginoo mibalik sa mga yawe sa priesthood, nga ania gihapon kanato—uban sa sigurdong higot sa gugma sa inyong asawa, sa tabang sa Ginoo sa pagpabalik sa mga kasingkasing sa mga anak ngadto sa usag usa ug sa ilang mga ginikanan, ug inubanan sa gugma nga naggiya sa pagkorihir ug pag-awhag kaninyo nga makadapit sa Espiritu.

Nasayud ko nga si Jesus mao ang Kristo ug atong Manluluwas. Akong ipamatuod nga si Presidente Thomas S. Monson naghupot ug naggamit sa tanang mga yawe sa priesthood dinhi sa yuta karon. Gihigugma ug gipaluyohan nako siya. Gihigugma ug nag-ampo ko alang ninyo. Sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 130:2.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 38:32–33.
3. Tan-awa sa Joseph Fielding Smith, *Sealing Power and Salvation*, Brigham Young University Speeches of the Year (Ene. 12, 1971), speeches.byu.edu.
4. Mateo 16:19.
5. Joseph Fielding Smith, gikutlo ni Harold B. Lee, sa Conference Report, Okt. 1944, 75.
6. Boyd K. Packer, “Ang Balaan nga Templo,” *Liahona*, Okt. 2010, 34.
7. *Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 376.
8. Melvin J. Ballard, gikutlo ni Harold B. Lee, sa Conference Report, Okt. 1970, 111.
9. Joseph Fielding Smith, “Counsel to the Saints and to the World,” *Ensign*, Hulyo 1972, 27.
10. Ezra Taft Benson, “Salvation—a Family Affair,” *Tambuli*, Nob. 1992, 3, 4.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:41–44.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:46.

Tirana, Albania





Ni Presidente Thomas S. Monson

Andam ug Takus nga Moserbisyo

Ang milagro anaa bisan asa kon ang priesthood nasabtan, ang gahum niini gitahud ug gigamit sa eksakto, ug ang pagtuo gipakita.

Minahal kong kaigsoonan, kanindot nga makita kamo pag-usab. Matag tambong nako sa kinatibuk-ang miting sa priesthood, mamalandong ko sa mga pagtulun-an sa pipila ka buotang lider sa Dios nga namulong sa miting sa priesthood sa Simbahan. Daghan nila patay na, apan gikan sa kalantip sa ilang hunahuna, kahiladman sa ilang kalag, ug sa ilang mabinationg kasing-kasing, mihatag sila kanato og dinasig nga direksyon. Akong ipakigbahin ninyo ang pipila sa ilang pagtulun-an kalabut sa priesthood.

Gikan ni Propeta Joseph Smith: “Ang Priesthood usa ka mahangturing baruganan, ug diha uban sa Dios gikan sa kahangturan, ug hangtud sa kahangturan, nga walay sinugdanan sa mga panahon o katapusan sa mga katuigan.”¹

Gikan sa mga pulong ni Presidente Wilford Woodruff, atong nasayran: “Ang Dios makigsulti ug makigsabot sa tawo pinasubay sa Balaang Priesthood dinhi sa yuta; ug ang langitnong mga mensahero nga nakabisita sa yuta aron sa pagpahayag sa mga tawo nga naghupot ug

nagtahud sa priesthood samtang ania sa yuta; ug ang tanan nga gustong himoon sa Dios alang sa kaluwasan sa tawo, sukad pa sa pag-anhi sa tawo sa yuta hangtud sa katubsanan sa kalibutan, gihimo ug pagahimoon pinaagi sa hiyas sa walay katapusan nga priesthood.”²

Si Presidente Joseph F. Smith mipasabut og dugang: “Ang priesthood mao . . . ang gahum sa Dios nga gihatag ngadto sa tawo aron ang tawo makalihok sa yuta alang sa kaluwasan sa katawhan, sa pangalan sa Amahan ug sa Anak ug sa Espiritu Santo, ug awtorisado nga molihok; wala mangangkon nianang awtoridad, wala manghulam niini sa henerasyon nga patay ug wala na, apan awtoridad nga gihatag niining panahona pinaagi sa nangalagad nga mga anghel ug mga espiritu sa kahitas-an, *direkta gikan sa presensya sa Labawng Makagagahum nga Dios.*”³

Ug sa katapusan gikan ni Presidente John Taylor: “Unsa ang priesthood? . . . Kini mao ang pangagamhanan sa Dios, mahimong diha sa yuta o diha sa kalangitan, kay pinaagi niana nga gahum, kabubut-on,

o baruganan nga ang tanan nga mga butang gidumala sa yuta ug sa mga kalangitan, ug pinaagi niana nga gahum nga ang tanan nga mga butang giabagan ug gipaluyohan. Kini nagmando sa tanang mga butang—kini nagpadagan sa tanang mga butang—kini nagpaluyo sa tanang mga butang—ug may kalabutan sa tanang mga butang diin ang Dios ug kamatuoran mahiusa.”⁴

Bulahan kita nga maanhi niining katapusang mga adlaw, nga ang priesthood sa Dios ania sa yuta. Atong pribilehiyo nga maghupot niana nga priesthood. Ang priesthood labaw pa sa gasa kay kini usa ka sugo sa pagserbisyo, pribilehiyo sa pagbayaw, ug oportunidad sa pagpanalangin sa kinabuhi sa uban.

Niining oportunidad moabut ang responsibilidad ug katungdanan. Akong gimahal ang nindot nga pulong *katungdanan* ug ang kahulugan niini.

Sa usa ka buluhaton o sa lain, usa ka kahintang o sa lain, nagtambo-angan ko og miting sa priesthood sulod sa 72 ka tuig—sukad naordinahan ko nga deacon sa edad nga 12. Ang panahon nagpadayon. Ang katungdanan nagpadayon. Ang katungdanan dili mohinay o mokunhod. Makalilisang nga panagbingkil moabut ug mahanaw, apan ang gubat sa kalag sa katawhan nagpadayon sa walay pagkunhod. Sama sa tawag moabut ang pulong sa Ginoo kaninyo, kanako ug sa naghupot sa priesthood bisan asa: “Busa, karon himoa ang matag tawo nga makakat-on sa iyang *katungdanan*, ug pagbuhat sa buhatan diin siya natudlo, diha sa tanan nga kakugi.”⁵

Ang tawag sa katungdanan miabut nila ni Adan, Noe, Abraham, Moises, Samuel, David. Miabut kini ni Propeta Joseph Smith ug sa matag usa nga mipuli niya. Ang tawag sa katungdanan miabut ni Nephi dihang gisugo siya sa Ginoo, pinaagi ni Lehi, nga mobalik sa Jerusalem uban sa iyang mga igsoon sa pagkuha sa palid nga tumbaga gikan ni Laban. Ang mga igsoon ni Nephi nagbagulbol, nga lisud ang gipabuhat kanila. Unsay tubag ni Nephi? Miingon siya, “Ako moadto



ug mobuhat sa mga butang nga ang Ginoo nagsugo, kay ako nasayud nga ang Ginoo dili mohatag og mga sugo ngadto sa mga katawhan, gawas kon siya moandam og paagi alang kanila nga sila unta makatuman sa butang

diin siya misugo kanila.”⁶

Kon kanang sama nga tawag moabut kaninyo ug kanako, unsay atong itubag? Magbagulbol ba kita, sama nila ni Laman ug Lemuel, ug moingon, “Kini usa ka malisud nga butang nga

gipabuhat kanato”?⁷ O kita, sama ni Nephi, moingon, “Ako moadto. Ako mobuhat”? Andam ba kita nga moserbisyo ug mosunod?

Usahay ang kaalam sa Dios daw kabuang tan-awon o lisud kaayo, apan ang labing bilihong leksyon nga makat-unan sa mortalidad mao nga kon mosulti ang Dios ug motuman ang tawo, kanang tawhana saktong kanunay.

Kon maghunahuna ko sa pulong *katungdanan* ug sa unsang paagi kini makapalambo sa atong kinabuhi ug sa uban, mahinumduman nako ang mga pulong nga gisulat sa inila nga magbabalak ug manunulat:

*Natulog ko ug nagdamgo.
Nga ang kinabuhi kalipay
Ako nahigmata ug nakita
Nga ang kinabuhi katungdanan diay
Akong gihimo, ug tan-awa
Ang katungdanan kalipay.*⁸

Si Robert Louis Stevenson misulti niini sa laing paagi. Miingon siya, “Kahibalo ko unsa ang kaharuhay, kay naghimo kog maayong buhat.”⁹

Sa atong paghimo sa katungdanan ug paggamit sa priesthood, makit-an nato ang tinuod nga kalipay. Masinati nato ang katagbawan nga nahuman ang atong buluhaton.

Gitudloan kita sa pihong katungdanan sa priesthood nga atong gi-huptan, Aaronic man o Melchizedek Priesthood. Moawhag ko ninyo sa paghunahuna sa katungdanan ug himoa ang tanan ninyong mahimo aron matuman kini. Sa paghimo sa ingon, matag usa kinahanglang takus. Magbaton kita og andam nga mga kamot, limpyong mga kamot, ug andam nga mga kamot, nga maka-apil kita sa paghatag sa unsay buot sa atong Langitnong Amahan nga dawaton sa uban gikan Kaniya. Kon kita dili takus, posibling mawala ang gahum sa priesthood; ug kon kini mawala, mawad-an kita sa kahulugan sa kahimayaan. Himoa nga takus kita nga moserbisyo.

Si Presidente Harold B. Lee, usa sa bantugang magtutudlo sa Simbahan, miingon: “Kon ang usa mahimong

tighupot sa priesthood, mahimo siyang sulugoon sa Ginoo. Kinahanglan siya maghunahuna sa iyang calling ingon og siya anaa sa pagkasi-nugo sa Ginoo.”¹⁰

Panahon sa Ikaduhang Gubat sa kalibutan, sa sayong bahin sa 1944, ang kasinatian kalabut sa priesthood nahitabo dihang ang mga marinero sa Estados Unidos misulong sa Kwajalein Atoll, dapit sa Marshall Islands ug anaa sa Dagat sa Pasipiko tunga-tunga sa Australia ug Hawaii. Unsay nahitabo niini gisaysay sa usa ka reporter—dili miyembro sa Simbahan—nga nagtrabaho sa usa ka pamantalaan sa Hawaii. Sa 1944 iyang gisulat ang artikulo sa pamantalaan human sa kasinatian, gipasabut niya nga siya ug ang ubang mga reporter nagsunod sa mga marine didto sa Kwajalein Atoll. Pag-adto nila sa unahan, nakita nila ang batan-ong marine naglutaw nga nagkulob sa tubig, nasamdan og grabe. Ang mabaw nga tubig libut kaniya napuno sa iyang dugo. Ug dayon nakita nila ang laing marine nga nagpaingon sa iyang samdan nga kauban. Ang ikaduhang marine samdan usab, ang iyang walang kamot wala nay umoy. Iyang gipahangad ang ulo sa tawo nga naglutaw sa tubig aron dili siya malumos. Sa nahadlok nga tingog nangayo siya og tabang. Ang mga reporter mitan-aw og balik sa batan-on nga iyang gitabang ug mitubag, “Dong, wala nay mahimo alang niining tawhana.”

“Dayon,” misulat ang reporter, “nakita nako ang butang nga wala pa sukad nako makita.” Ang batan-on, nga nasamdang usab og grabe, miadto sa daplin sa baybayon uban sa daw wala nay kinabuhi nga kaubang marine. Iyang gipatong ang ulo sa iyang kauban sa iyang tuhod. . . . Kanindot tan-awon—kining duha ka samdan nga mga batan-on—parehong . . . limpyo, nindot tan-awon nga batan-ong mga lalaki, bisan diha sa ilang lisud nga sitwasyon. Ug ang batan-on miduko sa iyang ulo ug miingon, ‘Ako momando kanimi, sa pangalan ni Jesukristo ug sa gahum sa priesthood, nga magpabiling buhi hangtud makakuha ko og tabang.’”

Ang reporter mitapos sa iyang artikulo: “Kaming tulo, [ang duha ka marine ug ako], ania sa ospital. Ang mga doktor wala masayud . . . [sa unsang paagi nga buhi pa sila], apan ako nasayud.”¹¹

Ang milagro anaa bisan asa kon ang priesthood nasabtan, ang gahum niini gitahud ug gigamit sa eksakto,

ug ang pagtuo gipakita. Kon ang pagtuo mopuli sa pagduhaduha, kon ang serbisyo mowagtang sa kahakog, ang gahum sa Dios mopahinabo sa Iyang katuyoan.

Ang tawag sa katungdanan moabut kon kitang naghupot sa priesthood mobuhat sa atong buluhaton. Si Presidente George Albert Smith, kanang



mapaubsanon apan epektibong lider, miingon, “Inyong katungdanan una sa tanan ang pagkat-on unsay gusto sa Ginoo ug dayon, pinaagi sa gahum ug kalig-on sa Iyang balaang Priesthood, mobuhat sa inyong calling atubangan sa inyong isigkatawo . . . aron ang mga tawo malipay nga mosunod kaninyo.”¹²

Sama nga tawag sa katungdanan—dili kaayo talagsaon nga tawag apan nakatabang sa pagluwas—miabut nako niadtong 1950 dihang bag-o lang kong natawag nga bishop. Ang akong responsibilidad isip bishop daghan ug nagkalainlain, ug gibuhat nako kutob sa akong mahimo unsay gimando kanako. Ang Estados Unidos apil sa lainlaing gubat nianang higayuna. Kay daghan man sa atong mga miyembro ang nagsundalo, usa ka buluhaton gikan sa Church headquarters alang sa tanang bishop nga hatagan ang matag sundalo og subskripsyon sa *Church News* ug sa *Improvement Era*, ang magasin sa Simbahan nianang panahona. Matag bishop gisugo sa pagsulat og personal, binulan nga sulat para sa matag sundalo sa iyang ward. Sa among ward 23 ka tawo ang sundalo. Ang mga korum sa priesthood, sa pangingkamot, mihatag og kwarta para sa subskripsyon. Gihimo nako, gani ang katungdanan, sa pagsulat og 23 ka sulat matag bulan. Hangtud karon duna pa koy kopya sa daghan nakong sulat ug mga tubag nga nadawat. Makahilak ko kon basahon nako pag-usab kining mga sulat. Dako kining kalipay nga masayud sa panumpa sa sundalo nga mosunod sa ebanghelyo, sa desisyon nga magpadayon uban sa iyang pamilya.

Usa ka gabii akong gihatag sa usa ka sister sa ward ang 23 ka sulat para niana nga bulan. Iyang trabaho mao ang pagdala sa sulat ug paglista sa nag-usab-usab nga address. Mitanaw siya sa usa ka sobre, mipahiyom, nangutana, “Bishop, wala pa ka pul-i? Ania ang laing sulat para ni Brother Bryson. Ika-17 na kini nimo nga sulat nga imong gipadala niya nga walay tubag.”

Mitubag ko, “Basin karong bulana.” Nahitabo gayud, *mao* kanang bulana.

Sa unang higayon, gitubag niya ang akong sulat. Ang iyang tubag halan-dumon, usa ka bahandi. Nagserbisyo siya sa layong lugar, nag-inusara, gimingaw, masulub-on. Misulat siya, “Dear Bishop, dili ko hilig mosulat.” (Sutihan unta nako siya *niana* pipila ka bulan ang milabay.) Ang sumpay sa iyang sulat, “Salamat sa *Church News* ug mga magasin, apan labaw sa tanan sa imong mga sulat. Gipakli nako ang sunod pahina. Naordinahan ko nga priest sa Aaronic Priesthood. Ang akong kasingkasing puno sa kalipay. Malipayon kaayo ko.”

Nalipay pag-ayo si Brother Bryson sama sa iyang bishop. Akong nakat-unan nga ang paggamit sa panultihon, “Buhata ang [inyong] katungdanan; sa labing maayo. [Ang] uban Iyaha na sa Ginoo.”¹³

Paglabay sa mga katuigan, samtang nagtambong sa Salt Lake Cottonwood Stake dihang si James E. Faust ang presidente niini, gisaysay ko kana sa tuyo nga makaawhag og pagtagad para sa atong mga sundalo. Human sa miting, usa ka buotan nga batan-ong lalaki miduol. Gilamano ko niya ug miingon, “Bishop Monson, kahinumdom pa ka nako?”

Nakaila dayon ko niya. “Brother Bryson!” Misinggit ko. “Kumusta? Unsa may gibuhat nimo sa Simbahan?”

Mapagarbuhon siyang mitubag, “Maayo ra ko. Nagserbisyo ko sa kapangulohan sa elders quorum. Salamat sa imong pagpakabana kanako ug sa imong mga sulat nga gipadala ug nga akong giampingan.”

Kaigsoonan, ang kalibutan nagkinahanglan sa atong tabang. Gihimo ba nato ang tanan? Gihinumduman ba nato ang mga pulong ni Presidente John Taylor: “Kon kamo dili mopalambo sa inyong balaang mga tawag, ang Dios mohimo kaninyong responsable alang niadtong kinsa mahimong inyo untang maluwas kon kamo naghimo pa sa inyong katungdanan.”¹⁴ Dunay mga tiil nga pabarugon, mga kamot nga tabangunon, hunahuna nga awhagon, kasingkasing nga dasigon, ug mga kalag nga luwason. Ang mga panalangin sa kahangturan naghulat kaninyo. Inyo ang pribilehiyo

nga dili lang tigtan-aw apan partispante sa pagserbisyo sa priesthood. Patalinghugan nato ang pahinumdom nga makita sa Sulat ni Santiago: “Tumana ninyo ang mga pulong, ug dili kay magpaminaw ra kamo niini, nga sa ingon ginalimbongan kamo sa inyong kaugalingon.”¹⁵

Atong kat-unan ug hunahunaon ang atong katungdanan. Kinahanglan nga kita andam ug takus nga moserbisyo. Sa paghimo sa atong katungdanan atong sundon ang atong Manluluwas. Kon kamo ug ako mosunod ni Jesus, atong madiskubrihan nga Siya labaw pa sa gamayng bata sa Bethlehem, labaw pa sa anak sa panday, labaw pa sa labing bantugan nga magtutudlo. Kita makaila Kaniya nga mao ang Anak sa Dios, ang atong Manluluwas ug Manunubos. Dihang miabut kaniya ang tawag sa katungdanan, Siya mitubag, “Amahan, ang imong pagbuot mao ang matuman, ug ang himaya imo sa kahangturan.”¹⁶ Hinaut himoon nato kana, ako nagampo sa Iyang balaang pangalan, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 122.
2. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Wilford Woodruff* (2004), 43.
3. Joseph F. Smith, *Gospel Doctrine*, 5th ed. (1939), 139–40; emphasis gidugang.
4. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: John Taylor* (2001), 145.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 107:99; emphasis gidugang.
6. 1 Nephi 3:7; tan-awa usab sa mga bersikulo 1–5.
7. Tan-awa sa 1 Nephi 3:5.
8. Rabindranath Tagore, sa William Jay Jacobs, *Mother Teresa: Helping the Poor* (1991), 42.
9. Robert Louis Stevenson, sa Elbert Hubbard II, comp., *The Note Book of Elbert Hubbard: Mottoes, Epigrams, Short Essays, Passages, Orphic Sayings and Preachments* (1927), 55.
10. *Stand Ye in Holy Places: Selected Sermons and Writings of President Harold B. Lee* (1976), 255.
11. Sa Ernest Eberhard Jr., “Giving Our Young Men the Proper Priesthood Perspective,” typescript, July 19, 1971, 4–5, Church History Library.
12. George Albert Smith, sa Conference Report, Abr. 1942, 14. 1942, 14.
13. Henry Wadsworth Longfellow, “The Legend Beautiful,” sa *The Complete Poetical Works of Longfellow* (1893), 258.
14. *Teachings: John Taylor*, 164.
15. Santiago 1:22.
16. Moises 4:2.



Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Maloloy-on Magadawat og Kalooy

Kon puno ang atong kasingkasing sa gugma sa Dios, kita mahimong “mapuanguron sa usa ngadto sa usa, mga malulot og kasingkasing, mapasayloon.”

Minahal kong mga kaisoonan dili pa dugay nakadawat ko og sulat gikan sa nabalaka nga inahan nga mihangyo nga mamulong ako sa kinatibuk-ang komperensya kabahin og hilisgutan nga makatabang sa iyang duha ka anak. Usa ka panaglalis nagpalayo kanila, ug wala na sila magtingganay. Naguol ang inahan. Diha sa sulat mipaniguro siya kanako nga usa ka mensahe sa kinatibuk-ang komperensya kalabut niini nga hilisgutan makauli sa iyang mga anak ug mamaayo ang tanan.

Kining kinasingkasing nga hangyo sa sister usa lamang sa daghang pagaghat nga akong nadawat sa milabay nga mga bulan nga mosulti ako og pipila ka mga pulong karon kabahin niining nagkagrabang problema—dili lamang sa usa ka nabalaka nga inahan apan alang sa daghan diha sa Simbahan ug, sa tinuod, sa kalibutan.

Nadasig ako sa hugot nga pagtuo niining mapinanggaong inahan nga ang usa ka pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya motabang sa pagayo sa relasyon tali sa iyang mga anak.

Sigurado ako nga ang iyang pagsalig dili tungod sa abilidad sa mamulong apan “sa hiyas sa pulong sa Dios,” nga may “labaw nga gamhanan nga sangputanan diha sa mga hunahuna sa mga katawhan kay sa . . . bisan unsa pa.”¹ Minahal nga sister, nag-ampo ako nga ang Espiritu motandog sa pagbati sa imong mga anak.

Kon Mangil-ad ang mga Relasyon

Ang ngil-ad ug nadaut nga relasyon sama ra kakaraan sa tawo mismo. Si Cain ang unang mitugot nga ang wala kahupayang kaligutgot ug kasilag mokutkot sa iyang kasingkasing. Iyang giugmad sa iyang kalag ang kasina ug kayugot ug gipahinog kini hangtud nahimo niya ang dili angay—pagpatay sa iyang kaugalingong igsoon ug nahimo, sa ngadto-ngadto, ang amahan sa mga bakak ni Satanas.²

Sugod niadtong unang mga adlaw ang espiritu sa kasina ug kasilag misangput ngadto sa pipila ka pinaka-subo nga mga istorya sa kasaysayan. Kini mihimo ni Saulo nga mobatok ni David, ang mga anak ni Jacob batok

sa igsoon nilang si Jose, si Laman ug Lemuel batok kang Nephi, ug si Amalickiah batok ni Moroni.

Nahunahuna nako nga ang matag tawo sa yuta naapektuhan sa lain-laing paagi sa makalaglag nga pagbati sa panagbingkil, kasilag, ug panimalos. Tingali may mga panahon nga mamatngunan nato kini sa atong kaugalingon. Kon masakitan kita, masuko, o masina, dali ra ang paghukom sa ubang tawo, sagad dauton ang mga motibo sa ilang mga lihoc aron adunay katarungan ang atong mga kasilag.

Ang Doktrina

Sa tinuod, nasayud kita nga sayop kini. Tin-aw ang doktrina. Kita tanan nagdepende sa Manluluwas; walay usa kanato nga maluwas kon wala Siya. Ang Pag-ula ni Kristo hangtud sa kahangturan ug walay kinutuban. Ang pagpasaylo sa *atong* mga sala adunay mga kondisyon. Kinahanglang maghinulsol kita, ug andam nga mopasaylo sa uban. Gitudlo ni Jesus: “Mopasaylo sa usag usa; kay siya nga dili mopasaylo . . . [gi] panghimaraut sa atubangan sa Ginoo; kay magpabilin diha kaniya ang dakong sala”³ ug “Bulahan ang mga maloloy-on: kay magadawat silag kalooy.”⁴

Sa tinuod, kining mga pulonga ingon og hingpit nga makatarunganon—kon gamiton alang sa uban. Klaro ug dali ra natong makita ang makadaot nga sangputanan kon ang *uban* maghukom ug magdumot. Ug kita sa tinuod dili gusto nga hukman sa mga tawo.

Apan kon kabahin na sa ato mismong mga pagpihig ug mga mulo, kasagaran atong hatagan og katarungan ang atong kasuko nga kini matarung ug ang atong paghukom kasaligan ug angay lamang. Bisan dili nato matan-aw ang kasingkasing sa uban, kita mohukom nga ang usa ka motibo o usa ka tawo dautan. Dili nato iapil ang atong kaugalingong kayugot tungod kay kita nagtuo nga, sa atong bahin, aduna kita sa tanang impormasyon nga atong gikinahanglan nga mahatagan og sala ang uban.

Si Apostol Pablo sa iyang sulat ngadto sa Taga-Roma, miingon nga ang magahukom sa uban “dili



ANG UNANG KAPANGULOHAN



Henry B. Eyring
Unang Magtarambag



Thomas S. Monson
Presidente



Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhang Magtarambag

ANG KORUM SA NAPULOG DUHA KA MGA APOSTOLES



Boyd K. Packard



L. Tom Perry



Russell M. Nelson



Dallin H. Oaks



M. Russell Ballard



Richard G. Scott



Robert D. Hales



Jeffrey R. Holland



David A. Bednar



Quentin L. Cook



D. Todd Christofferson



Neil L. Andersen

ANG KAPANGULOHAN SA SEVENTY



Ronald A. Rasband



Walter F. González



L. Whitney Clayton



Jay E. Jensen



Donald L. Hallstrom



Tad R. Callister



Richard J. Maynes

ANG UNANG KORUM SA SEVENTY

(sa alpabetikal nga pagkahan-ay)



Marcos A. Adunkahts



José L. Alonso



Carlos H. Amado



Ian S. Arden



Mervyn B. Arnold



David S. Baxter



Shayne M. Bowen



Craig A. Carbon



Yoon Hwan Choi



Craig C. Christensen



Don R. Clarke



Carl B. Cook



Lawrence E. Conbridge



Claudio R. M. Costa



Leonard R. Curtis Jr.



Benjamin De Hoyos



John W. Dickson



Kevin R. Duncan



Larry Echo Hawk



Stanley G. Elis



David F. Evans



Enrique F. Falabella



Eduardo Gavarrat



Robert C. Goy



Carlos A. Gooloy



Christoffel Golden Jr.



Gerrit W. Gong



C. Scott Grow



James J. Hamula



Keith K. Hilbig



Marlin K. Jensen



Daniel L. Johnson



Paul V. Johnson



Patrick Keaton



Paul E. Koelliker



Erich W. Kopschke



Marcus B. Nash



Brent H. Nielson



Allan R. Pucker



Kevin W. Pearson



Anthony D. Perkins



Paul B. Pieper



Rafael E. Pino



Bruce D. Porter



Dale G. Reiland



Michael T. Ringwood



Lynn G. Robbins



Joseph W. Strati



Steven E. Snow



Ulisses Soares



Michael John U. Teh



José A. Teixeira



Octaviano Tenorio



Juan A. Uceda



Francisco J. Vinas



W. Christopher Wadell



William R. Walker



F. Michael Watson



Scott D. Whiting



Kazuhiko Yamashita



Wilford W. Andersen



Koichi Aoyagi



Randall K. Bennett



Bruce A. Carlson



J. Dawn Cornish



Keith R. Edwards



Bradley D. Foster



Larry W. Gibbons



O. Vincent Haleck



Larry R. Lawrence



Per G. Mohr



James B. Marino



Jairo Mazzogardi



Kent F. Richards



Gregory A. Schwitzer



Kent D. Watson



Larry Y. Wilson

ANG PRESIDING BISHOPRIC



Gérard Causse
Unang Magtambag



Gary E. Stevenson
Presiding Bishop



Dean M. Davies
Ikaduhang Magtambag



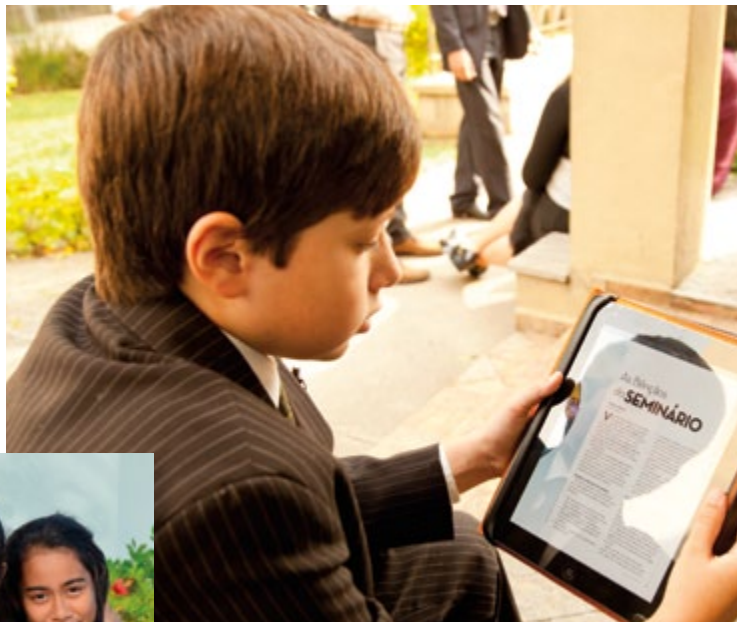
Jorge F. Zaballos



Claudio D. Zivic



W. Craig Zwick



Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ‘nagmaya sa dakong pribelihiyo’ (Alma 61:14) sa pagpaminaw ug pagpakigbahin sa mga mensahe sa ika-182 nga Tinuig nga Kinatibukang Komperensya. Litrato gikan sa tuo paingon sa wala mao ang mga misyonaryo ug mga miyembro sa Tirana, Albania; London, England; São Paulo, Brazil; Minneapolis, Minnesota, USA; Moscow, Russia; Barrigada, Guam; ug Paris, France.





makapangulipas.” Sa panahon nga mohukom kita sa uban, mipasabut siya, naghukom kita sa atong kaugalingon, kay walay tawo nga walay sala.⁵ Ang dili pagpasaylo bug-at nga sala—gipahimangno kini sa Ginoo. Ang mga disipulo mismo ni Jesus “nangita og higayon sa pakigbingkil batok [sa usag usa] ug wala mopasaylo sa usag usa diha sa ilang mga kasingkasing; ug tungod niini nga sala sila gisakit ug gipanton sa hilabihan.”⁶

Tin-aw kaayo nga namulong ang atong Manluluwas kabahin niini nga hilisgutan nga imposibleng dili kini masabtan. “Ako, ang Ginoo, mopasaylo kinsa Ako mopasaylo,” apan Siya miingon, “. . . kamo *kinahanglan* nga mopasaylo sa *tanang nga* mga tawo.”⁷

Mahimo bang pun-an nako og pagpasabut? Kon gikinahanglan sa Ginoo nga kita mopasaylo sa tanan, naglakip kana sa pagpasaylo sa atong mga kaugalingon. Usahay, sa tanang tawo sa kalibutan, ang pinakalisud nga pasayloon—ingon man ang labing nagkinahanglan tingali sa atong pagpasaylo—mao ang atong kaugalingon.

Ang Mahinungdanong Punto

Kini nga hilisgutan kabahin sa paghukom sa uban mahimong ika-tudlo sa duha ka pulong nga sermon. Kon hisgutan ang pagkasilag, paglibak, pagbale-wala, pagbiaybiay, pagdumot, o pagpasakit, palihug sunda ang mosunod:

Hununga kini!

Ingon ana kasayon. Hunungon ra gyud nato ang pagpanghukom sa uban ug pulihan ang mahukmanong mga hunahuna ug mga pagbati sa kasingkasing nga puno sa gugma alang sa Dios ug sa Iyang mga anak. Ang Dios mao atong Amahan. Kita Iyang mga anak. Tanan kita managsoon. Dili ko kahibalo unsaon gayud sa pagsulti niini nga punto sa *dili pagpanghukom sa uban* nga may igong kahanas sa pagsulti, kainit, ug pagdani nga magpabilin kining masabtan. Makakutlo ako og kasulatan, makapasabut og doktrina, gani makutlo pa nako ang sulat sa sticker sa bumper nga bag-o nakong nakita. Gipapilit kini sa luyo sa sakyanan kangsang drayber medyo bagis tan-awon, apan ang mga pulong diha sa sticker nagtudlo og makapahunahuna nga leksyon. Kini nag-ingon, “Ayaw ko hukmi kay ang akong sala lahi kay sa imo.”

Kinahanglan atong mahibaloan nga kitang tanan dili hingpit—makilimos kita atubangan sa Dios. Dili ba kitang tanan, sa usa o laing panahon, mapainubsanong nangayo og kalooy ug nangamuyo og grasya? Wala ba kita mangandoy sa tibuok kusog sa atong mga kalag og kalooy—nga mapasaylo sa mga sayop ug sa mga sala nga atong nahimo?

Tungod kay tanan kita nag-agad sa kalooy sa Dios, unsaon nato paghikaw sa uban sa grasya nga atong gitinguha og maayo alang sa atong mga kaugalingon? Hinigugma kong mga kaigsoonan, dili ba kita mopasaylo sama nga kita nangandoy nga mapasaylo?

Ang Gugma sa Dios

Lisud ba kining buhaton?

Oo, sa tinuod.

Ang pagpasaylo sa kaugalingon ug sa uban dili sayon. Gani, kadaghanan nato nagkinahanglan og dakong kausaban sa kinaiya ug hunahuna—bisan kausaban sa kasingkasing. Apan adunay maayong balita. Kining “dako nga kausaban”⁸ sa kasingkasing mao gayud ang ebanghelyo ni Jesukristo nga gituyo aron madala sa atong mga kinabuhi.

Unsaon niini paghimo? Pinaagi sa gugma sa Dios.

Kon puno sa gugma sa Dios ang atong kasingkasing, adunay maayo ug lunsay nga mahitabo kanato. Atong “sundon ang iyang mga sugo: ug ang iyang mga sugo dili bug-at. Kay bisan unsa nga igaanak gikan sa Dios modaug gikan sa kalibutan.”⁹

Kon mas tugutan nato ang gugma sa Dios nga modumala sa atong mga hunahuna ug pagbati—kon mas tugutan nato ang gugma alang sa atong Langitnong Amahan nga molambo sulod sa atong mga kasingkasing—mas sayon ang paghigugma sa uban pinaagi sa tiunay nga gugma ni Kristo. Samtang ablihan nato ang atong kasingkasing alang sa nagsanag nga gugma sa Dios, ang atong mga kasilag ug kasina sa kadugayan mawala.

Sa kanunay, si Kristo ang atong ehemplo. Sa Iyang mga pagtulun-an sama sa Iyang kinabuhi, gipakita Niya kanato ang dalan. Gipasaylo Niya ang dautan, ang bulgar, ug kadtong nagtinguha sa pagpasakit ug paghimo og dautan Kaniya.

Miingon si Jesus nga sayon higugmaon ang nahigugma kanato; bisan ang dautan makahimo *niana* apan mitudlo si Jesus og mas taas nga balaod. Ang Iyang mga pulong milanog ngadto sa gatasan ka mga tuig ug magamit nato karon. Alang kini sa tanan nga gustong mahimo Niyang mga disipulo. Alang kini kaninyo ug kanako: “Higugmaa ang inyong mga kaaway, ug pag-ampo kamo alang sa nagalutos kaninyo.”¹⁰

Kon puno ang atong kasingkasing sa gugma sa Dios, kita mag-“mapu-anguron sa usa ngadto sa usa, mga malulot og kasingkasing, magpinasayloay [sa usag usa], maingon nga [kita gipasaylo] sa Dios tungod kang Kristo.”¹¹

Ang tiunay nga gugma ni Kristo makawagtang sa kasilag ug kapungot gikan sa atong mga mata, nagtugot kanato nga makakita sa uban sama sa pagtan-aw sa atong Langitnong Amahan kanato: Ingon nga masalapon ug dili perpekto nga mga mortal kinsa may potensyal ug bili nga lapas sa atong kapasidad sa paghunahuna. Tungod kay gihigugma kita pag-ayo sa

Dios, kinahanglan usab kitang mohigugma ug mopasaylo sa usag usa.

Ang Pamaagi sa Pagkadisipulo

Minahal kong mga kaigsoonan, hunahuna ang mosunod nga mga pangu-tana isip pag-eksamen sa kaugalingon:

Naghambin ba kamo og pagdumot batok sa usa ka tawo?

Nanglibak ba kamo, bisan og tingali tinuod ang inyong gisulti?

Inyo bang gipasagdan, gisalikway, o gisilutan ang uban tungod sa usa ka butang nga ilang nabuhat?

Sa tago nasina ba kamo sa uban?

Nangandoy ba kamo nga mopasakit sa uban?

Kon mitubag kamo og oo sa bisan hain niini nga mga pangutana, mahimo ninyong gamiton ang duha ka pulong nga sermon kaganina: hununga kini!

Sa mapasanginlon ug dili mahigalaong kalibutan, dali ra ang pagpang-daut sa uban. Apan sa dili pa nato ni himoon, atong hinumduman ang mga pulong sa Usa kinsa mao atong Agalon ug modelo: “Kinsa kaninyo ang walay sala maoy paunahag labay kaniyag bato.”¹²

Mga kaigsoonan, ibutang nato ang atong mga bato.

Magmabination kita.

Mopasaylo kita.

Mag-istoryahay kitang malinawon sa usag usa.

Himoang mapuno og gugma sa Dios ang atong mga kasingkasing.

“Buhaton ta ang maayo ngadto sa tanang mga tawo.”¹³

Misaad ang Manluluwas: “Panghatag kamo, ug kamo hatagan; ang takus nga pinaugdo, dinasok ug tinantan, ug magaawas. . . . Kay ang takus nga [inyong gigamit] mao usab unya ang takus nga inyong pagadawat.”¹⁴

Dili ba igo na kini nga saad nga kanunay itumong ang atong paningkamot sa pagkamabination, pagpasaylo, ug gugmang putli kaysa bisan unsang negatibong kinaiya?

Himoon nato, isip mga disipulo ni Jesukristo, nga balusan og maayo ang dautan.¹⁵ Dili kita magtinguha og panimalos o magtugot sa atong kapungot sa pagbuntog kanato.

“Kay nahisulat man, Akoa ang panimalos; Ako mao ang magabayad, nagaingon ang Ginoo.

“Hinonoa kon gutumon ang imong kaaway, pakan-a siya; kon uhawon, paimna siya. . . .

“Ayaw pagpadaug sa dautan, hinonoa dag-a ang dautan pinaagi sa maayo.”¹⁶

Hinumdumi: sa katapusan, ang maloloy-on ang magadawat og kalooy.¹⁷

Isip mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, bisan asa kita,



magpaila kita isip mga tawo kinsa
“naghigugmaay sa usag usa.”¹⁸

Maghigugmaay

Mga kaigsoonan, igo na ang kasakit ug kasub-anan niini nga kinabuhi nga dili na kini dugangan pinaagi sa atong kaugalingong kagahi sa ulo, kayugot, ug kasilag.

Dili kita perpekto.

Ang mga tawo sa atong palibut dili perpekto.¹⁹ Ang mga tawo naghimo og mga butang nga makasamok, makasagmuyo ug makapasuko. Niining mortal nga kinabuhi kini kanunay ingon niana.

Bisan pa, kinahanglan atong isalikway ang atong mga mulo. Kabahin sa katuyoan sa mortalidad mao ang pagkat-on unsaon pagbaliwala niining mga butanga. *Kana mao ang paagi sa Ginoo.*

Hinumdumi, ang langit puno sa mga tawo kinsa aduna niini: Gipasaylo sila. Ug sila mipasaylo.

Ibutang ang inyong palas-anon diha sa tiilan sa Manluluwas. Ayaw pagpanghukom. Tuguti nga ang Pag-ula ni Kristo mousab og motambal sa inyong kasingkasing. Maghigugmaay. Magpinasayloay.

Ang maloloy-on magadawat og kalooy.

Niini ako mopamatuod diha sa pangalan sa Usa kinsa nahigugma og maayo ug sa hingpit nga Iyang gihatag ang Iyang kinabuhi alang kanato, Iyang mga higala—sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Alma 31:5.
2. Tan-awa sa Moises 5:16–32.
3. Doktrina ug Mga Pakigsaad 64:9.
4. Mateo 5:7.
5. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 2:1.
6. Doktrina ug Mga Pakigsaad 64:8.
7. Doktrina ug Mga Pakigsaad 64:10; emphasis gidugang.
8. Mosiah 5:2.
9. 1 Juan 5:3–4.
10. Mateo 5:44; tan-awa usab ang mga bersikulo 45–47.
11. Mga Taga-Efeso 4:32.
12. Juan 8:7.
13. Mga Taga-Galicia 6:10.
14. Lucas 6:38.
15. Tan-awa sa Mateo 5:39–41.
16. Mga Taga-Roma 12:19–21.
17. Tan-awa sa Mateo 5:7.
18. Juan 13:35.
19. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 3:23.



Ni Elder Russell M. Nelson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Salamat sa Dios

Unsa unta ka mas maayo niini kon ang tanan mas makaamgo sa kaayo ug gugma sa Dios ug magpadayag niana nga pasalamat ngadto Kaniya.

Minahal nga kaigsoonan, nagpasalamat kami sa inyong suporta ug debosyon. Gipadayag namo ang among pasalamat ug gugma kaninyo.

Bag-o lang, si Sister Nelson ug ako nalingaw sa kanindot sa isda nga tropiko diha sa gamayng aquarium. Isda nga dasig og mga kolor ug lainlaing mga porma ug gidak-on naglangoylangoy. Nangutana ako sa nagbantay, “Kinsay nagpakaon niining nindot nga mga isda?”

Mitubag siya, “Ako.”

Dayon nangutana ko, “Nakapasalamat na ba kini nimo sukad?”

Mitubag siya, “Wala pa!”

Naghunahuna ako sa ubang mga tawo nga akong nailhan kinsa sama nga nahikalimut sa ilang Tiglalang ug sa ilang tinuod nga “pan sa kinabuhi.”¹ Nabuhi sila matag adlaw nga wala magpakabana sa Dios ug sa Iyang kaayo ngadto kanila.

Unsa unta ka mas maayo niini kon ang tanan mas makaamgo sa kaayo ug gugma sa Dios ug magpadayag niana nga pasalamat ngadto Kaniya. Si Ammon mitudlo, “Magpasalamat kita sa [Dios], kay siya nagbuhat sa pagkamatarung sa kahangturan.”² Ang gidak-on sa atong pasalamat maoy sukad sa atong gugma Kaniya.

Ang Dios mao ang Amahan sa atong mga espiritu.³ Siya adunay nahimaya, hingpit nga lawas nga unod ug bukog.⁴ Nagpuyo kita uban Kaniya sa langit sa wala pa kita natawo.⁵ Ug sa dihang gilalang Niya kita sa pisikal, gilalang kita sama sa panagway sa Dios, matag usa adunay lawas.⁶

Hunahunaa ang atong pisikal nga kabuhian. Sa tinuod hulog kini sa langit. Ang panginahanglan sa hangin, pagkaon, ug tubig tanan gihatag nga gasa kanato gikan sa mahigugmaong Langit-nong Amahan. Ang yuta gilalang aron pagsuporta sa atong mubo nga biyaha sa mortalidad.⁷ Natawo kita nga may kapasidad nga motubo, mahigugma, maminyo, ug maghimo og pamilya.

Ang kaminyoon ug pamilya gi-orden sa Dios. Ang pamilya ang labing importante nga yunit sa katilingban karon ug sa kahangturan. Ubos sa dakong plano sa Dios sa kalipay, ang mga pamilya mabugkos diha sa mga templo ug mandam nga makabalik og puyo diha sa Iyang presensya sa kahangturan. Kana ang mahangturing kinabuhi! Nagtuman kini sa lawom nga mga tinguha sa tawo—ang sagad nga pangandoy sa walay katapusang pakig-uban sa minahal nga mga sakop sa pamilya.

Parte kita sa Iyang balaang katuyoan: “Ang akong buhat ug ang

akong himaya,” Siya miingon, mao “ang pagpahinabo sa pagka-imalat ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo.”⁸ Aron makab-ot kadtong mga tumong, “Gihigugma gayud sa Dios ang kalibutan, nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag, kondili may kinabuhing dayon.”⁹ Kana nga buhat maoy usa ka balaanong pagpakita sa gugma sa Dios. “Kay gipadala [Niya] ang iyang Anak nganhi sa kalibutan dili aron iyang pagahukman sa silot; kondili aron ang kalibutan maluwas pinaagi kaniya.”¹⁰

Sentro sa plano sa Dios mao ang misyon sa Iyang Anak, si Jesukristo.¹¹ Mianhi Siya aron tubson ang mga anak sa Dios.¹² Tungod sa Pag-ula sa Ginoo, ang pagkabanhaw (o imortalidad) natinuod.¹³ Tungod sa Pag-ula, ang kinabuhing dayon nahimong possible alang sa tanan kinsa angayan. Sa ingon si Jesus mipasabut:

“Ako mao ang pagkabanhaw, ug ang kinabuhi: ang mosalig kanako bisan siya mamatay, mabuhi siya:

“Ug ang tanan nga buhi ug nagasalig kanako dili na gayud mamatay.”¹⁴

Alang sa Pag-ula sa Ginoo ug sa gasa sa pagkabanhaw—niining makadasig nga mensahe sa Pasko sa Pagkabanhaw—salamat sa Dios!

Pisikal nga mga Gas

Ang atong Langitnong Amahan nahigugma sa Iyang mga anak.¹⁵ Nagpanalangin Siya sa matag usa og pisikal ug espiritwal nga gasa. Pasulti-a ako sa kada matang. Kon mokanta mo og “Ako Anak sa Dios,” hunahunaa ang Iyang gasa sa inyong pisikal nga lawas. Ang daghang kahibulongang mga hiyas sa inyong lawas nagsaksi sa inyong “diosnong kinaiya.”¹⁶

Tanan sa inyong lawas talagsaon nga gasa gikan sa Dios. Kada mata dunay lente nga makatutok. Ang kaugatan ug kaunuran nagkontrol sa duha ka mata nga makahimo og tulo ka dimensyon nga imahe. Konektado ang mata sa utok, nga nagrekord sa mga nakita.

Ang inyong kasingkasing usa ka talagsaon nga bomba.¹⁷ Kini adunay upat ka balbula nga nagkontrol sa padulngan sa dugo. Kining mga balbula

moabli ug mosira sobra sa 100,000 ka higayon kada adlaw—36 milyon kada tuig. Gani, gawas kon mausab pinaagi sa sakit, kini makasugakod og kaka-poy nga walay kinutuban.

Hunahunaa ang sistema sa depensa sa lawas. Aron mapanalipdan gikan sa kadaut, mobati kini og sakit. Agig tubag sa impeksyon, makamugna kini og pangontra. Ang panit naghatag og proteksyon. Nagpasidaan kini sa kadaut dala sa grabeng kainit ug kabugnaw.

Ang lawas mobag-o sa walay gamit nga mga cell ug mopaangay sa mga gidaghanon sa importante niining mga sangkap. Ang lawas moayo sa samad, bun-og, ug bali nga mga bukog. Ang kapasidad sa pagpasanay lain nga sagradong gasa sa Dios.

Unta mahinumduman nato nga wala kinahanglana ang hingpit nga lawas aron makab-ot ang balaang padulngan. Sa tinuod, ang pipila sa labing malumo nga mga espiritu anaa sa huyang ug dili hingpit nga mga lawas. Dakong espirituhanong kalig-on sagad mapalambo sa mga tawo nga adunay pisikal nga mga hagit, tungod kay nahagit gayud sila.

Bisan kinsa nga nagtuon sa mga lihok sa lawas sa tawo siguradong “nakakita sa Dios nga naglihok sa iyang pagkahalangdon ug gahum.”¹⁸ Kay ang lawas gidumala sa balaang balaod, bisan unsang pagkaayo moabut tungod sa pagsunod sa balaod diin kana nga panalangin gipasikad.¹⁹

Apan pipila ka tawo sayop sa



paghunahuna nga kining talagsaong pisikal nga mga hiyas nahitabo pinaagi sa sulagma o resulta sa dakong hitabo sa usa ka dapit. Pangutan-a ang imong kaugalingon, “Ang pagsulbong sa imprintahanan makamugna ba og diksyonaryo?” Ang posibilidad *labing* layo. Apan kon mahitabo, dili gayud kini makauli sa nagisi nga mga pahina o makahimo og iyang mas bag-ong mga edisyon!

Kon ang kapasidad sa lawas alang sa normal nga lihoc, depensa, pag-ayo, pagpaangay, ug pagpatubo og usab magpadayon nga walay kinutuban, ang kinabuhi dinhi magpadayon sa kahangturan. Oo, magpabilin kita dinhi sa yuta! Sa kalooy alang kanato, ang atong Tiglalang mihimo og paagi nga matiguwang ug laing mga proseso nga sa katapusan moresulta sa pisikal nga kamatayon. Ang kamatayon, sama sa pagkatawo, kabahin sa kinabuhi. Ang kasulatan nagtudlo nga “dili kinahanglan nga ang tawo bawion gikan niining temporal nga kamatayon, kay kana moguba sa mahinungdanon nga laraw sa kalipay.”²⁰ Ang pagbalik ngadto sa Dios pinaagi sa kamatayon mao ang kalipay niadtong nahigugma Kaniya ug andam nga mohimamat Kaniya.²¹ Sa katapusan ang panahon moabut kon asa ang tanang “espiritu ug . . . lawas pagahiusahon pag-usab . . . sa hingpit nga kahintang; ang mga bahin sa lawas ug ang mga lutahan mapahiuili sa iyang tukma nga bayanan,”²² nga dili na gayud mabulag pag-usab. Alang niining pisikal nga mga gasa, salamat sa Dios!

Espiritwal nga mga Gasas

Importante sama sa lawas, nagsilbi kini isip tabernakulo alang sa mahangturong espiritu. Ang atong mga espiritu diha na sa dapit nga wala pa dinhi sa yuta nga dapit²³ ug magpadayon nga mabuhi human mamatay ang lawas.²⁴ Ang espiritu naghatag sa lawas og kinabuhi.²⁵ Niining kinabuhi ug sa sunod, ang espiritu ug lawas, kon hiusahon, mahimong buhi nga adunay balaang bili.

Kay ang espiritu sa usa ka tawo importante kaayo, ang paglambo niini adunay mahangturong resulta.



Malig-on kini samtang nakig-istorya kita pinaagi sa mapainubsanong pagampo uban sa atong mahigugmaon nga Langitnong Amahan.²⁶

Ang mga hiyas diin kita pagahukman tanan espiritwal.²⁷ Lakip niini ang gugma, hiyas, kaligdong, kalooy, ug serbisyo ngadto sa uban.²⁸ Ang inyong espiritu, inubanan ug nagpuyo sa inyong lawas, makapalambo ug makapakita niini nga mga hiyas sa paagi nga importante sa inyong mahangturong pag-uswag.²⁹ Makab-ot ang espiritwal nga pag-uswag pinaagi sa mga paagi sa hugot nga pagtuo, paghinulsol, bunyag, gasa sa Espiritu Santo, ug paglahutay hangtud sa katapusan, lakip ang mga ordinansa sa endowment ug sealing diha sa balaang templo.³⁰

Ingon nga ang lawas nanginahanglan og pagkaon aron mabuhi, mao usab ang espiritu. Ang espiritu maamumahan pinaagi sa mahangturong kamatuoran. Sa miaging tuig atong gisaulog ang ika-400 nga anibersaryo sa King James nga hubad sa Balaang Biblia. Ug anaa na nato ang Basahon ni Mormon dul-an sa 200 ka tuig. Kini karon nahubad na sa iyang kinatibuk-an o isip mga seleksyon ngadto sa 107 ka mga pinulongan. Tungod niini ug sa laing bililhong mga kasulatan, nasayud kita nga ang Dios mao ang atong Amahan sa Kahangturan ug nga ang Iyang Anak, si Jesukristo, mao ang atong Manluluwas ug Manunubos. Alang niining espiritwal nga mga gasa, salamat sa Dios!

Mga Gasas sa Ebanghelyo

Nasayud kita nga ang mga propeta sa daghang dispensasyon sama nilang

Adan, Noe, Moises, ug Abraham, tanan nagtudlo sa pagkabalaan sa atong Langitnong Amahan ug ni Jesukristo. Karon nga dispensasyon gipaila sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo sa dihang mipakita Sila ngadto kang Propeta Joseph Smith sa 1820. Ang Simbahan natukod 1830. Karon, 182 ka tuig na, nagpabilin kitang ubos sa pakigsaad sa pagdala sa ebanghelyo sa “matag kanasuran, mga kaliwatan, mga pinulongan, ug mga katawhan.”³¹ Sa pagbuhat nato sa mao, ang tighatag ug tigdatwat mapanalanginan.

Ato ang responsibilidad sa pagtudlo sa Iyang mga anak ug sa pagpukaw diha kanila sa pagpakabana sa Dios. Dugay na, si Haring Benjamin miingon:

“Tuo sa Dios; tuo nga siya mao, ug nga siya ang milalang sa tanan nga mga butang, lakip sa langit ug sa yuta; tuo nga siya aduna sa tanan nga kaalam, ug sa tanan nga gahum, sa langit ug sa yuta; . . .

“ . . . Tuo nga kamo kinahanglan gayud nga maghinulsol sa inyong mga sala ug mobiya kanila, ug magpaubos sa inyong mga kaugalingon sa atubangan sa Dios; ug mangutana sa kinasingkasing nga siya mopasaylo kaninyo; ug karon, kon kamo motuo sa tanan niini nga mga butang tan-awa nga kamo mobuhat kanila.”³²

Ang Dios sama kaniadto, karon, ug sa kahangturan, apan kita dili. Matag adlaw, ato ang hagit nga makagamit sa gahum sa Pag-ula aron mausab gayud kita, mas mahisama kang Kristo, ug angayan sa gasa sa kahimayaan ug magpuyo sa kahangturan uban sa Dios, ni Jesukristo, ug sa atong mga pamilya.³³ Alang niining mga gahum, mga pribilehiyo, ug mga gasa sa ebanghelyo, salamat sa Dios!

Ako mopamatuod nga Siya buhi, nga si Jesus mao ang Kristo, ug nga kini Iyang Simbahan, gipahiuli niining ulahing mga adlaw aron matuman ang balaang padulngan niini. Kita gipangu-lohan karon ni Presidente Thomas S. Monson, nga atong gimahal ug gipaluyohan uban sa atong tibuok nga mga kasingkasing, ingon usab atong gipaluyohan ang iyang mga magtatambag ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles

isip mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag. Ako mopamatuod diha sa sagradong pangalan ni Jesu-kristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Juan 6:35, 48; tan-awa usab sa bersikulo 51.
2. Alma 26:8; tan-awa usab sa Alma 7:23.
3. Tan-awa sa Mga Buhat 17:27–29.
4. Tan-awa sa Doktrina ug Mga Pakigsaad 130:22.
5. Tan-awa sa Moises 6:51; Mga Taga-Roma 8:16; Mga Hebreohanon 12:9; Jeremias 1:4–5.
6. Tan-awa sa Genesis 2:7; 1 Mga Taga-Corinto 15:44; Moises 3:7.
7. Tan-awa sa 1 Nephi 17:36.
8. Moises 1:39.
9. Juan 3:16.
10. Juan 3:17.
11. Ang Iyang mga katuyoan gimubo diha sa 3 Nephi 27:13–22.
12. Tan-awa sa Alma 11:40.
13. Tan-awa sa 2 Nephi 9:6–7, 20–22.
14. Juan 11:25–26.
15. Tan-awa sa 1 Nephi 17:40; 1 Juan 4:10.
16. 2 Pedro 1:4.
17. Ang kasingkasing mobomba og mga 2,000 ka galon (7,570 L) matag adlaw.
18. Doktrina ug Mga Pakigsaad 88:47.
19. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 130:21. Sa pagkatinuod, kana nga balaang balaod dili gayud malalis.
20. Alma 42:8.
21. Ang Salmista mipadayag sa panglantaw sa Dios: “Hamili sa pagtan-aw sa Dios ang kamatayon sa iyang mga balaan” (Salmo 116:15); tan-awa usab sa Ecclesiastes 12:7.
22. Alma 11:43; tan-awa usab sa Ecclesiastes 12:7; Alma 40:23; Doktrina ug Mga Pakigsaad 138:17.
23. Tan-awa sa Doktrina ug Mga Pakigsaad 93:38.
24. Tan-awa sa Alma 40:11; Abraham 3:18.
25. Ang espiritu susama sa iyang pagkatawo (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 77:2).
26. Tan-awa sa 3 Nephi 14:9–11.
27. Ang espiritu, dili ang lawas, ang aktibo, responsable nga elemento sa kalag. Kon wala ang espiritu, ang lawas patay (tan-awa sa Santiago 2:26). Busa, ang espiritu, mao ang mopili sa maayo o sa dautan ug maoy manubag sa positibo ug negatibo nga mga hiyas nga anaa niini sa Katapusang Paghukom (tan-awa sa Alma 41:3–7).
28. Ang espiritwal nga mga hiyas naglakip usab sa “hugot nga pagtuo, hiyas, kahibalo, pagkamapugnganon, pailub, inigsoon nga pagkamabination, pagkadiosnon, gugma nga putli, mapainubsanon, [ug] kakugi” (Doktrina ug Mga Pakigsaad 4:6).
29. Tan-awa sa 2 Nephi 2:11–16, 21–26; Moroni 10:33–34.
30. Kini ang doktrina ni Kristo (tan-awa sa 2 Nephi 31:11–21).
31. Mosiah 15:28; tan-awa usab sa 1 Nephi 19:17; 2 Nephi 26:13; Mosiah 3:20; 15:28; 16:1; Alma 37:4; Doktrina ug Mga Pakigsaad 1:18–23; 77:11; 133:37.
32. Mosiah 4:9–10.
33. “Ang kinabuhi nga dayon . . . mao ang labing mahinungdanon sa tanan nga mga gasa sa Dios” (Doktrina ug mga Pakigsaad 14:7).



Ni Elder Ronald A. Rasband
Sa Kapanguloan sa Seventy

Espesyal nga mga Leksyon

Akong panghinaut ug pag-ampo nga kita magpadayon sa dungganong pagpas-an sa atong palas-anon ug pagtabang sa nanag-antus.

Sa miaging 20 ka bulan, napanalanginan ang among pamilya og pribilihiyo nga makabaton og usa ka espesyal kaayo nga bata.

Ang among apo nga lalaki, si Paxton, natawo nga may talagsaong chromosomal deletion, usa ka sakit nga dala sa pagkatawo nga nakapalahi kaniya, ingon og usa sa gatusan ka mga milyon nga mga tawo. Alang sa among anak nga babaye ug sa iyang bana, ang wala maplano, nausab nga kahimtang sa kinabuhi misugod sa dihang natawo si Paxton. Kining kasinatian nahimong malisud nga pagsulay alang sa pagkat-on og espesyal nga mga leksyon nga nahigot ngadto sa kahangturan.

Ang minahal nga Elder Russell M. Nelson, kinsa bag-ohay pa lamang nakigsulti kanamo, mitudlo:

“Tungod sa mga rason nga wala masayri, ang ubang mga tawo natawo nga adunay pisikal nga mga limitasyon. Piho nga mga parte sa lawas dili normal. Ang mga sistema sa pagpahiangay tingali dili balansi. Ang tanan sa atong mga lawas magkasakit ug mamatay. Bisan pa, bililhon kaayo ang gasa nga lawas. . . .

“Wala kinahanglana ang perpekto

nga lawas aron sa pag-angkon og balaan nga padulngan. Sa pagkatinuod, ang ubang pinakamalumong mga espiritu anaa sulod sa huyang nga mga lawas. . . .

“Sa katapusan moabut ang panahon nga ang matag espiritu ug . . . lawas paghiusahon pag-usab . . . sa iyang hingpit nga lawas; ug ang mga lutahan mapahiuli sa iyang tukma nga bayanan’ (Alma 11:43). Busa, salamat sa Pag-ula ni Jesukristo, mahingpit kita diha Kaniya.”¹

Tanan kaninyo kinsa adunay mga hagit, mga kabalaka, mga kasagmuyo, o mga kasubo sa usa ka minahal, hibalo iini: uban sa walay katapusang gugma ug mahangtulong kalooy, ang atong Langitnong Amahan nagpangga sa inyong masakitong mga minahal, ug Siya nahigugma kaninyo!

Ang uban makapangutana kon nag-atubang og ingon nga pag-antus, nganong ang Makagagahum nga Dios mitugot niini nga mahitabo? Ug dayon ang ingon og dili kalikayan nga pangutana, nganong nahitabo kini kanako? Nganong kinahanglan nga masinati nato ang sakit ug mga hitabo nga naghimo og kakulangan o pagkamatay

sa minahal nga mga sakop sa pamilya og sayo o mag-antus og dugay sa sakit? Ngano ang mga kasubo?

Niini nga mga higayon hinumduman nato ang dakong plano sa kalipay nga gihimo sa atong Langitnong Amahan. Kana nga plano, nga gipresentar sa wala pa kita dinhi nga kinabuhi, nag-aghat natong mosinggit sa kalipay.² Sa yano, kini nga kinabuhi mao ang pagbansay alang sa mahangturong kahimayaan, ug kana nga paagi nagpasabut sa mga pagsulay. Kini kanunay nga ingon niana, ug walay makalikay.

Ang pagsalig sa pag-buot sa Dios maoy sentro sa mortalidad. Uban sa hugot nga pagtuo diha Kaniya, atong magamit ang gahum sa Pag-ula ni Kristo niadto nga mga panahon kon daghan ang mga pangutana ug diyutay ra ang tubag.

Human sa Iyang Pagkabanhaw, dihang mibisita sa mga Amerika, ang atong Manluluwas, si Jesukristo, midapit sa tanan nag-ingon:

“Aduna ba kamo dihay mga masakiton? Dad-a sila ngari. Aduna ba kamo dihay mga bakol, o mga buta, o mga pungkol, o mga angol, o mga sanglahon, o mga dili makalihok, o kadto nga mga bungol, o kadto nga gitakbuyan sa tanan nga mga matang sa sakit? Dad-a sila ngari ug Ako moayo kanila, kay Ako adunay kalooy diha kaninyo; ang akong kasingkasing napuno sa kalooy. . . .

“Ug nahinabo nga sa diha nga siya nahuman sa pagpamulong, ang tanan nga pundok sa mga katawhan, nagkahiusa, ug miduol uban sa ilang mga masakiton ug may mga balatian, ug ilang mga bakol, ug uban sa ilang mga buta, ug uban sa ilang mga amang, ug sa tanan kanila nga gitakbuyan sa tanan nga matang sa sakit; ug siya miayo kanila matag usa kanila nga gidala ngadto kaniya.”³

Ang tumang kalig-on makita sa mga pulong “ang tanang tawo . . . miduol”—*tanan*, mga kaigsoonan. Kitang *tanan* nag-atubang og mga hagit. Ug dayon ang hugpong sa mga pulong: “nga gitakbuyan sa tanang matang sa sakit.” Tanan nato nakasabut, di ba?

Wala madugay human natawo



si Paxton, nahibalo kami nga ang Langitnong Amahan mopanalangin ug motudlo kanamo og espesyal nga leksyon. Sa dihang ang iyang papa ug ako mihatag kaniya sa una sa daghang mga panalangin sa priesthood, ang mga pulong misantop sa akong hunahuna gikan sa ikasiyam nga kapitulo sa Juan: “aron ang mga buhat sa Dios ikapadayag diha kaniya.”⁴

Ang mga buhat sa Dios tataw nga gipakita pinaagi kang Paxton.

Nagkat-on kami og pailub, hugot nga pagtuo, ug pasalamat pinaagi sa tinuorayng serbisyo, walay kinutubang mga oras sa grabeng mga pagbati, mga luha sa kalooy, ug mga pag-ampo ug mga padayag sa pasalamat sa gugma alang sa usa ka pinangga nga nanginahanglan, ilabi na kang Paxton ug sa iyang ginikanan.

Si Presidente James E. Faust, ang stake president sa akong pagkabatan-ong lalaki, miingon: “Ako adunay dakong pasalamat alang sa mapinanggaong mga

ginikanan kinsa maisugong mipas-an ug mibuntog sa ilang kalisud ug kasubo alang sa bata nga natawo nga may seryosong mental ug pisikal nga kakulangan. Kini nga kasakit kasagarang nagpadayon kada adlaw, walay kahupayan, sa tibuok kinabuhi sa ginikanan o sa bata. Kanunay, ang mga ginikanan gikinahanglang mohatag og labaw sa tawhanong pag-amuma sa walay paghunong adlaw o gabii. Daghang mga bukton ug kasingkasing sa usa ka inahan nagsakit nga walay paghunong, sa paghatag og kahupayan ug pagkunhod sa pag-antus sa iyang anak nga may kakulangan.”⁵

Ingon nga gihulagway diha sa Mosiah, atong nasaksihan ang tiunay nga gugma sa Manluluwas ngadto sa pamilya ni Paxton, kansang gugma anaa alang sa tanan: “Ug karon nahinabo nga ang mga alantuson diin gibutang diha kang Alma ug sa iyang mga kaigsoonan gihimo nga magaan; oo, ang Ginoo mipalig-on kanila nga sila makadaug sa ilang mga alantuson

uban sa kasayon, ug sila mitugyan sa maayo nga buot ug uban sa pailub ngadto sa tanan nga kabubut-on sa Ginoo.”⁶

Usa ka gabii sa unang mga adlaw ni Paxton, didto kami sa neonatal intensive care unit sa nindot kaayo nga Primary Children’s Medical Center sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, nahingangha sa dedikasyon, sa grabe nga pag-atiman sa mga doktor, nurse, ug caregiver. Nangutana ako sa akong anak kon unsaon namo sa pagbayad niini ug nagbana-bana na lang kami kon pila. Ang doktor nga duol namo miingon nga “ubos ra” ang akong tag-an ug nga ang pag-atiman ni Paxton dako gyud og gasto kay sa akong gibana-bana. Among nahibaloan nga ang kadaghanan sa gasto sa pag-atiman nga gihimo sa ospital gibayaran pinaagi sa daghang mga donasyon sa panahon ug kwarta gikan sa lain. Ang iyang mga pulong nakahimo nako nga magpaubos samtang naghunahuna ako sa bili niining gamay nga kalag ngadto niadtong mainampingon kaayong miatiman kaniya.

Napahinumduman ako sa pamilyar nga kasulatan sa misyonaryo nga naghatag og bag-ong kahulugan: “Hinumdumi ang bili sa mga kalag mahinungdanon sa panan-aw sa Dios.”⁷

Mibakho ako sa pagpamalandong sa walay kinutubang gugma sa Langitnong Amahan ug sa Hinigugma Niyang Anak, si Jesukristo, alang kanatong tanan, samtang nagkat-on sa gamhanang paagi unsa ang bili sa usa ka kalag, sa pisikal ug espiritwal nga paagi, ngadto sa Dios.

Nakakat-on ang pamilya ni Paxton nga gilibutan sila sa dili maihap nga langitnon ug kalibutanong tigpangalagad nga mga anghel. Ang uban hilum nga miabut sa dihang gikinahanglan ug hilum nga mibiya. Ang uban anaa sa pultahan nga may dalang pagkaon, nanglaba, mikuha sa mga bata, mite-lepono uban sa kadasig, ug ilabi na nag-ampo alang kang Paxton. Busa nakat-unan ang laing espesyal nga leksyon: Kon makakita ka og tawo nga hapit na malumos, mangutana ka ba kon magpatabang ba sila—o mas maayo kaha nga moambak lamang ug luwason sila gikan sa lawom nga tubig?

Ang tanyag, samtang maayo ang tuyo, ug kanunay nga ihatag, ang “Pahibaloa ako kon ako makatabang” sa tinuod dili gayud tabang.

Padayon kitang nagkat-on sa importanting bili sa pagpakabana og pagka-interes sa kinabuhi sa uban nga naglibut kanato, dili lamang sa importansya sa pagtabang apan usab sa naghingapin nga kalipay nga moabut sa pagtabang sa uban.

Ang minahal nga Presidente Thomas S. Monson, kinsa maoy talagsaong ehemplo sa pagbayaw sa mga gisakit, miingon: “Panalangin sa Dios ang tanan kinsa maningkamot sa pagtabang sa uban, kinsa mihupay sa pag-antus, kinsa naningkamut sa ilang tanang kamaayo sa paghimo og mas nindot nga kalibutan. Namatikdan ba ninyo nga kanang mga tawhana adunay mas nindot og pahiyom? Ang ilang mga tunob mas sigurado. Sila adunay panagway sa pagkakontento ug katagbawan . . . kay dili makaapil ang tawo sa pagtabang sa uban nga wala makasinati og buhong nga panalangin sa iyang kaugalingon.”⁸

Bisan kita moatubang og mga pag-sulay, kalisdanan, kakulangan, kasubo, ug tanang matang sa kasakit, ang atong mapinanggaong Manluluwas anaa kanunay alang kanato. Nagsaad Siya:

“Dili ko kamo pagabiyaan nga daw mga ilo: Ako mobalik ra kaninyo. . . .

“Kaninyo ibilin ko ang kalinaw: dili sama sa hinatagan sa kalibutan. Kinahangalan dili magkaguol ang inyong kasingkasing, ni magtalaw.”⁹

Unsa ka mapasalamaton kita sa

atong Langitnong Amahan tungod sa atong kampeon nga Paxton. Pinaagi kaniya nagpakita ang Ginoo ang Iyang mga buhat ug nagpadayong nagtudlo kanamo niining bililhon, sagrado, ug espesyal nga mga leksyon.

Gusto nakong tapuson pinaagi sa mga pulong nga gikan sa kinaham nga himno:

*Tanan kita gitawag hangtud ang gubat mahuman;
Maglipay ta! Maglipay ta!
May ganti’ng naghulat sa kasundaluhan;
Ang kadaugan maangkon ra.*¹⁰

Mga kaissoonan, akong panghinaut ug pag-ampo nga kita magpadayon sa dungganong pagpas-an sa atong mga palas-anon ug sa pagtabang sa nanag-antus ug nanginghanglan sa pagbayaw ug pagdasig. Hinaut kitang tanan magpasalamat sa Dios alang sa mga panalangin ug magbag-o sa atong pasali ngadto sa Amahan sa Langit pinaagi sa mapainubsanong serbisyo ngadto sa Iyang mga anak. Sa sagra-dong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Elder Russell M. Nelson, “We Are Children of God,” *Liahona*, Ene. 1999, 103.
2. Tan-awa sa Job 38:7.
3. 3 Nephi 17:7, 9.
4. Juan 9:3.
5. James E. Faust, “The Works of God,” *Ensign*, Nob. 1984, 54.
6. Mosiah 24:15.
7. Doktrina ug Mga Pakigsaad 18:10.
8. Thomas S. Monson, “Our Brothers’ Keepers,” *Ensign*, Hunyo 1998, 39.
9. Juan 14:18, 27.
10. “We Are All Enlisted,” *Hymns*, nu. 250.





Ni Julie B. Beck

Bag-ong Gi-release nga Kinatibuk-ang
Presidente sa Relief Society

Ang Panan-awon sa mga Propeta kalabut sa Relief Society: Hugot nga Pagtuo, Pamilya, Kahupayan

Hugot nga pagtuo, pamilya, ug kahupayan—kining tulo ka yanong mga pulong nakapahayag sa panan-awon sa mga propeta alang sa mga sister sa Simbahan.

Sa bag-ohay nga katuigan nadani ko sa pagpamulong kanunay bahin sa Relief Society—ang mga katuyoan ug kalidad niini,¹ bili sa kasaysayan,² buluhaton, ug pakig-uban sa mga bishop ug mga korum sa Melchizedek Priesthood.³ Daw importante karon ang pagtutok sa panan-awon sa mga propeta kalabut sa Relief Society.⁴

Ingon nga ang mga propeta sa Ginoo nagpadayon sa pagtudlo sa mga elder ug high priest sa ilang mga katuyoan ug katungdanan, gipakigbahin nila ang ilang panan-awon alang sa mga sister sa Relief Society. Sa ilang tambag, tataw nga ang mga katuyoan sa Relief Society mao ang pagpalambo sa pagtuo ug personal nga katarung,

paglig-on sa mga pamilya ug mga panimalay, ug pagpangita ug pagtabang sa nanginahanglan. *Hugot nga pagtuo, pamilya, ug kahupayan*—kining tulo ka yanong mga pulong nakapahayag sa panan-awon sa mga propeta alang sa mga sister sa Simbahan.

Sukad sa sinugdanan sa Pagpahiuli, ang mga propeta mipakigbahin sa ilang panan-awon sa lig-on, matitud-anon, matinguhaong mga babaye kinsa nakasabut sa ilang mahangturong bili ug katuyoan. Sa dihang si Propeta Joseph Smith mi-establisar sa Relief Society, iyang gisugo ang unang presidente nga “modumala niini nga kapunongan, sa pag-atiman sa mga kabus—pagpangalagad sa ilang panginahanglan, ug sa pagtambong sa lain-laing mga

kalihokan niini nga institusyon.”⁵ Iyang gilantaw ang organisasyon isip “pinili nga kapunongan, nga bulag sa tanang kadautan sa kalibutan.”⁶

Si Brigham Young, ang ikaduhang Presidente sa Simbahan, mitudlo sa iyang mga magtatambag ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles sa pagdumala sa mga bishop sa “pagsugo [sa mga sister] sa pagtukod og mga Relief Society sa Babaye sa nagkalain-laing ward.” Midugang siya, “Ang uban maghunahuna nga kini usa ka butang nga walay pulos, apan kini dili.”⁷

Sa kaulahian, si Presidente Joseph F. Smith miingon nga lahi sa kalibutanong mga organisasyon, nga “hinimo sa mga kalalakin-an, o hinimo sa mga kababayan-an,” ang Relief Society “balaanong gihimo, balaanong gitugutan, balaanong gitukod, balaanong gi-orden sa Dios.”⁸ Si Presidente Joseph Fielding Smith misulti sa mga sister nga sila “gihatagan og gahum ug awtoridad sa paghimo og daghang dagkong mga butang.”⁹ Miingon siya, “Mga sakop kamo sa pinakatalagsaong organisasyon sa mga babaye sa kalibutan, usa ka organisasyon nga mahinungdanong bahin sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta ug diin gidesinyo gayud ug gipalihok nga kini makatabang sa matitud-anong mga miyembro aron makabaton og kinabuhing dayon sa gingharian sa atong Amahan.”¹⁰

Dakong Lugway sa Impluwensya

Kada tuig, gatasan ka libo ka mga sister ug batan-ong mga babaye mahimong miyembro niining nagkadakong “sirkulo sa mga sister.”¹¹ Human niana, bisan asa nagpuyo o nagserbisyo ang usa ka sister, nagpabilin ang iyang pagkasakop ug pakig-uban sa Relief Society.¹² Tungod sa importansya niini, ang Unang Kapangulohan mipahayag sa ilang tinguha nga ang batan-ong mga babaye mosugod sa ilang pagpangandam alang sa Relief Society sa dili pa sila mag-18 anyos.¹³

Ang Relief Society dili programa. Kini opisyal nga bahin sa Simbahan sa Ginoo nga “balaang gi-orden sa Dios” sa pagtudlo, paglig-on, ug pagdasig sa mga sister sa ilang katuyoan kalabut sa hugot nga pagtuo, pamilya



Kolkata, India

ug kahupayan. Ang Relief Society mao ang paagi sa kinabuhi sa mga babaye nga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ug ang impluwensya niini moabut lapas sa klase sa Dominggo o sosyal nga panagpundok. Kini nag-sunod sa sumbanan sa mga babaye nga disipulo kinsa miserbisyo uban ni Ginoong Jesukristo ug sa Iyang mga Apostoles sa Iyang Simbahan kani-*adto*.¹⁴ Kita gitudloan nga “obligasyon sa usa ka babaye ang pag-angkon og mga hiyas nga gipasiugdahan sa Relief Society sama nga kini usa ka obligasyon alang sa mga lalaki nga makatukod diha sa ilang kinabuhi og mga sumbanan sa kinaiya nga gipasi-ugdahan sa priesthood.”¹⁵

Sa dihang gitukod ni Joseph Smith ang Relief Society, gitudloan niya ang mga sister sa “paghupay sa kabus” ug “pagluwas sa mga kalag.”¹⁶ Sa ilang sugo sa “pagluwas sa mga kalag” ang mga sister gihatagan og awtoridad sa pagtukod ug pag-apil sa dakong lug-way sa impluwensya. Ang unang presidente sa Relief Society gi-set apart sa pagpasabut sa kasulatan, ug ang Relief Society nagpadayon gihapon sa pag-dala sa importante nga responsibilidad sa pagtudlo diha sa Simbahan sa Ginoon. Dihang gisultihan ni Joseph Smith ang mga sister nga ang organisasyon sa Relief Society moandam kanila alang sa “mga pribilehiyo, mga panalangin ug mga gasa sa Priesthood,”¹⁷ ang buhat sa Ginoon sa kaluwasan bukas ngadto kanila. Ang pagluwas og mga kalag

naglakip sa pakigbahin sa ebanghelyo ug sa pag-apil sa misyonaryo nga buhat. Kini naglakip sa pag-apil sa buhat sa templo ug family history. Kini naglakip sa pagbuhat sa tanang posible aron mahimong espiritwal ug temporal nga makabarug sa kaugalingon.

Si Elder John A. Widstoe namahayag nga ang Relief Society nagtanyag og “kahupayan gikan sa kakabus, kahupayan gikan sa sakit; kahupayan gikan sa pagduha-duha, kahupayan gikan sa pagka-ignorante—kahupayan gikan sa tanang babag sa kalipay ug kalamboan sa babaye. Pagkatalagsaon nga sugo!”¹⁸

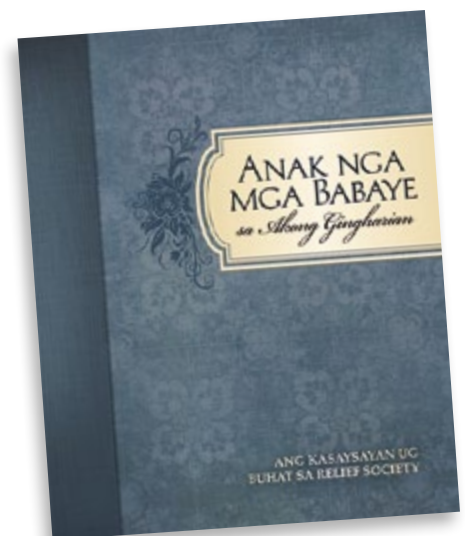
Si Presidente Boyd K. Packer mipakigsama sa Relief Society ngadto sa “nagpanalipod nga bongbong.”¹⁹ Ang responsibilidad sa pagpanalipod sa mga sister ug sa ilang mga pamilya nagdugang sa importansya sa pagbantay ug pagpangalagad sa mga visiting teacher, ug pagpakita sa atong pagka-andam sa paghinumdom sa atong mga pakigsaad uban sa Ginoon. Isip “tigpangalagad sa mga nanginahanglan ug sa masakiton,” kita nakigtambayayong uban sa bishop aron sa pag-atiman sa temporal ug espiritwal nga mga panginahanglan sa mga Santos.²⁰

Si Presidente Spencer W. Kimball miingon: “Adunay daghang sister nga nagkagidlay lang—nagkagidlay sa pagka-espirituhanon. May katungod sila sa matahum nga mga kupo, espirituhanong mga kupo. . . . Inyong pribilehiyo ang pag-adto sa mga panimalay ug ilisan ang nagkagidlay nga mga

kupo.”²¹ Si Presidente Harold B. Lee mipakigbahin niini nga panan-awon. Siya miingon: “Wala ba kamo mahibalo nganong gibutang kini sa Ginoon diha sa . . . Relief Society sa pagbisita niini nga mga panimalay? Tungod kay sunod sa Agalon mismo, walay bisan usa sa Simbahan kinsa adunay mas maayong pagbati, mas hingpit nga pag-sabut sa mga kasingkasing ug kinabuhi niini nga mga tawo.”²²

Si Presidente Joseph F. Smith mipahimangno sa mga Relief Society sister ug sa ilang mga lider, nag-ingon nga dili siya gusto “nga makita ang panahon nga ang atong mga Relief Society mosunod, o makigtipon ug mawad-an sa ilang kaugalingong pangalan pinaagi sa pakigsagol niini nga . . . mga organisasyon sa kababayen-an.” Siya nagpabut sa mga sister “nga modumala sa kalibutan ug . . . labi na ngadto sa mga babaye sa kalibutan, diha sa tanan nga dalaygon, sa tanan nga sama sa Dios, sa tanan nga makapadasig ug makapaputli ngadto sa mga anak sa tawo.”²³ Ang iyang tambag nagpatigbabaw sa panginahanglan nga kuhaon ang bisan unsang mga tradisyon, tema, ug nabatasan ug i-apil ang mga nabatasan nga nahiyon sa mga katuyoan sa Relief Society.

Ang mga lider nga nagtinguha og pagpadayag makapaniguro nga kada miting, leksyon, klase, kalihokan, ug paningkamot sa Relief Society nakatuman sa mga katuyoan diin kini natukod. Ang pagkatilingbanon, panaghighalaay, ug panaghiusa nga atong gitinguha mao



ang tam-is nga mga bunga sa pagserbisyo og dungan uban sa Ginoo diha sa Iyang buhat.

Pagtuman sa Panan-awon sa mga Propeta

Si Presidente Thomas S. Monson ug ang iyang mga magtatambag bagohay nga mipamatuod “nga ang Ginoo mipahiuli sa kahingpitan sa ebanghelyo pinaagi ni Propeta Joseph Smith ug nga ang Relief Society usa ka importanting bahin niana nga pagpahiuli.” Isip ebidensya sa ilang tinguha nga ang “mahimayaong panulundon” sa Relief Society mapatunhay, ang Unang Kapangulohan bagohay nga mimantala ug miapudapod sa tibuok kalibutan sa *Anak nga mga Babaye sa Ginghamarian: Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society*. Sa mga pahina niini nga basahon, atong makita ang mga sumbanan ug ehemplo sa mga sister ug brother nga nag-uban sa pagtrabaho sa mga pamilya ug sa Simbahan, ug makakat-on kita og mga baruganan mahitungod kon si kinsa kita, unsay atong gituohan, ug unsay kinahanglan natong panalipdan. Kita giawhag sa Unang Kapangulohan sa pagtuon niining importanting basahon ug “sa pagtugot nga ang walay sukod nga mga kamatuoran ug ang dinasig nga mga ehemplo niini moimpluwensya sa [atong] kinabuhi.”²⁴

Samtang ang mga sister mas moabin sa mga katuyoan sa Relief Society, ang panan-awon sa mga propeta matuman. Si Presidente Kimball miingon, “Adunay gahum niini nga organisasyon [sa Relief Society] nga wala pa magamit sa hingpit sa paglig-on sa mga panimalay sa Zion ug pagtukod sa Ginghamarian sa Dios—gani kini dili magamit sa hingpit hangtud ang mga sister ug ang priesthood makakuha sa panan-awon sa Relief Society.”²⁵ Iyang gipanagna nga “kadaghanan sa dagkong kalamboan nga nagsingabut sa Simbahan sa katapusang mga adlaw moabut tungod sa daghang mga babaye sa kalibutan (kinsa anaa ang kanunay nga . . . pagbati sa pagka-espirituhanon) nga madala ngadto sa Simbahan nga dinaghan. Mahitabo kini sumala sa matang nga gipakita nga ang mga babaye sa Simbahan . . .



nakita nga talagsaon ug lahi—malipayong mga paagi—kay sa mga babaye sa kalibutan.”²⁶

Mapasalamaton ko sa panan-awon sa mga propeta kalabut sa Relief Society. Ako, sama ni Presidente Gordon B. Hinckley, “nakombinsir nga walay laing organisasyon bisan asa nga makatupong sa Relief Society niini nga Simbahan.”²⁷ Kini atong responsibilidad karon sa pakig-abin sa atong kaugalingon uban sa panan-awon sa mga propeta kalabut sa Relief Society samtang kita nagpalambo sa atong pagtuo, naglig-on sa atong mga pamilya, ug naghatag og kahupayan.

Motapos ako uban sa mga pulong ni Presidente Lorenzo Snow: “Ang kaugmaon sa [Relief] Society puno sa saad. Samtang naglambo ang Simbahan, ang ikatabang niini magkadako usab, ug gani mas maayo pa ang mahimo nga kaayohan niini kay sa kaniadto.”²⁸ Ngadto sa mga sister kinsa nagtabang sa pagpauswag sa ginghamarian sa Dios, miingon siya, “Kay kamo mipakigbahin niini nga mga paghago, mao nga kamo labing siguro makigbahin sa kadaugan sa mao nga buhat ug sa kahimayaan ug himaya nga ihatag sa Ginoo ngadto sa matinud-anon Niya nga mga anak.”²⁹ Niini nga panan-awon mopamatuod usab ako diha sa pangalan ni Jesu-kristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Julie B. Beck, “Pagtuman sa Katuyoan sa Relief Society,” *Liahona*, Nob. 2008, 108–11.
2. Tan-awa sa Julie B. Beck, BYU Women’s Conference address (Abr. 29, 2011),

http://ce.byu.edu/cw/womensconference/archive/2011/pdf/JulieB_openingS.pdf; “Unsay Akong Gipanghinaut nga Masabtan sa Akong Apo nga mga Babaye (ug Apo nga mga Lalaki) mahitungod sa Relief Society,” *Liahona*, Nob. 2011, 109–13; “Relief Society: Usa ka Sagrado nga Buhat,” *Liahona*, Nob. 2009, 110–14.

3. Tan-awa sa Julie B. Beck, “Why We Are Organized into Quorums and Relief Societies” (deposyonal nga pakigpulong sa Brigham Young University, Ene. 17, 2012), speeches.byu.edu.
4. Kini nga mensahe dili kompleto nga ribyu sa tanang propetikanhong nga pamahayag kalabut sa Relief Society. Kini ehemplo lamang sa ilang panan-awon ug direksyon. *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian: Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society*, mga report sa komperensya, ug ubang mga pamantala sa Simbahan naglakip og daghan pang pagtulun-an niini nga hilisgutan.
5. Joseph Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian: Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society* (2011), 16.
6. Joseph Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 18.
7. Brigham Young, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 49.
8. Joseph F. Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 78.
9. Joseph Fielding Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 169.
10. Joseph Fielding Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 113.
11. Boyd K. Packer, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 118.
12. Tan-awa sa Boyd K. Packer, “The Circle of Sisters,” *Ensign*, Nob. 1980, 110.
13. Tan-awa sa mga sulat sa Unang Kapangulohan, Mar. 19, 2003, ug Feb. 23, 2007.
14. Tan-awa sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 3–7.
15. Boyd K. Packer, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 19.
16. Joseph Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 20.
17. Joseph Smith, sa *History of the Church*, 4:602.
18. John A. Widtsoe, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 30.
19. Boyd K. Packer, *Ensign*, Nob. 1980, 110.
20. Joseph Fielding Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 169.
21. Spencer W. Kimball, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 140.
22. Harold B. Lee, “The Place of Relief Society in the Welfare Plan,” *Relief Society Magazine*, Dis. 1946, 842.
23. Joseph F. Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 78.
24. Ang Unang Kapangulohan, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, ix.
25. Spencer W. Kimball, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 167–68.
26. Spencer W. Kimball, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 115.
27. Gordon B. Hinckley, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 190.
28. Lorenzo Snow, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 23.
29. Lorenzo Snow, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 8.



Ni Elder D. Todd Christofferson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Doktrina ni Kristo

Sa Simbahan karon, sama sa karaan, ang pag-establisar sa doktrina ni Kristo o pagkorihir sa doktrinal nga mga sayop nagkinahanglan sa balaang pagpadayag.

Atong dakong pasalamat ug gugma alang kang Sister Beck, Sister Allred, ug Sister Thompson, ug sa Relief Society board.

Atong nakita bag-o lang ang nagkadako nga interes sa mga tawo kabahin sa mga gituohan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Butang kini nga atong gi-hangop tungod, kay, ang unang sugo ngari kanato mao man ang pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo, Iyang doktrina, sa tibuok kalibutan (tan-awa sa Mateo 28:19–20; D&P 112:28). Importante kini. Apan angay natong dawaton nga duna ug padayon pa ang pagpanglibug kabahin sa doktrina ug giunsa kini sa pag-establisar. Kana ang gusto nakong hisgutan karon.

Mitudlo ang Manluluwas sa Iyang doktrina sa tunga-tungang panahon, ug ang Iyang mga Apostoles naning-kamot sa pagpreserbar sa Iyang doktrina batok sa sayop nga tradisyon ug pilosopiya. Ang mga Sulat sa Bag-ong Tugon naghigot sa daghang hitabo nga naghulagway sa grabe nga apostasiya nga nanghitabo atol sa pagpangalagad sa mga Apostoles.¹

Ang nagsunod nga mga siglo gidan-agan panagsa sa nagtubo nga silaw sa kahayag sa ebanghelyo, hangtud sa ika-19 nga siglo, ang sanag nga

kadlawon sa Pagpahiuli mitunga sa kalibutan, ug ang ebanghelyo ni Kristo, hingpit ug kompleto, nabalik sa yuta. Nagsugod kining mahimayaong adlaw dihang, ang “gilis sa kahayag . . . labaw sa kahayag sa adlaw” (Joseph Smith—Kasaysayan), ang Dios nga Amahan ug Iyang Hinigugmang Anak, si Jesukristo, mibisita sa batan-ong Joseph Smith ug mipasiugda sa nahimong bul-og sa pagpadayag inubanan sa balaang gahum ug awtoridad.

Niining ulahing adlaw nga mga pagpadayag atong makita ang nailhan nga nag-unang doktrina sa Simbahan ni Jesukristo nga gibalik sa yuta. Si Jesus Mismo mipasabut sa doktrina niini nga mga pulong nga narekord sa Basahon ni Mormon: Lain nga Tugon ni Jesukristo:

“Ug kini mao ang akong doktrina, ug kini mao ang doktrina nga gi-hatag sa Amahan ngari kanako; ug Ako magpamatuod sa Amahan, ug ang Amahan magpamatuod kanako, ug ang Espiritu Santo magpamatuod sa Amahan ug kanako; ug Ako magpamatuod nga ang Amahan nagsugo sa tanan nga mga tawo, bisan asang dapita, sa paghinulsol ug pagtuo kanako.

“Ug bisan kinsa ang motuo kanako, ug magpabunyag, ang mao maluwas; ug sila mao sila kinsa ang

makapanunod sa gingharian sa Dios.

“Ug bisan kinsa ang dili motuo kanako, ug dili magpabunyag, pagasilutan.

“. . . Ug bisan kinsa ang motuo kanako motuo usab sa Amahan; ug nganha kaniya ang Amahan magpamatuod kanako, kay siya moduaw kaniya uban sa kalayo ug sa Espiritu Santo. . . .

“Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako moingon nganha kaninyo, nga kini mao ang akong doktrina, ug kinsa kadto nga magtukod diha niini, nagtukod diha sa akong lig-on nga sukaranan, ug ang ganghaan sa impyerno dili makabuntog batok kanila” (3 Nephi 11:32–35, 39).

Kini ang atong mensahe, ang bato nga atong tukuran, ang pundasyon sa tanan dinha sa Simbahan. Sama sa tanang naggikan sa Dios, lunsay kini nga doktrina, tin-aw, sayon sabton—bisan sa usa ka bata. Sa kalipay, atong gidapit ang tanan sa pagdawat niini.

Sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, “kita nagtuo sa tanan nga gipadayag sa Dios, sa tanan nga gipadayag Niya karon, ug kita nagtuo nga Siya mopadayag pa og daghan nga dagko ug mahinungdanon nga mga butang kalabut sa Gingharian sa Dios” (Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:9). Ang gipasabut niini nga samtang daghan pa ang wala nato mahibaloi o masabti, anaa na ug may moabut pang mga kamatuoran sa doktrina pinaagi sa pagpadayag. Sa ubang mga tinuohan, ang mga theologians nangangkon og parehong awtoridad sa pagtudlo uban sa relihiyusong herarkiya, ug ang doktrinal nga butang daugon lang sa opinyon tali sa mga pundok. Ang uban nagsalig sa dakong panagtigom sa Tunga-tungang Kapanahunan ug sa ilang gituohan. Ang uban mihatag og gibug-aton sa gihagoan sa mga eskolar sama sa paghubad o pagsabut sa biblia. Bililhon sab kanato ang personal nga kaalam nga nagpalambo sa panabut, apan sa Simbahan karon, sama sa karaan, ang pag-establisar sa doktrina ni Kristo o pagkorihir sa doktrinal nga mga sayop nagkinahanglan sa balaang pagpadayag ngadto sa gitugahan sa Ginoo sa apostolikanhong awtoridad.²

Niadtong 1954, si Presidente J. Reuben Clark Jr., nga sakop sa Unang Kapangulohan, mipasabut unsaon sa pagpakatag ang doktrina diha sa Simbahan ug sa talagsaong buluhaton sa Presidente sa Simbahan. Kabahin sa mga sakop sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, miingon siya: “Kinahanglan gayud nga [atong] hinumduman nga pipila sa mga General Authority gihatagan sa espesyal nga calling; duna silay espesyal nga gasa; gi-sustain sila nga mga propeta, manalagna, ug tigpadayag, nga naghatag nila og espesyal nga espirituhanong tuga kalabut sa ilang pagpanudlo sa mga tawo. Duna silay katungod, gahum, ug awtoridad sa pagpahayag sa hunahuna ug kabubut-on sa Dios ngadto sa katawhan, ubos sa tanang gahum ug awtoridad sa Presidente sa Simbahan. Ang uban sa mga General Authority wala hatagi niining espesyal nga espirituhanong tuga ug awtoridad sa ilang pagpanudlo; sila may limitasyon, ug ang limitasyon sa ilang gahum ug awtoridad sa pagpanudlo mao sab ngadto sa ubang opisyaes ug sa mga miyembro sa Simbahan, kay walay usa kanila ang espirituhanong gitugahan isip propeta, manalagna ug tigpadayag. Dugang pa, sigon sa giingon, ang Presidente sa Simbahan dunay dugang ug espesyal nga espirituhanong tuga niini nga bahin, kay siya ang Propeta, Manalagna, ug Tigpadayag sa tibuok Simbahan.”³

Unsaon sa Manluluwas sa pagpadayag sa kabubut-on ug doktrina ngadto sa mga propeta, manalagna ug tigpadayag? Siya mohimo niini pinaagi sa mga sinugo o Siya mismo. Mamulong Siya sa kaugalingon Niyang tingog o sa tingog sa Espiritu Santo—komunikasyon sa Espiritu sa espiritu nga ipahayag sa mga pulong o sa mga pagbati nga naghatag og panabut labaw sa mga pulong (tan-awa sa 1 Nephi 17:45; D&P 9:8). Siya mismo motudlo sa Iyang mga sinugo sa tinagsa o diha sa council (tan-awa sa 3 Nephi 27:1–8).

Mohulagway ko og duha gikan sa Bag-ong Tugon. Una mao ang usa ka pagpadayag ngadto sa pangulo sa Simbahan. Sa basahon sa Mga Buhat,



atong makita nga ang mga Apostoles ni Kristo misangyaw sa ebanghelyo ngadto sa mga Judeo lamang, subay sa pamaagi sa pagpangalagad ni Jesus (tan-awa sa Mateo 15:24), apan karon, sa orasan sa Ginoo, panahon na sa kausaban. Sa Joep, nagdamgo si Pedro diin nakita niya ang lain-laing hayop nga gitunton sa yuta gikan sa langit sa usa ka dakong habol nga pinaagi sa upat niini ka mga kanto nga hiniktan” (Mga Buhat 10:11) ug gisugo “umihaw,

ug kumaon ka” (Mga Buhat 10:13). Nagpanuko si Pedro kay ang ubang mga hayop “mahugaw” o “dili balaan” ubos sa balaod ni Moises, ug si Pedro wala sukad makasupak sa sugo sa dili pagkaon niini. Bisan pa, giingnan si Pedro sa damgo, “Ayaw paghinganlig dili balaan ang mga butang nga nahinloan na sa Dios” (Mga Buhat 10:15).

Ang kahulugan sa iyang damgo tin-aw dihang human dayon, ang pipila ka mga tawo nga gipadala sa



Romanong senturyon nga si Cornelio nangabut nga naghangyo nga tudloan ni Pedro ang ilang agalon. Nakapundok si Cornelio og igong gidaghanon sa mga paryente ug mga higala, ug nagpaabut nga makadawat sa iyang mensahe, miingon si Pedro:

“Gipahibalo kanako sa Dios nga kinahanglan walay tawo nga akong paganganlan nga dili binalaan. . . .

“ . . . Sa pagkatinuod naila ko nga ang Dios wala diay pinalabi sa mga tawo:

“Hinonoa nga sa matag usa ka nasud, iyang pagakahimut-an ang bisan kinsa nga magkahadlok kaniya, ug magabuhat sa matarung” (Mga Buhat 10:28, 34–35; tan-awa usab sa mga bersikulo 17–24).

“Samtang si Pedro nagsulti pa niini, ang Espiritu Santo mikunsad diha sa tanan nga nakadungog sa pulong.

“Ug ang mga magtotoong may sirkunsisyon nga nanguban kang Pedro nahingangha . . . nga ang gasa nga Espiritu Santo gibubo man usab diay diha sa mga Hentil.

“ . . . Unya si Pedro miingon,

“Aduna bay makasalanta sa tubig aron dili kabautismohan sila nga nanagpakadawat sa Espiritu Santo sama kanato?” (Mga Buhat 10:44–47).

Tungod niini nga kasinatian ug pagpadayag ngadto kang Pedro, giusab sa Ginoo ang pamaagi sa Simbahan ug mipadayag og mas kompletong

panabut sa doktrina ngadto sa Iyang mga disipulo. Ug ang pagsangyaw sa ebanghelyo gipakatap ngadto sa tanang katawhan.

Unya sa basahon sa Mga Buhat, dunay laing susamang paghulagway, niining panahona nagpakita sa unsang paagi ang pagpadayag sa doktrina moabut atol sa miting sa council.

Ang kontrobersiya mitumaw kon ang sirkunsisyon nga ubos sa balaod ni Moises matagad ba nga sugo sa ebanghelyo ug sa Simbahan ni Kristo (tan-awa sa Mga Buhat 15:1, 5). “Ug nanagtigom ang mga apostoles ug ang mga elder aron sa pag-usisa . . . niining butanga” (Mga Buhat 15:6). Ang rekord bahin niini nga council dili kompleto, apan giingon nga human sa “hataas nga lantugi” (Mga Buhat 15:7), si Pedro, ang senior nga Apostol, mipahayag sa gikumpirmar sa Espiritu Santo kaniya. Gipahinumduman niya ang council nga dihang gisangyaw ang ebanghelyo ngadto sa walay sirkunsisyon nga mga Hentil sa balay ni Cornelio, nadawat nila ang Espiritu Santo sama sa nasirkunsisyon sa nakabig nga mga Judeo. Ang Dios, miingon siya, “tali kanato ug kanila Siya wala maghimog kalainan, sanglit gihinloan man niya ang ilang kasing-kasing pinaagi sa pagtuo.

“Nan, karon, nganong inyo mang tintalon ang Dios pinaagi sa pagsangyon ug yugo diha sa liog sa mga

tinun-an, sa yugo nga bisan ang atong mga ginikanan ug bisan gani kita wala makahimo sa pagpas-an?

“Apan kita nagatuo nga kita maluwas pinaagi sa grasya sa Ginoong Jesus maingon man sab nila” (Mga Buhat 15:9–11; tan-awa usab sa bersikulo 8).

Pagkahuman nga si Pablo, Bernabe, ug tingali ang uban namulong sa pagsuporta sa pahayag ni Pedro, gihangyo ni Santiago nga ang desisyon maimplementar pinaagi sa sulat, ug ang council “nagkahiusa” (Mga Buhat 15:25; tan-awa usab sa mga bersikulo 12–23). Sa sulat nga nagpahibalo sa ilang desisyon, ang mga Apostoles miingon, “Kay gipakamaayo sa Espiritu Santo, ug namo” (Mga Buhat 15:28), o sa laing pagkasulti, miabut kini pinaagi sa balaang pagpadayag sa Espiritu Santo.

Kining sama nga mga sumbanan gisunod karon sa gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo. Ang Presidente sa Simbahan mopahibalo o mopasabut sa mga doktrina basi sa gipadayag kaniya (tan-awa sa, alang sa pananglitan sa, D&P 138). Ang doktrinal nga pagpasabut moabut usab pinaagi sa hiniusa nga council sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles (tan-awa sa, pananglitan sa, Opisyal nga Pahayag 2). Ang deliberyasyon sa council sagad maglakip sa pagtimbang-timbang sa mga kasulatan, sa mga pagtulun-an sa mga lider, ug o sa nangagi nga gipanghimo sa Simbahan. Apan sa katapusan, sama sa Simbahan sa Bag-ong Tugon, ang tuyo dili lang ang panag-uyon tali sa council apan ang pagpadayag gikan sa Dios. Proseso kini nga naglakip sa katarungan ug hugot nga pagtuo aron maangkon ang hunahuna ug kabubut-on sa Ginoo.⁴

Sa samang higayon kinahanglang hinumduman nga dili tanang pahayag nga gihimo sa usa ka lider sa Simbahan, kaniadto o karon, maglangkob gayud og doktrina. Nasabtan na sa Simbahan nga ang pahayag nga himoon sa usa ka lider sa usa ka okasyon sagad magrepresentar sa personal, bisan maayo ang tuyo, opinyon, wala magpasabut nga opisyal kini nga para gayud sa tibuok Simbahan.

Si Propeta Joseph Smith mitudlo nga ang “propeta [usa] ka propeta kon siya naglihok sa sama niini.”⁵ Si Presidente Clark, miingon kaniadto, nakaobserbar:

“Ingon niini ang istorya nga giasoy sa akong amahan sa gamay pa ko, wala ko kabalo sa unsang awtoridad, apan ingon niini. Ang iyang istorya mao nga atol sa kahinam sa pagpangabut sa [Johnston’s] Army, si Brother Brigham nagsangyaw sa mga tawo sa pagkabuntag nga miting sa sermon nga nagpakita’g pagsupak sa nagsingabut nga army ug mipahayag sa tuyo nga pagsupak ug pagpabalik kanila. Sa pagkahapon nga miting mi-barug siya ug miingon nga si Brigham Young namulong ganinang buntag, apan karon ang Ginoo ang mamulong. Dayon namulong siya, ang tuno sa mensahe sukwahi sa pagkabuntag nga pagpamulong. . . .

“ . . . Ang Simbahan masayud pinaagi sa pagpamatuod sa Espiritu Santo nga ihatag sa mga miyembro kon ang Kaigsoonan namulong ba nga giaghat sa ‘Espiritu Santo’; ug sa kaulahian kana nga kahibalo ipakita.”⁶

Si Propeta Joseph Smith mikumpirmar sa importante nga papel sa Manluluwas sa atong doktrina pinaagi

sa maayong mga pulong: “Ang sukaranang mga baruganan sa atong relihiyon mao ang pagpamatuod sa mga Apostoles ug Propeta, kabahin ni Jesukristo, nga Siya namatay, gilubong, ug mibangon sa ikatulong adlaw, ug mikayab sa langit; ug ang uban pang butang kabahin sa atong relihiyon mga sumpay lamang niini.”⁷ Ang pagpamatuod ni Joseph Smith nga si Jesus buhi, “kay [siya] nakakita kaniya, gani diha sa tuo nga kilid sa Dios; ug [siya] nakadungog sa tingog nga nagpamatuod nga siya mao ang Bugtong Anak sa Amahan” (D&P 76:23; tan-awa usab sa bersikulo 22). Mohangyo ko sa tanang makadungog o makabasa niini nga mensahe sa pagpangita sa sama nga saksi sa pagkabalaan sa Pag-ula, ug Pagkabanhaw ni Jesukristo. Dawata kana nga doktrina pinaagi sa paghinulsol, pagpabunyang, pagdawat sa gasa sa Espiritu Santo ug sa tibuok ninyong kinabuhi magsunod sa mga balaod ug pakigsaad sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Samtang nagsingabut ang atong pagsaulog sa Pagkabanhaw, mosaksi ako nga si Jesus sa Nazareth mao ang Anak sa Dios, ang Mesiyas sa karaang panagna. Siya ang Kristo kinsa nagantus a Getsemani, namatay sa krus,

gilubong, ug sa pagkatinuod nabuhi pag-usab sa ikatulong adlaw. Siya ang nabanhaw nga Ginoo, pinaagi Kaniya tanan kita mabanhaw ug matubos ug mahimaya didto sa Iyang langit-nong gingharian. Mao kini ang atong doktrina, nagmatuod sa nag-unang mga tugon ni Jesukristo ug gibag-o sa atong panahon. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Neal A. Maxwell, “From the Beginning,” *Ensign*, Nob. 1993, 18–19: “Gitunglo ni Santiago ang ‘mga gubat ug mga panag-away’ sa Simbahan (Santiago 4:1). Nagsubo si Pablo sa ‘pagkabanhaw’ sa Simbahan ug sa paagi nga ang ‘mabangis nga mga lobo’ dili malooy sa panon’ (1 Mga Taga-Cor. 11:18; Mga Buhat 20:29–31). Nahibalo siya nga nagsingabut ang apostasiya ug misulat sa Mga Taga-Tesalonica nga ang ikaduhang pag-anihi ni Jesus dili moabut ‘hangtud nga mahitabo una ang pagsupil’; ug mitambag nga ang ‘tinagoan sa kalapasan ginapalihok na’ (2 Mga Taga-Tes. 2:3, 7).

“Dapit sa katapusan, giangkong ni Pablo kon unsa ka grabe ang pagsupil: ‘Tanan nga anaa sa Asia mitalikod kanako’ (2 Tim. 1:15). . . .

“Ang pagkatap sa pakighilawas ug pag-ampo ug dios-dios nakaalarma sa apostol (tan-awa sa 1 Cor. 5:9; Efe. 5:3; Jude 1:7). Gikasubo nila ni Juan ug Pablo ang pagbutho sa mini nga mga Apostoles (tan-awa sa 2 Cor. 11:13; Pin. 2:2). Klaro kaayo nga namiligro ang Simbahan. Ang uban wala lang mosupak apan dayag nga nakigbatok. Sa usa ka sitwasyon, nag-inusara si Pablo nagsubo nga ‘ang tanan mitalikod kanako’ (2 Tim. 4:16). Gitunglo usab niya kadtong ‘[nanag] pangdaut sa tibuok panimalay (Tito 1:11).

“Ang ubang lokal nga lider misupak, nga may usa, nga buot gayud magpakalabaw, nagadumili sa pag-ila kanamo (tan-awa sa 3 Jn. 1:9–10).

“Dili ikatingala nga nabantayan ni Presidente Brigham Young: ‘Ginaingon nga ang Priesthood gikuha gikan sa Simbahan, apan dili gayud ingon niana, ang Simbahan ang mipalayo sa Priesthood’ (sa *Journal of Discourses*, 12:69).”

Sa pagdagan sa panahon, sumala sa gipahayag ni Elder Maxwell, “ang katarungan, ang pilosopikal nga tradisyon sa Greek, midominar, dayon giilisan, ang pagsalig sa pagpadayag, diin nga sangputanan posible nga gihimo sa mga Kristiyanos nga nagtoong makatabang kini sa pagpahaum niini sa kultura nga gituohan sa ilang panahon. . . .

“ . . . Kita [usab] magmatngon sa pagdawat sa gipadayag nga teyolohiya sa dili kasagaran nga kaalam” (*Ensign*, Nob. 1993, 19–20).

2. Ang mga apostoles ug mga propeta sama ni Joseph Smith mamahayag sa pulong sa Dios, apan agi’g dugang, mituo kita nga ang mga babaye ug lalaki bisan ang mga



bata makakat-on ug magiyahan sa balaang pagdasig agi'g tubag sa pag-ampo ug pagtuon sa mga kasulatan. Sama sa mga panahon sa karaang mga Apostoles, ang mga miyembro sa Simbahan ni Jesukristo gihatagan sa gasa sa Espiritu Santo, nga mag-abag sa padayong komunikasyon uban sa Langitnong Amahan o, sa laing pagkasulti, personal nga pagpadayag (tan-awa sa Mga Buhat 2:37–38). Niining paagiha, ang Simbahan nahimong pundok sa mapasaligon, hingkod sa pagka-espirituhanon nga mga tawo, kansang pagtuo dili buta apan nakakita—natudloan ug gipamatud-an sa Espiritu. Wala kini mag-ingon nga ang matag miyembro mamulong alang sa Simbahan o makapasabut sa doktrina apan ang matag usa makadawat og balaang giya sa pag-atubang sa mga hagit ug mga oportunidad sa iyang kinabuhi.

3. J. Reuben Clark Jr., “When Are Church Leaders’ Words Entitled to Claim of Scripture?” *Church News*, Hulyo 31, 1954, 9–10; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 28:1–2, 6–7, 11–13.
4. Ang gikinahanglan nga pagpangandam ug kwalipikasyon alang sa mga partisipante sa council mao ang “pagkamatarung, . . . kabalaan, ug kalumo sa kasingkasing, kaaghub ug kamainantuson, . . . hugot nga pagtuo, ug hiyas, ug kahibalo, pagkamapugnganon, pailub, pagkadiosnon, inigsoon nga pagkamabination, ug gugma nga putli;

“Tungod kay ang saad mao, kon kini nga mga butang buhong diha kanila sila dili magkulang sa kasayuran sa Ginoo” (Doktrina ug mga Pakigsaad 107:30–31).
5. Joseph Smith, sa *History of the Church*, 5:265.
6. J. Reuben Clark Jr., “Church Leaders’ Words,” 10. Sa istorya nga gisugilon kaniya sa iyang papa mahitungod ni Brigham Young, si Presidente Clark midugang sa pagsulat:

“Wala ko masayud kon nahitabo ba gayud kini, apan moingon ko nga naghulagway kini og usa ka baruganan—nga bisan ang Presidente mismo sa Simbahan, dili sa tanang panahon ‘maaghat sa Espiritu Santo,’ kon mamulong siya sa katawhan. Nahitabo kini kabahin sa mga doktrina (kasagaran kon maingon og mga pagbanaba-na) diin ang nagsunod nga mga Presidente sa Simbahan ug ang mga tawo mismo mibati nga sa pagpahayag sa doktrina, ang mamumulong wala ‘maaghat sa Espiritu Santo.’

“Unsaon sa pagkahibalo sa Simbahan kon kining gihulagway nga tagna-tagna niining gibanaba-na nga mga baruganan ug doktrina makapasar sa rekisito sa mga lagda nga ang mamumulong ‘aghaton sa Espiritu Santo?’ Ang Simbahan mahibalo pinaagi sa pagpamatuod sa Espiritu Santo diha sa mga miyembro, kon ang kaigsoonan nga namahayag sa ilang hunahuna ‘giaghat ba sa Espiritu Santo;’ ug pag-abut sa panahon kana nga kahibalo ikapakita” (“Church Leaders’ Words,” 10).

7. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 58.



Ni Presidente Thomas S. Monson

Ang Lumba sa Kinabuhi

Diin man kita gikan? Nganong ania kita dinhi? Asa kita paingon human niini nga kinabuhi? Dili na magpabiling dili matubag kini nga mga pangutana.

Akong mga kaigsoonan, karong buntaga buot kong maghisgot sa kamatuoran—kining kamatuoran nga makapalambo ug makaluwas sa atong kinabuhi.

Bisan asa ang mga tawo magdali. Ang eroplano modala sa ilang mga pasahero tabok sa dakong kontinente ug kadagatan aron makatambong sa mga miting, makatuman sa mga obligasyon, magkalingaw sa bakasyon, o makabisita sa pamilya. Mga dalan bisan asa-lakip sa mga freeway, thruway, ug motorway—adunay daghang mga sakyanan, giokupahan og minilyong mga tawo, sa walay hunong ug sa daghang mga rason sa atong paghimo sa atong buluhaton kada adlaw.

Niining pas-pas nga kinabuhi, mohunong ba kita sa makadiyot sa pagpalandong—sa paghunahuna sa walay katapusan nga kamatuoran?

Kon itandi sa mahangturong kamatuoran, kadaghanan sa mga pangutana ug kabalaka sa pagpakabuhi dili kaayo importante. Unsay atong panihapon karon? Unsa nga kolor ang atong ipintal sa kwarto? Ipalista ba nato si Johnny sa soccer? Kini nga mga pangutana ug daghan pang lain dili kaayo importante

kon moabut ang krisis, kon ang minahal nato madisgrasya, kon ang sakit moabut sa panimalay, kon ang kandila sa kinabuhi moawop ug ang kangitngit mohulga. Mas makahunahuna kita og maayo, ug sayon kitang makatino unsa ang importante ug unsa ang dili kaayo importante.

Bag-o lang kong mibisita og usa ka babaye nga nakigbisog og grabe nga sakit sulod sa duha ka tuig. Miingon siya nga sa wala pa siya masakit, daghan kaayo siya og mga kalihokan sama sa paglimpyo sa balay pag-ayo ug mobutang niini og nindot nga mga kasangkapan. Bisitahan niya ang iyang hairdresser kaduha kada semana ug mogahin og kwarta ug panahon kada bulan sa pagpamalit og mga sinena. Dili niya pabisitahon kanunay ang iyang mga apo, kay nabalaka siya nga basin mangabuak ang iyang mahalon nga mga butang o maguba sa gagmay nga mga bata.

Ug dayon nakadawat siya sa makapabalaka nga balita nga ang iyang mortal nga kinabuhi nag-ungaw sa kamatayon nga limitado na lang ang iyang pagpakabuhi. Miingon siya sa dihang iyang nadungog ang dayagnos



sa doktor, nakaamgo siya dayon nga iyang igahin ang panahon nga nahibilin uban sa iyang pamilya ug mga higala ug ang ebanghelyo sa sentro sa iyang kinabuhi, kay kini mao ang labing importante kaniya.

Ang mao nga panahon maklaro nato ug moabut natong tanan, bisan og tingali dili kanunay nga dramatic kaayo. Klaro natong makita unsa ang bililhon sa atong kinabuhi ug unsaon nato nga magpakabuhi.

Miingon ang Manluluwas:

“Ayaw kamo pagtigum og mga bahandi alang kaninyo dinhi sa yuta diin ang tangkob ug ang taya nagakutkot,

ug diin ang mga kawatan nagapanakasaka ug nagapangawat:

“Hinonoa pagtigum kamog mga bahandi alang kaninyo dinhi sa yuta diin walay tangkob ug taya ang nagakutkot, ug diin walay mga kawatan nagapanakasaka ug nagapangawat:

“Kay hain gani ang imong bahandi, atua usab didto ang imong kasingkasing.”¹

Sa atong pagpamalandong o dakong panginahanglan, ang kalag sa tawo mosangko sa langit, magtinguha og balaan nga tubag sa importanting mga pangutana sa kinabuhi: *Diin kita gikan? Nganong ania kita dinhi?*

Asa kita paingon human kita mobiya niini nga kinabuhi?

Mga tubag niini nga mga pangutana dili madiskobrehan sa mga libro o sa pagtan-aw sa Internet. Kini nga mga pangutana molapas sa pagkamortal. Naglakip kini sa kahangturan.

Diin kita gikan? Walay duha-duha gihunahuna kini, kon dili gihisgutan, kon wala isulti, sa matag tawo.

Si Apostol Pablo misulti sa mga Taga-Atenas sa Mars’ Hill “kay kaliwat man diay kita sa Dios.”² Tungod kay nasayud ta nga ang atong pisikal nga lawas kaliwat sa atong mortal nga ginikanan, atong pangitaon ang kahulugan sa pamahayag ni Pablo. Ang Ginoo mipahayag nga “ang espiritu ug ang lawas mao ang kalag sa tawo.”³ Sa ingon ang espiritu kaliwat sa Dios. Ang magsusulat sa Hebreohanon nagtawag Kaniya nga “ang Amahan sa mga espiritu.”⁴ Ang mga espiritu sa tanang mga tawo sa tinuod Iyang “anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye.”⁵

Dinasig nga magbabalak misulat, para atong paladungon bahin niini nga hilisgutan, og makatandog nga mga mensahe ug mirekord og makabayaw nga mga hunahuna. Si William Wordsworth misulat sa kamatuoran:

*Ang atong pagkahimugso usa lamang ka pagkatulog ug pagkalimot:
Ang kalag nga miuban kanato, bitoon sa atong kinabuhi,
Miabot sa laing dapit,
Ug nagagikan sa halayong dapit:
Dili hingpit nga nakalimot,
Ug dili hingpit nga naghubo,
Apan nag-uban kanato ang kahimayaan
Gikan sa Dios, nga maoy atong panimalay:
Ang langit anaa sa duol kanato sa bata pa kita!*⁶

Ang mga ginikanan mamalandong sa ilang responsibilidad sa pagtudlo, pagdasig, ug paghatag og giya ug direksyon, ug ehemplo. Ug samtang ang mga ginikanan mamalandong, ang mga anak—ug ilabi na ang mga batanon—mangutana, nganong ania kita dinhi? Kasagaran, hilom kini mosulti sa kalag, “Nganong ania ako? dinhi?”

Magpasalamat kita nga usa ka malamon nga Tiglalang mibuhay sa kalibutan ug mihimo nato nga makalimot sa kanhi kinabuhi aron makasinati kita og panahon sa pagsulay, oportunidad sa pagmatuod sa atong kaugalingon, aron mokwalipay sa tanan nga giandam sa Dios nga atong dawaton.

Tataw, usa sa katuyoan sa atong pagkatawo dinhi sa kalibutan mao ang pag-angkon og lawas sa unod ug bukog. Gihatagan usab kita og gasa sa kabubut-on. Sa liboan ka mga paagi duna tay pribelihiyo sa pagpili alang sa atong mga kaugalingon. Dinhi atong makat-unan gikan sa malisud nga kasinatian. Makaila kita tali sa maayo ug dautan. Makasulti kita sa kalainan tali sa pait ug tam-is. Nakadiskobre kita nga dunay sangputanan sa atong mga aksyon.

Pinaagi sa pagsunod sa mga sugo sa Dios, makakwalipay kita nianang “balay” nga gipamulong si Jesus sa dihang Siya miingon: “Sa balay sa akong Amahan anaay daghang puy-anan. . . . moadto ako aron sa pag-andam og luna alang kaninyo . . . aron nga diin gani ako atua usab kamo.”⁷

Bisan ania kita sa pagka-mortal “ang himaya,” sa kinabuhi magpadayon nga walay hunong. Ang pagkabatan-on mosunod sa pagkabata, ug ang pagkahingkod moabot nga dili mamatikdan. Gikan sa kasinatian kita magkat-on sa pagpangayo og panabang sa kahitas-an samtang kita magpakabuhi.

Ang Dios, atong Amahan, ug si Jesukristo, atong Ginoo, mitimaan sa dalan padulong sa kahingpitan. Nag-sinyas sila sa pagsunod sa mahangturing kamatuoran ug magpakahingpit, sama nga Sila hingpit.⁸

Gipakasama ni Apostol Pablo ang kinabuhi sa usa ka lumba. Ngadto sa Mga Hebreohanon siya miawhag, “Iwakli ta ang tanang kabug-at . . . ang sala nga nagapiit paglikos kanato, ug dalaganon ta nga malahutayon ang lumba nga atong ginaapilan.”⁹

Sa atong kadasig, dili nato ibaliwala ang maalamon nga tambag sa Ecclesiastes: “Ang lumba dili man alang sa matulin, ni ang gubat alang sa mabaskug.”¹⁰ Sa tinuod, ang ganti alang kaniya nga molahutay sa katapusan.

Sa akong paghunahuna sa lumba sa kinabuhi, ako nakahinumdom og laing matang sa lumba, bisan gikan pa sa pagkabata. Ang akong mga higala ug ako magdala og mga kutsilyo ug, gikan sa humok nga kahoy nga willow, mohimo mi og mga barko-barko nga dulaan. Uban sa trayangulo nga layag nga gibutang, ang kada usa mopalawig sa barko-barko sa lumba diha sa katubigan sa Suba sa Provo Utah. Mag-abay mi sa kilid sa suba ug magtan-aw sa gagmay nga mga barko-barko nga usahay magtuwang-tuwang sa sulog ug usahay kalma nga molawig kon lawom ang tubig.

Atol sa lumba among nakita nga ang usa ka barko-barko maoy nag-una sa tanan padulong sa finish line. Sa kalit lang, ang sulog mianud niini ngadto sa dako nga lilo, ug ang barko-barko mitakilid ug nalunod. Nagtuyok-tuyok kini, wala na makabalik sa iyang aginanan. Hangtud ngadto sa katapusan sa suba, taliwala sa nangahibilin nga butang nga naa niini, nga napitlan sa mga lumot.

Ang mga barko-barko walay kilya para hinimbang, walay timon nga makahatag og direksyon, ug walay makina. Sa gipaabut, ang ilang destinasyon padulong sa ubos—ang dalan nga walay babag.

Dili sama sa mga barko-barko, kita gihatagan og balaan nga mga hiyas nga mogiya sa atong panaw. Mianhi kita sa pagka-mortal dili molutaw uban sa sulog sa kinabuhi apan uban sa gahum sa paghunahuna, sa paghatag og rason, ug sa paglampos.

Ang atong Langitnong Amahan wala mopasugod nato sa atong mahangturing panaw nga wala maghatag og mga pamaagi diin makadawat kita og giya gikan Niya aron sa pagsiguro sa luwas nga pagpauli. Ako namulong mahitungod sa pag-ampo. Naghisgot usab ako sa mga hunghong gikan sa ligdong, hinay nga tingog; ug sa balaan nga mga kasulatan, nga anaa ang pulong sa Ginoo ug sa mga pulong sa mga propeta—nga gihatag nato aron malampuson kitang makaabut sa finish line.

Sa panahon sa atong mortal nga misyon, madagma ta, mohupas ang

pahiyom, sakit sa balatian—sama sa pagbiya sa summer, sa pag-abut sa pagpanglarag sa dahon (autumn), sa kabugnaw sa winter, ug sa kasinatian sa kamatayon.

Ang kada tawo nakapangutana sa iyang kaugalingon sa pangutana nga nindot pagkasulti ni Job sa karaan: “Kon ang tawo mamatay, mabuhi ba siya pag-usab?”¹¹ Sulayi sa dili paghunahuna niini nga pangutana, mobalik kini kanunay. Ang kamatayon moabut sa tanan. Moabut kini sa edaran samtang magsusapinday sa paglakaw. Ang tawag madungog niadtong wala pa moabut sa katunga sa panaw sa kinabuhi. Ug sa kasagaran mopahilom sa katawa sa gagmay nga mga bata.

Apan unsa ang kinabuhi human sa kamatayon? Ang kamatayon ba katapusan sa tanan? Si Robert Blatchford, sa iyang libro nga *God and My Neighbor*, miatake sa gidawat nga mga Pagtuo sa Kristiyano sama sa Dios, Kristo, pag-ampo, ug ilabi na sa pagka-imortal. Siya mapusganong miingon nga ang kamatayon mao ang katapusan sa atong pagkabuhi ug wala nay laing makapamatuod niini. Dayon usa ka makapatingala nga butang ang nahitabo. Ang iyang pagduhaduha sa kalit lang, nakawang. Siya nag-inusara ug wala makapanalipud. Hinay-hinay siyang mibalik sa

Salvador, Brazil



tinuohan nga iyang gihimong katawan ug gibiyahan. Unsa kaha ang nakapusab sa iyang panglantaw? Ang iyang asawa namatay. Nagmasulub-on siyang misulod sa kwarto diin ditto ang mortal nga lawas sa iyang asawa. Iyang gisud-ong ang panagway sa iyang hini-gugma. Sa paggawas, iyang gisultihan ang usa ka higala: “Siya kadto, apan dili gyud siya. Ang tanan nausab. Adunay usa ka butang nga nawala kaniya. Dili na siya susama. Unsa ang nawala, kondili ang kalag?”

Sa wala madugay siya misulat: “Dili mao ang gihunahuna sa ubang tawo kabahin sa kamatayon. Dili kini nga moadto lang sa pikas kwarto. Nianang kwarto atong makita . . . ang mapinangoang mga babaye ug lalaki ug bata nga atong gihigugma ug namatay.”¹²

Akong kaigsoonan, kita nasayud nga ang kamatayon dili ang katapusan. Ang kamatuoran gitudlo na sa buhing mga porpeta sa tibuok kapanahonan. Kini usab makita sa atong balaang kasulatan. Sa Basahon ni Mormon atong mabasa ang piho ug makapahupay nga mga pulong:

“Karon mahitungod sa kahimtang sa kalag tali sa kamatayon ug sa pagkabanhaw—Tan-awa, kini gipahibalo ngari kanako pinaagi sa usa ka anghel, nga ang espiritu sa tanan nga mga tawo, sa diha-diha nga sila mobiya gikan niining mortal nga lawas, oo, nga ang mga espiritu sa tanan nga mga tawo, bisan sila maayo o dautan, dad-on sa panimalay ngadto niana nga Dios kinsa mihatag kanila sa kinabuhi.

“Ug unya mahinabo, nga ang mga espiritu niadto kinsa mga matarung pagadawaton ngadto sa kahimtang sa kalipay, diin gitawag og paraiso, usa ka kahimtang sa kapahulayan, usa ka kahimtang sa kapahulayan, usa ka kahimtang sa kalinaw, diin sila mopahulay gikan sa tanan nila nga mga kasamok ug tanan nga kabalaka, ug kasubo.”¹³

Human gilansang ang Manluluwas ug gipahimutang ang Iyang lawas sa lubnganan sulod sa tulo ka adlaw, ang espiritu misulod pagbalik. Ang bato giligid, ug ang nabanhaw nga Manunubos milakaw, gisininaan sa imortal nga lawas sa unod ug mga bukog.



Ang tubag sa pangutana ni Job, “Kon ang tawo mamatay, mabuhi ba siya pag-usab?” miabut sa dihang si Maria ug ang uban miduol sa lubnganan ug nakakita og duha ka tawo nga misanag ang mga sinina nga nakigsulti nila: “Ngano nga ang buhi anhi man ninyo pangitaa sa mga patay? Wala Siya dinhi, apan nabanhaw.”¹⁴

Isip resulta sa kadaugan ni Kristo ibabaw sa lubnganan, kitang tanan mabanhaw. Mao kini ang katubsanan sa kalag. Si Pablo misulat: “Adunay . . . mga lawas nga langitnon, ug mga lawas nga yutan-on: apan lain ang kasanag sa mga langitnon, ug lain usab ang mga kasanag sa mga yutan-on.”¹⁵

Ang langitnong himaya ang atong gipangita. Kita nagtinguha sa pagpuyo diha sa presensya sa Dios. Gusto kitang mahimong miyembro sa mahangturong pamilya. Ang ingon nga mga panalangin maangkon sa tibuok kinabuhi nga pagpaningkamot, pagtinguha, paghinulsol, ug sa katapusan kalampusan.

Diin kita gikan? Nganong ania kita dinhi? Asa kita paingon human niini nga kinabuhi? Dili na magpabiling dili matubag kini nga mga pangutana Gikan sa kaladmon sa akong kalag ug kamapainubsanon, ako mopamatuod nga ang akong gipamulong tinuod.

Ang atong Lanigtnong Amahan

malipay niadtong mosunod sa Iyang mga sugo. Nabalaka usab siya sa nawala nga anak, sa langayan nga tin-edyer, sa badlungon nga batan-on, sa masalaypon nga ginikanan. Malumo nga namulong ang Manluluwas niini, ug ngadto sa tanan: “Balik. Saka. Sulod. Pauli. Duol ngari kanako”

Sunod semana, saulogon nato ang Easter. Kita maghunahuna sa kinabuhi sa Manluluws, Iyang kamatayon, ug Iyang Pagkabanhaw. Isip Iyang linain nga saksi, ako mopamatuod nga Siya buhi ug nagpaabut sa atong pagbalik. Nga kita makabalik sa Iyang presensya, ako nag-ampo sa Iyang balaang ngalan—gani si Jesukristo, atong Manluluwas ug Manunubos, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

- Mateo 6:19–21.
- Mga Buhat 17:29.
- Doktrina ug mga Pakigsaad 88:15.
- Mga Hebreohanon 12:9.
- Doktrina ug mga Pakigsaad 76:24.
- William Wordsworth, *Ode: Intimations of Immortality from Recollections of Early Childhood* (1884), 23–24.
- Juan 14:2–3.
- Tan-awa sa Mateo 5:48; 3 Nephi 12:48.
- Mga Hebreohanon 12:1.
- Ecclesiastes 9:11.
- Job 14:14.
- Tan-awa sa Robert Blatchford, *More Things in Heaven and Earth: Adventures in Quest of a Soul* (1925), 11.
- Alma 40:11–12.
- Lucas 24:5–6.
- 1 Mga Taga-Corinto 15:40.



Ni Elder L. Tom Perry

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Gahum sa Pagluwas

Maluwas kita gikan sa pamaagi sa dautan pinaagi sa pagsunod sa mga pagtulun-an sa balaang kasulatan.

May buotan kong higala nga mohatag og necktie nga akong isul-ob sa sesyon diin ako mamulong sa matag kinatibuk-ang komperensya. Nindot kaayo siya'g style, mouyon mo?

Ang batan-on nakong higala may lisud nga mga hagit. Naglimit kini kaniya sa pipila ka paagi, apan sa ubang paagi, siya maayo kaayo. Pananglitan, ang iyang kaisug isip misyonaryo ikatandi sa mga anak ni Mosiah. Ang kayano sa iyang gituhan naghimo sa iyang kombiksyon nga labihan kalig-on. Nagtuo ko nga si Scott dili katuo nganong ang tanan dili miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug wala makabasa sa Basahon ni Mormon ug walay pagpamatuod sa katinuod niini.

Mosulti ko og usa ka hitabo sa kinabuhi ni Scott sa una niyang pagsakay og eroplano sa pagbisita sa iyang igsoon. Ang silingan nga naglingkod sa duol nakadungog sa pagpakigsulti ni Scott sa iyang katapad:

“Hello, ako si Scott. Ang imo unsa?”
Mitug-an sab ang iyang katapad.

“Unsay imong trabaho?”
“Engineer ko.”
“Nindot kana. Asa ka nagpuyo?”
“Sa Las Vegas.”

“Duna mi templo didto. Kahibalo ka og asa ang templo sa Mormon didto?”

“Oo. Nindot nga building.”
“Mormon ka ba?”
“Dili.”

“Nan, magpamiyembro ka. Nindot kana nga relihiyon. Ang Basahon ni Mormon nabasa nimo?”

“Wala.”
“Nan, basaha. Nindot kana nga basahon.”

Mouyon gyud ko kang Scott—ang Basahon ni Mormon nindot nga libro. Ang mga pulong ni Propeta Joseph Smith nga naa sa pasiunang pahina sa Basahon ni Mormon espesyal gayud kanako: “Ako misulti sa mga kaigsoonan nga ang Basahon ni Mormon mao ang labing tukma sa bisan hain nga basahon dinhi sa yuta, ug sukaranan sa atong tinuohan, ug ang tawo labi nga maduol sa Dios pinaagi sa pagsunod sa iyang mga lagda, kay sa bisan hain nga basahon.”

Ning tuiga sa mga klase sa Sunday School, nagtuoon kita sa Basahon ni Mormon. Samtang mangandam kita ug moapil, unta madasig kita sa pagsunod sa ehemplo ni Scott sa pakigbahin sa mga dili miyembro niining espesyal nga kasulatan.

Ang nag-una nga tema sa Basahon ni Mormon anaa sa katapusang bersikulo sa unang kapitulo sa 1 Nephi. Misulat si Nephi, “Apan tan-awa, ako, si Nephi, mopakita kaninyo nga ang malumo nga mga kalooy sa Ginoo anaa ibabaw sa tanan kinsa siya mipili, tungod sa ilang hugot nga pagtuo, aron mahimo sila nga malig-on maingon ngadto sa gahum sa kaluwasan” (1 Nephi 1:20).

Gusto nakong hisgutan ang Basahon ni Mormon, nga mao ang malumong kalooy sa Ginoo nga giandam alang sa ulahing adlaw, makaluwas kanato pinaagi sa pagtudlo kanato sa tiunay nga doktrina ug “labing tukma” nga doktrina ni Kristo.

Daghang istorya sa Basahon ni Mormon mga istorya sa pagkaluwas. Ang pag-adto ni Lehi sa kamingawan uban sa iyang pamilya naghigot sa pagkaluwas gikan sa kalaglagan sa Jerusalem. Ang istorya sa mga Jaredite usa ka istorya sa pagkaluwas, sama sa istorya sa Mulekites. Si Alma nga Batan-on naluwas gikan sa sala. Ang batan-ong manggugubat ni Helaman naluwas sa gubat. Si Nephi ug Lehi naluwas gikan sa prisohan. Ang tema kabahin sa pagkaluwas makita sa tibuok Basahon ni Mormon.

Dunay duha ka istorya sa Basahon ni Mormon nga magkaparehas ug nagtudlo og importanting leksyon. Ang una naa sa Basahon ni Mosiah, nagsugod sa ika-20 nga kapitulo. Dinhi atong makat-unan si Haring Limhi nga nagpuyo sa yuta sa Nephi. Ang mga Lamanites nakiggubat sa mga tawo ni Limhi. Ang resulta sa gubat mao nga ang Lamanites mitugot ni Haring Limhi nga modumala sa iyang katawhan, apan sila ilang ulipon. Dili gayud kadto sayon nga kalinaw. (Tan-awa sa Mosiah 19–20.)

Dihang ang katawhan ni Limhi napul-an sa pang-abuso sa mga Lamanite, ilang gikombinser ang hari



nga gubaton sila. Tulo ka higayon silang napildi. Bug-at nga palas-anon gisangon kanila. Sa katapusan nagpau-bos sila ug nag-ampo pag-ayo ngadto sa Ginoo nga Siya moluwas kanila. (Tan-awa sa Mosiah 21:1–14.) Ang bersikulo 15 sa kapitulo 21 nagsulti kanato sa tubag sa Ginoo: “Ug karon ang Ginoo dugay mitubag sa ilang pangamuyo tungod sa ilang mga kadautan; bisan pa niana ang Ginoo mitubag sa ilang mga pangamuyo, ug misugod sa pagpahumok sa kasingka-sing sa mga Lamanite nga sila misugod

sa pagpagaan sa ilang mga palas-anon; apan ang Ginoo wala makakita nga angay ang pagluwas kanila gikan sa pagkaulipon.”

Unya sa pagpangabut ni Ammon ug sa gamayng pundok sa katawhan gikan sa Zarahemla, ug uban ni Gideon—usa sa mga lider sa katawhan ni Limhi—nagmalampuson sa ilang gip-lano, ug nakaeskapo sa pang-abuso sa Lamanites. Ang Ginoo dugay mitubag sa ilang pangamuyo. Ngano? Tungod sa ilang kadautan.

Ang ikaduhang istorya pareho sa

ubang bahin apan lahi usab. Ang asoy narekord sa Mosiah 24.

Si Alma ug iyang katawhan namuyo sa yuta sa Helam, dihang nangadto ang kasundaluhan sa mga Lamanite sa utlanan sa yuta. Nag-abut sila ug naghimo og malinawon nga solusyon. (Tan-awa sa Mosiah 23:25–29.) Unya ang mga lider sa Lamanites milisud-lisod sa mga tawo ni Alma ug gihatagan sila og bug-at nga mga bu-luhaton (tan-awa sa Mosiah 24:8). Sa bersikulo 13 atong mabasa, “Ug nahi-nabo nga ang tingog sa Ginoo miabut ngadto kanila sa ilang mga kasakit, nag-ingon: Ihangad ang inyong mga ulo ug pagmadasigon, kay Ako nasa-yud sa pakigsaad diin kamo mihimo ngari kanako; ug Ako makigsaad uban sa akong mga katawhan ug moluwas kanila gikan sa pagkaulipon.”

Ang mga tawo ni Alma naluwas gikan sa mga kamot sa Lamanites ug luwas nga namauli aron ikauban ang mga tawo sa Zarahemla.

Unsay kalainan tali sa mga tawo ni Alma ug sa mga tawo ni Haring Limhi? Klaro nga, naay daghang kala-inan: ang mga tawo ni Alma malina-won ug mas matarung; nabunyagan na sila ug misulod sa pakigsaad sa Ginoo; mipaubos sa kaugalingon atubangan sa Ginoo bisan sa wala pa magsugod ang ilang mga kasakit. Ang tanan niini nga kalainan tukma ug patas nga sila milagrusong giluwat dayon sa Ginoo gikan sa mga kamot nga miulipon kanila. Kini nga mga kasulatan nagtudlo sa gahum sa Ginoo sa pagluwas.

Ang mga panagna kabahin sa kinabuhi ug misyon ni Jesukristo nagsaad nga Iyang ihatag kanato ang kaluwasan. Ang Iyang Pag-ula ug Pagkabanhaw nagpalingkawas kanato sa pisikal nga kamatayon ug, kon maghinulsol, makalingkawas kita sa espirituhanong kamatayon, ngadto sa kinabuhing dayon. Ang mga saad sa Pag-ula ug Pagkabanhaw, ang saad sa pagluwas gikan sa pisikal ug espi-rituhanong kamatayon, gisulti sa Dios kang Moises dihang miingon Siya, “Kay tan-awa, mao kini ang akong buhat ug ang akong himaya—ang pagpahinabo sa pagka-imortal ug

sa kinabuhi nga dayon sa tawo” (Moises 1:39).

Sukwahi sa nindot nga plano sa mga gituohan alang nato diha sa balaang kasulatan, atong makita ang magkaatbang nga gahum sa pagkaka-libutanon nga supak sa dugay nang gituohan diha sa balaang mga sinulat—mga sinulat nga naggiya kanato sulod sa daghang katuigan sa mahangturong mga mithi ug sumbanan sa atong pagpakabuhi. Nag-ingon kini nga sayop ang pagtulun-an diha sa Biblia ug ang pagtulun-an sa Agalon kinaraan na. Nagsinggit kini nga ang matag tawo kinahanglang dunay kagawasan sa paghimo og sumbanan; gisulayan nila pag-usab ang katungod sa magtutuo, sukwahi sa gitudlo sa kasulatan ug sa pulong sa mga propeta.

Dakong panalangin ang pagka-hibalo sa misyon sa atong Ginoo ug Manluluwas diha sa Basahon ni Mormon nga ikaduhang saksi sa doktrina nga gipahayag sa Biblia. Nganong importante sa kalibutan nga magbaton og Biblia ug Basahon ni Mormon? Nagtuo ko nga ang tubag naa sa ika-13 nga kapitulo sa 1 Nephi. Girekord ni Nephi: “Ug nahinabo nga ang anghel namulong kanako, nag-ingon: Kini nga katapusan nga mga talaan, diin ikaw nakakita taliwala sa mga Hentil [ang Basahon ni Mormon], moestablisar sa kamatuoran sa nahanuna [ang Biblia], nga ila sa napulog duha ka mga apostoles sa Kordero, ug motug-an sa yano ug bililhon nga mga butang nga gikuha gikan kanila; ug motug-an ngadto sa tanan nga mga kaliwatan, mga pinulongan, ug mga katawhan, nga ang Kordero sa Dios mao ang Anak sa Amahan sa Kahangturan, ug ang Manluluwas sa kalibutan; ug nga ang tanan nga mga tawo kinahanglang gayud nga moduol ngadto kaniya, o sila dili maluwas” (bersikulo 40).

Kon ang Biblia ra o Basahon ni Mormon ra nga dili magkauban dili paigo. Ang duha gikinahanglang aron kita makatudlo ug makakat-on sa hingpit nga doktrina ni Kristo. Ang panginahanglang sa duha wala magpaminus sa bisan asa niini. Ang



Biblia ug ang Basahon ni Mormon gikinahanglang sa atong kaluwasan ug kahimayaan. Sumala sa kusganong gipanudlo ni Presidente Ezra Taft Benson, “Kon gamiton ang duha, ang Biblia ug ang Basahon ni Mormon makasanta sa sayop nga doktrina” (“A New Witness for Christ,” *Ensign*, Nob. 1984, 8).

Gusto nakong tapuson pinaagi sa duha ka istorya—usa gikan sa Daang Tugon, ang lain gikan sa Basahon ni Mormon—kon giunsa sa pagtambayayong sa duha.

Ang istorya ni Abraham nagsugod sa pagkaluwas sa nagsimba og diosdios nga mga Caldehanon (tan-awa sa Genesis 11:27–31; Abraham 2:1–4). Siya ug ang iyang asawa, si Sarah, naluwas ra gikan sa kasub-anan ug misaad nga pinaagi sa ilang kaliwatan ang tanang nasud sa yuta mapanalanginan (tan-awa sa Genesis 18:18).

Ang Daang Tugon naglangkob sa asoy ni Abraham nga midala ni Lot, iyang pag-umangkon, paggawas sa Ehipto. Gipapili og una sa yuta, gipili ni Lot ang patag sa Jordan,

ug gipaautubang ang iyang tolda sa Sodom, usa ka siyudad sa grabing ka-dautan. (Tan-awa sa Genesis 13:1–12.) Kadaghanan sa nasugatang problema ni Lot, ug daghan pa kini, makita diha sa nag-una niyang desisyon nga iatubang ang pultahan sa iyang tolda aron makasud-ong sa Sodom.

Si Abraham, ang amahan sa matinud-anon, lahi og nasinati sa kinabuhi. Tataw lang nga dunay daghang hagit, apan bulahan kadto nga kinabuhi. Wala kita mahibalo asa nag-atubang ang tolda ni Abraham, apan dunay lig-ong timaan sa katapusang bersikulo sa ika-13 nga kapitulo sa Genesis. Nag-ingon kini, “Ug gibalhin ni Abram [o Abraham] ang iyang balongbalong, ug miadto ug gipahimutang kini sa kakahoyan sa Mamre, nga atua sa Hebron, ug mitukod siya didto og usa ka halaran alang sa Ginoo” (Genesis 13:18).

Bisan wala ko masayud, nagtuo ko nga ang tolda ni Abraham nag-atubang sa altar nga iyang gitukod alang sa Ginoo. Nganong nakaingon ko niini? Tungod kay nahibalo ko sa istorya sa Basahon ni Mormon sa instruksyon ni Haring Benjamin sa katawhan dihang nagpundok sila sa katapusan niyang pagpamulong. Gisugo sila ni Haring Benjamin nga iatubang ang ilang mga tolda ngadto sa templo (tan-awa sa Mosiah 2:1–6).

Maluwas kita gikan sa pamaagi sa dautan pinaagi sa pagsunod sa mga pagtulun-an sa balaang kasulatan. Ang Manluluwas mao ang Talagsaong Tigluwas, kay Iya kitang giluwag gikan sa kamatayon ug sa sala (tan-awa sa Mga Taga-Roma 11:26; 2 Nephi 9:12).

Akong ipahayag nga si Jesus mao ang Kristo ug maduol kita Kaniya pinaagi sa pagbasa sa Basahon ni Mormon. Ang Basahon ni Mormon lain nga tugon ni Jesukristo. Ang unang mga tugon ni Jesukristo mao ang Daan ug Bag-ong Tugon—o ang Biblia.

Pag-usab, atong hinumduman ang paghulagway ni Scott sa Basahon ni Mormon: “Nindot kana nga basahon.” Ug akong ipamatuod kaninyo nga kadaghanan sa nindot diha sa Basahon ni Mormon mao ang panaguyon niini sa Biblia, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



Ni Elder M. Russell Ballard

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Unta Makit-an ang Nawala

Sa inyong paningkamot nga magkinabuhi sa ebanghelyo ug doktrina ni Kristo, ang Espiritu Santo mogiya kaninyo ug sa inyong pamilya.

Mga kaigsoonan, sumala sa kasulatan, ang Liahona “usa ka malingin nga bola nga katingalahan ang pagkahimo” nga may duha ka buburan, ang usa nagtudlo sa dalan nga agian sa pamilya ni Lehi ngadto sa kamingawan (1 Nephi 16:10).

Siguro nahibalo ko nganong si Lehi nahingangha gayud sa pagkakita niya niini, kay kana ang akong reaksyon pagkakita nako sa yunit sa GPS. Naghunahuna ko nga moderno kini nga himan “nga katingalahan ang pagkahimo.” Hinoon, sa paagi nga lisud tuhan, kining gamayng himan sa akong cellphone, makatudlo kon asa ko ug kon asa ko gustong moadto.

Alang namo ni Barbara, ang GPS usa ka panalangin. Alang kang Barbara dili na siya kinahanglang mopahunong pa nako ug magpangutana sa mga adtoan; ug alang nako nagpasabut kini nga, “dili na ko kinahanglang mangutana pa ni bisan kinsa. Kahibalo na ko kon asa ko moadto.”

Karon, mga kaigsoonan, aduna kitay himan nga mas talagsaon pa kay sa kinanindotan nga GPS. Tanan nakasulay na nga nawala sa ilang dalan,

o padulngan. Pinaagi sa pag-aghat sa Espiritu Santo luwas kitang makabalik sa saktong dalan, ug ang maulaong sakripisyo sa Manluluwas ang maka-pabalik kanato.

Ang pagkawala mahitabo sa tibuok katilingban ug sa indibidwal. Nagpuyo kita karon sa panahon nga daghan sa kalibutan ang nahisalaag, ilabi na kalabut sa mga hiyas ug mga prayoridad sa atong panimalay.

Usa ka gatus ka tuig nang milabay, si Presidente Joseph F. Smith milambigit sa kalipay direkta sa pamilya ug miawhag nato nga mo-focus niana. Miingon siya: “Walay mahimong tinud-anay nga kalipay nga bulag ug layo gikan sa panimalay. . . . Walay kalipay kon walay serbisyo, ug walay serbisyo nga labing mahinungdanon kaysa nianang unsay makapausab sa panimalay ngadto sa usa ka balaanong institusyon, ug mag-awhag ug magpreserbar sa kinabuhi sa pamilya. . . . Ang panimalay mao ang nagkinahanglan og kausaban” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph F. Smith* [1998], 382, 384).

Ang atong panimalay ug pamilya ang nagkinahanglan og kausaban



niining nag-anam ka dautan nga kalibutan. Ang makapakurat nga ehemplo maoy nagtubo nga pagbaliwala sa kaminyoon dinhi sa Estados Unidos. Sayo niining tuiga ang *New York Times* mireport nga “ang kadaghanon sa mga bata nga natawo sa dili minyo nga mga babaye misaka: sobra katunga sa gipanganak sa mga babayeng nag edad og ubos sa 30 nahitabo gawas sa kaminyoon” (Jason DeParle and Sabrina Tavernise, “Unwed Mothers Now a Majority Before Age of 30,” *New York Times*, Feb. 18, 2012, A1).

Nasayud usab kita nga tali sa mga magtiayon sa Estados Unidos nga nagminyo, hapit katunga ang nagdi-borsyo. Bisan ang nagpabiling minyo sagad nahisalaag kay gitugutan nga adunay makabalda sa relasyon sa ilang pamilya.

Makapabalaka usab ang nagkadako nga gintang tali sa dato ug kabus ug niadtong naningkamot nga mapreserbar ang mga hiyas ug pasalig sa pamilya ug niadtong miundang sa pagbuhat sa ingon. Basi sa rekord, kadtong gamay ra og edukasyon ug gamay og kita ang sagad dili magminyo ug dili moadto sa simbahan ug sagad malambigit sa krimen ug makaanak nga dili pa minyo. Ug kini nga uso maoy usab ang problema sa tibuok kalibutan. (Tan-awa sa W. Bradford Wilcox and others, “No Money, No Honey, No

Church: Ang Deinstitutionalization of Religious Life among the White Working Class,” makita sa www.virginia.edu/marriageproject/pdfs/Religion_WorkingPaper.pdf.)

Sukwahi sa gituohan sa kadaghanan, ang kalamboan ug edukasyon daw may kalabutan sa kalagmitan nga makabaton sa tradisyonal nga pamilya ug hiyas.

Ang tinuod nga pangutana, kabahin gayud sa, *hinungdan* ug *epekto*. Ang ubang sektor sa katilingban mas lig-on ba og mga hiyas ug pamilya *tungod* kay mas na-edukar ug malamboon, o mas na-edukar ba sila ug malamboon *tungod* sa ilang mga hiyas ug lig-ong mga pamilya? Niini nga Simbahan sa tibuok kalibutan nasayud kita nga ang ulahi maoy ang husto. Kon ang mga tawo mohimo sa pamilya ug relihiyosong mga pasalig sa mga baruganan sa ebanghelyo, magsugod sila paghimo og mas maayo sa espiritwal ug sa temporal.

Ug, siyempre, ang tibuok katilingban malig-on kon ang mga pamilya magkalig-on. Ang mga pasalig sa pamilya ug sa hiyas maoy nag-una nga *hinungdan*. Hapit tanan pang butang maoy ang *epekto*. Kon ang magtiayon magminyo ug mohimo’g mga pasalig sa usag-usa, mas dako ang kahigayunan sa mas malamboong panginabuhi. Kon ang mga anak natawo sa kaminyoon ug dunay mama ug papa,

ang ilang kahigayunan sa kalamposan mosulbong. Kon ang pamilya magtinabangay, ang kasilinganan ug komunidad molambo, ang ekonomiya mouswag, ang programa sa gobyerno sa pagtabang sa mga kabus dili na kaayo kinahanglanon.

Nan ang dili maayong balita maoy nga ang pagkabungkag sa pamilya maoy hinungdan sa daghang problema sa katilingban ug ekonomiya. Apan ang maayong balita maoy, sama sa hinungdan ug epekto, kadtong mga problema masulbad kon ang mga hinungdan mausab. Ang pagkadili patas masulbad pinaagi sa pagsunod sa saktong mga baruganan ug mga hiyas. Mga kaigsoonan, ang labing importanting *hinungdan* sa atong kinabuhi maoy ang atong pamilya. Kon atong igahin ang atong kaugalingon niini nga hinungdan, molambo ang matag aspeto sa atong kinabuhi ug mamahimong ehemplo ug kahayag sa tanang tawo sa yuta, isip katawhan ug isip simbahan.

Apan dili kini sayon sa kalibutan diin ang kasingkasing nagtumong sa daghang direksyon ug ang tibuok kalibutan padayong naglihok ug nag-usab-usab sa paagi nga wala pa mahunahunai sukad. Walay bisan unsa nga magpabilin og dugay. Ang mga istilo, mga kinaiya, mga uso, politikanhong kasakto, ug bisan ang panglantaw sa sakto ug sayop nagkausab. Sama sa gipanagna ni propeta Isaias, ang sayop ginganlag sakto ug ang sakto sayop (tan-awa sa Isaias 5:20).

Ang espiritwal nga panagsumpaki nagkalapad samtang ang dautan mas malinglahon ug nagbira sa mga tawo sama sa itom nga magnet—samtang ang kamatuoran ug kahayag sa ebanghelyo nag-agni sa mga matinuoron ug mga buotan sa yuta, kinsa nangita sa maayo.

Tingali diyutay lang kita, apan isip mga miyembro niini nga Simbahan kita makalatas niining nagkalapad nga gintang. Nasayud kita sa gahum sa Kristohanong pagserbisyo nga naghiusa sa mga anak sa Dios bisan unsa pa ang ilang espiritwal o ekonomikanhong kahimtang. Usa ka tuig na ang milabay ang Unang Kapangulohan mipaapil nato sa adlaw sa pagserbisyo

nga nagsaulog sa ika-75 ka tuig sa programa sa welfare, nga nagtabang sa mga tawo nga mas dili magsalig. Minilyon ka oras ang gihatag sa atong mga miyembro sa tibuok kalibutan.

Nakaangkla ang Simbahan niining baluron nga dagat, usa ka angkla sa nagkusokuso nga tubig sa kausaban ug pagkabahin-bahin, ug usa ka lamdag niadtong naghatag og bili ug nangita sa kamatuoran. Ang Ginoo mi-gamit niining Simbahan isip himan sa pagdala sa Iyang mga anak sa tibuok kalibutan paingon sa proteksyon sa Iyang ebanghelyo.

Ang Espiritu ni Elijah, nga walay kinutuban, dako usab nga gahum alang sa mga katuyoan sa Ginoo sa mahang-turong padulngan sa Iyang mga anak. Sa mga pulong ni Malaquias, ang Espiritu Santo mopabalik “sa kasingkasing sa mga amahan ngadto sa mga bata, ug ang kasingkasing sa mga bata ngadto sa ilang mga amahan” (Malaquias 4:6).

Ang Simbahan mao ang ehemplo sa pagpabalik sa kasingkasing ug paagi sa kaayohan sa kalibutan. Tali sa mga miyembro sa Simbahan nga naminyo sa templo ug kanunayng anaa sa Dominggo nga mga miting, mas ubos ang gidaghanon sa diborsyo kay sa kalibutan, ug ang mga pamilya nagpabiling suod ug kanunayng magsultihanay. Ang kahimsog sa atong pamilya mas maayo, ug mas taas kita og kinabuhi kay sa uban. Mas daghan kitag natabang nga pinansyal ug daghang serbisyo ngadto sa nanginahanglan, ug mas nagtinguha kita og mas taas nga edukasyon. Gisulti ko kini dili sa pagpanghambog apan sa pagpamatuod nga ang kinabuhi mas nindot (ug mas malipayon) kon ang focus mao ang pamilya ug ang mga pamilya magpakabuhi sa kahayag sa ebanghelyo ni Kristo.

Unsay atong mahimo aron malikayan ang pagkahisalaag? Una, akong isugyot nga kita maghimo og *prayoridad*. Ang tanan ninyong gibuhay gawas sa panimalay ipaubos ug ipasuporta sa kalihokan sulod sa inyong panimalay. Hinumdumi ang tambag ni Presidente Harold B. Lee nga “ang labing importante nga . . . buhat nga inyong buhaton mao ang

anaa sulod sa inyong mga panimalay” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Harold B. Lee* [2000], 163) ug ni Presidente David O. McKay sa walay paglubad nga “Walay laing kalampusan nga ikahulip sa kapakyasan sa panimalay” (gikutlo gikan sa J. E. McCulloch, *Home: The Savior of Civilization* [1924], 42; sa Conference Report, Abr. 1935, 116).

Han-aya ang inyong kinabuhi sa paggahin og oras sa pag-ampo ug sa kasulatan ug kalihokan sa pamilya. Hatagi ang inyong mga anak og responsibilidad sa panimalay

nga makapakat-on kanila sa pagtrabaho. Tudloi sila nga ang pagsunod sa ebanghelyo makapalayo nila sa kahugaw, kalaw-ay, ug kapintas sa Internet, media, ug mga video game. Dili sila mawala, ug maandam sila sa pagdala og responsibilidad kon kini isalig kanila.

Ikaduha, kita kinahanglang mohimo sa mga butang sa *husto nga pagkahan-ay*! Kaminyoon una ug dayon pamilya. Daghan sa kalibutan ang nakalimot sa natural nga han-ay sa mga butang ug naghunahuna nga makausab o makatuis sila niini.





sa kaugalingon natong pamilya, nga kaniadto Iyaha lamang, aron matabangan kita nga mahisama Kaniya. Isip Iyang mga anak kinahanglang mahibaloan nato sa panimalay ang paghigugma sa Dios ug makapangayo kita Kaniya og tabang. Tanan, minyo o dili, mahimong magmalipayon ug mosuporta bisan unsa pa ang mahimo ninyong pamilya.

Ug sa katapusan, gamita ang *mga kapanguhaan sa pamilya* sa Simbahan. Sa pagpadako sa mga anak, ang mga pamilya makapangayo og tabang sa ward. Suportahi ug pakig-alayon sa mga lider sa priesthood ug auxiliary ug pahimusli ang mga programa sa Simbahan alang sa kabatan-onan ug pamilya. Hinumdumi ang ubang mga pulong ni Presidente Lee—nga ang Simbahan mao ang suporta sa atong pagtukod og mahangturong mga pamilya (tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan*: Harold B. Lee [2000], 182).

Karon, kon tungod sa bisan unsang rason sa tinagsa o pamilya nahisalaag, nan kinahanglan ninyong gamiton ang pagtulun-an sa Manluluwas diha sa Lucas, kapitulo 15, aron himoong husto ang inyong padulngan. Dinhi ang Manluluwas naghisgut sa paningkamot sa magbalantay sa pagpangita sa nawalang karnero, sa babaye nga nangita sa nawalang salapi, ug sa mahinangpong pagdawat sa mausikong anak nga mipauli. Nganong gitudlo ni Jesus kini nga mga samingay? Gusto Niya nga masayud kita nga walay mawala nga dili makakaplag pag-usab sa atong dalan pinaagi sa Iyang Pag-ula ug mga pagtulun-an.

Sa inyong paningkamot nga magkinabuhi sa ebanghelyo ug doktrina ni Kristo, ang Espiritu Santo mogiya kaninyo ug sa inyong pamilya. Makabaton kamo’g espirituhanong GPS nga mosulti ninyo kon asa na kamo ug asa kamo padulong. Ako mosaksi nga ang nabanhaw nga Manunubos sa katawhan nahigugma natong tanan, ug misaad nga kon mosunod kita Kaniya, dad-on kita nga luwas balik sa atong Langitnong Amahan, diin ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Wagtanga ang inyong kahadlok gamit ang hugot nga pagtuo. Salig sa gahum sa Dios paggiya kaninyo.

Kamong dili pa minyo, hatagi gayud og pagtagad ang pagpangita sa inyong mahangturong kapikas. Batan-ong mga lalaki, hinumdumi ang gisulti ni Presidente Joseph F. Smith: “Ang dili magminyo . . . [nagdala] ngadto sa taphaw nga hunahuna sa ideya nga [kini] kahimut-an tungod kay nagdala [kini] diha [niini] og gamay nga responsibilidad. . . . Ang tinuod nga sayop anaa sa batan-ong mga lalaki. Ang kakulang sa pagpugong nagpalayo kanila sa katungdanan ug responsibilidad. . . . Ang mga sister maoy biktima . . . [ug] magminyo unta kon mahimo pa lang, ug malipayong modawat sa

responsibilidad sa kinabuhi sa pamilya” (*Gospel Doctrine*, 5th ed. [1939], 281).

Ug sa batan-ong mga babaye, modugang ko nga dili usab ninyo ibaliwala kining responsibilidad. Walay trabaho nga makatagbaw sama sa pagmatuto og pamilya. Kon magedad na kamo og sama nako, mas masabtan ninyo kini.

Ikatulo, mga bana ug mga asawa, kamo kinahanglan nga *magkatugbang nga kaparis* sa inyong kaminyoon. Basaha kanunay ug sabta ang pamahayag kabahin sa pamilya ug sunda kini. Likayi ang dili matarung nga pagmando bisan unsa nga matang. Walay nanag-iya og kapikas o mga anak; ang Dios maoy Amahan natong tanan ug mihatag nato sa pribilehiyo



Ni Elder O. Vincent Haleck
Sa Seventy

Pagbaton og Panan-awon aron sa Paglihok

Kon gusto kitang molambo kay sa mahanaw, ato gayung angkunon ang panan-awon sama sa pagtan-aw sa Manluluwas kanato.

Sama sa buotang mga ginikanan, ang akong ginikanan nagtinguha og hayag nga kaugmaon sa ilang mga anak. Dili miyembro ang akong papa, ug tungod sa lahi nga mga sitwasyon nianang panahona, gusto sa akong mga ginikanan nga ang akong mga igsoon ug ako mobiya sa among isla nga gipuy-an sa American Samoa, sa South Pacific, ug moadto sa Estados Unidos aron makaeskwela.

Ang desisyon nga mahilayo kami lisud alang sa akong mga ginikanan, ilabi na sa akong mama. Nahibalo sila nga dunay mga hagit sa umaabut kon adto na mi sa bag-ong palibut. Bisan pa, uban sa hugot nga pagtuo ug determinasyon, gipadayon ang ilang plano.

Tungod kay nagdako siya sa Simbahan, pamilyar ang akong mama sa mga baruganan sa puasa ug pag-ampo, ug gibati nila nga gikinahanglan ang mga panalangin sa langit aron matambangan ang ilang mga anak. Tungod niana gisugdan nila ang pagpuasa ug pag-ampo kausa matag semana alang

kanamo. Ang ilang panan-awon mao ang hayag nga kaugmaon sa ilang mga anak. Gilihok nila kining panan-awon samtang gigamit ang ilang hugot nga pagtuo sa pagtinguha sa mga panalangin sa Ginoo. Pinaagi sa puasa ug pag-ampo, nadawat nila ang kasinguroan, kahupayan, ug kalinaw nga mamaayo ra ang tanan.

Unsaon nato, bisan sa mga hagit, pag-angkon og panan-awon nga gikinahanglan sa paghimo og mga butang nga makapaduol nato sa Manluluwas? Kabahin sa panan-awon, ang Proverbios nagtudlo niining kamatuoran: “Diin walay panan-awon, ang katawhan nagasalikway sa pagpugong” (Mga Proverbio 29:18). Kon gusto kitang molambo kay sa mahanaw, ato gayung angkunon ang panan-awon sama sa pagtan-aw sa Manluluwas kanato.

Daghan ang nakita sa Manluluwas sa mapaubsanong mga mananagat nga Iyang gitawag nga sila mismo wala makakita niini sa ilang kaugalingon; Iyang nakita ang panan-awon kon unsay

umaabut kanila. Nahibalo Siya sa ilang kamaayo ug potensyal, ug milihok Siya sa pagtawag kanila. Dili sila mga sinati sa sinugdanan, apan dihang sila misunod, nakakita sa Iyang ehemplo, nakasabut sa Iyang mga pagtulun-an ug nahimo nga Iyang mga disipulo. Dunay panahon nga ang uban Niyang mga disipulo mibiya Kaniya tungod kay naglisud sila sa mga butang nga ilang nadungog. Nakita nga basin ang uban mobiya usab, gipangutana ni Jesus ang Napulog Duha, “Buot ba sab kamong mobiya kanako?” (Juan 6:67). Ang tubag ni Pedro nagpakita sa iyang kausaban ug nakakita sa panan-awon kon si kinsa ang Manluluwas. “Kang kinsa man kami moadto? Ikaw ang may mga pulong mahitungod sa kinabuhing dayon” (Juan 6:68), mitubag siya.

Niana nga panan-awon ang matinud-anong mga disipulo nakahimo sa lisud nga mga butang samtang nagsangyaw sila sa ebanghelyo ug mitukod og Simbahan human mibiya ang Manluluwas. Sa katapusan, ang uban kanila mihimo sa katapusang sakripisyo tungod sa ilang pagpamatuod.

Dunay ubang ehemplo sa mga kasulatan niadtong mga nakakita og panan-awon sa ebanghelyo ug dayon gilihok kana nga panan-awon. Si propeta Alma nakabaton og panan-awon dihang nadungog niya ang maisugong pagtudlo ug pagpamatuod ni Abinadi kang Haring Noah. Gilihok ni Alma ang gipangtudlo ni Abinadi ug nanudlo sa mga butang nga iyang nakat-unan, namunyag og daghan nga mituo kaniya (tan-awa sa Mosiah 17:1–4; 18:1–16). Samtang migukod sa unang mga Santos, si Apostol Pablo nakabig didto sa dalan sa Damasco dayon milihok sa pagtudlo ug sa pagpamatuod kang Kristo (tan-awa sa Mga Buhat 9:1–6, 20–22, 29).

Karon daghang kabatan-onan, ug senior nga magtiayon mitubag sa tawag sa propeta sa Dios nga magmision. Uban sa pagtuo ug kaisug mibiya sa ilang mga panimalay ug sa tanang anaa nila tungod sa ilang hugot nga pagtuo sa daghang kaayohan nga ilang mahimo isip mga misyonaryo. Samtang gilihok ang ilang panan-awon sa pagserbisyo, ilang napanalangin

ang mga kinabuhi ug ngadto-ngadto, nausab ang ilang kinabuhi. Sa miaging kinatibuk-ang komperensya, nagpasalamat si Presidente Monson kanato sa atong pag-inalagaray ug mipahinumdom sa atong responsibilidad nga mahimong mga kamot sa pagpanalangin sa Iyang mga anak dinhi sa yuta (tan-awa sa “Hangtud sa Sunod Natong Panagkita,” *Liahona*, Nob. 2011, 108). Ang katumanan niini nga sugo maayo kaayo samtang ang mga miyembro sa Simbahan milihok niini nga panan-awon.

Sa wala pa mobiya ang Manluluwas, nakasabut nga nagkinahanglan ta og tabang, miingon Siya, “Dili ko kamo biyaan nga daw mga ilo” (Juan 14:18). Gitudlo Niya sa mga disipulo, “Ang Manlalaban, ang Espiritu Santo, nga sa akong ngalan igapadala sa Amahan, siya mao ang magatudlo kaninyo sa tanang butang, ug magapahinumdom kaninyo sa tanan nga akong gikasulti kaninyo” (Juan 14:26). Mao gihapon kini nga Espiritu Santo kinsa motugot ug modasig nato sa paghimo sa butang nga gitudlo sa Manluluwas ug sa bag-o natong propeta ug apostoles.

Kon atong lihukon ang gipangtudlo sa atong mga lider, makabaton kita og mas dakong panabut sa panan-awon sa Manluluwas alang nato. Niining ti-buok komperensya nakadawat kita og dinasig nga mga tambag gikan sa mga propeta ug apostoles. Tun-i ang ilang mga gipangtudlo ug pamalandungi samtang tinguhaon ang tabang sa Espiritu Santo aron maangkon ninyo ang panan-awon sa mga pagtulun-an niini. Uban niana nga panan-awon, gamita ang hugot nga pagtuo sa paglihok sa ilang tambag.

Siksika ug tun-i ang mga kasulatan uban sa tumong nga makadawat og dugang nga kahayag ug kahibalo sa ilang mensahe kaninyo. Hinuktuki sa kinasingkasing ug tuguti nga modasig kini kaninyo. Dayon lihoka ang pagdasig nga nadawat.

Sa among nakat-unan isip pamilya, molihok kami kon kami magpuasa ug mag-ampo. Miingon si Alma kabahin sa puasa ug pag-ampo isip paagi sa pagdawat og kasiguroan, “ako nagpuasa ug nag-ampo sa daghan nga mga



adlaw nga ako unta masayud niini nga mga butang sa akong kaugalingon” (Alma 5:46). Kita usab masayud unsaon sa pag-atubang ang mga hagit sa atong kinabuhi pinaagi sa pagpuasa ug pag-ampo.

Nasinati nato ang lisud nga mga butang sa kinabuhi nga usahay mopaminos sa atong panan-awon ug pagtuo sa angay natong buhaton. Usahay tungod sa ka-busy mobati kita nga nasubrahan ug wala na hinooy mahimo. Samtang managlahi kita, mosugyot ko nga atong i-focus ang atong panan-awon ngadto sa Manluluwas ug sa iyang mga pagtulun-an. Unsa man ang Iyang nakita kang Pedro, Santiago, ug Juan ug sa ubang Apostoles nga midapit man Siya kanila sa pagsunod Kaniya? Sama sa Iyang panan-awon kanila, ang Manluluwas dunay dakong panan-awon kon kinsa kita sa umaabut. Nagkinahanglan kini sa samang hugot nga pagtuo ug kaisug nga anaa sa unang mga Apostoles aron ma-focus nato ang mga butang

nga pinakaimportante sa pagkab-ot sa mahangturon ug hingpit nga kalipay.

Kon tun-an nato ang kinabuhi sa Manluluwas ug Iyang mga pagtulun-an, makita nato Siyang nanudlo sa mga tawo, nag-ampo, nagbayaw, ug nang-ayo. Kon sundon nato Siya ug mobuhat sa nakita nato nga Iyang gibuhay, atong makita ang panan-awon kon kinsa kita sa umaabut. Mapanalangin kamo sa panan-awon pinaagi sa tabang sa Espiritu Santo sa paghimo og mas maayo. Moabut ang mga kausaban, ug mahimo ninyo ang lahi nga pagkahan-ay sa inyong kinabuhi nga mopanalangin kaninyo. Sa Iyang pagpangalagad sa mga Nephites, nangutana ang Manluluwas, “Unsa nga matang sa tawo kamo mahisama?” Mitubag Siya, “Gani sama nga Ako mao” (3 Nephi 27:27). Nagkinahanglan kita sa Iyang tabang nga mahisama Kaniya, ug gipakita niya ang paagi: “Busa, pangayo, ug kamo makadawat; tuktok, ug kini pagabuksan nganha kaninyo; kay siya nga nangayo, makadawat;

ug ngadto kaniya nga motuktok, kini pagabuksan” (3 Nephi 27:29).

Nahibalo ko nga kon maangkon nato ang panan-awon sama sa panan-aw kanato sa Manluluwas, ug lihukon kana nga panan-awon, mapanalanginan ang atong kinabuhi sa lahi nga paagi. Tungod sa panan-awon sa akong mga ginikanan, dili lamang kay napanalanginan ang akong kinabuhi sa kasinatian sa edukasyon, apan anaa usab kanako ang ebanghelyo. Labaw kaimportante, nakat-on ko sa kaimportante sa buotan ug matinud-anong mga ginikanan. Niana, nausab sa hangtud ang akong kinabuhi.

Sama sa panan-awon nga nag-aghat nila sa pagpuasa ug pag-ampo alang sa mga anak ug sa panan-awon sa unang mga Apostoles hinungdan nga gisunod nila ang Manluluwas, ang samang panan-awon anaa aron matabangan kitang molihok. Mga kaigsoonan, mga tawo kita nga may kasaysayan sa panan-awon ug pagtuo ug kaisug sa paghimo. Lingia ang atong gigikanan ug ang mga panalangin nga atong nadawat! Tuohi nga mopanalangin Siya kaninyo uban sa panan-awon sa inyong kinabuhi ug kaisug sa paglihok.

Ako mosaksi sa Manluluwas ug sa Iyang tinguha nga makabalik kita Kaniya. Sa paghimo niana, atong gikinahanglan ang hugot nga pagtuo sa paglihok—pagsunod ug mahimong sama Kaniya. Sa lain-laing panahon sa atong kinabuhi, Iya kitang gigunitan ug midapit kanato:

“Isangon ninyo ang akong yugo diha kaninyo, ug pagtuon kamo gikan kanako; kay ako maaghop ug mapaubsanon sa kasingkasing: Ug makaplag kamog pahulay alang sa inyong mga kalag.

“Kay masayon ang akong yugo, ug magaan ang akong luwan” (Mateo 11:29–30).

Sama nga nakita sa Manluluwas ang potensyal sa Iyang mga disipulo, Iya usab kining nakita diri kanato. Sutaon nato ang kaugalingon sama sa pagtan-aw sa Manluluwas kanato. Akong iampo nga kita makabaton sa panan-awon uban sa pagtuo ug kaisug sa paglihok, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



Ni Elder Larry Y. Wilson
Sa Seventy

Gawas Lamang diha sa mga Baruganan sa Pagkamatarung

Ang maalamong ginikanan moandam sa mga anak nga makahimo bisan wala sila. Mohatag sila og oportunidad sa paglambo samtang nagbaton sila og espirtual nga kahingkod sa saktong paggamit sa ilang kabubut-on.

Mga usa ka bulan human kami naminyo, mibiyahe kami sa akong asawa og layo. Siya ang nagdrayb, ug misulay ko pagrelaks. Miingon ko nga *misulay ra* kay kadto nga highway binantayan ang dagan sa mga sakyanan, ug ang akong asawa lagmit nga mopakusog gayud niadtong adlaw. Miingon ko, “Kusog ra kaayo ka. Hinay lang.”

Ang akong asawa naghunahuna, “Dul-an sa 10 ka tuig na kong nagdrayb, ug gawas sa nagtudlo kanako, wala pay laing nakatudlo nako kon unsaon sa pagdrayb.” Mitubag siya, “Unsa may katungod nimo nga sultihan ko unsaon pagdrayb?”

Sa tinuod, wala ko magdahum sa iyang pangutana. Busa, aron ipakita nga naghimo ko sa akong bag-ong responsibilidad isip bana, ako miingon, “Wala ko kahibalo—kay imo kong bana ug naghupot ko sa priesthood.”

Mga kaigsoonan, pahinumdom lang: kon kamo maanaa niining

sitwasyona, *dili* kini ang saktong tubag. Ug malipayon kong mosulti, nga kana lang higayuna nga nakahimo ko niana nga sayop.

Ang Doktrina ug Pakigsaad mipasabut nga ang katungod sa paggamit sa priesthood diha sa balay o bisan asa konektado sa pagkamatarung sa atong kinabuhi: “Ang mga gahum sa langit dili madumala ni madala gawas lamang diha sa mga baruganan sa pagkamatarung.”¹ Mawala kanato kana nga gahum kon kita “mogamit sa gahum o kamandoan o pagpugos sa mga pagbati sa [uban], *bisan unsa* nga matang sa pagkadili matarung.”²

Kini nga kasulatan nag-ingon nga mangulo kita pinaagi sa “mga baru-ganan sa pagkamatarung.” Kana nga baruganan magamit sa tanang lider sa Simbahan ug sa tanang amahan ug inahan sa ilang panimalay.³ Mawala ang atong katungod sa Espiritu sa Ginoo *ug* ang awtoridad nga anaa kanato gikan sa Dios kon mogamit



kita og gahum ngadto sa laing tawo sa dili matarung nga paagi.⁴ Makahunahuna kita nga kanang paagiha para sa kaayohan sa tawo nga “gikontrolar.” Apan sa higayon nga mosulay kita pagpugos sa tawo nga magmatarung kinsa *makahimo* ug *kinahanglan* nga mogamit sa iyang kabubut-on, nagbuhat kita sa dili matarung. Kon ang paghatag og tinuorayng limitasyon sa uban *naa* sa lugar, kadtong limitasyon kinahanglang himoon nga may pailub ug sa paagi nga nagtudlo og mahangturong baruganan.

Dili kita makapugos sa uban sa pagbuhat og husto. Giklaro sa kasulatan nga dili kana pamaagi sa Dios. Ang pagpugos mopabati sa tawo og kalagot. Nagpahayag kini sa kawalay pagsalig ug mopabati sa tawo nga siya dili kahibalo. Ang mga oportunidad sa pagkat-on mawala kon ang mga tawo nga nagkontrol magtuo nga naa nila ang tanang hustong tubag alang sa uban. Ang kasulatan nag-ingon “kini mao ang kinaiyahan ug pamaagi sa

hapit tanan nga mga tawo” nga malambigit sa “dili matarung nga kamandoan,”⁵ busa lit-ag kana nga angayan natong mabantayan. Ang mga babaye makabuhat usab og dili matarung nga kamandoan, bisan kon ang kasulatan miila sa problema ilabi na sa mga lalaki.

Ang dili matarung nga kamandoan sa kasagaran maubanan sa pagsaway ug kawalay pag-uyon o gugma. Kadtong nahitaboan mobati nga dili gayud sila makapahimuot sa mga lider o ginikanan ug pirme silang sayop. Ang maalamong ginikanan motimbang-timbang kon kanus-a ang mga anak makagamit sa ilang kabubut-on sa partikular nga panahon sa ilang kinabuhi. Kon ang ginikanan maoy modesisyon sa *tanan* ug naghunahuna nga ila kining “katungod,” ila gayud nga gilimitahan ang paglambo sa ilang mga anak.

Limitado ra ang pagpuyo sa atong mga anak diha sa atong panimalay. Kon maghulat kita nga inig biya pa sila

nato hatagan sa ilang kabubut-on, dugay ra kaayo ang atong paghulat. Dili dayon nila mapalambo ang abilidad sa maalamong pagdesisyon kon dili sila pahimoon og importanting mga desisyon samtang anaa pa sa atong balay. Kasagaran magrebelde sila batok niini nga pagpamugos o walay kagawasan sa paghimo og desisyon nga sila ra.

Ang maalamong ginikanan moandam sa mga anak nga makahimo bisan wala sila. Mohatag sila og oportunidad sa paglambo samtang nagbaton sila og espiritwal nga kahingkod sa saktong paggamit sa ilang kabubut-on. Oo, nagpasabut kini nga ang mga anak usahay masayop ug makakat-on gikan niini.

Kami dunay kasinatian nga nagtudlo namo bahin sa pagtabang sa mga anak nga mopalambo sa ilang abilidad sa pagpili. Ang among anak si Mary sikat nga tigdula og soccer sa iyang pagdako. Usa ka tuig niana miabut ang ilang team sa championship ug, kahibalo mo, kana nga dula himoon sa Domingo. Samtang bata

pa, si Mary natudloan na nga ang Dominggo mao ang adlaw sa pagpapahulay ug espiritwal nga pagpalagsik, dili paglingaw-lingaw. Apan napugos siya sa iyang mga coach ug kaubanan sa team sa pagdula ug sa tinguha nga dili sila pakyason.

Nangutana siya namo unsay buhaton. Makahatag ra unta dayon kami og desisyon para kaniya. Hinoon, nakahukom kami human mag-ampo nga ang among anak andam nang modawat og espiritwal nga responsibilidad nga modesisyon nga siya ra. Nagbasa kami og kasulatan ug giawhag si Mary sa pag-ampo ug paghunahuna niini.

Human sa pipila ka adlaw nakadesisyon na siya. Modula siya inigka-Dominggo. Karon unsay among buhaton? Human sa panaghisgut ug pagdawat sa pasalig gikan sa Espiritu, among gibuhat ang among gisaad ug mitugot sa iyang pagpili nga modula. Human sa dula, hinay nga milakaw si Mary padulong sa iyang mama nga naghulat niya. “Ma,” miingon siya, “*lain kaayo* ang akong gibati. Dili na gyud ko gustong mobati og ingon ana. Dili na gyud ko modula sa adlawng Igpapahulay.” Ug wala na gyud niya buhata.

Nasabtan na ni Mary ang baruganan sa pagtuman sa Igpapahulay. Kon gipugos pa namo siya nga dili modula, amo unta siyang gihikawan sa bililhon ug gamhanang kasinatian sa pagkat-on uban sa Espiritu.

Sa inyong makita, ang pagtabang sa mga anak nga mogamit sa ilang kabubut-on nagkinahanglan og pagtudlo nila unsaon pag-ampo ug pagdawat og tubag. Kinahanglan usab nga dunay pagtudlo bahin sa bili ug katuyoan sa pagsunod ug sa ubang importanting baruganan sa ebanghelyo.⁶

Sa among pamilya, nakadesisyon kami nga ang labing importante namong tumong mao ang pagtabang sa mga anak pag-establisar sa ilang koneksyon sa langit. Nasayud kami nga sa katapusan kinahanglan silang mosalig sa Ginoo, dili ngari namo. Si Brigham Young miingon, “Kon ako pahimoon og kalainan sa tanang katungdanan nga kinahanglang buhaton sa mga

katawhan, . . . akong ibutang pag-una ug labing importante ang katungdanan sa pagpangita sa Ginoo nga atong Dios hangtud atong maablihan ang dalan sa komunikasyon gikan sa langit nganhi sa yuta—gikan sa Dios nganhi sa atong kaugalingon nga kalag.”⁷

Si Mary nakadawat og mga tubag sa iyang pag-ampo kaniadto, ug busa misalig kami nga ang among anak nagpalambo niining dalan sa komunikasyon sa langit sa iyang kinabuhi. Busa nakat-on siya og positibo sa iyang kasinatian ug andam sa paghimo og mas maayo nga pagpili sa umaabut. Kon wala ang koneksyon sa Espiritu, ang mga anak ug ginikanan makarason sa tanang sayop nga desisyon tungod sa paggamit sa ilang kabubut-on. Ang saad sa kasulatan mao nga “sila nga maalamon . . . ug nakadawat sa Balaan nga Espiritu alang sa ilang paggiya [wala] malimbongi.”⁸

Ang grabe nga epekto sa dili matarung nga kamandoan mao ang pagkawala sa pagsalig sa gugma sa Dios. Nakaila ko og mga tawo nga ubos sa pagkontrol sa mga lider o ginikanan, ug naglisud sila nga mabati gayud ang gugma sa ilang Langitnong Amahan nga molig-on ug modasig kanila diha sa dalan sa pagkamatarung.

Kon motabang kita sa uban aron



mohimo sa importanting koneksyon sa langit, kinahanglan nga kita kadtong ginikanan ug lider nga gihulagway sa Doktrina ug mga Pakigsaad, seksyon 121. Kinahanglang molihok kita “gawas lamang sa pagdani, sa pagkamaintuson, sa kalumo ug kaaghup, ug sa tiunay nga paghigugma.”⁹ Si Presidente Henry B. Eyring miingon, “Sa tanan nga tabang nga atong mahatag . . . sa mga batan-on, ang labing mahinungdanon mao ang pagpabati nila sa atong pagsalig nga sila anaa sa dalan pabalik ngadto sa Dios ug nga sila makahimo niini.”¹⁰

Sa pagkonsiderar sa baruganan nga mogiya nato sa Simbahan ug sa panimalay, motapos ko sa paghulagway gikan sa biography ni Presidente Thomas S. Monson. Si Ann Dibb, ang ilang anak, miingon nga hangtud karon, kon mosulod siya sa balay nga iyang nadak-an, ang iyang amahan moingon, “Uy, tan-awa kinsay niabut. Dili ba kita malipay, ug dili ba siya gwapa?” Mipadayon siya: “Ang akong ginikanan kanunayng modayeg nako; wala igsapayan unsay akong nawong o unsay akong gibuhat. . . . Kon mobisita ko sa akong ginikanan, nasayud ko nga ako gihigugma, gidayeg, giabi-abi, nauli ko sa balay.”¹¹

Mga kaigsoonan, kini ang paagi sa Ginoo. Bisan kon sayop ang pagtratar sa inyo kaniadto, nasayud ko nga gusto sa Ginoo nga moduol kamo Kaniya.¹² *Ang tanan* gihigugma. *Ang tanan* giabi-abi. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:36.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:37; empasis gidugang.
3. Tan-awa sa Neal A. Maxwell, “Put Off the Natural Man, and Come Off Conqueror,” *Tambuli*, Ene. 1991, 13–14.
4. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:37.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:39.
6. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 68:25–29.
7. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Brigham Young* (1997), 52.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:57{.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:41.
10. Henry B. Henry B. Eyring, “Tabangi Sila sa Ilang Pagbalik,” *Liahona*, Mayo 2010, 25.
11. Tan-awa sa Heidi S. Swinton, *To the Rescue: The Biography of Thomas S. Monson* (2010), 372.
12. Tan-awa sa Mateo 11:28.



Ni Elder David F. Evans
Sa Seventy

Angay Ba Kini?

Ang natural ug normal nga pagpakigbahin sa ebanghelyo sa atong pinangga ug gimahal mao ang buhat ug kalipay sa atong kinabuhi.

Niining komperensya ug sa ubang bag-ong mga miting,¹ daghang naghunahuna, unsaon nako pagtabang og tukod sa Simbahan sa Ginoo ug makita ang tinuod nga pagtubo sa dapit diin ko nagpuyo?

Niini ug sa ubang importanting paningkamot, ang labing importanting buhat naa sa sulod sa atong panimalay ug pamilya.² Sa sulod sa pamilya natukod ang Simbahan ug ang tinuod nga pagtubo nahitabo.³ Tudloan nato ang atong mga anak sa mga baruganan ug mga doktrina sa ebanghelyo. Tabang gyud nato sila nga makabaton og hugot nga pagtuo kang Jesukristo ug moandam nila sa bunyag kon otso anyos na.⁴ Magmatinud-anon kita aron makita nila ang atong ehemplo sa gugma sa Ginoo ug sa Iyang Simbahan. Makatabang kini sa atong mga anak nga malipay sa pagsunod sa mga sugo, kalipay sa pamilya, ug pasalamat sa pagserbisyo sa uban. Atong sundon diha sa panimalay ang sumbanan nga gihatag ni Nephi dihang miingon siya:

“Kami nagkugi . . . sa pagdasig sa among mga anak . . . sa pagtuo kang Kristo, ug aron makig-uli sa Dios. . . .

“ . . . Kami naghisgot kang Kristo, kami nalipay diha kang Kristo, kami nagsangyaw kang Kristo, kami nanagna kang Kristo, ug kami nagsulat

sumala sa among mga panagna, nga ang among mga anak mahimo nga masayud sa unsa nga tinubdan sila mahimo nga mangita alang sa kapasayloan sa ilang mga sala.”⁵

Nagkugi kita aron mahatag kining mga panalangin ngadto sa atong mga anak pinaagi sa pagsimba kauban nila, paghimo’g family home evening, ug pamilya nga pagbasa sa kasulatan. Nag-ampo kita matag adlaw uban sa atong pamilya, midawat og calling, nagbisita sa masakiton ug masulub-on, ug uban pang buhat aron masayud ang atong mga anak nga kita nahigugma nila ug sa Langitnong Amahan, sa Iyang Anak, ug sa Ilang Simbahan.

Naghisgot ug nanagna kita kang Kristo sa paghatag nato og leksyon sa family home evening o motapad sa anak ug mopahayag sa atong gugma niya ug sa atong pagpamatuod sa gipahiuli nga ebanghelyo.

Makasulat kita bahin ni Kristo niadtong anaa sa lagyo. Ang mga misyonaryong nagserbisyo, mga anak nga sundalo, ug ang atong gimahal mapanalanginan sa atong sulat. Ang mga sulat gikan sa panimalay dili lang mugbo nga e-mail. Ang tinuod nga sulat maghatag og butang nga mahikap, mahunahuna, ug mahandum.

Nagtabang kita sa atong mga anak

nga mosalig sa Pag-ula sa Manluluwas ug masayud sa pagpasaylo sa mahigugmaong Amahan pinaagi sa pagpakita og gugma ug pasaylo diha sa atong pagkaginikanan. Ang atong gugma og pagpasaylo dili lang makapasuod kanato sa atong mga anak apan nagugmad usab og pagtuo nga ang ilang Langitnong Amahan nahigugma ug mopasaylo kanila kon sila maghinulsol ug mohimo og mas maayo. Mosalig sila niining kamatuoran kay nasinati nila kini sa ilang mga ginikanan.

Dugang pa sa buhat nga himoon sulod sa atong pamilya, si Nephi nagtudlo nga “kami nagkugi sa . . . pagdasig sa among . . . kaigsoonan, sa pagtuo kang Kristo, ug aron makig-uli sa Dios.”⁶ Isip mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, tanan dunay panalangin ug responsibilidad nga mopakigbahin sa ebanghelyo. Pipila sa nanginahanglan sa ebanghelyo sa ilang kinabuhi dili pa mga miyembro sa Simbahan. Ang pipila kauban nato kaniadto apan nagkinahanglan nga mobati pag-usab sa kalipay nga ilang gibati dihang gidawat nila ang ebanghelyo. Ang Ginoo nahigugma sa tawo nga wala pa makabaton sa ebanghelyo ingon man usab sa tawo nga mobalik Kaniya.⁷ Kaniya ug kanato, dili kini igsapayan. Kining tanan usa ra ka buhat. Ang bili sa kalag, unsa man ang kahimtang, mahinungdanon sa atong Langitnong Amahan, Iyang Anak, ug kanato.⁸ Ang buhat sa atong Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak mao “ang pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon”⁹ sa tanan Niyang mga anak, bisan unsa pa ang ilang kahimtang. Atong panalangin ang pagtabang niining dakong buhat.

Si Presidente Thomas S. Monson mipasabut unsaon nato pagtabang dihang siya miingon: “Ang atong misyonaryo nga kasinatian kinahanglan bag-o. Dili igo nga maglingkod ug mamalandong lang sa mga kasinatian. Aron matuman, ipadayon ninyo ang pagpakigbahin sa ebanghelyo sa normal ug natural nga paagi.”¹⁰

Ang natural ug normal nga pagpakigbahin sa ebanghelyo sa atong pinangga ug gimahal mao ang buhat



ug kalipay sa atong kinabuhi. Mosulti ko ninyo og duha ka kasinatian.

Si Dave Orchard nagdako sa Siyudad sa Salt Lake, nga sagad sa iyang mga higala mga miyembro sa Simbahan. Dako ang ilang impluwensya kaniya. Dugang pa, ang mga lider sa Simbahan nga iyang silingan kanunayng midapit niya sa mga kalihokan. Ingon man ang iyang mga higala. Bisan wala pa siya magpasakop sa Simbahan nianang higayuna, nagdako siya nga napanalanginan sa impluwensya sa mga higala nga LDS ug sa mga kalihokan sa Simbahan. Human makasulod sa kolehiyo, mibalhin siya og puyo, ug kadaghanan sa iyang

mga higala nagmisyon na. Gimingaw siya sa ilang impluwensya.

Usa sa mga higala ni Dave sa high school anaa pa. Kini nga higala nakigkita matag semana sa iyang bishop sa paningkamot nga mahan-ay ang iyang kinabuhi aron makamisyon. Siya ug si Dave nagkauban sa balay, ug natural ug normal lang, nagkaistoryahanay sila nganong wala pa siya makamisyon ug nganong kanunay siyang makigkita sa bishop. Ang higala mipasalamat ug mitahud sa iyang bishop ug sa oportunidad nga makahinulsol ug makaserbisyo. Gihangyo niya si Dave nga mokuyog sa sunod interbyu. Kanindot sa pagdapit! Apan sa ilang

panaghigalaay ug kahimtang, natural ug normal lang kini.

Misugot si Dave ug wala madugay nakigkita mismo sa bishop. Kini ang nakapahukom ni Dave nga makigkita sa mga misyonaryo. Nakadawat siya og pagpamatuod nga tinuod ang ebanghelyo, ug ang petsa sa bunyag gitakda. Si Dave gibunyagan sa iyang bishop, ug usa ka tuig ang milabay, si Dave Orchard ug si Katherine Evans naminyo sa templo. Nakabaton sila og lima ka anak. Si Katherine akong manghud. Mapasalamaton ko sa hangtud niining buotang higala kinsa, uban sa buotang bishop, midala ni Dave sa Simbahan.

Dihang namulong si Dave bahin sa iyang pagkakabig ug mipatuod niining panghitabo, nangutana siya, “Unya, angay ba kini? Ang tanang paningkamot ba sa mga higala ug mga lider sa kabatan-onan ug akong bishop, angay ba sa paningkamot nga usa lang ka bata ang mabunyagan?” Gitudlo niya si Katherine ug ang lima niya ka anak, siya miingon, “Para sa akong asawa ug sa among lima ka anak, ang tubag oo.”

Sa higayon nga ang ebanghelyo mapakigbahin, dili gayud kini sa “usa lang ka bata.” Kon ang pagkakabig mahitabo o dunay mobalik sa Ginoo, pamilya ang maluwas. Sa pagtubo sa mga anak nila ni Dave ug Katherine, tanan midawat sa ebanghelyo. Usa ka anak nga babaye ug duha ka anak nga lalaki nagmisyon ug ang usa mao pay pagkadawat sa iyang tawag nga moserbisyo sa Alpine Mission nga German ang pinulongan. Ang duha ka magulang nga anak naminyo sa templo, ang kinamanghuran high school karon, matinud-anon gayud. Angay ba kini? Oo, angay kini.

Si Sister Eileen Waite mitambong sa samang komperensya sa stake diin naghigut si Dave Orchard sa iyang pagkakabig. Sa tibuok komperensya, ang iya lang gihunahuna mao ang iyang pamilya ug ilabi na ang iyang igsoon, si Michelle, nga dugay nang nawala sa Simbahan. Si Michelle gidiborsyo ug naningkamot sa pagpadako sa iyang upat ka anak. Si Eileen nadasig sa pagpadala niya og kopya

sa libro ni Elder M. Russell Ballard nga *Our Search for Happiness*, uban sa iyang pagpamatuod. Pagkasunod semana laing higala ang miingon ni Eileen nga gibati usab niya nga kontakon si Michelle. Kining higala misulat usab ni Michelle, nga nagpamatuod ug nagpahayag sa iyang gugma. Dili ba makapadasig nga ang Espiritu molihok sa pipila ka tawo sa pagtabang sa usa nga nanginahanglan?

Milabay ang panahon. Si Michelle nanawag ni Eileen ug nagpasalamat sa libro. Misulti siya nga naamgohan niya ang espiritwal nga kahaw-ang sa iyang kinabuhi. Si Eileen misulti niya nga nasayud siya nga ang kalinaw nga iyang gipangita anaa sa ebanghelyo. Misulti siya nga iya siyang gihigugma ug gusto nga malipay siya. Si Michelle nag-usab sa iyang kinabuhi. Wala madugay nakahimamat siya og buotang lalaki nga aktibo sa Simbahan. Nag-minyo sila ug human sa usa ka tuig na-sealed sa Templo sa Ogden Utah. Bag-o pa lang nabunyagan ang 24 anyos niyang anak.

Ngadto sa uban sa pamilya ni Michelle, ug sa uban nga wala pa makahibalo nga tinuod kini nga Simbahan, ako moimbitar kaninyo sa pag-ampo kon tinuod ba kini nga Simbahan. Tuguti nga motabang ang inyong pamilya ug mga higala ug mga misyonaryo. Kon masayud na kamo nga kini tinuod, dali apil kanamo pinaagi sa paghimo sa samang lakang sa inyong kinabuhi.

Ang katapusan niining istorya wala pa masulat, apan mga panalangin nahatag na niining buotang babaye ug sa iyang pamilya samtang kadtong nahigugma kaniya mituman sa pag-aghat ug mipakigbahin sa ilang pagpamatuod ug midapit niya sa pagbalik.

Naghunahuna kog maayo niining duha ka kasinatian. Usa ka batan-ong lalaki nga mihan-ay sa iyang kinabuhi nakatabang og laing batan-ong lalaki nga nangita sa kamatuoran. Usa ka babaye mipakigbahin sa iyang pagpamatuod ug pagtuo sa igsoong babaye nga nawala sa Simbahan sulod sa 20 ka tuig. Kon kita mag-ampo ug mangutana sa atong Langitnong Amahan



kinsay atong tabangan ug motuman sa pag-aghat nga Iyang ihatag nato aron masayud unsaon nato pagtabang, motubag Siya sa atong pag-ampo ug mahimo kitang instrumento sa paghimo sa Iyang buhat. Ang pagsunod sa pag-aghat sa Espiritu uban sa gugma ang hinungdan sa kausaban.¹¹

Sa inyong pagpaminaw niining kasinatian sa natural ug normal nga pakigbahin sa ebanghelyo sa atong mga minahal, daghan ninyo ang may samang kasinatian ni Eileen Waite. Maghunahuna kamo og tawo nga inyong tabangan ug kamo modapit o mopakigbahin sa inyong pagbati kabahin sa ebanghelyo ni Jesukristo. Ang akong pagdapit mao nga lihoka dayon, kana nga pag-aghat. Pakigsulti sa inyong higala o sakop sa pamilya. Himoa kini sa natural ug normal nga paagi. Pahibalua sila sa inyong gugma kanila ug sa Ginoo. Makatabang ang mga misyonaryo. Ang akong tambag sama ra sa gihatag ni Presidente Monson sa daghang higayon niini nga pulpito: “Sunda dayon ang pag-aghat.”¹² Sa inyong pagsunod sa pag-aghat uban sa gugma, tan-awa samtang ang Langitnong Amahan mogamit sa inyong kaandam sa pagsunod sa paghimo og milagro sa inyong

kinabuhi ug sa tawo nga inyong gimahal.¹³

Minahal nga kaisoonan, mapalig-on nato ang Iyang Simbahan ug makita ang tinuod nga pagtubo kon molihok kita sa paghatag sa mga panalangin sa ebanghelyo sa atong pamilya ug sa atong minahal. Buhat kini sa atong Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak. Nasayud ko nga buhi Sila ug motubag sa atong pag-ampo. Kon kita mosunod sa mga pag-aghat, motuo sa Iyang abilidad sa paghimo og milagro, ang milagro mahitabo ug ang kinabuhi mausab. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Tibuok Kalibutan nga Miting sa Pagbansay sa Pagpangulo, Feb. 11, 2012, LDS.org.
2. Tan-awa sa *Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Harold B. Lee* (2000), 163.
3. Tan-awa sa Boyd K. Packer, “Gahum sa Priesthood diha sa Panimalay,” Tibuok Kalibutan nga Miting sa Pagbansay sa Pagpangulo, Feb. 11, 2012, LDS.org.
4. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 68:25–28.
5. 2 Nephi 25:23, 26.
6. 2 Nephi 25:23, 26.
7. Tan-awa sa Lucas 15:4–7.
8. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 18:10.
9. Moises 1:39.
10. “Status Report on Missionary Work: A Conversation with Elder Thomas S. Monson, Chairman of the Missionary Committee of the Council of the Twelve,” *Ensign*, Okt. 1977, 14.
11. Tan-awa sa Thomas S. Monson, “Anxiously Engaged,” *Liahona*, Nob. 2004, 56–59; “Sa Pagluwas,” *Liahona*, Hulyo 2001, 57–60; “The Doorway of Love,” *Liahona*, Okt. 1996, 2–7.
12. Tan-awa sa Ann M. Dibb, “My Father Is a Prophet” (Brigham Young University–Idaho devotional, Feb. 19, 2008), byui.edu/devotionalsandspeeches; Thomas S. Monson, “Barug Diha sa Gigahin Nimo nga Dapit,” *Liahona*, May 2003, 54–57; “Kalinaw,” *Liahona*, Nob. 2002, 53–56; “Priesthood Power,” *Liahona*, Ene. 2000, 58–61; “The Spirit Giveth Life,” *Ensign*, Mayo 1985, 68–70.
13. Dugang pa sa kang Presidente Thomas S. Monson, ang ubang mga propeta mitudlo niining sama nga baruganan. Pananglit, si Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985) nagtudlo sa kaimportante sa pagsunod sa mga pagbati nga gihatag sa Espiritu dihang siya miingon: “Ang Dios makakita kanato, ug Iya kitang pagabantayan. Apan sa kasagaran ipaagi niya sa laing tawo aron iyang mahatag ang atong panginahanglan. Busa, importante kaayo nga moserbisyo kita sa usag usa sa gingharian” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Spencer W. Kimball* [2006], 103).



Ni Elder Paul B. Pieper
Sa Seventy

Huptan nga Sagrado

Ang sagradong mga butang kinahanglang ampingan gayud, hatagan og dakong respeto, ug mas ligdong nga pagtahud.

Mga 1,500 ka tuig sa wala pa si Kristo, usa ka tigbalantay sa karnero gipaduol sa nagdilaab nga sagbut sa Bungtod sa Horeb. Kadtong balaang kasinatian maoy sinugdanan sa kausaban ni Moises gikan sa pagka-magbalantay sa karnero ngadto sa pagka-propeta ug sa iyang trabaho nga tigpundok sa karnero ngadto sa pagka-tigpundok sa Israel. Paglabay sa trese ka gatus ka tuig, usa ka dinasig nga batan-ong pari sa palasyo sa hari nadani sa pagsaksi sa gisilotan nga propeta. Ang kasinatian nakapausab kang Alma gikan sa pagkasuluguon sa gobyerno ngadto sa pagkasuluguon sa Dios. Paglabay sa dul-an sa 2,000 ka tuig, usa ka 14 anyos nga batan-on miadto sa kakahoyan nangita'g tubag sa sinsero nga pangutana. Ang kasinatian ni Joseph Smith sa kakahoyan mao ang sinugdanan sa iyang pagka-propeta ug pagpahiuli.

Ang mga kinabuhi ni Moises, Alma, ug Joseph Smith tanan nausab pinaagi sa mga kasinatian uban sa mga balaan. Kini naglig-on kanila aron pabilin silang matinud-anon sa Ginoo ug sa Iyang buhat sa tibuok nilang kinabuhi, bisan pa sa oposisyon ug sa malisud nga mga pagsulay.

Ang atong mga kasinatian uban sa mga balaan tingali dili sama ka direkta

o kamahinuklugon o ang atong mga hagit sama ka dako. Hinoon, sama sa mga propeta, ang atong kalig-on sa matinud-anong paglahutay nag-agad sa pag-ila, paghinumdom, ug paghupot nga sagrado sa atong nadawat gikan sa kahitas-an.

Karon, ang awtoridad, mga yawe, ug mga ordinansa gipahiuli nganhi sa yuta. May mga kasulatan usab ug linaing mga saksi. Kadtong nangita sa Dios mabunyagan alang sa kapa-sayloan sa mga sala ug makumpirmahan “pinaagi sa pagpandong sa mga kamot alang sa bunyag sa kalayo ug sa Espiritu Santo” (D&P 20:41). Uban niining bililhong mga gasa sa pagpahiuli, ang balaan natong mga kasinatian kasagarang maglakip sa ikatulo nga sakop sa Dios nga Kapangulohan, ang Espiritu Santo.

Pinaagi sa ligdong hinay nga tingog, nagsulti nako ang Espiritu Sa paggiya, sa pagluwas kanako. (“The Still Small Voice,” *Children’s Songbook*, 106)

Paggiyaha ang ang Espiritu Santo; Patudlo Niya sa husto. *Kang Kristo siya mosaksi, Panglantaw ta maabli.* (“Let the Holy Spirit Guide,” *Hymns*, nu. 143)

Samtang kita magtinguha og mga tubag gikan sa Dios, mabati nato ang ligdong, hinagawhaw nga tingog nganha sa atong espiritu. Ang mga pagbati—mga impresyon—natural kaayo ug hinay kaayo nga dili ta kabantay o makaingon nga rason ra kini o hunahuna. Kining tinagsa nga mga mensahe nagmatuod sa personal nga gugma ug pagpakabana sa Dios alang sa tanan Niyang mga anak ug sa ilang mortal nga mga misyon. Ang inadlaw’ng pagpamalandong ug pagrekord sa mga impresyon gikan sa Espiritu du-nay duha ka tuyo sa pagtabang kanato (1) sa pag-ila sa atong personal nga mga kasinatian uban sa mga balaan ug (2) sa pagpreserbar niini alang sa atong kaugalingon ug kaliwatan. Ang pagrekord usa usab ka pormal nga pagpasidungog sa atong pasalamat sa Dios, kay “walay butang nga ang tawo makapasakit sa Dios, o batok ni bisan kinsa nga ang iyang kasuko mapukaw, gawas niadto kinsa dili mokumpisal sa iyang sayop diha sa tanan nga mga butang” (D&P 59:21).

Kabahin nianang atong mada-wat pinaagi sa Espiritu, ang Ginoo miingon, “Hinumdumi nga kana nga moabut gikan sa kahitas-an sagrado” (D&P 63:64). Ang Iyang pahayag sobra pa kay sa pahinumdom; usa usab kini ka pagpasabut. Ang kahayag ug kahibalo nga gikan sa langit sagrado. Kini sagrado kay langit ang tinubdan niini.

Ang *sagrado* nagpasabut nga takus simbahon ug tahuron. Pinaagi sa pagtratar sa butang isip sagrado, ang Ginoo nagpakita nga kini mas taas og bili ug unahunon kay sa ubang butang. Ang sagradong mga butang kinahanglang ampingan gayud, hatagan og dakong respeto, ug mas ligdong nga pagtahud. Ang sagrado anaa sa taas nga ang-ang sa langitnong mga hiyas.

Ang sagrado alang sa Dios mahimo lamang nga sagrado ngari nato pinaagi sa pagbansay sa kabubut-on; ang kada usa mopili gyud sa pagdawat ug paghupot nga sagrado sa giisip nga sagrado sa Dios. Nagpadala Siya’g kahayag ug kahibalo gikan sa langit. Nagdapit siya kanato sa pagdawat ug pagtagad niini nga sagrado.



Apan “dunay katugbang sa tanan nga mga butang” (2 Nephi 2:11). Ang katugbang sa sagrado mao ang dili balaan o sekyular—kana nga temporal o kalibutanon. Ang kalibutanon makigkompetensya sa sagrado para atong matagad ug ma-prayoridad. Ang kahibalo sa sekyular importante sa atong inadlaw nga pagpakabuhi. Ang Ginoo nagsugo kanato nga mangita og pagtulun-an ug kaalam, sa pagtuon ug pagkat-on gikan sa maayo nga mga basahon, ug mosinati sa mga pinulongan, mga dila, ug mga katawhan (tan-awa sa D&P 88:118; 90:15). Busa, ang pagbutang sa sagradong mga butang nga labaw sa sekyular usa sa mga prayoridad, dili pagpalahi; “ang pagkamakinaadmanon maayo *kon* [kita] mopatalinghug ngadto sa mga tambag sa Dios” (2 Nephi 9:29; empasis gidugang).

Ang panagsungi sa prayoridad tali sa sagrado ug sa sekyular diha sa matag tawo mahulagway pinaagi sa kasinatian ni Moises didto sa nagdilaab nga sagbut. Didto nadawat ni Moises ang iyang sagrado nga calling gikan ni Jehova sa pagluwas sa mga anak sa Israel gikan sa pagkaulipon. Bisan pa niana, sa una ang iyang kalibutanong kahibalo sa gahum sa Ehipto ug

sa faraon nakapaduha-duha kaniya. Sa katapusan, si Moises nagpakita og pagtuo sa pulong sa Ginoo, mipuli sa iyang sekyular nga kahibalo ug misalig sa sagrado. Kana nga pagsalig nakahatag niya og gahum sa pagbuntog sa temporal nga mga pagsulay ug nangulo sa Israel sa paggawas sa Ehipto.

Human nakaeskapo gikan sa mga sundalo ni Noah nga naulipon hinoon sa mga kamot ni Amulon, magduhaduha unta si Alma sa espirituhanon nga saksi nga iyang nadawat samtang namina ni Abinadi. Hinoon, misalig siya sa sagrado ug gilig-on aron makalahutay ug makaeskapo sa iyang temporaryong mga pagsulay.

Giatabang ni Joseph Smith ang sama nga hagit sa unang mga panahon sa paghubad sa Basahon ni Mormon. Nasayud siya sa sagradong kinaiyahan sa mga palid ug sa paghubad. Pero nadala siya ni Martin Harris sa paghatag og prayoridad sa kalibutanong kabalaka sa panaghigala ug pinansyal, sukwha sa sagradong mga instruksyon. Agi’g resulta, ang manuskrito sa hinubad nawala. Ang Ginoo mipanton ni Joseph sa pagtugyan “niana nga sagrado, ngadto sa pagkadautan” (D&P 10:9) ug sa makadiyot gibawi ang mga palid ug ang gasa sa paghubad. Sa

dihang ang mga prayoridad ni Joseph nahan-ay na, ang sagrado nga mga butang gibalik ug ang buhat nagpadayon.

Ang Basahon ni Mormon naghatag og mga ehemplo sa pagpakigbisog aron mahatagan og prayoridad ang mga sagrado. Naghisgot kini bahin sa mga tumutuo kansang pagtuo migiya kanila ngadto sa kahoy sa kinabuhi sa pag-ambit sa sagradong bunga, ang gugma sa Dios. Dayon ang pamiaybiay niadtong tua sa dako ug lapad nga gambalay nakapabalhin sa pokus sa mga tumutuo gikan sa sagrado ngadto sa sekyular. (Tan-awa sa 1 Nephi 8:11, 24–28.) Sa kadugayan, ang mga Nephite mipili sa garbo ug milimud sa espiritu sa panagna ug padayag, “mibiay-biay niana nga sagrado” (Helaman 4:12). Bisan ang mga saksi sa mga timailhan ug milagro kabahin sa pagkatawo sa Ginoo mipili sa pagsalikway sa sagradong mga pagpakita gikan sa langit alang sa sekyular nga mga pagpasabut (tan-awa sa 3 Nephi 2:1–3).

Karon ang pakigbisog nagpadayon. Ang sekyular nga mga tingog nagkadaghan ug nagkakusog. Kanunay nilang giawhag ang mga tumutuo sa pagbiya sa mga gituohan nga giisip sa kalibutan nga walay katarungan ug

malisud. Tungod kay “kita nagsud-ong sa mga hanap nga panagway daw pinaagi og salamin” (1 Mga Taga-Corinto 13:12) ug “wala masayud sa kahulugan sa tanan nga mga butang” (1 Nephi 11:17), kita usahay matintal sa pagbiya o pagbaliwala ug nanginahanglan og mas dakong espirituhanon nga kasiguroan. Ang Ginoo misulti kang Oliver Cowdery:

“Kon ikaw nagtinguha og dugang nga kamatuoran, hinumdumi ang gabii nga ikaw misangpit ngari kanako diha sa imong kasingkasing, nga ikaw unta mahibalo mahitungod sa kamatuoran niini nga mga butang.

“Wala ba Ako magsulti og kalinaw nganha kanimo mahitungod niini nga butang? Unsa ka labaw nga kamatuoran ang imong maangkon kay sa gikan sa Dios?” (D&P 6:22–23).

Ang Ginoo mipahinumdom ni Oliver ug nato sa pagsalig sa sagrado nga personal nga mga saksi nga ato nang nadawat kon hagiton ang atong pagtuo. Sama ni Moises, Alma ug Joseph kaniadto, kining balaan nga panagkita nagsilbi nga espirituhanon angkla nga maghimo natong luwas panahon sa pagsulay.

Ang sagrado dili mahimong isalikway. Kadtong mopili sa pagbaliwala sa sagradong mga butang ang ilang mga hunahuna mongitngit (tan-awa sa D&P 84:54), ug gawas kon sila maghinulsol, ang kahayag nga anaa nila kuhaon (tan-awa sa D&P 1:33). Agig kalainan, kadtong mopili sa paghupot sa sagradong mga butang makadawat og mga saad. “Kana nga gikan sa Dios mao ang kahayag; ug siya nga nakadawat sa kahayag, ug magpadayon diha sa Dios, makadawat og labaw pa nga kahayag; ug kana nga kahayag mag-anam og labaw kahayag ug labaw sa kahayag hangtud sa hingpit nga adlaw” (D&P 50:24).

Hinaut nga ang Ginoo mopanalangin kanato sa pag-ila, paghinumdom, ug paghupot nga sagrado sa atong nadawat gikan sa kahitas-an. Ako nagpamatuod nga kon atong buhaton, may gahum kita sa paglahutay sa mga pagsulay ug sa pagbuntog sa mga hagit sa atong panahon. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



Ni Elder Neil L. Andersen

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Unsay Hunahuna ni Kristo Kanako?

Sa inyong paghigugma, pagsalig, pagtuo, ug pagsunod Kaniya, inyong mabati ang Iyang gugma ug pag-uyon.

Usa ka reporter sa sikat nga magasin sa Brazil nag-oberbar sa Simbahan agi’g pangandam sa dakong balita.¹ Misusi siya sa atong doktrina ug mibisita sa humanitarian ug missionary training center. Nakig-istorya siya sa mga higala sa Simbahan ug sa dili kaayo mahigalaon sa Simbahan. Sa interbyu kanako, ang reporter daw naglibug gayud sa dihang nangutana siya, “Nganong duna may nagtuo nga dili mo Kristiyano?” Nahibalo ko nga nagpasabut siya sa Simbahan, apan akong gidawat ang pangutana, ug nakahunahuna ko, “Makita ba sa akong kinabuhi ang gugma ug debosyon nga akong gibati sa Manluluwas?”

Nangutana si Jesus sa mga Pariseo, “Unsa may inyong paghunahuna mahitungod kang Kristo?”² Sa katapusang paghukom, ang atong personal nga pagkadisipulo dili pagahukman pinaagi sa mga higala o mga kaaway. Kondili, sama sa gisulti ni Pablo, “Kitang tanan moatubang ra unya sa hukmanan ni Kristo.”³ Nianang adlaw ang importanting pangutana alang sa matag usa kanato mao, “Unsay hunahuna ni Kristo kanako?”

Bisan sa Iyang gugma sa tanang katawhan, si Jesus agi’g pagbadlong sa

mga nagpalibut Kaniya nga mga tigpakaaron-ingnon,⁴ mga hungog,⁵ ug mga tigbuhay og dautan.⁶ Siya mitawag sa uban nga mga anak sa gingharian⁷ ug ang kahayag sa kalibutan.⁸ Siya mitawag sa uban nga gibutaan⁹ ug dili makapamunga.¹⁰ Gidayeg Niya ang uban nga maputli og kasingkasing¹¹ ug gutom sa pagkamatarung.¹² Naguol siya nga ang uban walay pagtuo¹³ ug taga dinhi niining kalibutana,¹⁴ apan ang uban Iyang gitamud nga pinili,¹⁵ mga tinun-an,¹⁶ mga higala.¹⁷ Ug busa mangutana kita, “Unsay hunahuna ni Kristo kanako?”

Si Presidente Monson mihulagway sa atong panahon nga misalikway “sa espirituhanon nga butang . . . samtang nagkausab ang kalibutan libut kanato ug ang mga baruganang moral sa katilingban [padayong] nagkahuyang.”¹⁸ Nagkadaghan ang kawalay pagtuo ug pagbaliwala kang Kristo ug sa Iyang mga pagtulun-an.

Niining gubot nga palibut, atong gikalipay ang pagkadisipulo kang Jesukristo. Nakita nato ang naglibut nga impluwensya sa Ginoo. Ang atong padulngan nindot kaayong pagkahan-ay. “Ang kinabuhing dayon mao kini,” si Jesus nag-ampo, “ang ilang pagpakaila

kanimo nga mao ang bugtong tinuod nga Dios, ug kang Jesukristo, nga imong pinadala.”¹⁹ Ang pagkadisipulo niining mga adlaw nga gitakda usa ka pagpadayag sa pagtahud sa kahangturan.

Ang mga mensahe nga atong nadungog niining komperensya mga giya gikan sa Ginoo sa atong pagkadisipulo. Samtang naminaw kita sa miaging duha ka adlaw, nag-ampo sa espirituhanong giya, ug sa atong pagtuon ug pag-ampo bahin niining mga mensahe sa moabut nga adlaw, panalanginan kita sa Ginoo og personal nga direksyon pinaagi sa gasa sa Espiritu Santo. Kining mga pagbati mas mopasuod kanato sa Dios, mohinulsol, mosunod, motuo, ug mosalig. Ang Manluluwas mosanong sa atong binuhatan sa hugot nga pagtuo. “Kon kinsa ang nahigugma kanako, iyang pagabantayan ang akong pulong: ug ang akong Amahan mahigugma kaniya, ug moanha kami kaniya, ug anha kami mopuyo diha kaniya.”²⁰

Ang panawagan ni Jesus nga “Umanhi ka ug sumunod kanako”²¹ dili lang para niadtong dunay espirituhanong kalig-on. Gani, ang pagkadisipulo dili kompetisyon apan pagdapit sa tanan. Ang atong panaw sa pagkadisipulo dili mubo nga lumba o dugag nga marathon. Sa tinuod, tibuok kinabuhi kini nga panaw sa mas celestial nga kalibutan.

Angie, Gancci, ug Gansly Saintelus



Ang Iyang pagdapit usa ka panawagan sa inadlawng katungdanan. Si Jesus miingon: “Kon nahigugma kamo kanako, inyong pagatumanon ang akong mga sugo.”²² “Kon dunay buot mosunod kanako, kinahanglan magdumili siya sa iyang kaugalingon, ug magpas-an sa iyang krus matag adlaw, ug magasunod kanako.”²³ Tingali dili sa tanang adlaw naa kita sa atong pinakamaayo, apan kon maningkamot, ang pagdapit ni Jesus puno sa pagdasig ug paglaum: “Umari kanako, kamong tanan nga nabudlay ug nabug-atan, ug papahulayon ko kamo.”²⁴

Kon anaa na kamo sa dalan sa pagkadisipulo, anaa kamo sa hustong dalan, ang dalan ngadto sa kinabuhing dayon. Sa pagtambayayong atong mabayaw ug malig-on ang usag usa sa importanting mga adlaw nga moabut. Bisan unsang kalisdanan, mga kahuyang, o kaimposible sa palibut nga atong sagubangon, magbaton kita og pagtuo sa Anak sa Dios, kinsa namaahayag, “Ang tanang butang mahimo ngadto sa magatuo.”²⁵

Mopakigbahin ko og duha ka ehemplo sa pagkadisipulo. Ang una gikan sa kinabuhi ni Presidente Thomas S. Monson, nagpakita sa gahum sa yano nga kabuotan ug sa pagtulun-an ni Jesus, “Ang labing dako kaninyo, ma-inyo siyang sulugoon.”²⁶

Dul-an sa 20 ka tuig na, si Presidente Monson namulong sa kinatibuk-ang

komperensya bahin sa 12 anyos nga batan-ong babaye nga nag-antus sa kanser. Naghisgut siya sa iyang kaisug ug sa kabuotan sa iyang mga higala nga mipas-an niya ngadto sa Bukid sa Timpanog sa Utah.

Pipila ka tuig na dihang akong nahimamat si Jami Palmer Brinton ug nakadungog sa istorya sa lahi nga panglantaw—ang panglantaw nga nabuhat ni Presidente Monson kaniya.

Nahimamat ni Jami si Presidente Monson niadtong Marso 1993, human masulitihan nga ang bukol ibabaw sa iyang tuong tuhod paspas nga nagtubo nga kanser sa bukog. Inabagan sa iyang amahan, si Presidente Monson mihatag og panalangin sa priesthood, nagsaad, “si Jesus anaa sa imong tuo ug wala aron sa pagdasig kanimo.”

“Sa pagbiya sa iyang opisina nianang adlaw,” miingon si Jami, “gibadbad nako ang balloon nga gihigot sa akong wheelchair ug gihatag kaniya. ‘Ikaw ang Pinakamaayo!’ gisulatan sa dagkong letra.”

Pinaagi sa chemotherapy ug makasalbar nga operasyon, si Presidente Monson wala malimot kaniya. Miingon si Jami, “gipakita ni Presidente Monson kon unsa ang tinuod nga pagkadisipulo ni Kristo. [Iya] kong gihawas gikan sa kasubo ngadto sa dakong paglaum.” Tulo ka tuig sukad sa una nilang panagkita, didto na usab si Jami sa opisina ni Presidente Monson. Pagkahuman, duna siyay gibuhad nga dili gayud malimtan ni Jami. Nagpakita sa kamanggihunahunaon ni Presidente Monson, gisurpisa siya sa samang balloon nga iyang gihatag kaniya tulo ka tuig nang milabay. “Ikaw ang Pinakamaayo!” gisulatan sa dagkong letra.” Iya kining gihipos, nahibalo nga mobalik siya sa iyang opisina kon maayo na siya sa kanser. Katorse ka tuig human sa ilang unang panagkita, gikasal ni Presidente Monson sila si Jami Palmer ug Jason Brinton sa Templo sa Salt Lake.²⁷

Makakat-on kita og daghan gikan sa pagkadisipulo ni Presidente Monson. Kanunay siyang mopahinumdom sa mga General Authority niining yano nga pangutana: “Unsa may buhaton ni Jesus?”

Si Jesus misulti sa lider sa sinagoga,



“Ayaw kahadlok, sumalig ka lamang.”²⁸ Ang pagkadisipulo mao ang pagtuo Kaniya sa panahon sa kalinaw ug kalisdanan, kon ang atong kasakit ug kahadlok mahupay lang sa pagsalig nga Siya nahigugma nato ug motuman sa Iyang mga saad.

Nakahimamat ko og pamilya bag-o lang kinsa nindot nga ehemplo kon unsaon nato sa pagtuo Kaniya. Si Olgan ug Soline Saintelus, taga Port-au-Prince, Haiti, misulti nako sa ilang istorya.

Niadtong Enero 12, 2010, si Olgan didto sa trabaho ug si Soline didto sa

simbahan dihang ang makagun-ob nga linog miigo sa Haiti. Ang tulo nila ka mga anak—si Gancci, singko anyos, Angie, tres, ug Gansly, usa ka tuig—didto sa ilang apartment uban sa usa ka higala.

Grabeng kadaut makita bisan asa. Sa inyong mahinumduman, liboan ang nangamatay niadtong Enero didto sa Haiti. Si Olgan ug Soline nanagan ngadto sa ilang apartment aron pangitaon ang ilang mga anak. Ang tulo ka andanang apartment nga gipuy-an sa pamilya Saintelus nahagsa.

Wala maka-eskapo ang mga bata. Walay pag-rescue ang gihimo sa building nga hingpit ang pagkaguba.

Si Olgan ug Soline parehong nakaserbisyo isip full-time nga mga misyonaryo ug naminyo sa templo. Mituo sila sa Manluluwas ug sa Iyang mga saad ngadto nila. Apan hilabihan ang ilang kasubo. Dili mapugngan ang ilang paghilak.

Misulti si Olgan nako nga sa pinakasubo niyang panahon siya nag-ampo, “Langitnong Amahan, kon imong pagbuot, kon duna lang unta bisan usa sa akong mga anak ang buhi, palihug, palihug tabangi kami.” Nagtuyok-tuyok siya sa building, nag-ampo alang sa inspirasyon. Ang mga silingan misulay paghupay ug pagtabang niya nga makadawat sa pagkamatay sa iyang mga anak. Si Olgan padayon nga mituyok sa nagtipun-og sa nahagsa nga building, nga naglaum, nag-ampo. Dayon usa ka milagro ang nahitabo. Si Olgan nakadungog sa hapit dili maklaro nga hilak sa usa ka bata. Hilak kadto sa iyang anak.

Sa daghang oras ang mga silingan mikalot sa nagtipun-og, mirisgo sa ilang kinabuhi. Sa kangitngit sa gabii, sa grabe nga tingog sa mga maso ug silsil, ang mga nag-rescue nakadungog og laing tingog. Mihunong sila sa pagdukdok ug naminaw. Dili sila makatuo sa ilang nadungog. Tingog kadto sa gamayng bata—ug nagkanta siya. Ang singko anyos nga si Gancci miingon nga nahibalo siya nga makadungog ang iyang papa kon mokanta siya. Ubos sa gibug-aton sa nangatipak nga semento nga sa kaulahian miresulta sa pagputol sa iyang bukton, si Gancci mikanta sa iyang paboritong kanta, “Ako Anak sa Dios.”²⁹

Paglabay sa mga oras taliwala sa kangitngit, kamatayon, ug kasubo sa daghan kaayo sa bililhong mga anak sa Dios sa Haiti, ang pamilya Saintelus adunay milagro. Si Gancci, Angie, ug Gansly nakit-an nga buhi ilawom sa nahagsa nga building.³⁰

Ang mga milagro dili kanunayng diha-diha dayon. Usahay maghuhahuna kita nganong ang milagro nga giampo nato pag-ayo dili dayon mahitabo. Apan sa pagsalig nato sa



Manluluwas, ang gisaad nga mga milagro mahitabo. Dinhi man nga kinabuhi o sa sunod, ang tanan mahusto. Ang Manluluwas namahayag: “Kinahanglan dili magkaguol ang inyong kasingkasing, ni magtalaw.”³¹ “Dinhi sa kalibutan aduna kamoy kagulan: apan sumalig kamo; gidaug ko na ang kalibutan.”³²

Ako mopamatuod nga sa inyong paghigugma, pagsalig, pagtuo, ug pagsunod Kaniya, inyong mabati ang Iyang gugma ug pag-uyon. Kon mangutana mo, “Unsa may inyong paghunahuna mahitungod kang Kristo?” masayud kamo nga Iya kamong mga disipulo; Iya kamong higala. Pinaagi sa iyang grasya buhaton Niya ang dili ninyo mahimo.

Naghinamhinam kitang nagpaabut sa panapos nga pakigpulong sa atong minahal nga propeta. Si Presidente Thomas S. Monson gi-orden nga Apostol ni Ginoong Jesukristo sa 12 anyos pa ko. Kapin sa 48 ka tuig napanalanginan kita nga makadungog niya nga saksi kang Jesukristo. Ako mopamatuod nga nagbarug siya karon isip senior nga Apostol sa Manluluwas dinhi sa yuta.

Uban sa dakong gugma ug pagdayeg sa daghang mga disipulo ni Jesukristo nga dili mga miyembro niini nga Simbahan, mapaubsanon kaming namahayag nga ang mga anghel mibalik sa yuta sa atong panahon. Ang Simbahan ni Jesukristo nga Iyang gitukod kaniadto gipahiuli na, uban sa gahum, mga ordinansa, ug mga panalangin sa langit. Ang Basahon ni Mormon lain nga tugon ni Jesukristo.

Mosaksi ako nga si Jesukristo ang Manluluwas sa kalibutan. Siya nagantus ug namatay alang sa atong mga sala ug mibangon sa ikatulo nga adlaw. Siya nabanhaw. Sa umaabut nga adlaw, tanang tuhod moluhod ug tanang dila moangkon nga Siya mao ang Kristo.³³ Nianang adlaw, ang atong kabalaka dili ang, “Naghunahuna ba ang uban nga Kristiyano ko?” Nianang panahona, ang atong mga mata motutok Kaniya, ug ang atong mga kalag mangutana, “Unsay hunahuna ni Kristo kanako?” Siya buhi. Ako mopamatuod niini sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

NOTES

1. Tan-awa sa André Petry, “Entre a Fé e a Urna,” *Veja*, Nob. 2, 2011, 96.

2. Mateo 22:42.

3. Mga Taga-Roma 14:10.

4. Tan-awa sa Mateo 6:2.

5. Tan-awa sa Mateo 23:17.

6. Tan-awa sa Mateo 7:23.

7. Tan-awa sa Mateo 13:38.

8. Tan-awa sa Mateo 5:14.

9. Tan-awa sa Mateo 15:14.

10. Tan-awa sa Mateo 13:22.

11. Tan-awa sa Mateo 5:8.

12. Tan-awa sa Mateo 5:6.

13. Tan-awa sa Mateo 17:17.

14. Tan-awa sa Juan 8:23.

15. Tan-awa sa Juan 6:70.

16. Tan-awa sa Juan 13:35.

17. Tan-awa sa Juan 15:13.

18. Thomas S. Monson, “Barug sa Balaan nga mga Dapit,” *Liahona*, Nob. 2011, 83, 86.

19. Juan 17:3.

20. Juan 14:23.

21. Lucas 18:22.

22. Juan 14:15.

23. Lucas 9:23.

24. Mateo 11:28.

25. Juan 9:23.

26. Mateo 23:11.

27. Jami Brinton, letter to author, Ene. 27, 2012.

28. Marcos 5:36.

29. “Ako Anak sa Dios,” *Songbook sa mga Bata*, 2–3.

30. Gikan sa panaghigugma uban nila ni Olgan ug Soline Saintelus niadtong Peb. 10, 2012; tan-awa usab sa Jennifer Samuels, “Family Reunited in Miami after Trauma in Haiti,” *Church News*, Ene. 30, 2010, 6.

31. Juan 14:27.

32. Juan 16:33.

33. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 14:11.



Ni Presidente Thomas S. Monson

Sa Atong Pagtapos Niini nga Komperensya

Hinaut hinuktukan ninyo ang mga kamatuorang nadungog, ug makapahimo ninyong mas maayo kay sa wala pa magsugod ang komperensya.

Puno ang akong kasingkasing sa atong pagtapos niini nga komperensya. Kita napanalanginan pag-ayo samtang kita naminaw ngadto sa mga tambag ug mga pagpamatuod niadtong namulong kanato. Tingali mouyon mo uban nako nga gibati nato ang Espiritu sa Ginoo samtang natandog ang atong kasingkasing ug nalig-on ang atong pagpamatuod.

Sa makausa natagamtaman nato ang maanindot nga musika, nga nakapanindot sa kada sesyon sa komperensya. Akong ipadayag ngadto sa tanang kinsa mipakigbahin sa ilang mga talento.

Kinasingkasing kong nagpasalamat sa tanang namulong kanato ingon man sa mihalad sa pag-ampo sa matag sesyon.

Dunay mitabang nga daghang tawo nga ang ilang trabaho dili o dili kaayo nato makita atol sa matag komperensya. Dili nato mahimo kini nga mga sesyon kon wala ang ilang tabang. Sila usab akong pasalamatan.

Nasayud ako nga moapil mo nako sa pagpasalamat niadtong mga kaigsoonan nga na-release niini nga komperensya. Mingawon kita kanila. Ang ilang kontribusyon sa buhat sa Ginoo daghan

kaayo ug mabatyagan kini sa mga henerasyong moabut.

Gipaluyohan usab nato, pinaagi sa pagpataas sa mga kamot, mga kaigsoonan nga gitawag sa bag-ong mga posisyon atol niini nga komperensya. Gusto namo nga ipahibalo nila nga naghinam-hinam kami nga makigtrabaho

nila sa kawsa sa Ginoo. Gitawag sila pinaagi sa inspirasyon sa langit.

Kita dunay dili ordinaryo nga sibya sa komperensya, miabut ngadto sa mga kontinente ug sa mga kadagatan sa mga tawo bisan asa. Bisn og layo kami gikan kaninyo, gibati namo ang inyong espiritu ug dedikasyon, ug mopadala sa among gugma ug pasalamat kaninyo bisan asa man kamo.

“Pagkabulahan nato, mga kaigsoonan, nga napahiuli ang ebanghelyo ni Jesukristo sa atong kinabuhi ug sa atong kasingkasing. Naghatag kini og tubag sa importanting mga pangutana sa kinabuhi. Nakahatag kini og kahulugan ug katuyoan ug paglaum sa atong mga kinabuhi.

Kita nagpuyo sa mga panahon sa kasamok. Akong ipaniguro ninyo nga ang atong Langitnong Amahan naghunahuna sa mga hagit nga atong giatubang. Gihigugma ta Niya ug nagtinguha sa pagpanalangin ug pagtabang nato. Hinaut nga mag-ampo kita Kaniya, sama sa Iyang gipahimangno sa pag-ingon, “Pag-ampo sa kanunay, ug Ako mobu-bu sa akong Espiritu diha kanimo, ug daghan ang imong panalangin—oo, gani labaw pa sa mga bahandi sa kalibutan nga imong naangkon ug sa kadautan nga gidala niini.”¹

Akong mahal nga kaigsoonan, hinaut nga ang inyong mga panimalay

Brigham Young University-Idaho





mapuno sa gugma ug pagtahud ug uban sa espiritu sa Ginoo. Higugmaa ang inyong pamilya. Kon may panag- sumpaki o panagbingkil tali kaninyo, moawhag ko nga sulbara kini. Miingon ang Manluluwas:

“Walay panaglalis taliwala kaninyo. . . .

“Kay sa pagkatinuod, sa pagkati- nuod Ako moingon nganha kaninyo, siya nga may espiritu sa panagbingkil dili gikan kanako apan gikan sa yawa, kinsa mao ang amahan sa panagbing- kil, ug siya nagkutaw sa mga kasingka- sing sa mga tawo sa panagbangi uban ang kasuko sa usag usa.

“[Apan] tan-awa, kini dili mao ang akong doktrina . . . ; apan *kini* mao ang akong doktrina, nga ang ingon ni- ini nga mga butang pagahunungon.”²

Isip ubos ninyong sulugoon, sub- lion nako ang mga pulong ni Haring Benjamin ngadto sa iyang katawhan, miingon siya:

“Ako wala magsugo kaninyo . . . maghunahuna nga ako sa akong kau- galingon labaw kay sa usa ka tawo nga mortal.

“Apan ako sama sa inyong mga kau- galingon, ilawom sa tanan nga matang sa mga kahuyang sa lawas ug huna- huna; apan ako gipili . . . sa kamot sa Ginoo . . . ug giampingan ug gipanalip- dan sa iyang dili hitupngan nga gahum,

nga makaalagad kaninyo uban sa tanan nga gahum, hunahuna ug kusog diin gihatag sa Ginoo ngari kanako.”³

Akong kaisogonon, kinasingkasing kong nagtinguha sa paghimo sa kabu- but-on sa Dios ug pagserbisyo Kaniya ug kaninyo.

Sa atong pagbiya niini nga kom- perensya, akong ihatag kaninyo ang mga panalangin sa langit sa matag usa kaninyo. Hinaut kamong lagyo sa in- yong panimalay makapauli nga luwas. Hinaut hinuktukan ninyo ang mga kamatuorang nadungog, ug makapa- himo ninyong mas maayo kay sa wala pa ang komperensya magsugod mga duha ka adlaw ang nakalabay.

Hangtud magkita kita pag-usab sa unom ka bulan, mangayo ko nga mainyo ang mga panalangin sa Ginoo ug, natong tanan, pinaagi sa Iyang balaang pangalan—nga si Jesukristo, atong Manluluwas ug Manunubos— amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 19:38.
2. 3 Nephi 11:28–30; empasis gidugang.
3. Mosiah 2:10–11.





Ni Ann M. Dibb

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapanguloan sa Young Women

Tindog ug Pakita

Usa sa labing maayo nga paagi nga kita makatindog ug makapakita mao ang masaligong pagsunod sa mga sugo sa Dios.

Pribilehiyo nako ang pagpakigbahin kaninyo karong gabhiuna. Kada Enero, magpaabut ko sa pagpahibalo sa bag-ong tema sa Mutual. Hinoon, kanunay kong magtimbang-timbang kon nahanas na ba ko sa mga leksyon sa tema sa *miaging* tuig.

Sa makadiyut, magribyu ta sa bagohay nga mga tema: “Himoa ang hiyas nga modayan-dayan sa inyong mga hunahuna nga walay paghunong,”¹ “Magmakanunayon ug dili mausab, sa kanunay puno sa maayo nga buhat,”² “Alang sa mga magtotoo pagkinabuhi ingon nga panig-ingnan,”³ “Magma-kusganon ka ug magmaisug,”⁴ ug sa ika-trese nga artikulo sa hugot nga pagtuo: “Kami nagtuo sa pagkamatinuoron, pagkamatinud-anon, pagkaputli, pagkamanggiloy-on, mahiyason, ug sa pagbuhat sa matarung ngadto sa tanan nga mga tawo.”⁵

Ang pagtuo ug pagtutok niining mga kasulatan sa tibuok tuig naghimo niini nga kabahin sa atong kasingkasing, kalag, ug pagpamatuod. Kami nanghinaut nga padayon ninyong sundon ang giya niini samtang atong tutokan ang 2012 nga tema sa Mutual, diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad.

Ang ulohan sa seksyon 115

nagpasabut nga tuig kadto sa 1838 ug nahitabo sa Far West, Missouri. Si Joseph Smith “mipahibalo sa kabubut-on sa Dios mahitungod sa pagtukod niana nga dapit ug sa balay sa Ginoo.” Ang propeta malaumon ug nadasig. Sa bersikulo 5, diin naa ang tema ning tuiga, miingon ang Ginoo, “Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyong tanan: Tindog ug pakita aron ang inyong kahayag mao ang usa ka sukaranan alang sa tanan nga mga nasud.”

Unsay inyong hunahuna kon madungog ninyo ang pulong *tin-dog*? Sa personal, maghunahuna ko ninyo—halangdon nga kabatan-onan. Nahulagway ko kamo nga makugihong mibangon kada buntag alang sa sayo sa buntag nga seminary. Nakita nako ang inyong pagtindog gikan nga nagluhod human sa inadlaw nga pag-ampo. Naghunahuna ko ninyo nga maisugong mitindog sa pagpamatuod ug nanalipod sa inyong sumbanan. Nadasig ko sa inyong pasalig sa ebanghelyo ug sa maayong mga ehemplo. Daghan ninyo ang midawat sa imbitasyon sa pagtindog ug pakita, ug ang inyong kahayag nag-awhag sa uban sa pagbuhat sa ingon.

Usa sa labing maayo nga paagi nga kita makatindog ug makapakita mao ang masaligong pagsunod sa mga sugo sa Dios. Nakat-unan nato ang mga sugo diha sa mga kasulatan, sa mga propeta karon, ug sa mga pahina sa booklet nga *Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan*. Matag usa kaninyo may kaugalingong kopya. Sa personal nakong kopya, gilinginan nako ang mga pulong nga *alang* ug *kamo*, sama sa gitudlo sa akong tinahud nga higala. Kining yano nga buhat nagpahinumdong nako nga ang mga sumbanan dili lang kinatibuk-ang mga giya—kini piho nga *alang kanako*. Ako manghinaut nga linginan ninyo ang mga pulong sa inyong booklet, basahon ang sinugdanan hangtud sa katapusan, ug bation ang Espiritu nga nagpamatuod nga ang mga sumbanan *alang usab kaninyo*.

Tingali dunay matintal sa pagbaliwala sa mga sumbanan sa *Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan*. Tingali tan-awon nila kini ug moingon, “Di ba, Ma, kining basahon wala maghisgot nga *[sulatan sa bag-ong mga isyu]*.” O mangatarungan sila, “Ang akong gihimo dili ingon ana kangil-ad. Dili ko ngil-ad sama ni *[ibutang ang pangalan sa higala o kaila]*.”

Si Presidente Harold B. Lee mitudlo, “Ang labing importante sa tanang mga sugo sa Dios mao ang sugo diin kamo naglisud sa pagsunod karon.”⁶ Mipasabut si Haring Benjamin, “Ako dili makasulti kaninyo sa tanan nga mga butang diin kamo mahimo nga makabuhat og sala: kay adunay daghan nga mga paagi ug mga hinungdan, gani hilabihan kadaghan nga ako dili makaihap kanila.”⁷ Kon kamo naglisud sa pagsunod niining mga sumbanan ug kasugoan, nag-awhag ko sa pagpangita og tabang diha sa ebanghelyo. Basaha ang inyong mga kasulatan. Gahini og panahon ang opisyal nga website sa Simbahan, LDS.org, alang sa tubag sa inyong mga pangutana. Pakigsultihi ang inyong ginikanan, mga lider sa Simbahan, ug ngadto sa nagsunod sa ebanghelyo. Pag-ampo. Pag-ampo og hugot sa Langitnong Amahan, kinsa nahigugma kaninyo. Gamita ang gasa sa paghinulsol kada adlaw. Alagari ang uban. Ug labaw sa



tanang, pamati ug sunda ang mga pag-
aghat sa Espiritu Santo.

Si Presidente Thomas S. Monson nag-awhag natong tanan uban niini nga mga pulong: “Batan-on kong mga higala, pagmalig-on. . . . Nakahibalo kamo unsay matarung ug unsay sayop, walay pagtakuban, bisan unsa ka pa ka madanihon, dili makausab niana. . . . Kon ang inyong gitawag nga higala moawhag kaninyo og bisan unsa nga sa inyong pagtuo sayop, *kamo* ang mobarug alang sa matarung, bisan kon kamo magbarug nga mag-inusara.”⁸

Dili gusto ang Langitnong Amahan nga motan-aw ta sa kalibutan ug *mosunod* sa nag-usab-usab nga mga uso. Gusto niyang motan-aw ta Kaniya ug mosunod sa Iyang walay pagkausab nga paggiya. Gusto Niyang sundon nato ang ebanghelyo ug *giyahan* ang uban ngadto niini pinaagi sa paghimo og taas nga sumbanan.

Naghatag ang mga kasulatan og daghang ehemplo sa paghulagway niini nga ideya. Sa basahon sa Mga Maghuhukom sa Daang Tugon, nahibalo

kita kang Samson. Natawo si Samson nga may dakong potensyal. Gisaaran ang iyang inahan, “Siya magsugod sa pagluwas sa Israel gikan sa kamot sa mga Filistehanon.”⁹ Apan sa nagtubo si Samson, mas gisunod niya ang mga tintasyon sa kalibutan kay sa direksyon sa Dios. Mihimo siya’g mga pagpili tungod kay “sila nakapahimuot kaayo [kaniya]”¹⁰ kay sa tungod unta kay ang mga gipili mga husto. Sa kasagaran, ang mga kasulatan migamit og “ug milugsong siya”¹¹ samtang nag-asoy sa mga panaw, mga buhat, ug pagpili ni Samson. Kay sa motindog ug mopakita aron pagtuman sa iyang dakong potensyal, nabuntog si Samson sa kalibutan, nawad-an sa hinatag nga gahum sa Ginoo, ug namatay sa makalilisang, sayo nga kamatayon.

Sa laing bahin, naghatag ang mga kasulatan og ehemplo ni Daniel. Natawo usab si Daniel nga may dakong potensyal. Diha sa basahon ni Daniel, kapitulo 6, atong mabasa, “Si Daniel maoy gipalabi labaw sa mga presidente ug mga principe, kay ang labing

maayo nga espiritu diha kaniya.”¹² Dihang miabut ang kalibutanong mga hagit ni Daniel, wala siya moyukbo sa kalibutan—mitindog siya ug mihangad sa langit. Imbis mosunod sa kalibutanong mando sa hari nga walay mag-ampo ngadto ni bisan kinsa kondili sa hari sulod sa 30 ka adlaw, si Daniel “miadto sa iyang balay, ang iyang mga tamboanan inablihan sa sulod sa iyang balay paingon sa Jerusalem, ug siya miluhod sa makatulo sa usa ka adlaw, ug nag-ampo ug nagpasalamat sa atubangan sa iyang Dios, ingon sa iyang gihimo kaniadto.”¹³

Wala mahadlok si Daniel nga motindog ug mopakita sa pagsunod sa mga sugo sa Dios. Bisang dili sayon sulod sa langub sa mga liyon kay gibarugan ang unsay matarung, napanalipdan ug napanalanginan siya tungod sa pagkamasulundon. Sa pagpagawas ni Haring Dario kang Daniel sa langub sa mga liyon sa sunod buntag, mihimo siya og mando nga ang tanan mahadlok sa Dios ni Daniel ug mosunod sa ehemplo sa pagkamatitud-anon ni

Daniel. Sa tinuod, nagpakita si Daniel kanato unsay gipasabut nga mahimong sumbanan sa mga nasud ug dili gyud ipaubos ang atong mga sumbanan atubangan sa kalibutanong mga tintasyon.

Napanalanginan kong nakadungog og daghang ehemplo sa kabatan-onan karong panahona, sama kaninyo, nga dili mahadlok motindog, mopakita ug motugot sa ilang kahayag nga mahimong sumbanan sa ilang kahigalaan. Si Joanna usa sa tulo lang ka miyembro sa Simbahan sa high school ug mao lang ang batan-ong babaye sa iyang ward. Mipasalig siya sa kaugalingon ug sa Ginoo nga dili gyud siya mamalikas. Dihang gikauban niya ang batan-ong lalaki sa usa ka proyekto sa eskwelahan nga wala mohimo og samang pasalig, wala niya ipaubos ang iyang mga sumbanan. Mihangyo siya nga tahuron niya ang iyang mga hiyas. Wala madugay, uban sa daghang malumo ug dili kaayo malumong mga pahinumdom, ang iyang higala nakat-on og maayong mga kinaiya ug migamit og maayong pulong. Daghan ang nakamatikod sa kalainan, lakip sa iyang amahan, kinsa nagpasalamat ni Joanna sa pagkamaayong impluwensya sa kinabuhi sa iyang anak nga lalaki.¹⁴

Sa bag-ohay nga buluhaton didto sa Pilipinas, akong nahimamat si Karen kinsa mipakigbahin og kasinatian isip Laurel samtang nag-eskwela og bachelor's degree sa hotel and restaurant management. Miingon ang magtutudlo nga kinahanglan ang kada estudyante magkat-on sa paghimo ug pagtilaw sa lain-lain mga ilimnon nga idalit sa ilang restaurant. Ang ubang ilimnon may alkohol, ug nahibalo si Karen nga supak sa mga sugo sa Ginoo nga tilawan niya kini. Atubangan sa lisud nga mga sangputanan, nakabaton si Karen og kaisug sa pagtindog ug pagpakita, ug wala siya motilaw sa mga ilimnon.

Si Karen mipasabut: "Ang akong magtutudlo miduol ug nangutana nganong wa ko moinom. Miingon siya, 'Miss Karen, unsaon nimo pagkahibalo sa lami ug pagpasar ning importanting subject kon dili ka bisan lang motilaw sa mga ilimnon?' Gisul-tihan nako siya nga miyembro ko sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga



Santos sa Ulahing mga Adlaw, ug isip mga miyembro, dili mi moinom og makadaot namo. Bisan unsay iyang gipaabut nako, bisan og hagbong ang grado, mosabut ko, apan dili nako pakyason ang pagsunod sa akong personal nga mga sumbanan."

Milabay ang mga semana, ug walay hisgot mahitungod nianang adlaw. Human sa semester, nasayud si Karen nga ang iyang grado mopakita sa iyang pagdumili sa pagtilaw sa mga ilimnon. Nagpanuko siyang motan-aw sa iyang grado, apan sa iyang pagkakita nadawat niya ang labing taas nga grado sa klase.

Miingon siya: "Akong nakat-unan niini nga kasinatian nga ang Dios . . . mopanalangin gyud nato kon mosunod ta Kaniya. Nasayud sab ko nga bisan og mahagbong, dili ko magmahay unsay akong nabuhat. Ako nasayud nga dili gyud ko mahagbong sa panan-aw sa Ginoo kon buhaton nako unsay akong nahibaloan nga matarung."¹⁵

Minahal nga young women, kada usa ninyo natawo nga may dakong

potensyal. Hinigugma kamo nga anak nga babaye sa Langitnong Amahan. Siya nakaila ug nahigugma kaninyo. Nagdapit siya ninyo sa "pagtindog ug pakita" ug nagsaad Siya nga moabag ug mopanalangin kaninyo. Nag-ampo ko nga kada usa ninyo may kaisug sa pagdawat sa Iyang pagdapit ug mada-wat ang Iyang mga saad, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:45.
2. Mosiah 5:15.
3. 1 Timoteo 4:12.
4. Josue 1:9.
5. Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:13.
6. *Teachings of Presidents of the Church: Harold B. Lee* (2000), 30.
7. Mosiah 4:29.
8. Thomas S. Monson, "Mga Ehemplo sa Pagkamatarung," *Liahona*, Mayo 2008, 65.
9. Mga Maghuhukom 13:5.
10. Mga Maghuhukom 14:3.
11. Mga Maghuhukom 14:7.
12. Daniel 6:3.
13. Daniel 6:10.
14. Alang sa porsyon niini nga istorya, tan-awa sa Joanna Ehrisman, "The Thing about Being Mormon," sa Katilin Medlin ug uban, eds., *Going on 15: Memoirs of Freshmen* (2010), 93–96.
15. Personal correspondence to author, 2012.



Ni Mary N. Cook

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Young Women

Pangitaa ang Pagtulun-an: May Buhatunon Kamo

Panalangini ang inyong mga anak ug ang umaabut nga panimalay pinaagi sa pagkat-on kutob sa mahimo karon.

Minahal kong batan-ong mga babaye, gihigugma namo kamo. Nakita namo kamong maisugong nagtindog ug naghayag dinhi sa daghang hagit nga kalibutan inubanan sa dagkong oportunidad. Kini makapahunahuna kaninyo, unsa kaha ang akong kaugmaon? Makapaniguro ko nga isip mahiyasong anak sa Dios, hayag ang inyong kaugmaon! Ania kamo sa panahon nga ang mga kamatuoran sa ebanghelyo gipahiuli, ug kini makita diha sa inyong mga kasulatan. Nadawat ninyo ang gasa sa Espiritu Santo sa inyong pagbunyang, ug ang Espiritu Santo motudlo sa kamatuoran ug moandam ninyo sa mga hagit sa kinabuhi.

Gihatagan kamo sa Dios og gahum sa pagpili ug oportunidad sa pagkat-on samtang nia sa yuta, ug Siya may ipabuhat kaninyo. Sa pagtuman niini nga buhat, may tinagsa kamong responsibilidad sa pagkat-on. Ang yawe sa inyong kaugmaon, ang inyong “kahayag sa paglaum,”¹ makita diha sa bag-ong booklet nga *Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan* ubos

sa sumbanan sa edukasyon ug diha sa mithianon nga kahibalo sa Young Women.

“Ang edukasyon . . . moabli og mga pultahan sa mga oportunidad.”² Samtang nagsunod kamo sa pahimangno sa Ginoo nga “pangitaa ang pagtulun-an, gani pinaagi sa pagtuon ug usab pinaagi sa hugot nga pagtuo,”³ maangkon ninyo dili lang ang kahibalo sa inyong pagtuon apan dugang nga kahayag samtang nagkat-on kamo pinaagi sa hugot nga pagtuo.

Pagkat-on pinaagi sa makugihong pagtuon. Panagsa ra kamong makagahin og oras sa pagkat-on sama karon. Si Presidente Gordon B. maalamong mitambag sa kabatan-onan sa Simbahan: “Ang sumbanan sa pagtuon nga inyong gibuhat sa pag-eskwela makapekto og dako sa tibuk kinabuhing tinguha sa kahibalo.”⁴ “Kinahanglang matun-an ninyo ang tanang edukasyon kutob sa mahimo. . . . Isakripisyo ang kinahanglang isakripisyo aron makahimo kamo sa buluhaton [dinhi] sa kalibutan. Bansaya ang inyong mga

hunahuna ug kamot aron mahimong impluwensya alang sa kaayo samtang nagpadayon sa inyong kinabuhi.”⁵

Sa pagpamulong ngadto sa batan-ong mga babaye, si Presidente Thomas S. Monson miingon: “Sa kasagaran ang umaabut wala hibalo; busa, gikinahanglan kitang mangandam alang sa panahon nga walay kasiguroan. . . . Moawhag ko ninyo sa pagpadayon sa inyong edukasyon ug magkat-on og abilidad nga magamit aron nga, kon moabut ang sitwasyon, andam kamong magpakabuhi.”⁶

Mga kabatan-onan, sunda ang tambag niining maalamon ug dinasig nga mga propeta. Magpakamaayong estudyante. Tindog ug pakita sa inyong kahayag sa mga eskwelahan sa tinuoray nga pagtrabaho, kamatinuoron, ug integridad. Kon naglisud kamo o nawad-ag gana sa inyong nahimo sa eskwelahan, pangayo’g tabang sa inyong mga ginikanan, magtutudlo, ug mga miyembro sa Simbahan. Ayaw gayud paghunong!

Paglista og mga butang nga inyong gustong makat-unan; dayon “ipakigbahin ang inyong mga tumong kalabut sa edukasyon ngadto sa inyong pamilya, mga higala, ug mga lider aron sila makasuporta ug makaawhag kaninyo.”⁷ Kini ang sumbanan sa Personal nga Kauswagan.

Uban sa teknolohiya nakasaksi kamo sa pagsugwak sa kahibalo. Gilibutan kamo sa musika, video, ug networking. Magpili kamo ug ayaw tuguti nga ang pagdagsang sa impormasyon mobabag sa inyong pag-uswag. Tindog, batan-ong mga babaye! Siguradoha *ninyo* ang inyong tumong. Hukmi *ninyo* unsay isulod sa inyong hunahuna ug kasingkasing.

Ang ubang importante kaayo nga pagkat-on anaa sa gawas sa classroom. Liyoki ang inyong kaugalingon og maayong kababayan-an nga makatudlo og kahanas sa homemaking, art, musika, kasaysayan sa pamilya, sports, pagsulat o pagpamulong. Ilailaha sila ug hangyoang magpatudlo ka. Kon may nakat-unan kang bag-o, itudlo kini sa Mutual o tudloi ang ubang batan-ong mga babaye nga mahimong tiggiya isip kabahin sa mga



panginahanglan sa Honor Bee.

Dugang sa talagsaon nakong inahan, may daghan kong tiggiya sa akong kinabuhi. Una nakong nahibaloan ang paagi sa paggiya sa nuwebe anyos pa ko. Ang akong magtutudlo sa Primary mitudlo nako sa pag-cross-stitch og “Dad-on Nako ang Kahayag sa Ebanghelyo ngadto sa Akong Panimalay,” hulagway nga gibitay sa akong lawak sa tin-edyer pa ko. Ang akong magtutudlo migiya kanako, mikorihir, ug kanunay nga nag-awhag. Ang uban pang tiggiya misunod. Duha ka hanas nga mananahi sa akong ward mitudlo nako’g panahi. Uban sa ilang paggiya, pailub, ug pag-awhag, giapil nako ang akong tinahing sinina sa usa ka kontest sa pagpanahi sa 14 pa ko ug nakadaug! Ang proseso midugang sa akong gitinguha nga kahibalo ug kahanas usab sa ubang butang.

Ang pag-angkon og kahibalo karon maghatag og dakong bili kon ikaw ma-inahan. “Ang edukasyon sa inahan adunay lawom nga impluwensya sa pagpili og edukasyon sa iyang [mga anak],”⁸ Ang edukasyon sa inahan makahupot sa “yawe nga mapugngan ang padayong kakabus.”⁹ Makahimo sa: Pagpanganak og mas himsog nga mga masuso, makabaton og mas himsog nga mga anak, mas malaumon, lig-on ug dunay maayong

pangatarungan ug paghukom.”¹⁰

Atong nakat-unan sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan” nga “ang unang mga kapangakohan sa mga inahan mao ang pag-atiman sa ilang mga anak.”¹¹ Ang paghatag og edukasyon sa inyong mga anak maoy usa ka bahin niana nga pag-amuma ug inyong sagrado nga responsibilidad. Sama sa mga batan-ong manggugubat, kinsa gitudloan sa ilang mga inahan,”¹² kamo ang labing importanting magtutudlo sa inyong mga anak, busa pilia og maayo ang angay kat-unan. Panalangini ang inyong mga anak ug ang umaabut nga panimalay pinaagi sa pagkat-on kutob sa mahimo karon.

Tinguhaa ang pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo. Kita nagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo samtang makugihong nag-angkon og espirituhanong kahibalo pinaagi sa pag-ampo, pagtuon sa kasulatan, ug pagsunod samtang nagtinguha sa giya sa Espiritu Santo, nga nagpamatuod sa tanang kamatuoran. Kon molihok mo sa pag-angkon og kahibalo, ang Espiritu Santo modan-ag sa inyong hunahuna. Samtang kamo naningkamot nga kanunayng takus, ang Espiritu Santo mohatag og direksyon ug dugang kahayag sa inyong pagkat-on.

Sa batan-on pa ako, nanghulam kog ski nga taas kaayo, botas nga dako kaayo, ug usa ka higala mitudlo nako

sa pag-ski! Nanggawas mi sa usa ka mahayag nga adlaw sa tingpamulak, perpekto nga snow, ug walay dag-om, asul nga mga panganod. Ang kakulba tungod sa kalugsungon nahulipan og kalipay samtang nagkat-on ko. Ug bisan natumba ko’g kadaghan niadtong taas nga ski, mitindog ko ug mipadayon. Naganahan ko niini!

Nahibaloan nako wala madugay, nga di tanang adlaw sa pag-ski ug kondisyon sa panahon ingon ana ka maayo. Sa mga adlaw nga may dag-om, nag-ski kami sa kondisyon nga gitawag og “flat light.” Ang flat light mao ang kahayag gikan sa adlaw nga mokatag diha sa panganod. Magtan-aw sa unahan sa puti nga snow, ang taas nga panglantaw mawagtang, ug lisud ang paghukom kon unsa kalugsungon o ang ginagmayng bundo.

Mga kabatan-onan, tingali naglantaw mo sa inyong kaugmaon sama sa akong pagtan-aw sa ski sa lugsungong bungtod. Bation ninyo usahay nga kamo nagpuyo sa flat light, dili makakita unsay naa sa inyong unahan. Ang pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo mohatag ninyo og pagsalig ug motabang sa inyong pagsubay sa dalan sa panahong walay kasigurohan.

Sa ika-25 nga kapitulo sa Mateo, ang samingay sa napulo ka birhen nagtudlo kanato nga ang espirituhanong pagpangandam importante



ug kinahanglang matuman sa kada usa. Mahinumduman ninyo nga ang napulo ka birhen gidapit sa pagkuyog sa pamanhunon ngadto sa kumbira sa kasal, apan lima lang ka buotang birhen ang nangandam og lana alang sa ilang lampara.

“Ug ang buangbuang miingon ngadto sa maalamon, Hatagi kami lana kay nagkapalong kining among lampara.

“Apan kanila mitubag ang mga but-an nga nanag-ingon, Apan tingalig dili kini paigo alang kanamo ug kaninyo: pangadto hinoon kamo sa mga magbabaligya, ug pamalit kamog alang kaninyo.

“Ug samtang nangadto sila sa pagpamalit, miabut ang pamanhunon; ug silang mga andam misulod uban kaniya ngadto sa kumbira sa kasal: ug unya ang pultahan gitakpan.”¹³

Tingali naghunahuna mong hakog ang lima ka birhen nga wala manghatag sa ilang lana, apan imposible kana. Ang espirituhanong pangandam kinahanglan nga maangkon sa matag usa, matag tolo, ug dili ikabahin.

Karon ang panahon alang ninyo sa makugihong pagdugang sa inyong espirituhanong kahibalo—tolo matag

tolo—pinaagi sa pag-ampo, pagtuon sa kasulatan, ug pagkamasulundon. Karon ang panahon sa pagpadayon sa inyong edukasyon—sa hinayhinay. Kada mahiyasong hunahuna ug lihoc nagdugang usab og lana sa inyong lampara, naghimo kaninyong sarang nga magiyahan sa Espiritu Santo, sa atong balaang magtutudlo.

Ang Espiritu Santo mogiya kaninyo sa panaw sa kinabuhi, bisan inyong gibati nga naa kamo sa flat light, wala makasiguro sa umaabut. Ayaw kahadlok. Samtang naa mo sa dalan padulong sa kinabuhing dayon, ang Espiritu Santo mogiya sa inyong mga desisyon ug sa pagkat-on.

Magpamatuod ko gikan sa personal nga kasinatian nga kon kamo mangita og pagtulun-an dili lang sa pagtuon apan usab sa hugot nga pagtuo, kamo *mahimong* giyahan sa unsa nga “ang Ginoo . . . nagkinahanglan nga inyong pagabuhaton ug pagahibaloan.”¹⁴

Nadawat nako ang patriyarkal nga panalangin isip batan-ong babaye ug gitambagan nga mangandam og maayong edukasyon ug sa pagkat-on og sayo sa kinabuhi sa mga hiyas nga magamit sa panimalay ug sa pag-amuma og pamilya. Gusto kong mapanalanginan gyud og usa ka pamilya; apan, kana nga panalangin wala matuman hangtud ako 37 na, dihang naminyo ako. Biyudo ang akong bana, mao nga sa adlaw nga kami nabugkos sa templo, sa kalit napanalanginan ako og dili lang bana apan pamilya nga upat ang anak.

Sa una, dihay daghang adlaw nga akong gibati nga nag-ski diha sa flat light, nangutana, “Unsay anaa sa akong kaugmaon?” Akong gisulayan ang pag-sunod sa mga tambag diha sa akong patriyarkal nga panalangin. Nagtuon ko’g maayo nga mahimong magtutudlo ug gipadayon ang akong edukasyon nga ma-principal sa elementarya. Nag-ampo ko sa akong Langitnong Amahan ug nangayo’g giya sa Espiritu Santo. Mainiton nakong gihuptan ang saad sa mga propeta kinsa misiguro nga kon ako “magpabiling matinud-anon, maghupot sa [akong] mga pakigsaad, magserbisyo sa Dios, ug maghigugma sa [akong] Amahan sa Langit ug ni Gi-noong Jesukristo, [ako] dili pagadid-an

sa bisan unsang mahangturong mga panalangin sa atong Langitnong Amahan alang sa iyang matinud-anong mga anak.”¹⁵

Nasayud ko nga ang akong edukasyon miandam nako’g kinabuhi nga akong gilantaw isip batan-ong babaye. Kaingon ko’g nagtuon ko sa pagka-maestra aron magtutudlo sa eskwelahan ug sa akong umaabut nga mga anak, apan wala ko mahibalo nga ang Ginoo nag-andam nako sa pagtutudlo og Iningles sa Mongolia kauban sa akong bana ug sa pagtutudlo sa batan-ong mga babaye sa Simbahan sa tibuok kalibutan ug sa pagtutudlo sa akong mga apo sa bili sa kahibalo—ang tanan nindot nga mga panalangin nga dili nako mahunahuna.

Magpamatuod ko nga ang atong Amahan sa Langit nakaila ug nahigugma kaninyo. Dako kaayo ang Iyang pagsalig diha kaninyo ug may buluhaton nga *kamo* lang ang makahimo. Mopasalig ko nga kamo *mahimong* maandam nianang dakong buluhaton kon inyong pangitaon ang pagtulun-an pinaagi sa pagtuon ug sa hugot nga pagtuo usab. Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

NOTES

1. Gordon B. Hinckley, “Reaching Down to Lift Another,” *Liahona*, Ene. 2002, 67.
2. *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* (booklet, 2011), 9.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:118.
4. Gordon B. Hinckley, *Way to Be! Nine Ways to Be Happy and Make Something of Your Life* (2002), 28.
5. Gordon B. Hinckley, “Seek Learning,” *New Era*, Sept. 2007, 2, 4.
6. Thomas S. Monson, “Kon Kamo Andam Dili Kamo Mahadlok,” *Liahona*, Nob. 2004, 116.
7. *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*, 9.
8. Cheryl Hanewicz and Susan R. Madsen, “The Influence of a Mother on a Daughter’s College Decision,” *Utah Women and Education Project Research Snapshots*, no. 3 (Ene. 2011): 1.
9. Marjorie Cortez, “Mom’s Education Key to Halt Poverty Cycle,” *Deseret News*, Sept. 23, 2011, A1.
10. Olene Walker, “More Utah Women Need to Finish College,” *Salt Lake Tribune*, Okt. 30, 2011, O4.
11. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
12. Alma 56:47.
13. Mateo 25:8–10.
14. Henry B. Eyring, “Education for Real Life,” *Ensign*, Okt. 2002, 18.
15. M. Russell Ballard, “Preparing for the Future,” *Ensign*, Sept. 2011, 27.



Ni Elaine S. Dalton

Kinatibuk-ang Presidente sa Young Women

Karon ang Panahon sa Pagtindog ug Pagpakita!

Isip mga anak sa Dios, natawo kamo nga mogiya.

Sa bintana sa akong opisina sa Young Women, nindot kaayo tan-awon ang Templo sa Salt Lake. Kada adlaw makita nako si anghel Moroni nagtindog ibabaw sa templo isip sanag nga simbolo sa iyang pagtuo ug sa ato. Gusto ko si Moroni kay, sa nagkabati nga katilingban, nagpabilin siyang putli ug tinuod. Siya ang akong bayani. Nagtindog siyang nag-inusara. Gibati kong nagbarug siya sa tumoy sa templo karon, nagtawag nato sa pagbaton og kaisug, sa paghinumdom kinsa kita, ug sa pagsulod sa templo nga takus—sa “pagtindog,”¹ sa pagbarug ibabaw sa kalibutanong hugyaw, ug, sa gipanagna ni Isaias, “Umari . . . sa bukid sa Ginoo”²—ang balaang templo.

Nagpundok dinhi karon ang mga piniling anak nga mga babaye sa Ginoo. Walay mas gamhanang pundok nga nagbarug sa kamatuoran ug kata-rung sa tibuok kalibutan kay sa batan-ong mga babaye ug mga kababayan-an sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Nakita nako ang inyong kahamili ug nasayud sa inyong balaanong pagkatawo ug destinasyon. Nagpaila kamo sa inyong

kaugalingon didto sa kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta. Gidala sa inyong kaliwatan ang pakigsaad ug mga saad. Napanunod ninyo ang espirituhanong mga kinaiya sa matinud-anong mga patriyarka nga si Abraham, Isaac ug Jacob. Usa ka propeta sa Ginoo mitawag kaninyong magpundok dinhing gabhiona isip “usa ka mahayag nga paglaum”³ sa umaabut. Ug uyon ko! Sa mahagitong kalibutan, ang inyong kahayag sanag nga nagdan-ag. Sa tinuod, kini ang mga panahon nga dili gayud malimtan.”⁴ Kini ang *inyong* mga adlaw, ug *karon* ang panahon nga ang batan-ong mga babaye bisan asa motindog ug mopakita, ang inyong kahayag mao ang sukaranan alang sa tanan nga mga nasud.”⁵

“Ang sumbanan maoy usa ka sukdanan nga matino ang ka eksakto o kahingpit.”⁶ Kita ang sumbanan sa kabalaan nga tan-awon sa tanang kalibutan! Ang bag-ong giusab nga *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* nga booklet dili lang may mga sumbanan sa pagpuyo sa husto apan sa gisaad nga mga panalangin kon buhaton ninyo kini. Ang mga pulong

nga nia niining importanting booklet mga sumbanan alang sa kalibutan, ug ang pagpuyo niining mga sumbanan makatudlo ninyo unsay buhaton nga mas mahisama sa Manluluwas ug magmalipayon niining nagkangitngit nga kalibutan. Ang pagsunod sa mga sumbanan niini nga booklet motabang ninyong maangayan kanunay sa pakig-uban sa Espiritu Santo. Ug sa kalibutan nga inyong gipuy-an, kinahanglan ninyo kana nga pakig-uban sa paghimo og malisud nga mga desisyon nga motino sa inyong umaabut nga kalampusan ug kalipay. Ang pagsunod niining mga sumbanan motabang kaninyo nga angayang mosulod sa balaang mga templo ug didto modawat sa mga panalangin nga naghulat samtang kamo naghimo ug nagsunod sa sagradong mga pakigsaad.⁷

Sa gamay pa ang among anak nga babaye, nga si Emi, ganahan siyang maniid sa akong pagpangandam sa pagsimba. Human magtan-aw sa akong naandan, manudlay ug mag-sinina na siya, ug mohangyo nga magpabutang og “pasanag” Ang “pasanag” nga gipasabut niya mao ang pilit, nga cream nga akong gigamit sa pagpugong sa pagpangunot. Sigon sa hangyo, butangan nako ang mga aping ug ngabil ni Emi, dayon mopahiyom siya ug moingon, “Karon andam na ta sa paglakaw! Ang wa hibaw-i ni Emi mao nga daan na siya nga may “kasanag”. Misanag ang iyang nawong kay siya putli, inosente, buotan. Naa niya ang Espiritu, ug kini misanag.

Nanghinaut kong ang kada batan-ong babaye nga nia karong gabhiona mahibalo ug makasabut nga ang inyong kaanyag—inyong “kasanag”—dili tungod sa make up, sanag nga cream, o sa bag-ong sinina o estilo sa buhok. Anaa kini sa inyong personal nga kaputli. Kon sundon ninyo ang mga sumbanan ug kanunayng maangayan sa pakig-uban sa Espiritu Santo, makabaton kamo og gamhanang kusog sa kalibutan. Ang inyong ehemplo, bisan ang kahayag sa inyong mga mata, moimpluwensya sa uban nga makakita sa inyong “kasanag,” ug gusto nilang masama ninyo. Asa ninyo kuhaa kining kahayag? Ang Ginoo

mao ang kahayag, “ug ang espiritu naglamdag sa matag tawo pinaagi sa kalibutan, nga nagpatalinghog sa tingog sa Espiritu.”⁸ Ang balaang kahayag naa sa inyong mga mata ug panagway kon magpaduol kamo sa inyong Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo. Ingon niana ang pag-angkon sa “kasanag”! Ug ingon nga makita ninyong tanan, ang “sanag nga cream” wala gyud moepeкто sa akong pagpangunot!

Ang tawag nga “tindog ug pakita” tawag sa kada usa ninyo sa paggiya sa kalibutan sa dakong kawsa—sa pagpataas sa sumbanan—ug paggiya ning henerasyon sa hiyas, kaputli, ug katakus sa templo. Kon nagtinguha mo sa paghimo’g kalainan sa kalibutan. *kinahanglang lahi kamo sa kalibutan.* Balikon nako ang mga pulong ni Presidente Joseph F. Smith, kinsa misulti sa kababayan-an sa iyang panahon: “Dili angay alang kaninyo nga pagadumalaon sa [batan-ong] mga babaye sa kalibutan; angay alang kaninyo nga kamo ang modumala . . . sa [batan-ong] mga babaye sa kalibutan, nga mao ang . . . magpaputli sa mga anak sa tawo.”⁹ Kini nga mga pulong nagpabiling tinuod karon. Isip anak nga mga babaye sa Dios, natawo kamo nga modumala.

Sa kalibutan nga atong gipuy-an, ang inyong abilidad sa pagdumala nagkinahanglan og giya ug kanunayng pakig-uban sa Espiritu Santo nga mosulti ninyo “sa tanang mga butang nga kinahanglan ninyong buhaton”¹⁰ samtang miila ug misalig sa Iyang paggiya ug mga pag-aghat. Tungod kay ang Espiritu Santo dili mopuyo sa hugaw nga mga tawo, kada usa mosuta sa atong mga nabatasan ug kasingkasing. Kitang tanan kinahanglang mag-usab—maghinulsol. Sama sa gisulti sa amahan ni Haring Lamoni diha sa Basahon ni Mormon, “Ako mobiya sa *tanan* nakong mga sala aron makaila kanimo.”¹¹ Kita andam ba sa pagbuhat sa ingon?

Ang pundok sa kabatan-onan sa Queen Creek, Arizona, determinadong “motindog ug mopakita” ug modumala sa kabatan-onan sa ilang komunidad sa pagsunod sa mga sumbanan diha sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*. Kada usa nila misulat sa ilang

journal sa gituohan nilang maoy nakapugong sa ilang kalamboan o sa butang nga gusto nilang usbon sa ilang kinabuhi, ug sa tinuoray mikalot sila og lungag. Nag-abut sila, gigisi ang pahina sa journal ug gilabay sa lungag sa yuta sama sa gibuhay sa katawhan ni Ammon sa Basahon ni Mormon ngadto sa ilang mga hinagiban sa gubat.¹² Dayon gilubong kadtong mga pahina, ug anang adlaw mihimo sila og pasalig sa pag-usab. Naghinulsol sila. Determinado silang motindog!

May kinahanglan bang usbon sa inyong kinabuhi? Mahimo ninyo kini. Makahinulsol mo tungod sa walay katapusang pag-ula sa Manluluwas. Gihimo Niya kini alang nimo ug nako nga mag-usab, nga maputli ug malimpyo pag-usab, ug masama Kaniya. Ug misaad Siya nga kon atong buhaton, dili na Siya mohinumdom sa atong mga sala ug sayop.¹³

Usahay daw imposible nga magpabiling mahayag. Masugatan ninyo ang daghang hagit nga makapahanap sa tinubdan sa tanang kahayag, nga mao ang Manluluwas. Usahay ang dalan lisud, gani usahay baga nga gabon makapahanap sa kahayag. Ingon ana ang hitabo sa batan-ong babaye nga ginganlan og Florence Chadwick. Sa edad nga 10, nadiskubrehan ni Florence nga siya maayong molangoy. Gilangoy niya ang English Channel sa record time nga 13 ka oras ug 20 minutos. Gusto

si Florence og hagit, ug misulay siya og langoy gikan sa baybayon sa California ug Isla sa Catalina—mga 21 ka milya (34 km). Ning langoya gikapoy siya human sa 15 ka oras. Baga nga gabon mitabon nga hanap tan-awon ang baybayon. Ang iyang inahan miuban niya sa sakayan, ug misulti si Florence sa inahan nga tingali og dili siya makahuman. Ang iyang inahan ug ang trainer miawhag niya sa pagpadayon, apan gabon ra ang iyang makita. Giundangon niya ang paglangoy, apan sa diha na sa sakayan, nadiskubrehan niyang usa na lang diay unta ka milya (1.6 km) ang nahibilin padulong sa baybayon. Gi-interbyu siya ug gipangutana nganong giundangon niya ang paglangoy, mitug-an siya nga dili ang bugnaw nga tubig o ang distansya. Miingon siya, “nabuntog ko sa gabon.”¹⁴

Pagkataud-taud gisulayan na sab niya sa paglangoy, ug diha na usab ang bagang gabon. Apan ning higayona, siya mipadayon ug malampusong miabut sa baybayon. Dihang gipangutana siya unsay mihimo sa kalainan, miingon siyang gihunahuna niya ang imahe sa baybayon diha sa bagang gabon ug hangtud sa pagkahuman sa iyang langoy.¹⁵

Ni Florence Chadwick, ang baybayon mao ang iyang tumong. Sa kada usa nato, ang templo mao ang atong tumong. Mga kabatan-onan pagpabiling may tumong. Ayaw wad-a ang





inyong mga tumong. Ayaw tuguti ang bagang gabon sa moral nga kahugaw ug ang makapalinga nga mga tingog sa kalibutan mopugong sa pagkab-ut sa inyong mga tumong, pagsunod sa mga sumbanan, pagpahimulos sa pakig-uban sa Espiritu Santo, ug pagkahimong takus nga mosulod sa balaang mga templo. Ipabilin nga ang pananawon sa templo—balaang balay sa Manluluwas—kanunay sa inyong mga kasingkasing ug hunahuna.

Daghang semanang milabay didto ko sa celestial nga lawak sa Templo sa Reno Nevada. Ang kahayag nga midan-ag sa lawak hayag ug misamot tungod sa kristal nga kandelabra, nga mianinag diha sa mga kinulit nga mibanwag bisan asa. Nahingangha ko samtang nakaamgo nga ang Manluluwas mao “ang kahayag ug kinabuhi sa kalibutan,”¹⁶ nga ang *Iyang* kahayag huptan gayud nato ug idan-ag. *Kita* ang gagmayng kristal nga nagdan-ag sa Iyang kahayag, ug aron mahitabo kana, kinahanglang limpyo kita ug walay abug sa kalibutan. Samtang didto ko sa templo nianang adlawa, nadungog nako pag-usab sa akong hunahuna ang tawag ni Moroni—anak

nga mga babaye sa Zion. Pagmata, ug bangon gikan sa abug.”¹⁷ “Ug ayaw paghikap sa dautan nga gasa, ni sa mahugaw nga butang.”¹⁸ “Pagmata ug bangon . . . , ug isul-ob ang imong matahum nga mga saput, O anak nga babaye sa Zion . . . , nga ang pakig-saad sa Amahan sa Kahangturan diin Siya mihimo nganha kanimo, O balay ni Israel, mahimo nga matuman.”¹⁹

Ang gisaad nga mga panalangin sa templo dili lamang alang kanimo apan sa tanang henerasyon. Samtang kamo nagtumong sa templo, ang inyong impluwensya sa kaayo molapas sa panahon ug dapit, ug ang inyong gibuhay alang sa nangamatay mao ang katumanan sa panagna!

Sa miaging kinatibuk-ang kompetensya, giganahan kong naminaw ni Elder David A. Bednar nga nagdapit ninyo nga makugihong maghimo sa inyong family history ug buhat sa templo alang niadtong nangamatay nga wala ang mga panalangin sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo.²⁰ Sa iyang pagdapit ninyo, mikuba ang akong dughan. Sa Doktrina ug mga Pakigsaad atong mabasa nga ang “ubang pinili nga espiritu kinsa

gitagana sa pagtungaha diha sa kahingpitan sa panahon sa pag-apil sa pagpahiluna sa sukaranan sa dakong buluhaton sa ulahing mga adlaw, lakip sa pagbuhat . . . sa mga templo ug sa pagbuhat diha sa mga ordinansa alang sa katubsanan sa mga patay.”²¹ Kini inyong adlaw ug ang inyong buluhaton nagsugod! Karon ang panahon nga magpakatakus ug magkuha og rekomend sa templo. Sa inyong paghimo ning buluhaton, mahimo kamong manluluwas sa Bungtod sa Zion.²²

Miingon si Elder Russel M. Nelson bahin ninyo, “Ang impluwensya sa batan-ong mga babaye sa Simbahan, sama sa natulog nga higante, momata, motindog, ug modasig sa lumulupyong sa yuta ingon og gamhanang kusog sa katarung.”²³ Mga batan-ong babaye, tindog ug pahiluna sa dapit sa mahimayaong mga hitabo nga moumol sa inyong ugma ug kaugmaon sa kalibutan. Karon ang panahon!

“Ibabaw sa bukid, bandila mikayab. Hangad kanasuran; nanawag sa tanan!”²⁴ Mga kabatan-onan, kamo ang bandila! Pagmahiyason ug pagmaputli, tinguhaa ang pakig-uban sa Espiritu Santo, ilubong ang inyong mga

sala ug kalapasan, hupti ang inyong tumong ug ayaw tuguti ang gabon sa mortal nga kahugaw mopahanap sa inyong mga tumong. Magpakatakus sa pagsulod sa templo karon. Ipakita ang inyong “kasanag”! Nagpamatuod ko sa tibuok kong kasingkasing nga buhi ang Dios ug Siya molamdag sa atong mga kinabuhi samtang mopaduol kita sa Iyang Hinigugma nga Anak—Manluluwas, si Jesukristo. Ug nag-ampo ko nga, sama kang Moroni, kita “motindog ug mopakita, aron ang [atong] kahayag mao ang usa ka sukaranan alang sa tanang mga nasud”!²⁵ Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBONG MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 115:5.
2. Isaias 2:3; 2 Nephi 12:3.
3. Gordon B. Hinckley, “Magbarug nga Lig-on ug Dili Matarug,” *Tibuok Kalibutan nga Miting sa Pagbansay sa Pagpangulo*, Ene. 10, 2004, 22.
4. Oliver Cowdery, sa Joseph Smith—Kasaysyan 1:71.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 115:5.
6. Ezra Taft Benson, “Strengthen Thy Stakes,” *Tambuli*, Ago. 1991, 4.
7. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 109:22.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:46.
9. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph F. Smith* (1998), 225–26.
10. 2 Nephi 32:5.
11. Alma 22:18; empasis gidugang.
12. Tan-awa sa Alma 24:17.
13. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 58:42.
14. Tan-awa sa Sterling W. Sill, sa Conference Report, Abr. 1955, 117.
15. Tan-awa sa Randy Alcom, “Florence Chadwick and the Fog,” epm.org/resources/2010/Jan/21/florence-chadwick-and-fog. Tan-awa usab sa “Florence Chadwick,” sa *Encyclopedia of World Biography*, vol. 19 (2004): 64–66; “Navigation Information” ug sa “Swim Successes,” Catalina Channel Swimming Federation, swimcatalina.com, accessed Mar. 27, 2012. Dugang nga managlahing asoy mahitungod ni Florence Chadwick ang anaa.
16. 3 Nephi 9:18.
17. Moroni 10:31.
18. Moroni 10:30.
19. Moroni 10:31.
20. Tan-awa sa David A. Bednar, “Ang mga Kasingkasing sa mga Anak Mobati,” *Liahona*, Nob. 2011, 24–27.
21. Doktrina ug mga Pakigsaad 138:53–54.
22. Tan-awa sa Obadias 1:21; Doktrina ug mga Pakigsaad 103:9; ug *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2207), 572–573.
23. Russell M. Nelson, “Daughters of Zion,” *New Era Young Women Special Issue*, YW Nob. 1985, 9.
24. “High on the Mountain Top,” *Hymns*, nu. 5.
25. Doktrina ug mga Pakigsaad 115:5.



Ni Presidente Thomas S. Monson

Motuo, Mosunod, ug Molahutay

Tuohi nga ang pagpabiling lig-on diha sa mga kamatuoran sa ebanghelyo importante kaayo. Mopamatuod ko nga tinuod kana!

Mahal kong batan-ong mga sister, nindot nga responsibilidad ang makapamulong kaninyo. Nag-ampo ko sa balaanong tabang, nga ako matupong niana nga oportunidad.

Mga 20 ka tuig ang milabay wala pa kamo dinhi sa pagka-mortal. Didto pa kamo sa langitnong panimalay. Didto kauban kamo sa mga nagpangga kaninyo ug naghunahuna sa mahangturon ninyong kaayohan. Sa katapusan, ang kinabuhi sa yuta mahinungdanon sa inyong paglambo. Ang mga pagpanamilit siguradong gihimo, ug gihatagan sa mga pasalig. Nakabaton kamo og lawas ug nahimong mortal, wala na sa presensya sa inyong Langitnong Amahan.

Ang malipayong pag-abut, sa laing bahin, nagpaabut ninyo dinhi. Ang unang mga tuig bililhon, espesyal nga katuigan. Walay gahum si Satanas sa pagtintal kaninyo, kay wala pa kamoy tulubagon. Inosente kamo atubangan sa Dios.

Unya miabut mo sa panahon nga gitawag sa uban og “makalisang nga panuigon.” Ganahan ko sa “ang talag-saong panuigon.” Pagkanindot nga

panahon sa oportunidad, panahon sa paglambo—minarkahan sa mga pagdugang sa kahibalo ug pagpangita sa kamatuoran.

Walay mihulagway nga ang katuigan sa pagkabatan-on sayon. Kasagaran mga tuig kini sa walay kasiguroan, sa pagbati nga wala kaayo ninyo masabti, naningkamot sa pagpangitag dapit sa mga higala, nga haum kaninyo. Panahon kini nga kamo mas makabarug na sa kaugalingon—ug tingali gusto og dugang kagawasan kay sa karon nga gihatag sa inyong mga ginikanan. Importante usab kini nga panahon kang Satanas sa pagtintal ug mobuhat sa tanan niyang mahimo sa pag-agni kaninyo palayo sa dalan padulong sa langitnong panimalay diin kamo gikan ug makabalik sa inyong mga minahal ug sa Langitnong Amahan.

Ang kalibutan sa inyong palibut walay himan aron itabang sa inyong gikinahanglan nga makalampus niining malinglahan nga panaw. Daghan kaayo sa atong katilingban karon ingon og mibaliwala sa pahimangno sa kasiguroan ug mipalayo sa mga dapit sa kalinaw.

Pagkamatugtanon, imoralidad,



pornograpiya, drugas, pamugos sa mga kaedad—tanan kini ug daghan pa—nakapadpad sa daghan aron magpakasala ug kusokusohon padulong sa pagkawala sa oportunidad, giputol nga mga panalangin, ug wala matuman nga mga pangandoy.

Naa bay dalan sa kasiguroan? May kalingkawasan ba sa naghulga nga kalaglagan? Ang tubag klaro nga oo! Tambagan ko kamo sa pagtan-aw sa lighthouse sa Ginoo. Gisulti ko na ni kaniadto; akong usbon: walay gabon nga бага, gabii nga ngitngit o hangin nga kusog kaayo, walay marinero nga mawala nga dili maluwas sa lighthouse sa Ginoo. Nagpangamay kini taliwala sa mga bagyo sa kinabuhi. Nanawag nga, “*Kini ang dalan sa kasiguroan. Kini ang dalan pauli.*” Nagsignal kini pinaagi sa kahayag nga daling makit-an ug walay pagkapalong. Kon sundon, kana nga mga signal mogiya kaninyo balik sa langitnong panimalay.

Gusto kong mamulong karon kabahin sa tulo ka importanting signal gikan sa lighthouse sa Ginoo nga makatabang sa inyong pagbalik sa Amahan kinsa mahinamong naghulat sa madaugon ninyong pagpauli. Ang tulo ka signal mao ang *motuo*, *mosunod*, ug *molahutay*.

Una, hisgutan nako ang signal nga mahinungdanon: *tuohi*. Tuohi nga kamo anak sa Langitnong Amahan, nga Siya nahigugma kaninyo, ug kamo nia dinhi alang sa mahimayaong katuyoan—pag-angkon sa mahangturon ninyong kaluwasan. Tuohi nga ang pagpabiling lig-on diha sa mga kamatuoran sa ebanghelyo importante kaayo. Mopamatuod ko nga tinuod kana!

Batan-on nakong mga higala, tuohi ang mga pulong nga inyong gi-recite matag semana sa tema sa Young Women. Hunahunaa ang buot ipasabut niini. Dunay kamatuoran niana. Sunda kanunay ang anaa dinha nga

mga mithi. Tuohi, sama sa giingon sa tema, kon dawaton ninyo ug lihukon kini nga mga mithi, andam kamo sa paglig-on sa inyong panimalay ug pamilya, nga maghimo ug magtuman sa sagrado nga mga pakigsaad, makadawat sa mga ordinansa sa templo, ug makatagamtam sa mga panalangin sa kahimayaan. Nindot kini nga mga kamatuoran sa ebanghelyo, ug sa pagsunod niini, mas magmalipayon kamo sa tibuok nga kinabuhi dinhi ug sa sunod kay sa ibaliwala ninyo kini.

Kadaghanan ninyo natudloan sa mga kamatuoran sa ebanghelyo sugod sa gagmay pa mo. Gitudloan kamo sa mapinanggaon ninyong mga ginikanan ug mga titser. Ang gitudlo nilang mga kamatuoran nagtabang nga makaangkon kamo og pagpamatuod; mituo kamo sa gitudlo. Bisan og kana nga pagpamatuod padayon nga maatiman ug mapatubo sa espirituhanon pinaagi sa inyong pagtuon,

pag-ampo, ug pagtambong sa mga miting sa Simbahan matag semana, naa ra ninyo ang pagpalagsik niana. Maningkamot gayud si Satanas sa pagguba niana. Sa tibuok ninyong kinabuhi kinahanglan ninyo kining atimanon. Sama sa nagdilaab nga kalayo, ang inyong pagpamatuod—kon dili maatiman sa kanunay—mapalong ra kini ug mahimong abo. Ayaw itugot nga mahitabo kana.

Gawas sa pagtambong og mga miting sa Dominggo ug mga kalihokan sa semana, kon makahigayon mo sa seminary, sa sayo sa buntag o human sa klase sa eskwelahan, pahimusli kana nga oportunidad. Daghan ninyo ang nagtambungan og seminary karon. Sama niining kinabuhia, ang inyong makuha gikan sa mga kasinatian sa seminary mag-agad sa inyong kaandam nga matudloan. Unta magmapainubsanon kamo ug magtinguha sa pagkat-on. Mapasalamaton kaayo ko sa kahigayunan sa batan-on pa ko nga nakatambong og sayo sa buntag nga seminary, kay duna kini importanting bahin sa kalamboan sa akong pagpamatuod. Ang seminary makausab sa kinabuhi.

Mga tuig ang milabay apil ko sa board of directors uban sa tawo nga malampuson kaayo sa iyang kinabuhi. Nakadayeg ko sa iyang integridad ug kamaunungon sa Simbahan. Akong nahibaloan nga naangkon niya ang pagmatuod ug mipasakop sa Simbahan tungod sa seminary. Sa nagminyo siya, ang iyang asawa miyembro sa tibuok niyang kinabuhi. Siya walay tinuohan. Bisan sa paningkamot sa iyang asawa, wala gayud siyay interes sa pagsimba uban sa iyang asawa ug mga anak. Ug unya tighatod na siya sa duha niya ka anak sa sayo sa buntag nga seminary. Naa ra siya sa sakyanan samtang magklase sila, ug dayon sila iyang ihatod sa eskwelahan. Usa ka adlaw niana nag-ulan, ug usa sa iyang anak miingon, “Sulod ngari, Pa. Lingkod lang diha sa biranda.” Misugot siya. Abli ang pultahan sa classroom, ug naminaw siya. Natandog ang iyang kasingkasing. Hangtud pagkatapos sa ting-eskwela, mitambong siya og seminary uban sa iyang mga anak,

hinungdan nga namiyembro siya ug tibuok kinabuhi nga aktibo sa Simbahan. Tuguti nga ang seminary molig-on sa inyong pagpamatuod.

Dunay mga panahon nga duna kamoy mga hagit nga makapamiligro sa inyong pagpamatuod, o makalimtan tungod sa ubang mga butang. Mohangyo ko sa pagpabiling lig-on. Inyo kining katungdanan, ug inyoha lamang, ang kanunay nga pagpasiga niini. Gikinahanglan ang paningkamot, ug paningkamot nga dili gyud mo magmahay. Napahinumduman ako sa mga pulong sa kanta nga gisulat ni Julie de Azevedo Hanks. Naghisgot sa iyang pagpamatuod, siya misulat:

*Latas sa kalibutan nga mausabon
Kasakit nga daw dag-om
Sa akong kinabuhi gipanalipdan
Kahayag ug kainit akong
gikinahanglan
Bisan sa kusog nga unos
Akong barugan ang nagbundak
nga ulan
Padayon ako
Tigbalantay sa kalayo.¹*

Unta kamo motuo ug dayon padayon nga pasigaon nga sanag ang inyong pagpamatuod, magkinaunsa man.

Ikaduha, mga batan-ong babaye, unta kamo *mosunod*. Mosunod sa inyong ginikanan. Sunda ang mga balaod sa Dios. Gihatag kini sa mapinanggaong Langitnong Amahan kanato. Kon kini gisunod, malampuson ang atong kinabuhi, minus ang kalisud. Ang mga hagit ug problema mas sayon pas-anon. Madawat nato ang gisaad sa Ginoo nga mga panalangin. Miingon Siya, “Ang Ginoo nagkinahanglan sa kasingkasing ug sa usa ka andam nga hunahuna; ug ang andam ug masulundon mokaon sa kaayo sa yuta sa Zion niining katapusan nga mga adlaw.”²

Usa ra ang inyong kinabuhi. Ilayo kini sa kasamok kutob sa mahimo. Tintalon kamo, usahay sa mga tawo nga abi ninyo og mga higala.

Mga tuig kaniadto nakigsulti ko sa usa ka adviser sa Mia Maid nga miasokanako sa iyang kasinatian kabahin sa usa ka batan-ong babaye sa iyang

klase. Kini nga batan-on gisigi og tintal palayo sa dalan sa kamatuoran ug taakon ang dalan sa pagpakasala. Tungod sa padayon nga pang-agni sa iyang mga higala sa eskwelahan, miuyon ra siya sa katapusan. Gihimo ang plano: ingnon niya ang iyang mga ginikanan nga moadto siya sa activity night sa Young Women. Iyang giplano, unya diay, adto ra siya didto hangtud moabut ang iyang mga higala ug ilang mga ka-date sa pagkuha kaniya. Mangadto dayon sila sa party diin dunay mga ilimnong makahubog ug diin ang mga kinaiya sukwahi gayud sa unsay nahibaloan nga husto niining batan-on nga babaye.

Nangayo og inspirasyon ang titser nga matabangan ang tanan niyang mga babaye ilabi na kining babayhana, kinsa dili sigurado sa iyang mga pasalig sa ebanghelyo. Nakadawat og inspirasyon ang titser nga usbon ang iyang giplano nga itudlo ug mosulti sa mga babaye kabahin sa pagpabiling limpyo sa moral. Sa pagsugod sa pagpakigbahin sa iyang hunahuna ug pagbati, ang batan-ong babaye nagsigig tan-aw sa relo aron dili mapalpak sa sabut sa iyang mga higala. Pero, samtang nagpadayon ang diskusyon, natandog ang iyang kasingkasing, nabuka ang iyang hunahuna, ug nausab ang iyang determinasyon. Dihang nangabut, gibaliwala niya ang nagsigig busina nga sakyanan nga nagtawag kaniya. Nianang gabhiona didto ra siya kauban sa iyang titser ug sa ubang mga babaye sa klase. Ang tintasyon nga magpalayo sa aprubado nga dalan sa Dios nasanta. Pakyas si Satanas. Nagpabilin ang batan-ong babaye nga makalakaw na ang tanan aron pasalamatang ang iyang titser sa leksyon ug giingnan siya nga nakatabang kini og dako kaniya sa posiblilintang ngil-ad nga mahitabo kaniya. Ang pag-ampo sa titser natubag.

Unya akong nahibaloan nga tungod sa desisyon nga wala niya pagkuyog sa iyang mga higala niadtong gabhiona—sa ubang sikat nga mga babaye ug lalaki sa eskwelahan—ang batan-ong babaye gisalikway ug sulod sa mga bulan walay higala sa eskwelahan. Dili nila madawat nga dili siya andam nga mobuhat sama sa ilang



Minneapolis, Minnesota, USA

gipangbuhat. Lisud ug subo kadto nga panahon alang kaniya, apan padayon siyang lig-on ug sa kadugayan nakahigala ra niadtong nakasabut sa iyang mga sumbanan. Mga tuig human niadto, naminyo siya sa templo ug dunay upat ka matahum nga anak. Pagkalahi kaha unta sa iyang kinabuhi. Ang atong mga desisyon motino sa atong padulngan.

Bililhong mga batan-ong babaye, pasara kini nga test sa matag desisyon nga inyong planohon: “Unsay nahimo niini ngari kanako? Unsay mahimo niini alang kanako? Bantayi nga dili mo moingon “Unsa kaha ang hunahuna sa uban?” apan hinoon “Unsay hunahuna nako sa akong kaugalingon?” Himoa nga maimpluwensya kamo sa hinay, hinagawhaw nga tingog. Hinumdumi nga ang may awtoridad nga tawo mipandong sa inyong ulo sa pagkumpirmar kaninyo ug miingon, “Dawata ang Espiritu Santo.” Ablihi ang inyong kasingkasing, kamo gayud mismo, sa lanog espesyal nga tingog nga nagpamatuod sa kamatuoran. Sigon sa gisaad ni propeta Isaias, “Ang imong igdulungog makadungog sa usa ka pulong . . . magaingon, Kini mao ang dalan, lumakaw kamo diha niana.”³

Ang atong panahon nagduso sa pagkamatuotan. Ang mga magasin ug mga salida naghulagway sa mga artista sa tilon, sa mga bayani sa dulaa—kana ang gihandom nga sundon sa mga batan-on—ang pagbaliwala sa mga balaod sa Dios ug dayag nga pagpakasala, ingon og walay dautang epekto. Ayaw gyud kini tuohi! Dunay panahon sa pagpanudya—gani sa paghukom. Ang tanan adunay sangputanan—kon dili niining kinabuhia, unya sa sunod. Ang Paghukom moabut sa tanan. Andam na ba kamo? Nalipay ba kamo sa inyong nahimo?

Kon dunay mapandol sa iyang biyahe, mosaad ko nga dunay paagi sa pagbalik. Ang proseso gitawag og paghinulsol. Namatay ang atong Manluluwas sa paghatag kanato sa buhang gasa. Bisan og lisud ang dalan, ang saad tinuod. Miingon ang Ginoo: “Bisan pa ang inyong sala mapula, sila pagapution ingon sa nieve.”⁴ “Ug dili na gayud mahinumduman nako ang [ilang] mga sala.”⁵

Minahal kong batan-ong mga sister, naa ninyo ang bililhong gasa sa kabubut-on. Mohangyo ko nga inyong pilion ug sundon.

Sa katapusan, unta kamo

molahutay. Unsay ipasabut sa paglahutay? Ganahan ko sa gipasabut niini: *sa pagbarug uban sa kaisug*. Ang kaisug imong gikinahanglan aron motuo; usahay gikinahanglan kini samtang kamo mosunod. Tataw nga gikinahanglan kini samtang maglahutay kamo hangtud sa adlaw nga kamo mobiya niining pagka-mortal.

Dugay na nakigsulti ko sa daghang mga tawo nga miingon kanako, “daghan kaayo ko’g problema, tinuoray nga mga problema. Naglisud ko sa mga hagit sa kinabuhi. Unsay akong mahimo?” Sila akong gitanyagan, ug kamo tanyagan ko usab, niining piho nga mga sugyot: pangitaa ang langitnong giya usa ka adlaw matag higayon. Kon kanunay kitang mabalaka sa ugma lisud kana; kon tarungon maayo ra. Matag usa kanato mahimong matinuoron sa usa lang ka adlaw—dayon usa pa ug usa pa gayud—hangtud nga magpakabuhi kita nga gigiyahan sa Espiritu, nga duol sa Ginoo, nga maayo og binuhatan ug kamatarung sa tibuk kinabuhi. Misaad ang Manluluwas, “Tan-aw ngari kanako, ug lahutay hangtud sa katapusan, ug ikaw mabuh; kay ngadto kaniya nga molahutay hangtud sa katapusan Ako mohatag og kinabuhi nga dayon.”⁶

Niini nga katuyoan mianhi kamo sa mortalidad, batan-ong kong mga higala. Walay laing mas importante kay sa tumong nga gitinguha ninyong makab-ot—gani ang kinabuhing dayon sa gingharian sa inyong Amahan.

Bililhon kamo, bililhong mga anak sa atong Langitnong Amahan nga gipadala sa yuta niining panahona alang sa katuyoan. Gipreserbar kamo hangtud karong mga orasa. Ang talagsaon, mahimayaong mga butang giandam kon kamo motuo, mosunod, ug molahutay lamang. Unta mainyo kini nga panalangin, akong giampo sa pangalan ni Jesukristo, atong Manunubos, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Julie de Azevedo Hanks, “Keeper of the Flame,” *Treasure the Truth* (compact disc, 1997).
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 64:34.
3. Isaias 30:21.
4. Isaias 1:18.
5. Jeremias 31:34.
6. 3 Nephi 15:9.

Paghimo sa Komperensya nga Kabahin sa Atong mga Kinabuhi

Hunahunaa ang paggamit sa pipila niini nga mga kalihokan ug mga pangutana isip pagsugod sa panaghisgutan o personal nga pagpamalandong.

Ang mga numero sa pahina nga gilista sa ubos nagpakita sa unang pahina sa pakigpulong.

Para sa mga Bata

- Si Presidente Dieter F. Uchtdorf mipakigbahin og duha ka importante nga mga pulong nga gusto niyang atong hinumduman kon kita mobati nga gitintal nga dili magmabination sa usa ka tawo (pahina 70). Nakahinumdom ba kamo

unsa kadtong duha nga pulong? Pakigsulti sa inyong mga ginikanan bahin sa pipila ka kinaiya nga iyang gisugyot nga atong hunungon. Hunahunaa kon unsaon ninyo nga mas mahisama ni Jesukristo sa paagi sa inyong pagtagad sa uban.

- Si Elder Russell M. Nelson naghisgot og daghang makapatingala nga mga abilidad sa atong pisikal nga lawas (pahina 77), ug si Elder Ronald A. Rasband mitudlo nga

ang atong Langitnong Amahan nahigugma nato bisan og dili perpekto ang atong lawas (pahina 80). Unsay inyong gibati nga kamo dunay lawas? Hunahunaa ang tanang lain-laing mga butang nga mahimo sa inyong lawas. Kon mag-ampo mo, hunahunaa unsay inyong masulti ngadto sa Langitnong Amahan sa pagpasalamat Kaniya niini nga gasa.

Para sa mga Kabatan-onan

- Nasayud ba mo nga ang mga tawo nga mangutana sa tulo ka pangutana nga gilista sa propeta sa iyang pakigpulong atol sa sesyon sa Dominggo sa buntag (pahina 90): “Diin man kita gikan? Nganong ania kita dinhi? Asa kita paingon human kita mobiya niini nga kinabuhi?” Basaha ang iyang mga tubag sa mga pangutana ug hunahunaa ang mga paagi nga kamo makabahin niadtong mga kamatuoran uban sa mga tawo nga wala pa niini.
- Ang ubang mga tawo wala makasabut nga ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagtuo ug nagsunod ni Jesukristo. Basaha ang pakigpulong ni Elder Dallin H. Oaks, “Sakripisyo,” ug hunahunaa kini nga pamahayag: “Ang atong kinabuhi sa pagserbisyo ug pagsakripisyo mao ang labing tukma nga pahayag sa atong pasalig sa pagserbisyo



sa Manluluwas ug sa atong isig-katawo” (pahina 19). Sa unsa nga paagi nga inyong pagkinabuhi nagsulti sa inyong pagpamatuod sa Manluluwas?

- Si Elder Quentin L. Cook mitudlo, “Diin nagpabungol-bungol sa musika sa pagtuo, siya dili mahiangay sa Espiritu” (pahina 41). Hunahunaa kon unsay tingog sa instrumento nga wala maangay ug unsay hinungdan nga ang instrumento wala maangay. Unsa ang mga butang nga inyong mahimo aron kamo dili magpabungol-bungol sa musika sa pagtuo?”
- Daghang mga mamumulong niini nga komperensya naghigot sa ilang mga pamilya lakip na sa part-member nga mga pamilya, mga pamilya sa nag-inusarang nga ginikanan, ug mga pamilya nga nag-atubang og daghang kalisdanan. Unsa ang nakat-unan ug gipasalamatan niini nga mga mamumulong bahin sa ilang pamilya? Unsay inyong gimahal ug gipasalamatan sa inyoha? Sa unsang paagi kamo makatampo ug pagbayaw sa mga sakop sa inyong pamilya?

Para sa mga Hamtong

- Si Presidente Boyd K. Packer mitudlo, “usa sa nindot nga madiskubrihan sa pagkaginikanan mao nga makat-on kita gikan sa atong mga anak kay sa atong mga ginikanan” (pahina 6). Kon kamo usa ka ginikanan, hunahunaa ang importante nga mga leksyon nga inyong nakuha gikan sa inyong mga anak o kon dili mo ginikanan, hunahunaa ang mga leksyon nga inyong nakat-unan gikan sa mga anak nga inyong nailhan. Hunahunaa ang pagpakigbahin niadtong mga leksyon—ug ang mga kahimtang diin kamo nakakat-on—uban sa inyong kapikas, higala, inyong mga anak, o uban.
- Kita maluwas gikan sa dautan kon kita mosunod sa mga pagtulunan sa mga kasulatan, tudlo ni Elder L. Tom Perry (pahina 94). Sa unsa nga paagi nga ang mga pagtulunan gikan sa mga kasulatan nakatabang



nga kamo maluwas? Sa unsa nga paagi nga kini nakatabang ninyo sa pagpili sa matarung?

- Daghang mga pakigpulong naghigot sa mga pakigsaad, ilabi na sa mga pakigsaad sa templo. Hunahunaa unsay gisulti ni Elder Robert D. Hales: “Pangutan-a ang inyong kaugalingon, “Asa nga dapit ako magpakabuhi sa akong mga pakigsaad?” (pahina 34). Hunahunaa ang inyong mga tubag ug tingali unsay inyong mahimo pa sa pagtuman sa inyong mga pakigsaad ug sa pag-imbatar sa uban sa paghimo ug pagtuman sa ilaha.
- Si Elder Jeffrey R. Holland (pahina 31), Elder Neil L. Andersen (pahina 111), ug ang uban naghigot bahin sa pagkadisipulo ug sa proseso sa pagduol ngadto ni Kristo. Unsa man ang inyong kaugalingogn proseso sa pagkadisipulo? Unsa nga mga butang ang inyong nakat-unan gikan niini o sa ubang mga pakigpulong bahin sa pagpadayon sa pagduol ngadto sa Manluluwas?
- “Butang kini nga aktong giha-ngop,” mitudlo si Elder D. Todd Christofferson, “mao ang pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo, sa Iyang doktrina, sa tibuok kalibutan”

(pahina 86). Ribyuha ang pakigpulong ni Elder Christofferson ingon man usa kang Elder Donald L. Hallstrom (pahina 13) ug hunahunaa unsa ang ebanghelyo ni Jesukristo. Unsa nga mga oportunidad ang naa ninyo diha sa inyong panimalay, sa inyong calling, ug sa inyong mga asosasyon sa pagtudlo niini? ■

ANG MGA KASULATAN SA KINATIBUK-ANG KOMPERENSYA

Ang mga mamumulong sa kinatibuk-ang komperensya mitudlo nato gikan sa mga kasulatan. Hunahunaa ang pagtuon sa mga kasulatan nga kanunay gikutlo:

- Juan 13:35
- 2 Nephi 2:11
- Doktrina ug mga Pakigsaad 18:10*; 68:25–28*; 88:118; 115:5; 121:37
- Moses 1:39*

* Mga bersikulo sa seminary scripture-mastery

Indeks sa mga Istorya sa Komperensya

Ang mosunod usa ka lista sa pinili nga mga kasinatian gikan sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya nga magamit sa personal nga pagtuon, family home evening, ug ubang pagtudlo. Ang numero nagpasabut sa unang pahina sa pakigpulong.

MAMUMULONG	ISTORYA
Presidente Boyd K. Packer	(6) Mga misyonaryo naghatag og mensahe sa paglaum sa naguol nga mga ginikanan. (6) Boyd K. Packer gipadako sa matinud-anong mga ginikanan, bisan og ang iyang amahan dili kaayo aktibo sa Simbahan.
Cheryl A. Esplin	(10) Ang apo nga babaye ni Cheryl A. Esplin nag-ampo nga magbinuotan ang iyang igsoong lalaki.
Elder Donald L. Hallstrom	(13) Ang batan-on nga si Donald L. Hallstrom naminaw ni Presidente David O. McKay didto sa Honolulu Tabernacle.
Elder Paul E. Koelliker	(16) Misalikway sa mga misyonaryo nga nag-awhagay sa usag usa, nga nakapatandog sa kasingkasing sa tawo.
Elder Dallin H. Oaks	(19) Presidente Gordon B. Hinckley nangutana sa bag-ong miyembro kon andam ba siya nga mosakripisyo og dako alang sa ebanghelyo. (19) Ang 16 anyos nga igsoon sa usa ka Brazilian nga misyonaryo nagtrabaho aron sa pagsuporta sa iyang pamilya.
Elder David A. Bednar	(48) Ang amahan ni David A. Bednar nangutana ngano nga ang mga tighupot sa priesthood dili mohimo sa ilang home teaching
Bishop Richard C. Edgley	(52) Richard C. Edgley, isip sakop sa stake presidency, mitawag og dili kaayo aktibo nga babaye nga mahimong stake missionary. (52) Ang mga tigluwas nag-ampo sa mga binilanggo sa Ikaduhang Gubat sa Kalibuta nga ilang luwason.
Adrián Ochoa	(55) Usa ka batan-ong priest sa South Africa nag-awhag sa laing priest nga mobalik sa simbahan. (55) Usa ka batan-ong priest sa Chile nakabunyag sa iyang higala.
Presidente Thomas S. Monson	(66) Usa ka marine mipanalangin sa iyang samaran nga kauban sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan. (66) Isip usa ka bishop, si Thomas S. Monson misulat og personal nga mga sulat kada bulan ngadto sa mga sundalo. (90) Human makahibalo sa mga problema sa panglawas, usa ka babaye mihukom nga mousab sa iyang kinabuhi. (90) Ang kamatayon sa asawa sa dili tumutuo nakapausab sa iyang pagkawalay pagtuo.
Elder L. Tom Perry	(94) Usa ka miyembro sa Simbahan mipakigbahin sa ebanghelyo sa iyang tupad diha sa eroplano.
Elder O. Vincent Haleck	(101) Ang mga ginikanan ni O. Vincent Haleck nagpuasa ug nag-ampo alang sa ilang mga anak.
Elder Larry Y. Wilson	(103) Ang anak nga babaye ni Larry Y. Wilson gibati og dili maayo nga nagdula og soccer sa Dominggo.
Elder David F. Evans	(106) Usa ka batan-ong lalaki miapil sa Simbahan human makakita sa ehemplo sa iyang mga higala ug kauban sa kwarto.
Elder Neil L. Andersen	(111) Si Presidente Thomas S. Monson mitago sa usa ka balloon sa tulo ka tuig aron ihatag og balik ngadto sa batan-ong survivor sa kanser. (111) Ang tulo ka mga anak sa pamilyang Saintelus giluwason human sa linog sa Haiti.
Ann M. Dibb	(117) Usa ka batan-ong babaye miawhag sa kauban sa klase sa paghunong og pamalikas. (117) Usa ka batan-ong babaye misunod sa Pulong sa Kaalam bisan pa sa pagpamugos.
Elaine S. Dalton	(123) Si Florence Chadwick mihuman sa iyang paglangoy bisan pa sa baga nga gabon.
Presidente Thomas S. Monson	(126) Usa ka amahan nakabig ngadto sa ebanghelyo human motambong og seminary uban sa iyang anak nga babaye. (126) Usa ka batan-ong babaye mibuntog sa mga tintasyon tungod sa pagtambong og Mutual.

Mga Pagtulun-an alang sa Atong Panahon

Ang mga leksyon sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society mogahin sa ikaupat nga mga Dominggo sa “Mga Pagtulun-an sa Atong Panahon.” Ang matag leksyon mahimong andamon gikan sa usa o daghan pang mga pakigpulong nga gihatag diha sa pinaka bag-o nga kinatibuk-ang komperensya (tan-awa ang tsart sa ubos). Ang mga stake ug district president mahimong mopili kon unsa nga mga pakigpulong ang angayng gamiton, o mahimo nilang ihatag ang responsibilidad ngadto sa mga bishop ug mga branch president. Ang mga lider kinahanglan mopasabut pagayo sa kaimportante sa mga kaisogon sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society nga magtuon sa parehas nga mga pakigpulong sa samang mga Dominggo.

Kadtong motambong sa ikaupat nga Dominggo nga mga leksyon giawhag sa pagtuon ug pagdala ngadto sa klase sa pinakabag-ong isyu sa magasin sa kinatibuk-ang komperensya.

Mga Sugyot alang sa Pag-andam ug Leksyon gikan sa mga Pakigpulong

Pag-ampo nga ubanan ka sa Balaang Espiritu samtang ikaw magtuon ug motudlo sa (mga) pakigpulong. Mahimong

matintal ka sa pag-andam sa leksyon gamit ang ubang mga materyal, apan ang mga pakigpulong sa komperensya mao ang giaprobahan nga kurikulum. Ang imong buluhaton mao ang pagtabang sa uban nga makat-on ug makasunod sa ebanghelyo sumala sa gitudlo sa pinakabag-o nga kinatibuk-ang komperensya sa Simbahan.

Ribyuha ang (mga) pakigpulong, mangita alang sa mga baruganan ug mga doktrina nga makatubag sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Tan-awa usab ang mga istorya, mga pakisayran nga mga kasulatan, ug mga pamahayag gikan sa (mga) pakigpulong nga makatabang kanimo sa pagtudlo niini nga mga kamatuoran.

Paghimo og outline kon unsaon sa pagtudlo ang mga baruganan ug mga doktrina. Ang imong outline kinahanglan maglakip sa mga pangu-tana nga makatabang sa mga sakop sa klase:

- Pangitaa ang mga baruganan ug mga doktrina nga anaa sa (mga) pakigpulong.
- Hunahunaa ang ilang mga kahulugan.
- Ipaambit ang mga pagsabot, mga ideya, mga kasinatian, ug mga pagpamatuod.
- Ipagamit kini nga mga baruganan ug mga doktrina sa ilang mga kinabuhi. ■

MGA BULAN NGA ANG MGA LEKSYON ITUDLO

Abril 2012–
Oktubre 2012

Oktubre 2012–
Abril 2013

MGA MATERYAL SA LEKSYON ALANG SA IKAUPAT NGA DOMINGGO

Mga pakigpulong sa Abril 2012 nga kinatibuk-ang komperensya*

Mga pakigpulong sa Oktubre 2012 nga kinatibuk-ang komperensya*

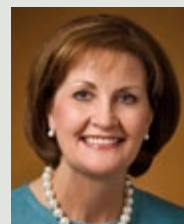
* Alang sa mga leksyon sa ikaupat nga mga Dominggo sa Abril ug Oktubre ang (mga) pakigpulong mahimong pilion gikan sa miaging komperensya gikan sa labing bag-o. Kini nga mga pakigpulong anaa sa daghang mga pinulongan sa conference.lds.org.

Kinatibuk-ang mga Kapangulohan sa Auxiliary

RELIEF SOCIETY



Carole M. Stephens
Unang Magtatambag



Linda K. Burton
Presidente



Linda S. Reeves
Ikaduhang Magtatambag

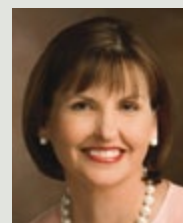
YOUNG WOMEN



Mary N. Cook
Unang Magtatambag



Elaine S. Dalton
Presidente

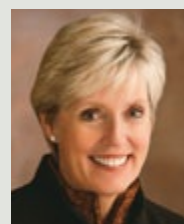


Ann M. Dibb
Ikaduhang Magtatambag

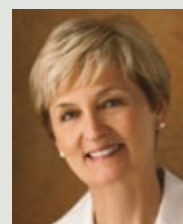
PRIMARY



Jean A. Stevens
Unang Magtatambag



Rosemary M. Wixom
Presidente



Cheryl A. Esplin
Ikaduhang Magtatambag

YOUNG MEN



Larry M. Gibson
Unang Magtatambag



David L. Beck
Presidente



Adrián Ochoa
Ikaduhang Magtatambag

SUNDAY SCHOOL



David M. McConkie
Unang Magtatambag



Russell T. Osguthorpe
Presidente



Matthew O. Richardson
Ikaduhang Magtatambag

Ang Ika-182 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya Naglakip sa Kausaban sa Pagpangulo sa Seventy, Bishopric, ug Relief Society

“Kitung tanan dili magkapundok og tingub,” miingon si Presidente Thomas S. Monson, Presidente sa Simbahan, sa pangbukas nga sesyon sa ika-182 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya niadtong Marso 31, 2012, “apan karon duna na kitay kahigayunan nga makaa-pil niining komperensya pinaagi sa telebisyon, radyo, cable, satellite, ug Internet—bisan sa mga mobile device. Nagkahiusa kita, lain-lain og pinulongan, nagpuyo sa lain-laing lugar, apan tanan usa ra ang pagtuo ug doktrina ug katuyoan.”

Kana nga pahayag tinuod sa sobra sa 100,000 ka mga tawo nga mitambong sa mga sesyon sa kinatibuk-ang komperensya sa Conference Center sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA, niadtong Marso 31 ug Abril 1—ug sa minilyon nga mitan-aw o naminaw diha sa mga sibya sa TV, radyo, satellite, ug sa Internet. Sa live ug delayed nga mga sibya, ang mga miyembro ug dili miyembro sa tibuok kalibutan makapaminaw sa 94 ka mga pinulongan.

Bisan wala pa gani magsugod ang kinatibuk-ang komperensya, daghang mga miyembro sa Simbahan ang mi-gamit niining teknolohiya sa pagdapit sa uban aron makaapil sa komperensya. Ang bag-ong mga widget, banner, ug info graphic nga gipaila niadtong Marso, anaa sa daghang pinulongan, magpadayon nga maanaa sa seksyon sa Invite Others sa gc.lds.org.

Daghang mga kausaban sa pagpangulo sa Simbahan atol sa sesyon sa Sabado sa hapon; lakip niadtong mga na-release mao ang mga sakop sa Presiding Bishopric ug ang kinatibuk-ang kapangulohan sa Relief Society. Si Elder Steven E. Snow gi-release sa

Kapangulohan sa Seventy; 37 ka mga Area Seventy ang gipang-release usab. Alang sa kompletong lista sa mga gipaluyohan ug gi-release, tan-awa sa pahina 27.

Gitawag para sa Presiding Bishopric mao sila si Gary E. Stevenson, Presiding Bishop; Gérald Caussé, Unang Magtatambag; ug Dean M. Davies, Ikaduhang Magtatambag. Gitawag para sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Relief Society mao sila si Linda K. Burton, presidente; Carole M. Stephens, unang magtatambag; ug Linda S. Reeves, ikaduhang magtatambag.

Si Elder Richard J. Maynes sa Unang Korum sa Seventy gitawag aron mangalagad sa Kapangulohan sa Seventy.

Gitawag isip sakop sa Unang Korum sa Seventy mao sila si Elder Larry Echo Hawk, Elder Robert C. Gay,

ug Elder Scott D. Whiting. Gitawag gikan sa Ikaduhang Korum sa Seventy ngadto sa Unang Korum sa Seventy mao sila si Elder Craig A. Cardon ug Elder Stanley G. Ellis.

Sila si Bishop H. David Burton ug ang iyang mga magtatambag nga kaubang nagserbisyo og sobra sa 16 ka tuig sa Presiding Bishopric. Samtang adunay mga Presiding Bishop nga nakaserbisyo nga mas dugay, apan walay Presiding Bishopric nga kaubang nagserbisyo sama nila kadugay.

Basaha ang mga biography niadtong bag-ong gitawag sugod sa pahina 135. ■

Alang sa teksto, audio, ug video archive sa kinatibuk-ang komperensya sa daghang pinulongan, bisitaha ang conference.lds.org.



Sa komperensya, daghang mga kausaban sa pagpangulo sa Simbahan ang gihimo atol sa sesyon sa Sabado sa hapon; lakip niadtong mga gitawag mao ang mga sakop sa Presiding Bishopric ug ang kinatibuk-ang kapangulohan sa Relief Society. Si Elder Richard J. Maynes gitawag para sa Kapangulohan sa Seventy; 40 ka mga Area Seventy gitawag usab.



Elder Richard J. Maynes

Sa Kapangulohan sa Seventy

Ang tanang tawo sa tibuok kalibutan anak sa Dios, ug Siya patas nga naghigugma sa tanan Niyang mga anak,” miingon si Elder Richard John Maynes, bag-ong gitawag ngadto sa Kapangulohan sa Seventy. Niana, siya miingon, mao ang unang baruganan sa ebanghelyo nga iyang nahunahunaan samtang namalandong sa iyang dakong pagserbisyo, naglakip sa iyang mga buluhaton sa Uruguay, Paraguay, Mexico, Ecuador, Peru, ug sa Pilipinas.

“Ang mahangturong mga panalangin gikan sa pagdawat ug pagsunod sa gitudlo nga mga baruganan ni Jesukristo, sa katapusan mobayaw sa tanang mga anak sa Langitnong Amahan, bisan asa sila nagpuyo o bisan unsa nga mga hagit nga ilang giatubang niining panahon sa pagsulay,” siya midugang.

Si Elder Maynes, natawo niadtong Oktubre 1950 sa Berkeley, California, USA, ngadto nila ni Stan ug Betty Maynes, nagsugod sa iyang internasyonal nga pagserbisyo niadtong 1969 sa dihang siya nagserbisyo og full-time nga misyon sa Paraguay ug Uruguay hangtud 1971.

Iyang giminyoan si Nancy Purrington, nga iyang naila-ila samtang nagtrabaho sa usa ka resort sa Idaho, niadtong Agosto 1974 sa Templo sa Manti Utah. Sila adunay upat ka mga anak.

Si Elder Maynes migradwar sa samang tuig sa Brigham Young University sa business management ug sa wala madugay nakaangkon og MBA gikan sa Thunderbird School of Global Management. Siya ang tag-iyang ug CEO sa usa ka kompaniya nga eksperto sa factory automation.

Si Elder Maynes nagserbisyo isip presidente sa Mexico Monterrey Mission gikan 1989 hangtud 1992. Siya gitawag isip General Authority niadtong 1997. Sukad niadto siya nagserbisyo sa kapangulohan sa South America Northwest, South America West, ug Philippines Areas. Nakaserbisyo usab siya sa Church’s Priesthood Executive Council, isip Assistant Executive Director sa Missionary Department, ug isip Executive Director sa Family History Department.

Siya gitawag niadtong Enero 20, 2012, nga moserbisyo sa Kapangulohan sa Seventy, mopuli ni Elder Steven E. Snow, kinsa gitawag isip Church Historian and Recorder. ■



Elder Craig A. Cardon

Sa Seventy

Si Elder Craig Allen Cardon, bag-ohay lang gitawag ngadto sa Unang Korum sa Seventy gikan sa Ika-duhang Korum, miila sa impluwensya sa Espiritu sa tanang maayong mga butang sa iyang kinabuhi.

“Ang akong inahan ug amahan mitabang kanako sa pag-ila sa tingog sa Espiritu sa dihang bata pa ko, sa pagkasayud unsa ang akong gibati,” siya mihinumdom. “Kana nga komunikasyon gikan sa Ginoo anaa sa tanan niadtong makugihong nagtinguha niini ug mahinungdanon niining talagsaong buhat.”

Human og misyon sa Italy, giminyoan ni Elder Cardon si Deborah Louise Dana niadtong Nobyembre 1970 sa Templo sa Mesa Arizona. Mga 13 lang ka tuig ang milabay, si Elder Cardon nahimong presidente sa Italy Rome Mission. Niadtong higayona, pito sa ilang walo ka anak ang natawo ug nanag-edad og siyam ka bulan hangtud 11 anyos.

“Kana lang daghan na kamo og mahibaloan kabahin ni Sister Cardon,” miingon si Elder Cardon. “Ang iyang hugot nga pagtuo, gugma, kamapailubon ug kamabination usa ka talagsaong panalangin alang nako, sa among pamilya, ug sa tanang nakaila kaniya.”

Gikan 2006 hangtud 2011, si Elder Cardon miserbisyo sa Kapangulohan sa Africa West Area, usa ka kasinatian nga iyang gihulagway nga “talagsaong panalangin nga makatrabaho uban sa gimahal.”

Sa tibuok niyang kinabuhi, si Elder Cardon migahin sa iyang panahon sa pagtabang sa mga tawo uban sa nasyonal ug internasyonal nga organisasyon sa pamilya ug mga kabatan-onan.

Si Elder Cardon natawo ngadto nila ni Wilford Pratt ug Vilate Allen Cardon sa Mesa, Arizona, USA, niadtong Disyembre 1948. Human maangkon ang bachelor’s degree sa accounting gikan sa Arizona State University, siya nagne-gosyo. Sa wala madugay nakaangkon niya ang MPA gikan sa Harvard University’s Kennedy School.

Sa wala pa ang iyang calling isip General Authority, siya nagserbisyo isip elders quorum president, stake missionary, mission president, bishop, stake president, Gospel Doctrine teacher, ug institute instructor.

“Gipundok sa Ginoo ang Iyang anak sa tibuok kalibutan,” miingon si Elder Cardon. “Dili igsapayan ang indibidwal nga kahimtang, ang grasya ni Jesukristo paigo sa tanang moduol kaniya.” ■



Elder Larry Echo Hawk

Sa Seventy

Sukad niadtong adlaw sa 1972, sa dihang si Elder Larry Echo Hawk nakadungog ni Elder Spencer W. Kimball (1895–1985) namulong nga naglantaw sa mga Native Americans isip edukadong mga lider, iyang gipahinungod ang iyang kinabuhi sa “pagbayaw sa katawhan.”

Usa ka miyembro sa Pawnee Nation, si Elder Echo Hawk natawo sa Cody, Wyoming, USA, niadtong Agosto 1948 ngadto nila ni Ernest ug Jane Echo Hawk. Siya nagdako sa Farmington, New Mexico, USA, diin siya ug ang iyang pamilya gitudloan ug gibunyagan sa LDS nga mga misyonaryo niadtong 1962.

Sa edad nga 17, human maigo ang iyang mata sa baseball, siya misaad sa Ginoo nga kon dili siya mabuta, siya mobasa sa Basahon ni Mormon. Naayo ang iyang mata ug nagbasa og 10 ka pahina kada adlaw hapit sa tulo ka bulan.

“Kadto mao ang pinaka espiritwal nakong kasinatian, sa dihang ang Espiritu Santo mipamatuod kanako nga ang Basahon ni Mormon tinuod,” miingon si Elder Echo Hawk. “Kana nga kasinatian nakadasig kanako pag-ayo nga molambo sa tibuok nakong kinabuhi.”

Siya nakaeskwela sa Brigham Young University–Provo tungod sa pagka-eskolar sa football ug nakaangkon og mga degree sa physical education ug zoology. Niadtong 1970 gipagawas siya nga madungganon sa United States Marine Corps human sa duha ka tuig nga pagserbisyo. Siya migradwar sa University of Utah nga may juris doctorate degree niadtong 1973.

Si Elder Echo Hawk nakaserbisyo isip abogado, state legislator, state attorney general, usa ka propesor sa BYU law, ug Assistant Secretary of the Department of the Interior for Indian Affairs—mo-resign siya niini nga posisyon sa pagdawat sa calling sa Unang Korum sa Seventy.

Si Elder Kimball ang mipahigayon sa kaminyoon nila ni Elder Echo Hawk ug sa iyang asawa, si Terry Pries, sa Templo sa Salt Lake niadtong Disyembre 1968. Ang iyang asawa anaa sa iyang kiliran samtang siya nagserbisyo isip magtutudlo, bishop, high councilor, ug stake president. Sila ginikanan sa unom ka mga anak. ■



Elder Stanley G. Ellis

Sa Seventy

Si Elder Stanley Gareld Ellis nasayud nga walay makapamatuod sa pagka-anaa sa Dios sa siyentipekong paagi, apan sa Harvard University iyang nakat-unan nga iyang mapamatuod-an nga adunay Dios pinaagi sa pagsulay sa Iyang mga saad. Tunga-tunga sa iyang unang tuig sa eskwela, nahutdan siya og kwarta ug nagtrabaho aron makabayad sa iyang mga galastuhan. Bisan siya nagduha-duha nga makabayad sa ikapulo ug mataplan ang kulang, siya mi-hukom nga “sulayan” ang Ginoo (tan-awa sa Malaquias 3:10).

“Gibayaran nako og una ang ikapulo, ug adunay milagro,” miingon si Elder Ellis, bag-ohay lang nga gitawag gikan sa Ikaduhang Korum sa Seventy ngadto sa Unang Korum. “Nakalahutay ra ko hangtud sa sunod sweldo. Ug kana mahitabo matag duha ka semana sa tibuok semester. Pinaagi sa pagsulay sa Ginoo, nalig-on ang akong pagpamatuod nga Siya tinuod ug Iyang tumanon ang Iyang mga saad.”

Si Elder Ellis natawo ngadto nila ni Stephen ug Hazel Ellis niadtong Enero 1947 sa Burley, Idaho, USA, ug nagdako sa umahan ug ranso. Human sa usa ka tuig sa Harvard siya nagserbisyo sa Brazilian Mission gikan 1966 hangtud 1968. Sa iyang pagbalik, giminyoan niya si Kathryn Kloefer niadtong Hunyo 1969 sa Templo sa Los Angeles California. Sila ginikanan sa siyam ka mga anak.

Human sa iyang paggradwar sa Harvard, diin iyang naangkon ang bachelor's degree sa government, iyang naangkon ang law degree gikan sa Brigham Young University. Si Elder Ellis nagtrabaho sa tax planning ug nahimong chief executive officer sa usa ka financial consulting company.

Sa wala pa iyang calling sa Unang Korum sa Seventy, si Elder Ellis nagserbisyo sa kapangulohan sa North America Southwest Area, Brazil North Area, Brazil Area, ug sa Boundary and Leadership Change Committee. Gikan 1999 hangtud 2002 siya nagserbisyo isip presidente sa Brazil São Paulo North Mission. Siya nakaserbisyo usab isip stake president, magtatambag sa stake presidency, high councilor, magtatambag sa bishopric, presidente sa elders quorum, ug presidente sa ward ug stake Young Men. ■



Elder Robert C.
Gay
Sa Seventy

Sa iyang mga buluhaton sa Simbahan, si Elder Robert Christopher Gay kanunay namulong sa mensahe ni Jesukristo isip “ebanghelyo sa pagluwas.”

“Kana mao ang among nakita ug nasinati sa among kinabuhi,” miingon si Elder Gay, nagpasabut sa iyang kaugalingon ug sa iyang asawa, si Lynette Nielsen Gay. “Kami nagsimba sa Dios sa kaluwasan: sa espiritwal, pisikal, mental, ug emosyonal. Pinaagi sa Pag-ula ni Kristo, ang tanan natong palas-anun mapagaan. Pinaagi Kaniya, kita makakaplag og kalig-on, kalinaw, ug grasya nga gikinahanglan sa paglahutay sa mga pagsulay sa kinabuhi ug makabalik sa atong Langitnong Amahan.”

Si Elder Gay makatagamtam pag-ayo sa tawhanong pagserbisyo, diin siya ug si Sister Gay napalanginan nga makabuhat niini, sa gawas sa nasud ug duol sa ilang balay. Sama pananglit, sa wala pa, ug human sa pagserbisyo isip presidente sa Accra Ghana Mission gikan 2004 hangtud 2007, siya ug si Sister Gay nagtrabaho sa mga balangay sa Africa ug sa ubang mga dapit sa pagtukod og mga eskwelahan ug klinika ug pagtabang sa pagpalambo sa pagbasa ug pagsulat ug mga programa sa micro-loan. Ang mga organisasyon nga ilang gipasiugdahan lakip sa ilang mga kaubanan nakatabang sa minilyon nga mga kabus sa tibuok kalibutan.

Natawo niadtong Septyembre 1951 sa Los Angeles, California, USA, ngadto nila ni Bill ug Mary Gay, siya napaila-ila sa iyang asawa pinaagi sa ilang komon nga higala sa high school, nga ilang napamiyembro sa Simbahan. Sila naminyo sa Templo sa Los Angeles California niadtong Abril 1974 ug adunay pito ka mga anak.

Si Elder Gay nakaangkon sa iyang bachelor’s degree gikan sa University of Utah ug doctorate gikan sa Harvard University, diin nagtudlo usab siya og economics.

Nalakip sa private equity industry sulod sa 25 ka tuig, si Elder Gay internasyonal nga nakatrabaho sa pag-invest ug pagpalambo og mga negosyo.

Sa panahon sa iyang call ngadto sa Unang Korum sa Seventy, siya nagserbisyo isip Area Seventy sa North America Southeast Area. Dugang pa sa pagserbisyo og full-time nga misyon sa Spain niadtong 1971 hangtud 1973, si Elder Gay nagserbisyo isip magtatambag sa bishop, high councilor, high priests group leader, magtutudlo sa Gospel Doctrine, ward mission leader, ug ward Young Men president. ■



Elder Scott D.
Whiting
Sa Seventy

Si Elder Scott Duane Whiting nagtuo nga ang iyang oportunidad sa kinabuhi nga magserbisyo sa Dios nakabase sa pipila ka dagkong mga desisyon.

Natawo niadtong Abril 1961 ngadto nila ni Duane ug Beverly Whiting, si Elder Whiting nagdako sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA. Siya mibati nga ang una niyang dako nga desisyon mao ang pag-misyon, gisundan sa desisyon kon unsa ka dugay nga moserbisyo. Tungod sa mga sirkumstansya sa panahon, si Elder Whiting makapili sa pagserbisyo og 18 ka bulan o duha ka tuig. “Ang akong desisyon nga moserbisyo og ekstra nga unom ka bulan nakatabang kaayo nako sa pagserbisyo sa Simbahan sa kaulahian,” siya miingon.

Human og misyon sa Japan Tokyo North Mission, iyang naila-ila ang iyang asawa, si Jeri Olson, pinaagi sa mutual nila nga higala. Ang pagpili sa pagminyo kaniya dili lisud nga desisyon. Sila na-sealed sa Templo sa Salt Lake niadtong Abril 1984.

Human makompleto ang bachelor’s degree sa Japanese sa Brigham Young University, sa wala madugay si Elder Whiting nakaangkon og juris doctorate gikan sa University of the Pacific, McGeorge School of Law.

Lain nga dakong desisyon nga gihimo ni Elder Whiting mao ang pagdawat sa call, nga gi-extend ni Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, sa pagserbisyo isip bishop. Si Elder Ballard nangutana kaniya kon iya bang mabuhat ang iyang mga responsibilidad. Siya mipasalig sa Apostol, ug bisan sa mga oportunidad sa trabaho nga may dako nga sweldo nga nagkinahanglan nga mobalhin siya, gituman ni Elder Whiting ang iyang saad.

Ang iyang pagserbisyo nakatabang kaniya sa pagpalambo og tinguha sa “pagbisita sa mga balay sa dili kaayo aktibo nga mga miyembro ug pagtabang kanila sa pagbag-o ug paghimo og mga pakigsaad ngadto sa Dios.”

Ang magtiayong Whiting adunay lima ka anak. Sa wala pa ang iyang call sa Unang Korum sa Seventy, siya nagtrabaho sa kompaniya sa real estate investment sa Hawaii. Si Elder Whiting nakaserbisyo isip elders quorum president, bishop, high councilor, stake Young Men president, stake president, ug Area Seventy. ■



Bishop Gary E. Stevenson
Presiding Bishop

Si Bishop Gary Evan Stevenson miingon nga siya mi-gahin pag-ayo sa iyang kinabuhi sa pag-oberbar sa importanting mga buhat sa bishop sa tibuok kalibutan. Ang iyang amahan, miingon siya, mao ang “bishop sa batan-on pa ko, ug ang iyang pagserbisyo nakatandog kaayo kanako.”

Sa daghang higayon, pakuyugon siya sa iyang amahan sa pagbisita sa usa sa sobra sa 60 ka mga biyuda nga nagpuyo sa ilang ward. Gikan sa iyang papa, si Bishop Stevenson nakakat-on og mga leksyon sa Kristohanong pagserbisyo ug pag-amuma niadtong nanginahanglan. Kadto nga mga leksyon, siya miingon, makatabang kaniya sa iyang calling isip Presiding Bishop sa Simbahan.

“Ang mga bishop sa Simbahan mao ang tinuoray nakong mga bayani,” siya miingon. “Matag adlaw sila makahimo og ingon niini nga epekto ngadto sa mga miyembro sa Simbahan, ilabi na sa mga bata ug sa mga batan-on.”

Natawo niadtong Agosto 1955 ngadto kang Evan N. ug Vera Jean Stevenson, si Bishop Stevenson nagtubo sa pamilya nga ang mga katigulangan nagagikan sa Utah’s Cache Valley.

Samtang batan-on pa, iyang gidawat ang call nga moserbisyo og misyon sa Japan. Kana nga buluhaton mituhop sa gugma ni Bishop Stevenson para sa Asya ug sa pagpakigbahin sa ebanghelyo nga milungtad sa iyang tibuok kinabuhi.

Human sa iyang misyon, mi-enrol siya sa Utah State University. Didto iyang nahimamat (ug diha-diha dayon nahigugma pag-ayo ni) Lesa Jean Higley. Sila nagminyo niadtong Abril 1979 sa Templo sa Idaho Falls Idaho. Ang magtiayong Stevenson adunay upat ka mga anak nga lalaki.

Si Bishop Stevenson nakaangkon og degree sa business administration ug sa wala madugay mitukod og kompaniya nga may mga kauban [cofounded] ug miserbisyo isip presidente sa kompaniya nga mohimo og mga ekipo sa pag-ehersiyu.

Siya nakaserbisyo og lain-lain mga calling sa Simbahan, lakip ang magtatambag sa stake presidency, bishop, ug presidente sa Japan Nagoya Mission (2004–07). Siya gitawag ngadto sa Unang Korum sa Seventy niadtong 2008 ug nagserbisyo isip magtatambag ug presidente sa Asia North Area. ■



Bishop Gérald Caussé
Unang Magtatambag sa Presiding Bishopric

Sukad pa sa iyang pagkabata, si Bishop Gérald Jean Caussé, bag-ohay nga gitawag isip Unang Magtatambag sa Presiding Bishopric, nakakaplag kanunay og kalipay sa pagserbisyo sa Simbahan. Kana maayo nga butang, siya miingon, tungod kay diha sa iyang gamay nga branch sa Bordeaux, France, ang tanan gikinahanglan aron magpa-dayon ang unit. Dugang sa pagserbisyo sa mga korum sa Aaronic Priesthood sa iyang kabatan-onan, siya nagserbisyo isip Primary pianist sa edad nga 12, isip magtatambag sa Sunday School presidency sa edad nga 14, ug presidente sa Sunday School sa edad nga 16.

“Ang pagserbisyo sa Simbahan nakatabang nako nga makabaton og pagpamatuod,” siya miingon. Ang iyang amahan, kinsa kadaghan nagserbisyo isip presidente sa branch ug bishop, mahinungdanon kaayo sa positibong kasinatian ni Bishop Caussé.

“Sa dihang tin-edyer na ko, iya kong pauban sa home teaching o pagbisita sa nanginahanglang pamilya,” miingon si Bishop Caussé. “Ang paglantaw kaniya, tingali mao ang labing maayo nga kasinatian sa pagkat-on aron sa pagpangandam sa pagpangulo sa priesthood.”

Sa wala madugay, si Bishop Caussé miserbisyo isip ward clerk, presidente sa elders quorum, high priests group leader, magtatambag sa bishop, magtatambag sa stake president, stake president, Area Seventy, ug ang pinaka bag-o isip sakop sa Unang Korum sa Seventy.

Si Bishop Caussé natawo sa Bordeaux, France, niadtong Mayo 1963, ngadto nila ni Jean ug Marie-Blanche Caussé. Siya nagserbisyo sa French Air Force sulod sa usa ka tuig sa batan-on pa, diin siya na-assigned sa NATO agency.

Iyang naangkon ang master’s degree sa business gikan sa ESSEC niadtong 1987. Iyang gisugdan ang iyang trabaho sa strategy consulting, diin siya migahin og unom ka tuig nga nagtrabaho sa mga opisina sa consulting firm sa Paris ug London. Sa wala madugay siya nagtrabaho sa usa ka dakong tindahan sa Europe, ug sa wala pa ang iyang calling sa Unang Korum sa Seventy niadtong 2008, siya nagtrabaho isip general manager ug sakop sa board sa pinakadakong tig-apud-apod og pagkaon sa France.

Siya ug si Valérie Lucienne Babin naminyo niadtong Agosto 1986 sa Templo sa Bern Switzerland. Sila adunay lima ka anak. ■



Bishop Dean M. Davies

Ikaduhang Magtatambag sa Presiding Bishopric

Sa dihang ang Presidente sa Simbahan nangutana ni Bishop Dean Davies og mga detalye kabahin sa usa ka posibleng dapit nga tukuran og templo, sama sa kadugayon sa paglakaw ngadto sa hununganan sa bus, si Brother Davies dili magtag-an-tag-an. Siya mismo, nasayud sa kasinatian sa usa ka patron nga nakalakaw sa agianan.

“Giunsa na nimo?” Nangutana kausa si Presidente Gordon B. Hinckley kaniya.

Naka-focus sa debosyon ug pagtan-aw og maayo sa mga detalye mao ang paagi nga si Bishop Dean Myron Davies—bag-ong gitawag isip Ikaduhang Magtatambag sa Presiding Bishopric—nagpakabuhi.

Natawo sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA, niadtong Septyembre 1951 ngadto nila ni Oliver T. ug Myra Davies, si Bishop Davies nagtubo sa usa ka pamilya diin ang gugma ug buhat mao ang mga baruganan. Kon siya adunay gusto nga butang, kinahanglan niya kining hagoan. Sa dihang, ang kanunay nga paghangyo ngadto sa iyang inahan wala magsilbi aron palitan og dulaan, iyang gihunahuna ang iyang mga opsyon. Siya nakahinumdom sa pisikal nga kapoy ug katagbawan sa pagtulod og karaang lawn mower sa tag-as nga mga sagbut sa iyang silingan.

Human magserbisyo sa Uruguay/Paraguay Mission gikan 1970 hangtud 1972, siya miuli ug giminyoan si Darla James, usa ka higala sa dihang batan-on pa siya, niadtong Hunyo 1973 sa Templo sa Salt Lake. Si Bishop Davies nakaangkon sa bachelor’s degree sa agricultural economics gikan sa Brigham Young University niadtong 1976 ug sa wala madugay nakadawat og advanced executive training sa Stanford ug Northwestern Universities.

Sa mga katuigan, siya ug ang iyang asawa ug ang ilang lima ka anak nakapuyo sa unom ka estado samtang siya nagtrabaho sa real estate industry. Siya nagserbisyo isip stake president, magtatambag sa stake presidencies, sa lima ka mga high councils, sa bishopric, ug lain-laing mga buluhaton diha sa ward. Siya usab nagserbisyo isip presidente sa Puerto Rico San Juan Mission gikan 1998 hangtud 2001. Atol sa iyang labing bag-o nga calling, siya nagtrabaho isip managing director sa Church’s Special Projects Department.

Usa sa mga leksyon nga iyang nasinati mao nga “ang Ginoo naghigugma ug naggiya sa Iyang mga anak.” ■



Linda K. Burton

Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society

Sa pagka-tin-edyer, may kalit nga naamguhan si Linda Kjar Burton atol sa usa ka miting sa Simbahan sa Christchurch, sa New Zealand. “Nahibalo ko nga tinuod ang ebanghelyo,” miingon siya. “Nakahibalo ko nga nasayud ako niini.” Kana nga pagpamatuod makasuporta sa iyang pagserbisyo karon isip kinatibuk-ang presidente sa Relief Society.

Natawo sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA, kang Marjorie C. ug Morris A. Kjar, 13 anyos si Sister Burton dihang mibiya ang iyang pamilya sa Utah aron makadumala ang iyang papa sa New Zealand South Mission. Si Sister Burton—nga ikaduha sa unom ka anak—mieskwela sa Church College of New Zealand ug barkada sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga mga batan-on gikan sa Pasipiko. Mibalik siya sa Siyudad sa Salt Lake dala ang dili lamang gugma sa lain-laing kultura ug tradisyon apan sa labaw nga gugma alang sa Ginoo ug sa iyang pamilya.

Si Sister Burton nag-eskwela sa University of Utah dihang nahimamat ug naminyo kang Craig P. Burton niadtong Agosto 1973 sa Templo sa Salt Lake. Midisider ang magtiayon nga dili langayon ang pagsugod og pamilya; ang una sa unom nila ka anak natawo dayon sa wa pay tuig.

Nakigtambayayong sa iyang bana, nag-atiman ra siya sa mga bata samtang ang iyang bana nagtrabaho sa real estate. Ang sayo nga mga hagit sa panalapi nakatudlo kanila sa paglantaw sa ugma nga masaligon “kay nahibalo kami nga nalatasan namo ang kalisud uban sa tabang sa Ginoo,” mipasabut siya.

Ang pamilya may simpli lang nga mga pagbakasyon ug malingaw nga magkauban. Si Sister Burton nakaserbisyo sa Young Women, Primary, ug Sunday School ug sa Primary ug Relief Society general board. Kauban siyang miserbisyo dihang nangulo ang iyang bana sa Korea Seoul West Mission sugod 2007 hangud 2010. Didto sa misyon, naamguhan ni Sister Burton—sama sa unang katuigan sa New Zealand—nga ang gugma mopatigbabaw sa pinulongan ug kultura.

Nanghinaut siya nga sa bag-o niyang buluhaton iyang magamit pag-usab ang iyang nakat-unan gikan sa usa ka higala sa Korea: “Mobati sila sa imong gugma.” ■



Carole M. Stephens

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapanguloahn sa Relief Society

Si Carole Manzel Stephens nagtahud kanunay sa sagrado ug balaang mga butang. Kana nga pagtahud nagsugod sa gamay pa siya, dihang na-seal ang iyang pamilya sa templo human nakabig ang iyang mama sa ebanghelyo.

“Wala ko kasabut sa tanang nanghitabo,” miingon ang bag-ong magtatambag sa kinatibuk-ang kapanguloan sa Relief Society. “Apan nahibalo ko nga espesyal kini. Dako na ako sa paghinumdom nga ang templo sagrado nga dapit.”

Natawo pagka Marso 1957 kang Carl L. ug Forest Manzel, si Sister Stephens ang ikatulo sa siyam ka anak ug nagtubo sa Ogden, Utah, USA. Lab-as sa iyang panumduman ang ehemplo sa iyang mga ginikanan sa pagserbisyo, sakripisyo, ug unsay kahulugan nga unahon gayud ang pamilya ug ang Simbahan.

“Ang ebanghelyo mao gayud ang tanan alang kanila, ug ilang gipakita kanamo ang ehemplo kon unsa ang sama kang Kristo nga pagserbisyo,” miingon siya. “Gitudlo nila kon unsay ipasabut sa pagserbisyo—unsaon gayud sa pagserbisyo.”

Samtang nagserbisyo ang iyang ginikanan sa lain-laing kapasidad, ilakip nila ang ilang mga anak. Kadto ang panahon nga napalambo nila ang paghigalaay sa usag usa— butang nga gipaningkamutan niya ug ni Martin “Marty” Stephens, iyang bana, nga mahimo ngadto sa ilang unom ka anak.

Siya ug si Marty nagkita samtang nag-eskwela sa Weber State University sa Ogden, Utah, diin nagtuon siya og early childhood education. Naminyo sila niadtong Abril 1976 sa Templo sa Logan Utah. Miingon si Sister Stephens nga siya ug iyang bana talagsaong “mangkasangga” sulod sa katuigan kay nagsinuportahay sila sa lain-laing buluhaton, lakip sa iyang mga calling isip Relief Society presidente sa ward ug sa stake, magtatambag, ug magtutudlo; presidente sa Young Women; magtatambag sa Primary sa ward, magtutudlo, ug lider sa Cub Scout; magtutudlo sa seminary; ug Church-service missionary.

“Bisan sa ka-busy, among nakaplagan ang hingpit nga kalipay,” miingon siya. “Among gilakip among mga anak ug mga apo sa among pagserbisyo. Tungod niana, among napalambo ang lig-ong relasyon sa pamilya samtang nag-inalagaray kami.” ■



Linda S. Reeves

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapanguloan sa Relief Society

Nakat-unan ni Linda Sheffield Reeves sa iyang kabatan-on gikan sa lig-on, kinabig nga mama ang pagduol sa Dios panahon sa kalisdanan ug pangingkamutan ang pinakamaayo sumala sa gitudlo sa iyang amahan.

“Sayo ko nga nakabaton og lig-ong pagpamatuod tungod sa mga hagit nga nakatabang sa dali nakong pagka-hingkod sa espirituhanon,” miingon siya.

Natawo si Sister Reeves sa Los Angeles, California, USA, niadtong Agosto 1951 kang Elbert Jolley ug Barbara Welsch Sheffield. Nahinumduman niyang nagtan-aw sa daghang bitoon nga kalangitan pagka-13 anyos sa Young Women camp ug mihalad ug yano, kinasingkasing nga pag-ampo: “Amahan, Ikaw naa ba diha?”

“Gilibutan ako sa Iyang Espiritu, sa kahibalo sa Iyang presensya ug katinuod, ug sa Iyang gugma kanako,” miingon siya.

Nahimamat ni Sister Reeves si Melvyn Kemp Reeves sa iyang ward sa Pasadena. Nag-date sila samtang nag-eskwela sa Brigham Young University human sa iyang misyon. Naminyo sila niadtong Hunyo 1973 sa Templo sa Los Angeles California ug nahimong ginikanan sa 13 ka anak.

Bisan sa mga pagsulay, si Sister Reeves lig-on sa iyang pagpamatuod sa Pag-ula, ilabi na dihang namatay ang 17 anyos niyang anak nga babaye, si Emily Michelle, sa usa ka disgrasya niadtong 2005.

“Ang kalisdanan usa ka maayong magtutudlo,” miingon siya. “Mopalig-on kanato ang kalisdanan ug mag-andam alang sa umaabut nga pagserbisyo sa gingharian, sa panimalay, ug sa komunidad, ug sa pagka-instrumento sa mga kamot sa Dios.”

Sa wala pa siya tawga ngadto sa kinatibuk-ang kapanguloan sa Relief Society, kauban nga miserbisyo si Sister Reeves dihang nangulo ang iyang bana sa California Riverside Mission sugod 2008 hangtud 2011. Miserbisyo siya isip presidente sa Relief Society sa stake, presidente sa Young Women sa ward, chorister sa Primary, ug magtutudlo sa Sunday School.

Migradwar si Sister Reeves sa BYU niadtong 1974 nga may degree nga special education. Daghan siya og gahan, lakip sa art, musika, pagpanglitrato, family history, ug misyonaryo nga buhat. Walay kahadlok nga mopagawas sa hunahuna, ilabi na sa pagpakigbahin sa ebanghelyo ni Jesukristo sa tanan nga iyang ikahimamat. ■

Audio ug Video Balik sa Tuig 1971 Gidugang sa Conference Archives

Ni Heather Whittle Wrigley

Mga Balita ug Panghitabo sa Simbahan

Sa paningkamot nga maka-akses ang mga miyembro sa tambag nga gipamulong sa kanhi ug sa bag-ong mga propeta ug apostoles, gidugang sa Simbahan ang audio ug video archives ngadto sa seksyon sa kinatibuk-ang komperensya diha sa LDS.org.

Inig ka Hunyo 2012, ang naa sa internet nga mga archive sa Iningles mopagawas sa audio ug video sa matag kinatibuk-ang komperensya sugod sa Abril 1971 hangtud sa karon. Sa una, mga teksto lamang sa komperensya balik sa tuig 1971 ang aduna; Iningles nga video sa tuig 2002. Uginig ka Hunyo 2012, mobutang ang Simbahan og mga format sa audio ug video sa mga pakigpulong sa komperensya sugod sa tuig 2008 sa kapin sa 70 ka dugang nga pinulongan.

“Samtang kadaghanan sa mga miyembro sa Simbahan moadto sa seksyon sa kinatibuk-ang komperensya sa LDS.org aron mobasa, motan-aw, ug maminaw sa pinakabag-ong mga

pakigpulong, daghang miyembro ang interesadto usab nga maka-akses sa nangaging komperensya,” miingon si Elder Patrick Kearon sa Seventy. “Ang tuyo niini nga inisyatibo mao ang dali nga ma-akses sa mga miyembro ang mga mensahe sa komperensya sa Simbahan sa tibuok kalibutan.”

Ang Simbahan midugang usab sa musika diha sa mga archive sa komperensya. Karon, ang mga miyembro makapaminaw sa Mormon Tabernacle Choir sugod 2008 pinaagi sa pag-klik sa **Show Music** ibabaw sa seksyon sa matag komperensya diha sa **LDS.org**. Ang bag-o nga archive sa musika (GCmusic.lds.org) mahimo nga pangitaon agi sa dinaghang archives ug mga komperensya.

Giplano na ang paghimo sa mga archive nga ma-akses dili lamang pinaagi sa LDS.org apan usab sa mga mobile apps sa Simbahan, sama sa Gospel Library app, ug ubang pamaagi, lakip sa Mormon Channel sa Roku ug YouTube. ■



Ang musika gikan sa tanang sesyon sa komperensya sugod sa tuig 2008 mapaminaw na sab karon o ma-download gikan sa GCmusic.lds.org.

Mga Training Meeting sa Auxilliary diha sa Internet sa Iningles ug Spanish

Aron matabangan ang mga lider sa ilang pangatungdanan ug sa pagpaila sa kapanguhaang mga materyal nga magamit alang sa auxiliary leadership training, ang kinatibuk-ang kapangulohan sa upat ka mga auxilliary sa Simbahan mihimo og training alang sa mga lider sa auxilliary sa stake ug ward sa katapusan sa Marso. (Ang training alang sa mga lider sa Young Men himoon karong Mayo 10). Ang webcasts, sa linawas ug sa internet, gihimo o himoon alang sa tanang lima ka auxilliary sa Iningles ug Spanish. Usa ka summary sa upat ka sesyon sa training nga gihimo niadtong Marso ibutang dinhi alang sa dili maka-akses niini.

Primary

Ang tuyo sa Primary mao ang pagtabang sa mga bata ngadto sa dalan sa pagkakabig, miingon si Rosemary M. Wixom, kinatibuk-ang presidente sa Primary, atol sa auxiliary training alang sa mga lider sa Primary niadtong Marso 28 ug 29.

“Gusto namo nga ang [mga bata sa Primary] mobati, mohigugma, moli-hok,” miingon siya. “Gusto namong makabaton sila og pagpamatuod. . . . Ang pagpamatuod nagpasabut nga mao ang pagpamahayag. Gusto kaming mosaka pa og usa ka ang-ang. Ang pagkakabig nagpasabut sa paglihok. Gusto namo nga ang mga bata makabaton ug mobati sa binhi sa pagkakabig sa ilang kinabuhi.”

Sila si Sister Wixom ug iyang mga magtatambag, si Jean A. Stevens ug Cheryl A. Esplin, misulti sa mga lider sa Primary sa ward ug stake nga sila mahimong moabag sa mga ginikanan sa pagtanom niana nga mga binhi sa pagkakabig. Miingon si Sister Wixom nga ang proseso sa pagkakabig

magsugod sa bata pa. “Mas maayo nga masugdan kini sa panimalay, diin ang mga ginikanan mohigugma sa Ginoo sa tibuok nilang kasingkasing, kalag, ug kusog. Ug dayon tudloan nila ang ilang mga anak.”

Miingon siya nga makasabut lamang ang mga bata unsay ipasabut sa pagkakabig “kon mogahin kita og panahon sa pagtudlo kanila.” Ug, niya pa, kon ang mga ginikanan ug lider sa Primary dili motudlo kanila, “ang kalibutan moy motudlo.”

Ang mga sakop sa Primary general board mipakita usab unsaon sa paggamit ang musika sa pagtudlo sa mga baruganan sa ebanghelyo sa mga kapanguhaan sa mga lider sa Primary diha sa LDS.org.

Relief Society

“Nangulo kamo og talagsaong buluhaton!” Si Julie B. Beck, nga na-release isip kinatibuk-ang presidente sa Relief Society sa sesyon sa Sabado sa hapon sa komperensya, miingon sa mga lider sa Relief Society atol sa auxiliary training session niadtong Marso 27 ug 28. “Kini ang buhat sa Ginoo. . . Duna kitay mahinungdanon kaayong responsibilidad.”

Daghan og gihisgutan si Sister Beck, lakip ang katuyoan sa Relief Society, sa importanting tahas sa kababayen-an diha sa ilang pamilya, sa pagtudlo (labi na sa bag-ong mga sister sa Simbahan), pagtrabaho sa komunidad, ug sa mga baruganan sa pagpangulo.



Buhata ang mahinungdanon, miingon si Sister Beck. “Yano kini nga buhat, unya ang Ginoo mo-focus ra sa mga ideya. Kon mahulagway nato unsay angay buhaton, Iya kitang tabangan nga maimplementar ang gipadayag. Makadawat kita og pagpadayag samtang nagpadayon kita.”

Sa tanan nilang pagpanudlo, ang kapangulohan ug ang sakop sa Relief Society general board nag-focus sa pagpangita sa tubag diha sa *Handbook 2: Administering the Church* ingon man diha sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Gingharian: Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society*.

Sunday School

Ang Leadership Training Library, mao ang bag-o nga bahin diha sa LDS.org, mao ang gi-focus gayud sa miting sa Sunday School auxiliary leadership training nga gihimo niadtong Marso 28.

Ang mga porsyon sa lain-laing mga video clip gikan sa library gipakita aron makasuporta sa diskusyon nga gi-outline ni Russell T. Osguthorpe, kinatibuk-ang presidente sa Sunday School, isip upat ka mahinungdanong hilisgutan diha sa miting:

- Ang tahas sa lider sa Sunday School sa ward o stake.
- Unsaon pagtabang sa uban nga makasabut sa tahas sa kapangulohan sa Sunday School sa pagpalambo sa pagpanudlo sa tanang organisasyon sa ward ug stake.
- Unsaon sa pagtinambagay nga mas epektibo isip kapangulohan.
- Unsaon sa pag-orient ang mga magtutudlo ug paghatag og padayon nga suporta.

“Sa Leadership Training Library, inyong makita, nga usa kini sa pina-ka-importating himan sa pagtabang nga mabansay ang mga sakop sa ubang auxiliary ug Sunday School sa ilang mga responsibilidad,” miingon si David M. McConkie, unang magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Sunday School. “Ang library gihimo sa tanang auxiliary sa Simbahan, sa mga sakop sa Seventy, [ug] sa mga sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga

Apostoles. Proyekto kini nga gihimo sulod sa daghang tuig, ug miabut na sa daghang mga dapit.”

Ang library ma-akses diha sa LDS.org pinaagi sa pagklik sa **Menu** diha sa home page ug dayon i-klik ang **Leadership Training Library** nga link sa **Service** nga kolum.

Young Women

“Ang mga sumbanan wala mausab, apan ang kalibutan nausab,” miingon si Elaine S. Dalton, kinatibuk-ang presidente sa Young Women, atol sa mga miting sa Young Women auxiliary training niadtong Marso 27 ug 28. Giawhag niya ang mga lider sa “pag-usab sa kalibutan” pinaagi sa pagkamaayong ehemplo sa pagpuyo og mahiyason nga kinabuhi.

“Ang inyong mga calling dili sulagma lamang,” miingon siya. “Ang inyong pamustura, panamit, ug pahiyom makaapekto sa batan-ong mga babaye . . . ang pagpakig-uban kanila ug pagtudlo sa kalipay sa pagkahimong usa ka babaye ug sa pagkinabuhi sa ebanghelyo. . . Kinahanglan nga tarung ang atong sininaan. Kinahanglan nga magmabinantayon kita. Kinahanglan nga magtudlo kita pinaagi sa ehemplo ug dakong gugma.”

Ang mga magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Women, Mary N. Cook ug Ann M. Dibb, namulong sa importansya nga “makapangulo ang mga Laurel.” Ang mga magtatambag migamit sa Young Women camp—nga nag-saulog sa ika-100 nga anibersaryo ning tuiga—isip ehemplo sa usa ka oportunidad nga makapangulo ang mga Laurel, apan miingon nga dunay padayong oportunidad alang sa mga lider sa pag-apud-apod sa mga responsibilidad, sa pagpaapil sa batan-ong mga babaye.

Ang mga nagpresentar mi-focus usab sa daghang kapanguhaan—mga website, artikulo, video, manwal, ug sa giusab nga bersyon sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*—nga magamit sa mga lider sa pagpangita og mga ideya ug tabang. ■

Gitampo sa *Church News*

Bag-ong Impormasyon alang sa mga Disability Specialists Gidugang diha sa LDS.org

Ni Melissa Merrill

Mga Balita ug Panghitabo sa Simbahan

Si Julie Brink nga taga-Indiana, USA, nagpadako og anak nga babaye nga Bungol ug nagserbisyo sa daghang katuigan isip American Sign Language interpreter sa iyang stake. Si Elaine Allison nga taga-Arizona, USA, dugay nang nagtrabaho isip magtutudlo sa publiko nga eskwelahan, diin may direkta siyang pakig-uban sa mga estudyanteng may mga kakulangan. Duna sab siyay pagumangkon nga may Down syndrome

ug suod nga mga higala nga nag-antus sa sakit nga multiple sclerosis ug ALS, o Lou Gehrig.

Sila si Sister Brink o Sister Allison wala mokonsiderar sa ilang kaugalingon nga mga “eksperto” diha sa pundok sa may mga kakulangan, hinoon sila nagserbisyo isip stake disability specialists, usa ka calling diin ang bag-ong impormasyon gidugang diha sa seksyon sa Serving in the Church sa LDS.org sa 10 ka pinulongan. (Ang calling unta naa usab sa stake o ward o, diin kining duha gikinahanglan.)

Bisan og ang calling sa ward o stake nga disability specialist daklit rang gihisgutan diha sa *Handbook 2: Administering the Church*, ang ubang lider naglibug kon unsa gayud kini nga calling.

“Dunay mga sitwasyon diin ang mga lider sa ward dili makamatikod sa panginahanglan o masayud unsay buhaton agig tubag sa partikular nga panginahanglan kon nakita nila kini,” miingon si Christopher Phillips, manager sa Disability Services sa Simbahan. “Dunay daghang sitwasyon diin ang

disability specialist mapuslanon, apan dili tanan ang nakahibalo nga duna ba diay kini nga calling.

“Kining bag-o nga seksyon diha sa internet nga Serving in the Church wala maghatag og detalye sa tanang buhatunon niini nga calling,” mipadayon siya, “apan naghatag kini og mga ideya ug kapanguhaan aron ang nagserbisyo niini nga posisyon makatabang sa mga lider, magtutudlo, ug mga pamilya nga dunay mga problema sa kakulangan.”

Ang impormasyon nga gisulod sa LDS.org sa 10 ka pinulongan nag-focus sa unsang paagi makatabang ang mga specialist sa mga lider sa ward ug sa stake:

- Pag-ila ug pagkaila sa mga tawo nga may kakulangan ug sa ilang mga pamilya diha sa ward o stake.
- Pagpaapil sa mga miyembro nga may kakulangan diha sa mga miting ug kalihohan.
- Pagtubag sa mga pangutana kabahin sa kakulangan ug problema gikan sa mga ginikanan, lider, ug ubang mga tawo.
- Pag-ila sa makahuluganong mga oportunidad sa pagpaserbisyo sa mga miyembro nga may kakulangan.
- Pag-ila sa pihong panginahanglan sa pamilya (lakip ang pag-atiman) ug, kon angay, pag-ila sa naa nga mga kapanguhaan sa komunidad, ward, ug stake nga ikatabang sa mga nanginahanglan.

Importanting hinumduman nga dili kay ang disability specialist ra ang mohimo niini. Hinoon, ang iyang tahas mao ang pagtabang sa ubang mga lider nga mas makasabut ug makaserbisyo sa may mga kakulangan. Agig dugang, ang disability specialist usab “motabang sa mga tawo ug ginikanan nga naapektuhan sa may kakulangan nga mopakigbahin sa impormasyon sa mga miyembro sa ward ug mga lider sa mapuslanong paagi.” ■

Aron makabasa og daghan pa niini nga artikulo sa disability specialists, bisitaha ang news.lds.org.



Ang Bag-ong impormasyon sa LDS.org sa 10 ka pinulongan makatabang sa mga gitawag isip stake disability specialists sa paglig-on sa mga miyembro sa Simbahan nga may mga kakulangan.

Mga Mananaog sa International Art Exhibit Gipahibalo, Giablihan ang mga Exhibit

Niadlong Biyernes, Marso 16, 2012, sa pag-abli sa Ika-siyam nga International Art Competition exhibit, ang mga artist sa tibuok kalibutan nagpundok sa pagdawat sa mga ganti sa ilang artwork nga may LDS nga tema.

Ang Merit Awards gihatag alang sa 20 ka artist kansang mga buhat giingon nga “outstanding,” samtang 15 ka artist nakadawat og Purchase Awards, buot pasabut nga ang Church History Museum, nga nagpasiugda sa kompetisyon, mikuha sa ilang hinimo aron himoon nilang koleksyon.

Si Elder Marlin K. Jensen sa Seventy, Church Historian ug Recorder, mitambong ug mihimo og mubo nga pamahayag sa wala pa ihatag ang mga ganti.

Ang art exhibit giablihan niadtong Marso 16, 2012, ug hangtud kini sa Oktubre 14, 2012, didto sa Church History Museum sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA.

Kining tuiga sa kompetisyon nga, *Himoa nga Mahibaloan ang Iyang Kahibulungan nga mga Buhat* (D&P 65:4), nakakuha og 1,149 ka sumasalmot sa tibuok kalibutan sa lain-laing paagi, lakip ang pagkukulit, tinabas ug ubang mga panapton, art gamit ang papel, ug mga painting. I-display sa museum ang 198 ka mga buhat.

Sigon pa ni Rita R. Wright, Curator of Art and Artifacts sa museum, ang mga gisalmot gihukman sigon sa bili sa pagka-artistic ug pagsunod sa tema. Ang buhat nagpakita sa magkalahi nga paagi ug kultural nga tradisyon nga nagpamatuod sa kahibulungang mga buhat sa Ginoo, miingon siya, ug sagad migamit og mga simbolo sa pagpresentar ug sa pagtudlo.

Sama pananglit, ang Ukraine native Valentyna Musiienko *Kyiv Ukraine*



Akong Isangyaw Ngadto ang Ilang mga Pulong (si Jacob ang Magtutudlo), ni Elspeth Caitlin Young, Estados Unidos



Matriarch, ni Brandon Daniel Hearty, Canada

Temple, nga nakadaog sa Purchase Award, gihimo pinaagi sa colored paper nga ang pipila ka simbolo makita diha sa templo.

Si Brandon Daniel Hearty—nakadawat sa Merit Award nga taga-Alberta, Canada—migamit og oil portrait sa iyang apohan sa tuhod (*Lola*) nga nagrepresentar sa family history ug mga koneksyon sa henerasyon.

Si Alexandra Gomez Chaves, nga taga-Bogotá, Colombia, miingon nga ang kompetisyon usa ka paagi sa pagpamatuod. Ang iyang gibuhay nakadaog sa

Merit Award, *Buhi nga Tubig*, uban sa tabang sa iyang mama, kinsa namatay sa hapit na unta ablihi ang exhibit.

“Ang mga tawo nga makakita niini nga artwork . . . makakita nga ang pagpamatuod ni Jesukristo ug Iyang ebanghelyo mao ang tuburan sa buhing tubig,” miingon siya. “Niini nga buhat, ilang makita ang bug-os nga gugma nga ikatudlo sa usa ka mama ngadto sa iyang anak tungod kay kini nga mama mikuha sa pitsel ug mitudlo sa iyang anak sa pagtudlo sa ebanghelyo.”

Ang pagtan-aw sa mga exhibit walay bayad, ug ang mga manan-aw giawhag sa pagpauban sa ilang pamilya. Mahimong mobotar sila sa paborito nilang buhat, ug ang unom ka Visitors’ Choice Awards ihatag karong Septyembre, basi sa pagbotar sa manan-aw.

Sa dili madugay, ang mga tawo makakita sa mga interbyu sa 11 ka lain-laing mga artist nga miapil sa kompetisyon diha sa Church History website sa Iningles. Ang mga video ipasalida usab sa museum.

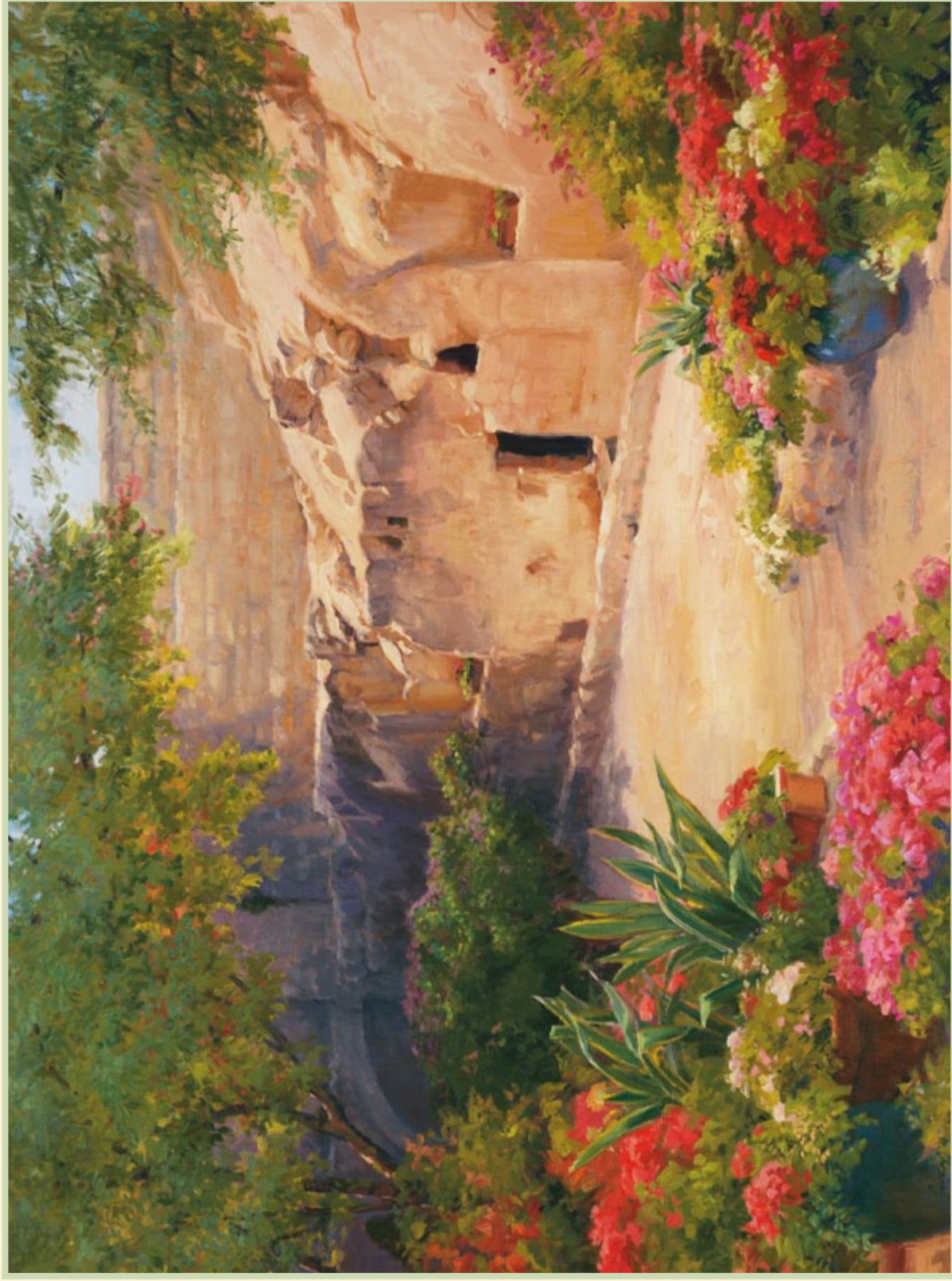
Ang Church History Museum nagplano usab og exhibit ginamit ang internet diha sa history.lds.org/artcompetition.

Alang sa dugang nga impormasyon kabahin sa exhibit, bisitaha ang history.lds.org o tawag sa 801-240-4615. ■

Panawagan alang sa mga Artikulo

Mga lalaki: Ang batan-ong mga lalaki nagkinahanglan og maayong mga ehemplo, dili lamang sa mga ginikanan apan sa mga lider usab. Usahay ang maayo nga Lider sa Young Men, magtutudlo sa Sunday School, o Scout leader makahimo sa tanang kalainan. Sa gagmay pa mo, duna bay lider sa inyong ward nga nakausab sa inyong kinabuhi pinaagi sa pagpakhigala kaninyo ug sa pagkamaayong ehemplo? Sultih kami bahin niining tawhana. Palihug i-limit ang inyong kasinatian ngadto sa 500 ka pulong, sulati kini og “Good Example,” ug ipadala ngadto sa liahona@ldschurch.org sa dili pa ang Mayo 31, 2012. ■

ANG ART SA MAAYONG KABUTON SA CHURCH HISTORY MUSEUM



Ang Hardin nga Lubnganan, ni Linda Curley Christensen

“Ug gikula ni Jose ang lawas [ang lawas sa Manluluwas] ug gitimisan niya kini sa malinis nga panaptong lino, Ug gipahimutang niya kini sa sulod sa iyang bag-ong lubnganan nga kinubkob niya diha sa kilid sa pangpang.” (Mateo 27:59–60).

Ang lawas sa Gimoo diha sa lubnganan sulod sa tulo ka adlaw, ug dayon Siya mibangon gikan sa mga patay. Si Jesukristo ang umang tauwo nga nabanhaw dinhi sa yuta. Pinaagi sa Iyang Pag-ula ang tanang mga tauwo mabanhaw (tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 15:3–4, 20–22).



“**P**agkabalahan nato, mga kaigsonan, nga napahiuli ang ebanghelyo ni Jesukristo sa atong kinabuhi ug sa atong kasingkasing. Naghatag kini og tubag sa importanting mga pangutana sa kinabuhi. Nakahatag kini og kahulugan ug katuyoan ug paglaum sa atong mga kinabuhi,” miingon si Presidente Thomas S. Monson sa panapos nga sesyon sa ika-182 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya. “Kita nagpuyo sa mga panahon sa kasamok. Akong ipaniguro ninyo nga ang atong Langitnong Amahan naghunahuna sa mga hagit nga atong giatubang. Gihigugma ta Niya ug nagtinguha sa pagpanalangin ug pagtabang nato.”

ANG SIMBAHAN NI
JESUKRISTO
SA MGA SANTOS
SA ULAHING MGA ADLAW